

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

511076
30-4

1321

511(076)
to 71

010

[Faint pencil scribbles and a large circular doodle on the left page]

[Faint pencil scribbles on the right page]

[Handwritten pencil marks resembling the number '7' and a squiggle]

1922
BIBLIOTECA
MUSEO
MILANO

511(076)
36-57
այ.

510
125-68

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅՔ

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴՐՈՑ

ՆԱԽԳԱՏՄԱՍԵԿԱՆ

ԵՒ

ՍԻՍՏԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԲՆԹԱՅԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՄԲՈՂ Զ ԹՈՒԵՐ

1002
1936

Լեֆնեբուրգ և սրբապրեալ պապրու-նի-ն.

ԹԱՐԳՄԱՆՅՑ ՌՈՒՍԵՐԵՆԷ 8. Ե. Ս. Պ.

2002

Ներկայ ձեռնարկը թէ Ժողովրդական դպրոցաց, և թէ ազգային լուստարութեան նախարարութեան ներքոյ գտնուող բովանդակ ուսումնարանաց մէջ ի գործ դրուելու համար՝ լիովին հաւանութիւն գտած է զինուորական ուսումնարանաց կառավարութեան և Ռուսաստանի Կոմունիստական Մասնաժողովի կողմանէ, որպէս ամենընտիր միջոց և դաստիարակութեան արանական ուսումը տղայոց դիւրբարեւելի կերպիւ աւանդելու:

ՌՈՍՏՈՎ (Դժէ Կրոյ).

ՑԳԱՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՑԻՐԱՐԱՀԱՄԵԱՆ

1876.

010

15721

012
30-09

ՏՈՂԻՄԻ ՄԱՐԿԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՄԱՐԿԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

46

ՄԱՐԿԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՄԱՐԿԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՄԱՐԿԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

Дозволено Цензурою. Спб. 3 июня 1876 года.

5008

L. S. S. S.

Թարգմանչուհուն ստորագրութիւնը չկող օրինակները

խարդախութեան համարումն:

Մ. Ա. Ա. Ա.

1876

...որո զորո միջոցով մասնա
միտրի զորո մասնա? մտղմնոր
... (խոյանմն) զորո մասնա միջոցով լսի
... մասնա միջոցով զորո զորո զոր
... մասնա զորո զորո միջոցով միջոցով
... միջոցով միջոցով միջոցով միջոցով
... միջոցով միջոցով միջոցով միջոցով

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍԶ
ԹԱՐԳՄԱՆՉՈՒՆ ԿՈՂՄԱՆՆԵՐ

Թուրքմանական ամենահարկաւոր և միանգամայն զուարճալի ուսումը, որուն շատ իրաւամբ զիտունք կոչած են „Բանալի ամենայն ուսմանց և գիտութեանց“ ամէն հասակի անհատից, մանաւանդ պարզ և զիւրրմբրոնելի կերպիւ տղայոց աւանդելու համար, մինչև ցարդ մեր մէջ հայերէն լեզուա նմանապիսի ձեռնարկ մը համարեա լոյս տեսած չը լինելուն պատճառաւ, ինձ քաղցրիկ պարտաւորութիւն համարեցի, Պ. Ա. Կոտլիչիւսկոյ՝ ամենայն զպրոցներու և ուսումնարանաց մէջ ընդունուած և ազգային լուսաւորութեան Պ. Նախարարի հաւանութիւնը լիովին ստացած Թուրքմանական խնդրոց հաւաքածուց ձեռնարկներուն առաջին մասը հայ Թարգմանութեամբ հրատարակել, (գէթ ու-

սական բնագրէն օգուտը մը տեծնել չըկարողացներուն համար, անտարակոյս սոյն լեզուին վրայ հիմնական տեղեկութիւն չունենալով,) յուսալով որ սիրալիր ընդունելութիւն պիտի գտնէ նմանապէս ազգային դպրոցաց հոգաբարձական վարչութիւններէն, և միանգամայն այս գլխաւոր և ամենահարկաւոր առարկայիւ պարապող բանիմաց և խղճմտանքաւոր ուսուցիչներէն, որով պիտի պարտաւորեն զիս երկրորդ մասին թարգմանութեանը ձեռք զարնել:

Ներկայ դոյզն աշխատութեանս փոխարէն նոցա ներողամտութիւնը խնդրելով, աշակերտաց օգտին ու յառաջադիմութեանը կը ցանկամ առ ի սրտէ:

ՅԻԿԻՆ ԵՂԻՍԱՒԵԹ Ս. ՊԵՋՃԵԱՆ.

(Ազգայն-բեմի Մ. Խ. Պ.)

† 1 Ապրիլ 1876 թ.

Ն. ՆԱԻԲԵԻԱՆ.

ԹԻԹ ԱՌԱՅԻՆ

Ն Ե Ր Ի Ի Ր Ե Ի Ո Ր Ը Յ

II.

ԽՆԴԻՐՔ Ի ՎԵՐԱՅ ԹՈՒՈՑ 1-10.

1. Տղուն մէկը երկու տարեկան էր, իսկ միւսը մէկ տարուով առաջինէն տարեց: — Քանի՞ տարեկան էր վերջինը:
2. Երկու տղայք շրջակայութեան ժամանակ իրենց մէկ ընկերոջը պատահեցան և միասին գնացին: — Քանի՞ եղաւ տղայոց թիւը:
3. Տղայ մը դպրոց երթալով՝ իւր հօրմէն երեք կոպ. ստացաւ նախաձաշկի համար: Մէկ կոպէկով նա խնձոր գնեց, իսկ մնացած փողովն ալ երկու շաքարահաց (крендель). — Ո՞րքան փող վճարեց ամէն մէկ շաքարահացին:
4. Ընտանիք մը հօրէ, մօրէ, որդիէ և աղջկանէ կը բաղկանայ: — Քանի՞ հօգի կայ այս ընտանեաց մէջ, և թէ ո՞րքան արական և իգական սեռ են:
5. Ձիււ մը չորս ոտքերէն մէկը անպայտ էր: — Այս ձիւուն քանի՞ ոտքերը պայտ (подкова) կար:
6. Պատահանի մը վրայ չորս կտոր ապակի կար, նոցանէ երեքը կտորտած էր: — Քանի՞ ամբողջ ապակի կտոր այդ պատահանին մէջ:
7. Աղջկան մէկը խնձորնւոյ մը տակէն չորս խնձոր հաւաքեց, նոցա կէսը փտած էր, իսկ միւսերը լաւ: — Քանի՞ հատ էին լաւերը:

8. Տանտիկին մը երկու զոյգ աշտանակ (ПОДСВѢЧНИКЪ) ունէր, նոցանէ մէկը կոտրեցաւ—Վանի՞ ամբողջ աշտանակ մնաց նորա քովը:

9. Երկու սայլի չորս ձի լծուած էր, ամէն մէկուն հաւասար թուով:—Վանիկա՞ն ձի լծուած էր ամէն մէկ սայլին:

10. Տղու մը քովը երեք մանր ստախներու վերածուած չորս կոպ կար, և նոցանէ երկուքը նա մէկ դրամի դէմ փոխեց, այնպէս որ նորա մօտ իրարու հաւասար դրամներ դրանուեցաւ—Ի՞նչ տեսակ դրամներ ունէր նա, և ի՞նչ տեսակ էր ստացածը:

11. Ընտանեաց մը մէջ երեք զաւակ կայ: Նոցանէ փոքրիկ տղան մէկ տարեկան է, աղջիկը երեք անգամով նորանէ մեծ, իսկ անդրանիկ որդին մէկ տարուով քրոջմէն մեծ է:—Վանի՞ տարեկան է անդրանիկը:

12. Տղուն մէկը երկու թերթ թուղթ ունէր, իսկ միւսը առաջինէն երկու անգամով աւելի, երկրորդը իւր ունեցած թղթէն մէկ թերթ առաջնոյն տուաւ:—Վանիկա՞ն թերթ թուղթ ունեցած եղաւ իւրաքանչիւրը:

13. Ընտանիք մը պարտեղին մէջ կը շրջադայէր: Առջևէն կերթային երկու քոյրերը, նոցա ետևէն երկու եղբայրները, և ամենէն վերջն ալ հայրը կերթար:—Վանի՞ էր շրջադայողաց թիւը:

14. Աշակերտ մը դպրոց խնձորներ բերաւ, և իւր երկու ընկերացը նոցանէ երկուքական հատ տուաւ, իսկ իրեն համար մէկ հատ միայն թողուց:—Վանի՞ խնձոր բերած էր նա ամէնը:

15. Օրիորդ մը հինգ կոպ ունենալով՝ մէկ հատը մուրացկանին մէկուն տուաւ, իսկ մնացեալները ուրիշ աղքատաց պարզեց հաւասարապէս:—Ո՞րքան ստակ տուած եղաւ նա իւրաքանչիւր աղքատին:

16. Աղջկան մը իւր հարցաքննութեան օրը հինգ պատ-

կեր պարզեցին: Ինք նոցանէ երեք հատը երեք համար պահեց, իսկ մնացածները իւր քոյրերուն ընծայեց, իւրաքանչիւրին մէկ մէկ հատ տալով:—Վանի քոյր ունէր այդ օրիորդը:

17. Ի՞նչ տեսակ հաւասար դրամոց կարելի է վերածել 5 կոպ դրամը ինչ տեսակ երկու անհաւասար դրամոց, ինչ տեսակ երեք դրամոց: Եւ թէ ինչ տեսակ չորս դրամոց:

18. Աշակերտ մը առաւօտը դպրոց երթալով, երկու ժամ դադողեական լեզուի դասով պարապեցաւ, մէկ ժամ նախաձաշի և հանգստեան համար զոհեց, ժամ մը գրութեամբ պարապեցաւ, ժամ մը դարձեալ զբօսանք արաւ, յետոյ մէկ ժամ ևս թուարանութեամբ զբաղելով՝ տուն վերադարձաւ:—Ո՞րքան ժամանակ անցուցած եղաւ նա դպրոցին մէջ:

19. Կառքի մը ձիեր լծեցին, զոյգ մը մէջ տեղը և երկու զոյգ ալ երկու կողմերը:—Վանի՞ ձի այս կառքին լծուած եղաւ:

20. Կառավար մը երկու երրեակ (тройка) ձի ունէր: Կահ կարասիք (мебель) տեղափոխելու համար ամէն մէկ սայլին մէկ մէկ զոյգ ձի լծեց:—Վանի՞ սայլերու վրայ այդ կառավարը կարասիքը տեղափոխեց:

21. Տղուն մէկը հինգ կոպ ունէր, իսկ միւսը մէկ կոպ: Նորա այդ փողը գումարելով երկու հաց գնեցին:—Վանիկա՞ն կոպ վճարեցին ամէն մէկ հացին համար:

22. Իմ գրպանացս մէկուն մէջ երկու ընկոյզ կայ, իսկ միւսին մէջ երկու անգամով առաջինէն աւելի:—Վանի՞ ընկոյզ երկրորդ գրպանէս առաջնոյն մէջ դնելու եմ, որ զբոս պանացս մէջ գտնուած ընկոյզները թուով հաւասարուին, և ես ընդ ամենը քանի ընկոյզ ունիմ:

23. Երկու տանձի համար երկու սալորի տրուելու զինէն երկու անգամ աւելի վճարուեցաւ:—Ո՞րքան կարժէ սալորը, եթէ բոլորին համար վեց կոպ վճարուած է:

24. Երկու տղայք երեք խնձոր գնեցին, մէկը մէկ հատ,

իսկ միւսը երկու: Արկորդը իւր խնձորներուն համար առաջինէն երկու կոպէկով աւելի վճարեց: Ի՞նչ քան է բոլոր խնձորներուն գինը:

25. Վանի՞ օր կայ եօթնեակի կամ շաբաթի մը մէջ: Բացի կիրակիէն շաբթուան մէջ հինգշաբթի օրը ասոն պատահեցաւ: Վանի՞ եղած եղաւ աշխատանաց օրերուն թիւը այս շաբթուան մէջ:

26. Գիմնադիայի մէջ եօթը դասարան կայ, աշակերտը արդէն Ծրդ դասարանը փոխադրուեցաւ: Վանի՞ տարի մնաց դեռ նորա այդ տեղ ուսումը շարունակելու:

27. Տղուն մէկուն երեք դրամ տուին: Արկուքը երեքական կոպ. և մէկ հասն ալ մէկ կոպ.: Նա երկու կոպ. մատիտ գնեց, իսկ մնացեալ փողովը տանձ. ամէն մէկ հատին համար մէկական կոպ. վճարելով: Վանի՞ տանձ գնած եղաւ նա:

28. Ի՞նչ տեսակ մանր փողերով կարելի է եօթը կոպէկի գումար մը ձևացնել:

29. Տղուն մէկը իւր երկու ձեռացը մէջ չորսական գաւաթ կը տանէր. նոցանէ երեքը գլորուելով կտարանցան: Վանի՞ ողջ գաւաթ մնաց նորա ձեռացը մէջ:

30. Արկու եղբարց մէկուն հինգ կոպ. տուին, իսկ միւսին առաջինէն երկու կոպէկով պակաս: Նոքա իրենց բոլոր ստակովը չորս խնձոր գնեցին: Վանի՞ կարժէ ամէն մէկը:

31. Հաւ մը շաբաթուայ մը ընթացքին մէջ երեք ձուածեց, իսկ ուրիշ մը ևս նոյնքան ժամանակուայ մէջ երկու հատով առաջինէն աւելի: Այս ձուերը խարշեցին, և նախաձաշի ատեն տղայոց տուին, իւրաքանչիւրին մէկ մէկ զոյգ: Վանի՞ էր նախաձաշող տղայոց թիւը:

32. Հայր մը իւր երկու որդւոցը հինգ թուարանական խնդիր տուաւ լուծելու, խոստանալով պարգևել ամէն մէկ ուղեղ լուծմանը մէկ մէկ զոյգ տանձ: Որդւոյն մէկը ութ հաս

ստացաւ, իսկ միւսը նորամէն երկու հատով պակաս: Վանի՞ խնդիր նոցանէ իւրաքանչիւրը լուծել չկարողացաւ:

33. Վանի՞ օրուան մէջ կարելի է գրքի մը ութը երեսը սուրիլ, եթէ ամէն օր երկեւրու, չորսական երես սովորնայու լինին:

34. Աշակերտը ութ երեսէ բաղկացեալ տետրակ մը ունէր, նոցանէ երկուքը փճացուց և պատուտեց, իսկ մէկ երեսին վրայ գրեց: Վանի՞ մնքուր երես մնաց տետրակին մէջ:

35. Տղայ մը չորս անգամ պարտէզ գնաց, և ամէն մէկ անգամ երկերկու խնձոր բերաւ հետը: Այս բոլոր խնձորը նա բաժանեց հետևեալ կերպիւ: Արկու եղբարցը երեքական հատ տուաւ, իսկ մնացեալ խնձորները երկու քոյրերուն հաւասար թուով ընծայեց: Վանի՞ խնձոր ստացած եղաւ իւրաքանչիւր քոյրը:

36. Բնտանիք մը որ կը բաղկանար հօրէ, մօրէ, որդւոցմէ և դուստրերէ, ընդ ամէնը ութն հօգի լինելով, որդիքը դուստրերէն երկու անգամ թուով աւելի էին: Վանի՞ աղջկի կար այս ընտանեացը մէջ:

37. Սենեակի մը մէջ ութը աթոռ կար, նոցա կէսը նորոգութեան տուին, իսկ երկուքը բոլորովին կտարանցան: Վանի՞ աթոռ մնաց սենեակին մէջ:

38. Արկու տղայք ութ խնձոր գնեցին: Նոցանէ մէկը այս առուստուրին մէջ երկրորդէն երկու անգամ աւելի փող տուաւ: Վանի՞ իրան խնձոր կը պատկանի իւրաքանչիւրին ստանալ:

39. Տան մը երկարութիւնն է ութը ձողաչափ (саженъ), իսկ լայնքը՝ վեց. աշակերտը նորա յատակագիծը (планъ) թըղթի վերայ գծադրելով երկարութիւնը չորս վերջոկի մէջ պարունակել տուաւ: Ի՞նչ քանակութեամբ լայնութիւն ցոյց պիտի սայ նա թղթին վերայ:

40. Աշակերտը սև տետրակէն արդէն ութը երես մնքուրի մէջ գրեց, և դեռ մէկ երես մնաց գրելու: Որքան ժամանակէն կը կարողանայ ինք բոլոր աշխատութիւնը գլուխ հանել, եթէ մէկ ժամուան մէջ երեք երես գրելու լինի:

41. Մտախաբացը նաև ախի մը մէջ երեք կողով (карзинка) ունէր, և ամէն մէկուն մէջ երեքական սեխ, արդէն նա չորս հատը ծախեց: Վանի^օ սեխ դեռ մնաց նորա քովը:

42. Մարդուն մէկը աղքատաց ինը կոպ. առաւ, երեքին մէկական հատ, իսկ մնացեալներուն իւրաքանչիւրին առաջիններէն մէկական կոպ. աւելի: — Վանի^օ էր աղքատաց թիւը:

43. Եղբորը մէկուն տարիքն է ինը, իսկ երկրորդինը երեք տարւով նորանէ պակաս: — Վանի^օ տարւով առաջին կամ անդրանիկ եղբայրը երկրորդէն մեծ է:

44. Երկու տղայոց քովը ինը կտոր պաքսիմատ կար. երբոր մէկը նոցանէ երկու հատը կերաւ, իսկ միւսը երեք հատը կերաւ, այն ժամանակ երկուքին քովը ալ հաւասար թուով պաքսիմատ մնաց: — Վանի^օ պոքսիմատ կար իւրաքանչիւր տղուն քով զանոնք ուտելներէն յառաջ:

45. Սենեակի մը մէջ աթոռներ և թիկնաթոռներ կային, ընդ ամէնը ինը հատ, բայց այս առաջինները երկրորդներէն կրկին անգամ շատ էին: — Վանի^օ էր սենեակին մէջ քանուած թիկնաթոռաց թիւը:

46. Ընտանեաց մը մէջ հաւասար թուով տղայք և աղջիկներ կային: Ճաշ վրայ իւրաքանչիւր տղուն երկերկու տանձ տրուեցաւ, իսկ աղջկանց մէկ մէկ հատ, և տենուեցաւ որ բոլոր տղայքը աղջկանցմէ երեքական տանձ աւելի ընդունած եղան: — Վանի^օ էր այս ընտանեաց մէջ զանուած տղայոց թիւը:

47. Տղուն մէկը մէկ կոպ. ունէր, և իւր հօրմէն ևս երեքական կոպէկնոց երեք դրամ ստանալով բոլոր ունեյած փողովը թուղթ գնեց, ամէն մէկ թերթին մէկական կոպ. վճարելով: — Վանի^օ թերթ թուղթ գնած եղաւ նա:

48. Երեք եղբայրք միասին տասը տարեկան էին: Անդրանիկը հինգ տարեկան էր, երկրորդը նորամէն երկու տարւով պակաս: — Վանի^օ տարեկան էր ամենէն փոքրը:

49. Պարտիզն մը մէջ հինգ տղայք տասը կանդուն երկարութեամբ սերմանոց մը շինեցին, և նոցանէ իւրաքանչիւրը, իւր անկաբանութեանը համար հաւասարաչափ տեղ առաւ: — Ո՞ր քանակութեամբ սերմնացանութեան տեղ ընկաւ իւրաքանչիւրին:

50. Երկու տղայք տասը տանձ ունէին, և երբ նոքա հաւասար թուով կերան, այն աստն մէկուն քովը դեռ մնաց մէկ տանձ, իսկ միւսին քով երեք: — Վանի^օ ամենձ կար իւրաքանչիւրին մտը:

51. Տասը վեղբանոց տակառ մը երկու ծորակէ (кранты) կը պարպուէ: Ծորակին մէկը կարող է բոլոր ջուրը երկու վայրկենի մէջ դուրս տալ, իսկ միւսը հինգ վայրկեանէն: — Վանի^օ վեղբայրով մէկ վայրկեանի մէջ աւելի դուրս տալ կարող է առաջին ծորակը երկրորդէն:

52. Երեք տղայք տասը սալոր գնեցին: Նոցանէ մէկը մէկ կոպ. վճարեց, իսկ միւս երկուքը՝ երկուքական կոպ. հատուցին: — Վանի^օ սալոր կը պատկանէ իւրաքանչիւր տղուն:

53. Տղուն մէկը երկու կոպ. ունէր, իսկ միւսը երեք: Նոքա այս փողովը տասը պաքսիմատ գնեցին: — Վանի^օ պաքսիմատ առած եղաւ իւրաքանչիւրը իւր ունեցած փողին քանակութեանը նայելով:

54. Երկու աշակերտաց տետրակներ տրուեցաւ: Մէկուն երկու, իսկ միւսին հինգ հատ. այս ամէն մէկ տետրակին մէջ թերթերը հաւասար թուով էին: Տեսնուեցաւ որ երկրորդ աշակերտին տրուած տետրակը երկու թերթով աւելի էր: — Ի՞նչքան թուղթ գնաց իւրաքանչիւր տղուն տրուած տետրակաց համար:

55. Երկու տղայք թուաբանական խնդիրներ լուծեցին, և ամէն մէկ ուղիղ լուծման համար երկերկու ընկոյզ իրենց հօրմէն պարգև ստացան: Նոքա երկուքն ալ տասն ընկոյզ

ստացան, բայց տեսնուեցաւ որ աւաջնոյն քովը երկրորդ տղուն մօտը գանուածէն երկու հատով պակաս էր:—Վանի՞ խնդիր լուծած եղաւ նոցանէ իւրաքանչիւրը:

56. Մըզալսնձառ մը տասը կոպէկով 5 տանձ կամ խնձոր կուտար:—Վանի՞ խնձոր կուտայ նա՞ եթէ ամէն մէկ խնձորը երկու անգամով տանձէն աժանագին լինի:

57. Տղուն մէկը երկու կապարագրիչ գնեց, իսկ միւսը հինգ հատ:—Եւնչքան վճարած եղաւ իւրաքանչիւրը իւր գնած կապարագրչացը համար, եթէ յայտնի է որ երկրորդ տղան աւաջնէն վեց կոպէկով աւելի վճարեց:

58. Մարդուն մէկը քղքատաց տասը կոպ. տուաւ: Եւնչանէ երեքին երկուքական հատ, իսկ մնացեալներուն մէկ մէկ կոպ:—Վանի՞ էր բոլոր աղքատաց թիւը:

59. Տղուն մէկը զիրք մը արտագրիւով, նկատեց որ զրքին երկու երեսը տետրակին չորս երեսին վրայ կը պարունակի: Գրքին քանի՞ երեսը արտագրած եղաւ նա իւր տետրակին մէջ՝ տասը երես գրելովը:

60. Աղջկան մէկը տասը կոպ. ունենալով՝ երկու մուրացկանաց երկերկու կոպ. տուաւ:—Վանի՞ մուրացկանաց կարող է նա դեռ տալ մէկական, երկուքական և երեքական կոպ:

61. Տղուն մէկը երկու անգամով երեքական ընկոյզ կերաւ, երկու հատ եղբօրը տուաւ, և դեռ երկու հատ ալ իրեն համար պահեց:—Վանի՞ ընկոյզ ունէր ընդ ամէնը այս տղան:

62. Երեքական կոպէկնոց երկու մատիտ գնուեցաւ, և մէկական կոպէկնոց ալ երեք քարեայ զրիչ:—Ո՞րքան մնացորդ (сдачи) ստանալ կը պատկանի եթէ այս աւարկայից համար մէկ տասնեակ կոպէկնոց որ տանք:

63. Հաւ մը թուխ նստելով վառեակներ (цыпляты) գոյացուց: Եւնչանէ երկուքը կատուն կերաւ, երեքը ուրուրը (кормушунь) յափշտակեց, և այն կորսուածներուն թուոյն չափ

ալ դեռ ողջ մնաց:—Վանի՞ վառեակ ունեցել էր այդ հաւը:

64. Տղայ մը տասը կոպ. ունենալով քանի մը մատիտ գրչանց, ամէն մէկը երկուքական կոպ. արժողութեամբ. իսկ մնացած երկու կոպէկովն ալ երկու քարեայ զրիչ գնեց:—Վանի՞ մատիտ գնած եղաւ նա:

65. Հայր մը իւր որդւոյն տասը կոպ. տուաւ: Սա մէկական կոպ. արժողութեամբ երկու խնձոր գնեց, և երկու կտոր ալ շաքարահաց, երեքական կոպէկնոց. իսկ մնացեալ փողը երկու աղքատաց հաւասարապէս տուաւ:—Ո՞րքան ստակ տուած եղաւ նա իւրաքանչիւր աղքատին:

66. Տղայն երկու տանձ գնեց, և իւր տուած ամէն մէկ հինգ կոպէկնոցէն երկուքական կոպ. մնացորդ ստացաւ:—Ո՞րքան ստակ տուած եղաւ նա տանձերուն համար, եթէ մըրգավաճառին 10 կոպէկնոց դրամ մը յանձնեց:

67. Մեծ եղբօրը տարիքը տասն էր, ամենէն փոքրինը եօթը տարուով պակաս. իսկ քրոջը տարիքը փոքրիկ եղբօրմէն երկու անգամ աւելի:—Վանի՞ տարեկան է քոյրը:

68. Վեց ընկոյզ տղայոց տրուեցաւ՝ իւրաքանչիւրին հաւասար թուով:—Վանի՞ հոգւոյ և քանիկան ընկոյզ տրուած եղաւ:

69. Ինը տանձ երեք աղայոց տալ պէտք եղաւ, ինչ եղանակաւ որ հաճոյ է:—Վանիկան հատ կըստանայ իւրաքանչիւրը:

70. Տասը խնձոր քանի մը աղջկանց տրուեցաւ հաւասար թուով:—Վանիկան հատ, և քանի՞ աղջկանց բաժնուեցաւ այդ խնձորները:

71. Տասը կոպէկը երեք, չորս և հինգ աղքատաց մէջ ինձ հաճոյ եղած եղանակաւ բաժանել պէտք եղաւ:—Ո՞րքան ստակ առած կը լինին երեքէն, չորսէն և հինգէն իւրաքանչիւրը:

72. Ութը տղայք այն եղանակաւ կարդի մէջ կանգնեցնելու է, որպէս զի ամէն մէկ կարգին թիւը համահասարակնի:—Վանի՞ կարդով կարելի է կանգնեցնել նոցա:

73. Կէս լիար (ФУНТЪ) հացը մէկ կուպ կարծէ: Չորս հոգի ութը կուպէկի հաց գնեցին և հաւասարապէս իրենց մէջ բաժանեցին:—Վանի՞ լիար հաց ընկաւ իւրաքանչիւրին:

74. Ի՞նչ երեք անհաւասար արժէք ունեցող զրամներ կարելի է մէկ տասնեակ կուպէկի հետ փոխանակել: Եւ թէ դարձեալ ի՞նչ չորս և ի՞նչ հինգ զրամներ:

75. Տղայք սրօրոց շինելով երեք կտոր չուաններ ի գործ դրին, այն է, երկու կանգուննոց, երկուքու կէս կանգուննոց և չորս ու կէս կանգուննոց:—Ի՞նչքան երկարութիւն ունեցան, այդ չուանները:

76. Աշակերտը քառաձալ ձևով երկու թերթ թղթէ տետրակ մը կարեց. նա այս տետրակին 3 քառաձալ թերթին մէջ գերմաներէն թարգմանութիւն գրեց. իսկ մնացեալ ամէն մէկ քառորդին վերայ երեքական դաս գաղղիական լեզուէն գրեց:—Վանի՞ դաս գրած եղաւ նա իւր տետրակին մէջ:

77. Գիւղէ մը մինչև միւս գիւղը երեք վերսթ տարածութիւն կայ: Գիւղացի մը գիւղին մէկէն միւս գիւղը երթալու ճանապարհ ելաւ, ու մէկ ու կէս վերսթ ճամբայ անելէն յետոյ իւր տեղը վերագարձաւ. յետոյ դարձեալ ճամբայ ելաւ, և երկոյցիան դէմ միւս գիւղէն սուկ վերագարձաւ:—Վանի՞ վերսթ ճանապարհ արաւ նա միւսնոյն օրուան մէջ:

78. Տղուն քայլը կէս կանգունի հաւասար է: Սենեակին լայնութեամբը մէկ պատէն միւս պատը յառաջանալով տղայն տասը քայլ առած եղաւ:—Ո՞րքան էր սենեակին լայնութիւնը:

79. Երկու տղայք իւրաբու հետ պատուներ փոխանակեցին: Մէկը միւսին երեք տանձ տուաւ, իսկ երկրորդը՝ նորա փոխարէն, ինը սալք:—Ի՞նչքան կարծէ սալքը, եթէ տանձը մէկ կուկէս կուպ արժողութիւն ունի:

80. Գործաւորը մէկ ժամուան մէջ կարող է երկու կանգուն կտաւ գործել: Ո՞րքան կտաւ նա պատրաստել կը կարողանայ չորս ու կէս ժամուան մէջ:

81. Աշակերտը մէկ վայրկենի մէջ գրքի երեսի մը մէկ երկրորդ մասը կը կարդայ:—Վանի՞ վայրկենի մէջ նա կարող է երկու—երեք երեսը կարդալ:

82. Աշակերտ մը դասարանին մէջ խնձորներ բերաւ: Իւր ութը ընկերացը խնձորի մը մէկ մէկ քառորդական մասը տուաւ. վեց ընկերացն ալ խնձորին մէկ մէկ երրորդական մասը, և երկու տմբողջ խնձոր ալ իրեն համար պահեց:—Վանի՞ էր տղուն բերած խնձորներուն թիւը:

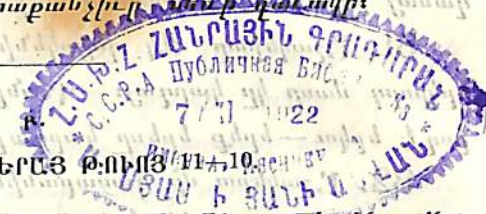
83. Աշակերտ մը վեց մատիտ ունենալով, իւր երկու ընկերացը մէկ մէկ հատ պարզեց. մնացեալներուն երեք հատին մէջտեղերէն կտրեց, և կէս կէս հատ տուաւ իւր հինգ դասակիցներուն:—Վանի՞ մատիտ մնաց այդ աշակերտին քով:

84. Գիւղացւոյն մէկը եկեղեցւոյ մէջ հինգ կուպէկի մեղրամոմ գնեց, ամէն մէկ մոմին համար կէսական կուպ վճարելով, պատկերաց առաջև մէկ մէկ հատ տնկեց:—Վանի՞ պատկերաց առաջև կանգնեցուց նա մոմերը:

85. Տղուն մէկուն քովը երկուքուկէս կանգուն երկարութեամբ չուանի կտոր մը կար. միւսին քովը երեք և քառորդ կանգուն երկարութեամբ, իսկ երրորդին քովը երեք ու կէս կանգուն երկարութեամբ: Երբ այս երեք կտոր չուանները իրարու կապեցին ձիախաղի (ЛОШАДКИ) համար: Այս պատճառաւ մէկ քառորդ կանգուն կապի գնաց:—Ի՞նչ երկարութիւն ստացաւ չուանը:

86. Հայր մը իւր զաւակացը տասը թերթ թուղթ բաժանեց հետեւեալ կերպիւ: Անդրանիկ որդւոյն թղթին ամբողջ քանակութեան հինգերորդ մասը տուաւ. միջին որդւոյն մնացած թղթին չորրորդ մասը. կրտսեր որդւոյն մնացաւ

ծին երրորդ մասը իսկ վերջին մնացորդն ալ հաւասարապէս բաժանեց իւր երկու աղջկանցը մէջ:—Ո՞րքան քանակութեամբ թուղթ ստացաւ իւրաքանչիւր:

ԽՆԴԻՐ Է Ի ՎԵՐԱՅ Թ.ՈՒՈՅ

87. Մրգավաճառին քովը կողովի մը մէջ մէկ տասնեակ նարինջ կար, իսկ միւսին մէջ մէկ հատով աւելի: Առաջին կողովին մէջէն նա վեց հատը ծախեց, իսկ երկրորդին մէջէն ալ չորս հատը:—Վանի՞ նարինջ մնաց նորա երկու կողովներուն մէջ:

88. Տղայն 4 զրամ ունէր. Յ հատը երեքական կողպէկնոց, իսկ միւս մէկ հատը՝ երկու կողպէկնոց: Աս այս զրամները մէկական կողպէկներու վերածեց, և եկեղեցւոյ զրանը քով կանգնող աղքատաց տուաւ, իւրաքանչիւրին մէկական կողպէկ:—Վանի՞ աղքատաց տուած եղաւ նա իւր փողը:

89. Տասնեակ կանգուննոց կառաւի կտորէ մը փոքրիկ տղայոց համար 5 շապիկ շինուեցաւ, իւրաքանչիւրին մէկական կանգուն հաշուելով: իսկ մնացածէն ալ սաւան կարուեցաւ ամէն մէկուն երկերկու կանգուն դնելով:—Վանի՞ էր կարուած սաւաններուն թիւը:

90. Խոհարարը մէկ լիար ձէթ գնելու ուղարկեցին. վասն որոյ իրեն արուեցաւ երկուքական կողպէկնոց երեք զրամ, և դեռ մէկ ուրիշ մ'ալ աւելի շատ արժողութեամբ:—Ի՞նչ արժողութիւն ունէր այս վերջէն առած զրամը, եթէ ձէթին լիարը 11 կողպէկ կարժէ:

91. Աշուքին մէկ թաթին (чашка) վրայ 11 փունթ ծանրութիւն դրուեցաւ, իսկ երկրորդ թաթին վրայ մէկ մէկ Ֆունթնոց եօթը կշռորդ (губы), և դեռ հաւասար ծանրութիւն ունեցող երկու կշռորդներ, թաթերը հաւասարեցան:—Ո՞րքան ծանրութիւն ունէին ամէն մէկ վերջին երկու կշռորդները:

92. Մրգավաճառին մէկը օրուան մը ընթացքին մէջ մէկ տասնեակ սեխ ծախեց, և դեռ երկու հատ ալ իրեն քովը մնաց:—Վանի՞ սեխ ունէր այս մրգավաճառը:

93. Տասներկու հատ աթոռ կայ սենեակի մը մէջ, որոյ երկու պատերուն դէմը դրուած են հինգական հատ. իսկ մնացեալները սեղանին առջևը շարած:—Վանի՞ աթոռ դրուած է սեղանին առաջը:

94. Գասարանի մը մէջ 4 նստարան կայ, ամեն մէկուն վրայ սովորաբար 3-ական աշակերտ կը նստէին:—Վանի՞ աշակերտ կայ այս գասարանին մէջ, եթէ նոցանէ մէկը նոյն օրը բացակայ դանուած է:

2000

95. Այրը իւր փոքրիկ տղուն 5 նարինջ տուաւ. իսկ անդրանկին երկու հատով աւելի, և հրամայեց նոցա որ իրենց մնացեալ եղբարցը հետ ա՛յն եղանակաւ բաժանեն, որպէս զի բոլորն ալ հաւասարապէս ստացած լինին:—Վանի՞ նարինջ ստացաւ իւրաքանչիւրը:

96. Ագարակի (ферма) մը մէջ երկու սև կով կայ, թխադոյնները կրկին անգամ աւելի, իսկ զեղնադոյններն սև կովերէն երեք անգամ աւելի:—Վանի՞ է այդ ագարակին մէջ դանուած կովերուն թիւը:

97. Աշակերտ մը ժամը 8-ին դպրոց գնաց, և Յ ժամ աշխատեցաւ այնտեղ: Վանի՞ ժամ դեռ հարկաւոր է իրեն ժամը մինչև 12-ը այնտեղ անցնելու համար:

98. Տարուան մը շրջանին մէջ աշակերտը երկու ամիս հիւանդացաւ, և տարեկան արձակուրդի ժամանակ՝ երեք ամիս ևս զիւրեմէջ բնակեցաւ:—Վանի՞ ժամանակ նա շարունակեց ուսումը դպրոցին մէջ:

99. Իմ զրպանացս մէկուն մէջ 3 ընկող կայ, երկրորդին մէջ 5, իսկ երրորդին մէջ 4 հատ: Այս բոլոր ընկողները հաւասարապէս երկու զրպանացս մէջ դնել կուզեմ:—Վանի՞ կա՞ն հատ դրած կը լինիմ ամեն մէկուն մէջ:

100. Կառավարին մէկը երեք հատ ձի ունի, իսկ միւս մը երեք անգամ աւելի: Նորա վաճառք կրելու համար վարձուեցան, և ամեն մէկ սայլին մէկական զոյգ ձի լծեցին:— Քանի՞ սայլերով տեղափոխեցին նորա այդ վաճառքը (ТОВАРЫ),

101. Գարոցի մը դասարանին մէկուն մէջ 10 աշակերտ կայ, իսկ միւսին մէջ երեք հատով աւելի: Տօնի պատճառաւ առաջին դասարանէն 4 աշակերտ հեռացան, իսկ երկրորդէն 6 աշակերտ:—Քանի՞ աշակերտ մնաց դպրոցը այդ տօնական օրերուն մէջ:

102. Երեք տղայոց համար 13 դռնաւոր մատիտ գնուեցաւ: Մէկուն 5 հատ տրուեցաւ, իսկ մնացեալները հաւասար թուով երկուքին մէջ բաժանուեցաւ:—Քանի՞ մատիտ ստացաւ իւրաքանչիւր տղան:

103. Գասարանի մը մէջ 5 նստարան կար: Նոցանէ երկուքին վրայ երկերկու տղայք կընստէին, իսկ մնացեալներուն վրայ երեքական հատ:—Քանի՞ էր դասարանին մէջ զբաւնուող տղայոց թիւը:

104. Եշակերտ մը, որ տօնի պատճառաւ դպրոցէն արձակուած էր իւր ծնողաց այցելութեան երթալու և ասպս յետ դառնալու համար երեք օր անցուց, իսկ նոցա մօտ մնաց մէկ եօթնեակ:—Քանի՞ օր նա բացակայ դտնուեցաւ դպրոցէն:

105. Տղայմը 10 կոպէկնոց դրամ մը ունենալով, և մէկ հատ ալ 3 կոպէկնոց, իւր հօրմէն դեռ մէկ կոպ. ևս խնդրեց, և իրեն համար երկու տետրակ գնեց, ամեն մէկուն համահաւասար գին վճարելով:—Ո՞րքան կարժէ ամեն մէկ տետրակը:

106. Պայտառի մը 4 ձի բերուն պայտելու համար (ПОДКОВАТЬ): Երկու ձիոց երեքական պայտ, իսկ միւսերուն համար չորսական հատ պէտք էր:—Քանի՞ պայտ պէտք եղաւ բոլորին համար:

107. Երկու ընթացքին մէջ, բացի կիրակի օրերէն՝ երեք ալ տօնական օրեր պատահեցան. իսկ մնացեալ օրերուն մէջ

աշակերտ մը դերմանական լեզուի թարգմանութեան պալտեցաւ, իւրաքանչիւր երեք օրը չորսական երես թարգմանելով:—Քանի՞ երես կարողացաւ թարգմանել նա այս երկու եօթնեկոց մէջ:

108. Երկու պատահանի մէջ 14 ապակի կար. մէկուն վրայ միւսէն երկու հատով աւելի էր:—Քանի՞ ապակի ունէր ամեն մէկ պատահանը:

109. Գասարանի մը մէջ 14 աշակերտ կար, նոցա վրայ մէկ հատ ևս աւելցաւ, և նորա ամենքն ալ 5 նստարանաց վերայ ղետեղուեցան:—Քանիկան աշակերտ ամեն մէկ նստարանին վրայ նստել կարողացան:

110. Երկու սայլավար վաճառք կրեցին: Նոցանէ մէկը 3 սայլ ունէր, ամեն մէկը երեք ձիով լծուած, իսկ միւսը դարձեալ 3 սայլ ունէր, որոց ամեն մէկուն երկուքական ձի լծուած էր:—Քանի՞ էր բոլոր ձիերուն թիւը:

111. Աին մը 13 զօրանիկ դերձան գնեց, ամեն մէկ լօտին երեքական կոպ. վճարելով: Ի՞նչքան մնացորդ ստացաւ նա իւր տուած պետաւրտիննիկէն:

112. Խոհակերոցի կարաս մը իւր մէջը 15 վեդրօ ջուր կը պարունակէ: Նորա մէջ արդէն 5 վեդրօ կար:—Քանի՞ անգամ ջրկիրը դեռ պէտք է բերէ երկերկու վեդրօ ջուր որ այդ կարասը մինչև բերանը լցուի:

113. Եշակերտի մը պէտք էր որ 15 երես արտադրէր: Նա արդէն 7 երեսը արտադրել էր, իսկ մնացեալները երկու ժամուան մէջ արտադրել կը յուսար:—Քանիկան երես նա կը կարողանայ մէկ ժամուան մէջ արտադրել:

114. Ի՞նչ տեսակ 3 հաւասար դրամոց կարելի է վերածել մէկ պետաւրտիննիկը. ի՞նչպիսի 5 դրամոց, ի՞նչպիսի 3 անհաւասարներու. և ինչպիսի՞ 4 դրամոց:

115. Տղայ մը 8 խնձոր գնելու ուղարկեցին, և նորա տուին 15 կոպ. Տեսնուեցաւ որ մէկ կոպ. կը պակասի այդքան

պտուղ գնելու համար, այն ժամանակ տղան միայն 17 հատ գնեց: — Որքան մնացորդ յետ բերաւ նա իրեն յանձնուած փողէն:

116. Եւս երկու թղթատարական կնիք (почтовая марка) ունիմ Յ-ական կողէկնոց, և երկու հատ ևս 5-կան կողէկնոց: — Վանի՞ մէկ մէկ կողէկնոց կնիք կուտան ինձ նոցա փոխարէն:

117. Տղայ մը 16 սալոր ունէր, յորոց ինքն 5 հատ կերաւ, 2 հատ ևս փտտած գտնուելով՝ նեանց. իսկ մնացեալները իւր ընկերացը մէջ հաւասարապէս բաժանեց: — Վանի՞ սալոր ստացաւ նորա ընկերներէն իւրաքանչիւրը:

118. Մըզավաճառ մը 16 տանձ գնեց, ամեն մէկ յոյգին մէկական կոպ. վճարելով, իսկ ինքն 4 հատը Յ-ական կոպ. ծախեց: — Որքան շահ արած եղաւ նա այս առևտուրէն:

119. Աշակերտ մը խանութպանէն 16 քարեայ գրիչ գընեց, ամեն մէկ 4 հատին Յ-ական կոպ. վճարելով. իսկ խանութպանը այս գրիչներուն 8 հատը 5-ական կոպ. կը գնէր: — Ի՞նչքան շահած եղաւ երկրորդը այս առևտուրէն:

120. Հաստ երկաթաթելն կանգունը 16 կոպ. արժէր: Վանդակի մը նորոգութեանը համար այս երկաթաթելն արհեստաւորը 9 վերջոյ ի գործ դրաւ, և իւր աշխատութեանը համար ևս 6 կոպ. ստացաւ: — Ի՞նչքանի նստաւ այս վանդակին նորոգութիւնը:

121. Երկու տղայք պողպատեայ գրիչ գնեցին. առաջինը մէկ երկոտասանեակ, իսկ երկրորդը 16 հատ: Այս վերջինը իւր գնած գրիչներուն համար առաջին տղայէն 2 կոպ. աւելի վճարեց: — Որքան վճարեցին նոքա երկուքն ալ իրենց գնած գրչացը համար:

122. Ամեն մէկը 5-ական կոպ. արժողութեամբ երեք դրամ ունենալով, և զեռ երկու ուրիշ դրամներ՝ ամեն մէկը

մէկական կոպ. արժողութեամբ, այս բոլոր ստակովս 3 խնձոր գնեցի՝ հատը Յ-ական կոպ., նոյնպէս և տանձեր, հատը 2-ական կողէկով: — Վանի՞ տանձ գնած եղայ:

123. 17 թերթ թղթէն տետրակներ շինուեցաւ. մէկը 5 թերթնոց, միւսներուն ամեն մէկը Յ-ական թերթէ: — Վանի՞ տետրակ կարուեցաւ ընդ ամենը:

124. 5 նստարանաց վրայ դասարանի մը մէջ 17 աշակերտ նստած էին, ամեն մէկուն վրայ անհաւասար թուով: — Վանի՞ աշակերտ նստել էին ամեն մէկուն վրայ:

125. Աշակերտ մը 17 կոպ. ունենալով երեք քարեայ գրիչ գնել կուզէր, ամեն մէկը երկուքական կոպ. արժողութեամբ, և երեք ևս մատիտ 4-ական կոպ. հատը: — Որքան փող կը պակսէր իրեն:

126. Աղջկան մը 10, 5 և 3 կոպ. արժողութեամբ դրամներ տրուեցաւ, և ուղարկուեցաւ 6 տանձ գնելու: Նա ամէն մէկին համար Յ-ական կոպ. վճարեց: — Ի՞նչքան մնացորդ յետ բերաւ այդ աղջկը:

127. Տղայ մը 18 սալոր ունէր: Մէկ քանին ինք կերաւ, իսկ մնացեալները իւր չորս ընկերացը բաժանեց, իւրաքանչիւրին Յ-ական հատ տալով: — Վանի՞ սալոր ինքն կերած եղաւ:

128. Աին մը ինն զոյգ գուլպայ բանեցաւ, որը մէկ զոյգ աշխատելով: — Վանի՞ օր, և քանի՞ շաբաթ այս գործով պարսպեցաւ նա:

129. Եղբայրը 18 կոպ. 3 խնձոր գնեց, իսկ քոյրը 12 կոպ. 6 շաքարահաց, յետոյ քոյրը եղբորմէն խնդրեց որ նորա խնձոր մը տալով՝ փոխարէնը շաքարահաց առնու: — Վանի՞ շաքարահաց պիտի տայ իւր եղբորը որ խնձորին փոխարէնը ստանայ:

130. Գիւղացի մը խանութէն 3 ձողաչափ հասա չուան գնեց, ամեն մէկ կանգունին երկու կոպ. վճարելով: — Ի՞նչքան վճարեց նա բոլոր չուանին համար:

131. Իմ ծանօթիս բնակարանը 3 սենեակ ունէր: Արա- հին մէջ տասներկու հատ աթոռ կար. խուցին մէջ 3 հատով պակաս. իսկ ննջարանին մէջ սրահը զանուածէն 6 հատով պակաս: — Վանի՞ աթոռ կար ընդ ամենը այս բնա- կարանին մէջ:

132. Երկու տղայք մրդավաճառէ մը պտուղներ գնեցին: Մէկը առաւ 2 խնձոր և 3 տանձ, և բոլորին 16 կոպ. վճա- րեց. իսկ միւսը առաւ 3 խնձորէն 3 հատ և 3 ալ տանձ, ու վճարեց 18 կոպ: — Ա՞նչքան վճարեցին նոքա ամեն մէկ խն- ձորին և տանձին համար:

133. Երկու սենեկաց մէջ 18 աթոռ կար: Սրահին մէջ խուցը զանուածներէն երկու անգամով աւելի: — Վանի՞ աթոռ կար ամեն մէկ սենեկին մէջ:

134. Տանտիկին մը մէկ տասներթը հատ սնակ ու- նէր, բայց նոցանէ 7 հատը կտարած: — Վանի՞ սնակ պէտք է դեռ գնել որ տասներկու հատ լինի:

135. Աին մը 15 կոպ. ունենալով, եկեղեցիէն ելած ժա- մանակը աղքատաց բաժանեց, իւրաքանչիւրին երկերկու կոպ. տալով, իսկ վերջի մէկ հատին ալ մնացած մէկ կոպէկը: — Վանի՞ աղքատաց տուած եղաւ նա իւր բոլոր փողը:

136. Սիրմանացան մը քանի մը տղայոց թոյլ տուաւ 4- ական վարունդ փեսոսլ: — Նոքա 19 հատ փրցուցին, և տե- սան որ 3 հատը աւելորդ էր, զոր յետ առին տիրոջը: — Վանի՞ էր աղայոց թիւը:

137. Մեծ եղբայրը 1 կանգուն և 3 վերջով հասակ ունի, բայց փոքրը 5 վերջով ունի ցած է: — Ի՞նչքան բարձրու- թիւն ունի փոքր եղբոր հասակը:

138. Գրպանիս մէջ քանի մը կոպ. կայ, և եթէ եղածին չափ վրան աւելցնէի, և դեռ 5 կոպ. ևս, այն ժամանակ դու- մարը 19 կոպէկի կը հասնէր: — Վանի՞ կոպ. կայ զրպանիս մէջ:

139. Մրդավաճառի մը մէկ կողովին մէջ 10 խնձոր կար, իսկ միւսին մէջ 9 հատ: Գնեցով դեռ ևս երկրորդ կողովին մէջ 1 հատ, տասնեակը 5-ական կոպ. բոլորն ալ ծախեց նա: — Ի՞նչքան ստակ առաւ մրդավաճառը:

140. Տղան երկու տասնեակ արժողութամբ դրամ ունե- նալով՝ 4 քարեայ զրիչ գնեց, ամեն մէկը 2-ական կոպ., և 4 մատիտ 3-ական կոպէկով: — Ի՞նչքան փող մնաց նորա քովը:

141. Տանտիկին մը 3 հաւ ունէր: Նոցանէ մէկը 10 վառեակ զոյացուց, երկրորդը առաջինէն 4 հատով պակաս, իսկ երրորդը երկրորդէն երկու հատով պակաս: — Վանի՞ վառ- եակ ունեցաւ այդ տիկինը:

142. Մեծ եղբայրը 20 տարեկան էր, իսկ ամենափոքր քոյրը նորամէն 5 անգամ պակաս. իսկ միջին քոյրը ամե- նափոքրիկէն 3 անգամ աւելի: — Վանի՞ տարւով միջին քոյրը եղբօրմէն փոքր է:

143. Մարդուն մէկը թղթատարով 4 մանէթ ուղար- կեց: Ծրարին ծանրութեանը համար 10 կոպ. վճարեց, ան- դորրապրութեան (росписка) 5 կոպ. իսկ ապահովութեան (страхованія) համար՝ ամեն մէկ մանէթին մէկական կոպ: — Ի՞նչքան մնացորդ ստացաւ նա իւր տուած երկու տասնեակ զրամէն:

144. Իւրաքանչիւր շաբաթուայ համար տղայ մը իւր մօրմէն 20 կոպ. կտանար, և գնալով դպրոց՝ օրական 3 կոպ. հացի կը վճարէր: Ի՞նչքան ստակ կը պահէր նա 5 շաբա- թուայ մէջ՝ եթէ կիրակի օրերը հացի փող չը տար:

145. Հայր մը 4 որդի ունէր: Նա մեծ որդւոյն 20 կոպ. տուաւ, և հրամայեց այնքան խնձոր գնել, որ իւրաքանչիւր փոքր որդին 1 հատով իրմէ մեծէն պակաս ստանար, որպէս զն միանգամայն ամենէն փոքրագոյնը միայն 1 խնձոր ստանար: Քանի՞ խնձոր գնել պէտք կը լինէր, և որքան պիտի վճարուէր ամեն մէկ հօտին համար:

146. Չիուն կը արուէր օրը 2 զարնեց դարի: — Քանի՞ շաբաթուայ և քանի՞ օրուայ համար կը բաւականանայ նորա 2 չէտվերիկ և 2 զարնեց զարին:

147. Մեծ եղբայրը 1 կանգուն և 4 վերջոկ հասակ ունի, բայց փոքրը 6 վերջոկով նորանէ պակաս բարձրութիւն: — Ի՞նչ քան էր փոքր եղբօր հասակը:

148. Բակ մը՝ որ 6 ձողաչափ և 2 կանգուն երկարութիւն ունէր, տախտակամածով յատակեցին 4 կտոր տախտակ գնելով: Նոցանէ երկուքը 4-ական կանգուն էին: — Ո՞րքան երկարութիւն ունէին մնացեալ 2 հաւասար տախտակներէն ամեն մէկը:

149. Տղայք օրօրոց շինելով 3 կտոր չուան իրարու կապեցին. մէկը 4, երկրորդը 7 կանգուննոց և երրորդը 3 սաժեննոց: — Քանի՞ կանգուն էր կապուած չուաններուն երկարութիւնը:

150. Մրգափաճառ մը սալոր գնեց, և ամեն մէկ 5 հատին 3 կոպ. վճարեց. իսկ ինքը սիսեց 4 հատը 4 կոպ. ծախել: Ո՞րքան շահ նա պիտի ստանայ՝ եթէ այս սալորէն երկու տասնեակ վաճառելու լինի:

151. Հայրը որդւոյն 12 ընկոյղ տուաւ, և խոստանցաւ, նորա տալ զեռ այնքան անդամ Յ-ական ընկոյղ, որքան անդամ որ նա կարողանայ այս 12 ընկոյղը հաւասար կոյտերու վերածել: — Քանի՞ ընկոյղ կարող է նա զեռ ընդունել:

152. Քանի՞ հաւասար կտորներու կարելի է կտրել 18 կանգուն չուխան (сукна). և ամեն մէկ կտորը քանի՞ կանգուն կուգայ:

153. 16 կոպէկով քանի՞ համահաւասար զնով տանձ գնել կարելի է:

154. Հինգ աղքատաց հարկաւոր է 19 կոպ. տալ, քանիկան կոպ. որ ուզենան: — Քանի՞ կոպ. նոցանէ իւրաքանչիւրը կարող է ստանալ:

155. Քանի մը նստարանաց վրայ 20 տղայք նստած էին, ամեն մէկուն վրայ հաւասար քանակութամբ: Քանի՞ նստարան կար, և ամեն մէկուն վրայ քանիկան տղայք նստել էին:

156. Երկու տասնեակ արժողութիւն ունեցող դրամ մը, ի՞նչ տեսակ հաւասար դրամոց հետ կարելի է փոխանակել: Ի՞նչ տեսակ երկու հաւասար դրամոց: Ի՞նչ տեսակ երեք անհաւասար դրամոց: Ի՞նչ տեսակ 4 դրամոց: Ի՞նչ տեսակ 5 դրամոց, և ի՞նչ տեսակ 6 դրամոց հետ:

157. Երկու տղայք աղեղ շինեցին: Մէկուն լարը 3 քառորդ կանգուն էր. իսկ միւսինը 14 վերջոկ երկարութիւն ունէր: Որո՞նք լարը երկար էր, և երկրորդինը առաջինէն ի՞նչ քանով երկար էր:

158. Բակ մը փողոցի վրայ 16 կանգուն տարածութեամբ զիրք ունի: Եյս տարածութեան կէսին վրայ կառուցուած է տունը. ութերորդ մասը շրջապատն է. չորրորդ մասը կառուցուած, իսկ մնացեալ մասը որմով պատած է: — Ո՞րքան է պատին երկարութիւնը:

159. Զարկիրի մը տակաւոր 20 վեղբօ ջուր կը պարուհանէր: Նա իւր ունեցած ջրին 5-դ մասը տան մը գործածութեանը տարաւ. ուրիշի մը համար՝ 4-դ մասը. երրորդ մը համար՝ 6 վեղբօ. իսկ մնացեալ ջուրը չորրորդ տանը

տուաւ : — Վանի՞ վնչրօ ջուր տարած եղաւ նա չորրորդ տունը :

160. Ղաշի ժամանակ դպրոցի մը իւրաքանչիւր աշակերտին մէկ ֆունթ հացին երրորդ մասը կուտան : — Վանի՞ էր բոլոր աշակերտաց թիւը սեղանին վրայ՝ երբ նոցա համար 6 ֆունթ հաց տրուած եղաւ :

161. Վարժապետը իւր աշակերտաց 18 թերթ գրի թուղթ տուաւ հետեւեալ եղանակաւ : Մէկուն տուաւ ամբողջ թղթին քանակութեանը 6-դ մասը, ուրիշի մը մնացեալ թղթին 5-դ մասը, երրորդի մը մնացեալին 4-դ մասը, իսկ վերջին մնացորդ թուղթը ուրիշ երեք աշակերտաց հաւասարապէս բաժանեց : — Վանի՞ թերթ թուղթ ստացած եղաւ վեց աշակերտներէն իւրաքանչիւրը :

162. Սեղան մը 17 վերջոյ երկարութիւն ունի, իսկ միւսը կէս կանգուն : — Դնչքատով առաջներ երկրորդէն երկար է :

163. Հայր մը իւր որդւոցը 20 ընկոյղ բերաւ : Նոցանէ մէկուն տուաւ ընկոյղներուն 10-դ մասը, երկրորդին մնացեալ ներուն 3-դ մասը, և միւս բոլոր մնացածը հաւասարապէս բաժանեց իւր երեք աղջկանցը մէջ : — Վանի՞ ընկոյղ ստացաւ իւրաքանչիւրը :

164. Ուսուցիչը իւր աշակերտաց քանի մը թերթ թուղթ տուաւ, և հրամայեց նոցա կէսը գործածել դասարանական տնտեսական համար, իսկ մնացածը ուրիշ երկու տնտեսական շինել, ամեն մէկը 4-կան թերթէ բաղկացեալ : — Վանի՞ թերթ թուղթ տրուած եղաւ աշակերտաց :

ԻՆԿՆԻԲ Ի ՎԵՐԱՅ ԹՈՒՈՑ 21—30.

165. Խաչակերուհոյ մը քովը կար երկու տասնեակ ձու, և դեռ ուրիշ մէկ հատ ալ : Առաջին օրը նա 8 հատը դործածեց, իսկ երկրորդ օրը՝ 9 հատ : — Վանի՞ հաւկիթ մնաց նորա քով :

166. Ղանապարհորդ մը 3 շաբաթ ճանապարհի վրայ անցուց. այն է, 8 օր շոքեմաւով գնաց, 7 օր՝ շոքեմաւ քով, իսկ մնացեալ ժամանակը՝ ձիով ճանապարհորդեց : — Վանի՞ օր ձիով ճանապարհ արած եղաւ նա :

167. 7 ձողաչափ երկարութեամբ չուանի մը կտորէն 5 կանգուն կտրուեցաւ, կողմեր կապելու համար, 8 կանգուն օրօրոց շինելու, իսկ մնացեալ կտորը՝ բակին մէջ ծայրէ ծայր կապուեցաւ ձերմակեղէն չորացնելու համար : — Դնչքան երկարութեամբ չուան էր բակին մէջ կապածնին :

168. Պարտէզը մը մէջ 21 հատ պտղատու ծառ կայ : Նոցանէ մէկ քանին բալնի (вишневое) էր, նոյնքան տանձնի, մէկ քանին խնձորնի, և 4 հատ ալ նարնջնի : — Վանիկան ծառ կար պարտէզին մէջ այս երեք տեսակէն ևս :

169. Վասարանի մը մէջ 21 աշակերտ կար, և նոցա քով դեռ 1 հատ ալ ընդունուեցաւ : Նորա 11 նստարանաց վրայ նստած էին, ամեն մէկուն վրայ հաւասար թուով : — Վանի՞ աշակերտ նստած էր նստարանին վրայ :

170. Սրգալաճառի մը քով՝ կողովի մը մէջ մէկ երկուսասանեակ սալոր կար, իսկ ուրիշ կողովի մը մէջ մէկ տասնեակ : Նա բոլոր սալորը ծախեց, և ամեն մէկ զոյգին համար մէկական կող ստացաւ : — Վանի՞ ծախեց նա իւր սալորները :

171. 2 չէտիբրիկ և 6 դարնեց դարիէն 6 օրուան մէջ ի՞նչքան դարի կը մնայ, եթէ մէկ օրուան մէջ ձիոց 3-ական դարնեց տրուած լինի:

172. Թէ որ ձեռքս ունեցած կողէկներուն վրայ դեռ այնքան ևս աւելցնեմ, և դեռ 8 կոպ. ալ, այն ժամանակ 22 կոպ. ունեցած կը լինիմ: Ո՞րքան է ձեռքիս մէջի փողը:

173. Աղախին մը իւր առաջին երկու ամուսայ ծառայութեանը համար 5-ական մանէթ ստացաւ, հետեւեալ երկու ամսոց համար 6-ական մանէթ, և դեռ ամուսական օր մ'ալ մէկ մանէթ պարգև տրուեցաւ իրեն: Ո՞րքան փող ըստացաւ նա այս 4 ամսոց մէջ:

174. 7 ձողաչափ և 2 կանգուն խորութեամբ ջրհորէ մը ջուր քաշելու համար՝ 8, 7 և 3 կանգուն երկարութեամբ 3 կտոր չուաններ իրարու կապեցին: — Ի՞նչքան չուան կը պակասի դեռ ջրին հասնելու համար:

175. Գիւղէ մը մինչև քաղաք 23 վերսթ է. գիւղացին 8 վերսթ հեռիտան (ПЕШКОМЪ) գնաց, իսկ մնացեալ ծանապարհը՝ իւր մէկ ծանօթին սայլը նստելով արաւ, ժամը 5 վերսթ յառաջանալով: — Վանի՞ ժամէն նա քաղաք հասաւ, եթէ ոտով 2 ժամ գնաց:

176. Բանջարանոցի մը մէջ 23 ամու կար: Նոցանէ մէկին մէջ վարունգ անկուած էր, միւսին մէջ աղքան (caлатъ) և երրորդին մէջ գեանախնձոր: — Ո՞րքան սեղ բըռնուած էր ամեն մէկ ամուին համար:

177. Հայրը 3-ական կողէկնոց 8 դրամ տուաւ իւր որդեոյն, և հրամայեց նորա քանի մը մատիտ գնել՝ ամեն մէկը 4-ական կոպ. արժողութեամբ: — Վանի՞ մատիտ գնեց որդին, եթէ ամբողջ գումարէն 4 կոպ. մնացորդ բերաւ:

178. Տղայ մը 24 կաղին ունենալով, իւր երեք ընկերացը 3-ական հատ տուաւ, իսկ մնացեալները՝ հաւասարապէս որբիշ երեք ընկերացը տուաւ: — Վանի՞ կաղին ընկաւ այս վերջի երեք ընկերաց իւրաքանչիւրին:

179. Հայր մը իւր չորս զաւակացը 24 տանձ տալով՝ հրամայեց բաժանել: Իրենց մէջ այնպէս, որ ամեն մէկ մեծեղբայրը՝ հետեւաբար եկող փոքրիկներէն երկու տանձով աւելի ստանայ: Վանի՞ տանձ կիյնայ իւրաքանչիւրին:

180. Երեք տղայք 24 պողպատեայ գրիչ գնեցին: Ի՞նչպէս տանք այն գրիչները նոցա, եթէ նոցանէ մէկը վճարած է 3, միւսը 4 և երրորդը 5 կոպ.

181. Երեք չէթվերիկ գարին 4 օրուան մէջ վատուեցաւ, ամեն մէկ օր մէկ երրեակ ձիու 2-ական գարնեց սալով: — Վանի՞ էր բոլոր ձիերուն թիւը:

182. 8 լոտ ոսկիէն արծաթագործը մէկ քանի մատանի շինեց, ամեն մէկը 6 զօլտոնիք ծանրութեամբ, և ամեն մէկը 5 մանէթով ծախեց: — Ո՞րքան ստակ ձեռք ձգեց նա այս բոլոր մատանիներէն:

183. Գործաւոր մը իւրաքանչիւր երեք օրը երկերկու մանէթ կը վաստիկ, և 6 օրուան մէջ 3 մանէթ ծախք կանէ: — Ի՞նչքան ստակ կարող է պահել նա 24 օրուան մէջ:

184. Գասարանի մը մէջ 5 նստարան կայ: Նոցա երեք հատին վրայ 7-ական աշակերտ նստած է, մէկուն վրայ 3, և վերջինին վրայ ևս 1 հատ: — Վանի՞ է աշակերտաց թիւը այս դասարանին մէջ:

185. Տղայ մը 5 կոպ. արժողութեամբ 5 հատ դրամ ունէր, իսկ միւս մը 8 հատ՝ 3-ական կոպ. արժողութեամբ: Որո՞յ քով այս երկուքէն աւելի ստակ կայ և ի՞նչքանով:

186. Ընկերութեան մը մէջ 25 մարդ կար, այբ կանանցմէ երկու անգամ աւելի էին. մնացեալ 10 հասար տղայք էին: — Վանի՞ այբ և կին կար այս ընկերութեան մէջ:

187. 4 տղայոց համար զգեստ շինուեցաւ. իւրաքանչիւրի տապաղին (брюкы) համար մէկական կանգուն, բաձկոնի (жилетъ) և վերնադգեստի (сертыкъ) համար երկու քական, և երեքական կանգուն ալ վերարկուի (пальто), և դեռ մէկ կանգուն ևս բոլորին համար գլխարկի գնաց: — Վանի՞ կանգուն չուխայ գնուեցաւ այս առարկաներուն համար:

188. շայրը իւր երեք որդւոցը՝ փոքրիկ դրամներու վերածուած 25 կոպ. սուաւ, և հրամայեց այնպէս բաժանել որ կրտսերը անդրանկէն մէկ պեթակով պոխաս ստանար, իսկ միջինը և անդրանիկը հաւասարապէս ստանային: — Վանի՞ կոպէկ ընդունեցաւ իւրաքանչիւրը:

189. Նրկու գրագիր գրութեան մը ընդօրինակելով (переписывать), աշխատութեան համար 25 կոպ. ստացան: Նոցանէ մէկը 2 ժամ, իսկ միւսը 3 ժամ գրեց: — Ի՞նչ քան փող կը պատկանի իւրաքանչիւրին:

190. Մտաղձագործի (столяръ) մը 26 մանէթով քանի մը թիկնաթու շինել հրամայուեցաւ: Վանի՞ հատ շինել հրամայուեցաւ նորա, եթէ արհեստաւորին հաշուին նայելով՝ բոլոր թիկնաթուոց ատաղձի ծախքը 14 մանէթի հասել, փայլունութեան և ներկի 4 մանէթ գնացել էր, այլ և ամեն մէկ թիկնաթուի աշխատութեանը համար՝ երկերկու մանէթ ստանալ հաշուել էր:

191. Նրկու տղայք 26 սալոր գնեցին. նոցանէ մէկը այս առուստուրին համար 5, իսկ միւսը 8 կոպ. սուաւ: Ըրքան սալոր ստացաւ իւրաքանչիւր տղան իւր վճարած փողին փոխարէն:

192. Խոանութի մը մէջ երկու տեսակ խառնուած ախւր կար. մէկ տեսակը 9 ֆունթ էր, ամեն մէկ ֆունթը 2.ական

կոպ. միւս տեսակը 4 ֆունթ, մէկական կոպ. — Վանի՞ պէտք է ծախել այս խառնուած ախւրը, որպէս զե բոլորն ալ ծախելէն վերջը 4 կոպ. շահ արած լինի:

193. Վաստարանի մը մէջ 26 աշակերտ կար, որոնք 6 նստարանաց վրայ նստած էին: Ա և Բ նստարանաց վրայ հաւասար թուով, իսկ մնացած 4 հասին վրայ ևս նոյնպէս հաւասարապէս, բայց ո՛չ այնքան թուով՝ որքան որ առաջնոյն և երկրորդին վրայ կար: Վանի՞ աշակերտ նստած էր ամեն մէկ նստարանին վրայ:

194. Նրկու գիւղացիք փոխանակութիւն կանեն: Մէկը 9 խիր ալիւր կուտայ, խիրը 3 մանէթ էն. իսկ երկրորդը՝ 13 պարկ գարի, պարկը 2 մանէթ էն: — Ըրքան դեռ պիտի վճարէ այս վերջինը առաջնոյն, որ հաշիւը հաւասարուի:

195. Առաջին դասարանին մէջ՝ 5 նստարանաց վրայ 5.ական աշակերտ կար. իսկ երկրորդին մէջ 11 նստարան, ամեն մէկուն վրայ երկերկու աշակերտ: Առաջին դասարանին մէջ հարցաքննութենէն յետոյ, երկրորդ տարին 4 աշակերտ մնաց, իսկ երկրորդին մէջ 6: Վանի՞ է այժմ բոլոր աշակերտաց թիւը երկրորդ դասարանին մէջ:

196. Կառավար մը 27 ձի ունէր: Ի՞նչ քան նա ամենայն օր դարի կը վաանէ, եթէ ամեն մէկ երրեակ ձիուն՝ օրը 8 դարնեց դարի կուտայ:

197. Մարդուն մէկը կայարանէ (станція) մը թղթատարական (почты) ձիերով առաւօտեան 8-դ ժամուն ճանապարհ ելաւ: Ժամը 1-ին նա արդէն 9 վերսթ յառաջացել էր, իսկ մնացեալ ճանապարհը կտրեց ժամը 6 վերսթ յառաջ գնալով: Ժամը քանի՞ն հասաւ նա միւս կայարանը, զոր առաջինէն 27 վերսթ հեռու էր:

198. Ս. Օստիկի տօնին՝ 7 աղջիկ հաւկիթախաղով կը զուարճանային, իւրաքանչիւրը 4-ական ձու ունենալով: Իսա- զալներէն յետոյ տեսնուեցաւ որ 3 ձու կտարուեւ էր, երկու աղջիկ իրենց հաւկիթները տարուեցան, բայց մնացեալներուն քօլը հաւասար թուով ձու կար: Վանի՞ հաւկիթ կար իւ- րաքանչիւր տարուող աղջկան մօտ:

199. 28 չէտվերիկ ալիւրը հաւասար չափ ունեցող պար- կերու մէջ լցին. ամեն մէկուն մէջ 4-ական չէտվերիկ դնելով: Եյս ալիւրին ամեն մէկ պարկը 3 մանէթ կարժէ: — Ո՞րքան կարժէ բոլոր ալիւրը:

200. Տանտիկին մը քսանեւորս հատ սեղանի ար- ծաթեայ սպաս (приборъ) ունէր, և դեռ ուրիշ 4 հատ ևս: Նա հիւրերու համար սեղաններ բացաւ, ամեն մէկուն վրայ 7-ական սպաս դնելով: — Վանի՞ սեղան պատրաստեց նա հիւ- րերու համար:

201. Պետերբուրգէն մինչև Պետերգօֆ երթալու ճանա- պարհին տարածութիւնն է 28 վերսթ: Ուսումնարանի մը ուսանողները կէս օրուան 4-դ ժամուն ճանապարհ ելան այս վերջին քաղաքը զնայու՝ ժամը 4 վերսթ քալելով: Ճանա- պարհին հանգստացան ժամը 6-էն մինչև 8. յետոյ դարձեալ շարունակեցին ճանապարհին մինչև ժամը 10. հուսկ յետոյ ճանապարհին իջեանեցան, և առաւօտեան 8-դ ժամուն ճա- նապարհ ընկան: Դամը քանի՞ն նոքա Պետերգօֆ հասան, և քանի՞ ժամ ճանապարհ արին՝ հանգստեան ժամերն ևս միասին հաշուելով:

202. Թնդանօթներ (пущки) տեղափոխելու համար 14 զոյգ ձի լծեցին, ամեն մէկուն համար 4 ձի լծելով: — Վանի՞ թնդանօթ տեղափոխած եղան:

203. Եղջիկ մը 7 թերթ թղթէ քառածալ գլրբով

տեարակ մը կարեց իրեն համար. երկու քառածալ թերթը տեարակին երեսներուն համար գնաց: Եյս տեարակին մէջ նա 4 երես գաղղեական լեզուի դասեր՝ իւր դասադրքէն ար- աագրեց, և դասադրքին ամեն մէկ երեսին համար նա իւր տեարակէն երեք քառածալ թերթ ի գործ դրաւ. յետոյ արագրեց նաև թուաբանական 6 խնդիր, ամեն մէկ խնդրոյն համար մէկ քառածալ թերթ ի գործ գնելով. իսկ մնացեալ թերթերուն վրայ նա ուսաց լեզուի ուղղագրութեան 4 դաս դրեց: — Վանիկան երես կը գրէր նա իւր տեարակին մէջ ամեն մէկ ուղղագրութեան ժամանակ:

204. Փետրուար ամսոյ ընթացքին մէջ 9 օր սաստիկ ցուրտ եղաւ, 8 օր ջերմ և պայծառ, իսկ մնացեալ օրերը անձրևային: — Վանի՞ օր տեւեցին այս վերջի տեսակ օրերը:

205. Երեք ասաղձադուծ 29 մանէթ ստացան, յորոց նոքա ամենքը ի միասին 1 մանէթ վատնեցին. իսկ մնացեալ- ները իրենց մէջ բաժանեցին: — Վանիկան մանէթ ստացաւ իւրաքանչիւրը, և թէ նոցանէ մէկը աշխատեցաւ 3 օր. միւսը 5 և երրորդը 6 օր:

206. Պատի մը վրայ լուսանկարչական պատկերներ կար- դաւ շարուած էր. 3 կարգ 4-ական հատ, 3 կարգ՝ 3-ական, 3 կարգ՝ 2-ական, և դեռ ամենէն վերի և վարի կողմերն ալ մէկ մէկական հատ: — Վանի՞ էր պատին վրայ կախուած պատ- կերաց թիւը:

207. Ինակարանի մը մէջ 29 աթու կար: Ննջարանին մէջ 5 հատ, իսկ մնացեալները սրահը և խուցը զրուած էին. բայց սրահին մէջ զանուածները՝ խուցին մէջ զրուածներէն երկու անգամ աւելի էին: — Վանի՞ աթու կար ամեն մէկ սենեակին մէջ:

208. Մէկը զիմնապեայի մը մէջ 7 տարի սովեցաւ, յե- տոյ 4 տարի համալսարանը, և 4-ական տարի ևս պատերազ-

մական և տեղական պաշտամանց մէջ ժամանակ անցնելէն յետոյ արձակուրդ ստացաւ : — Վանի՞ տարեկան ժամանակը դուրս եկաւ նա, եթէ 11 տարեկան հասակին գիմնազիւս մնաւ :

209. Աշակերտ մը տասնեակ դրամներ վճարելով 8 մատիտ գնեց, ամեն մէկ հատէն 2 կոպ. մնացորդ առնելով : — Ո՞րքան վճարեց նա ամեն մէկ մատիտին համար, եթէ յետ ստացած բոլոր մնացորդը 6 կոպէկի հասաւ :

210. Գեղացւոյն մէկը ամիսը 2 մանէթով դործաւոր մը վարձեց : Նա մաս առ մաս 8 մանէթ փող ստացաւ. ծառայելով 1 տարի և 3 ամիս արձակուրդ խնդրեց, և հաշուի ժամանակ 13 մանէթ ստացաւ. իսկ մնացեալ պահանջին տեղ՝ զգեստեղէնը : — Ի՞նչ գին դրաւ տանուտէրը զգեստեղինաց համար :

211. Մատի մը վրայ 2 տասնեակ ապուս թաւել էին. նոցա քով դեռ եկան երկու անգամ 5-ական ապուս : Արկուորսորդ միասին իրենց հրացանները նոցա վերայ պարպեցին : Այս հարուածներէն յետոյ նոցանէ 3 հատը սատակած տեսնուեցաւ, իսկ վիրաւորեալները՝ սպանուածներէն 4 անգամ աւելի : — Վանի՞ ապուս թռան գնացին :

212. Հայր մը տօն օրերու ժամանակ իւր 3 որդւոցը 30 կոպ. տուաւ, և հրամայեց բաժանել այնպէս, որպէս զի իւրաքանչիւր փոքրիկը՝ իւր ետեւէն կարգաւ եկող միծ եղբօրմէն հինգ կոպէկով պակաս ստանայ : — Վանի՞ կոպ. ստացաւ իւրաքանչիւրը :

213. Գեղջիկուհի մը շուկան 3 կողով հաւկիթ տարաւ : Նոցա երկուքին մէջ մէկ մէկ երկոտասանեակ հաւկիթ կար, իսկ երրորդին մէջ՝ կէս երկոտասանեակ : Նոցա մէկ տասնեակը մէկական տասնեակ դրամի ծախեց նա : — Ո՞րքան կոպ. ձեռք ձեռքնց նա բոլոր հաւկիթներուն համար :

214. 4 լոս և 2 զօլանիկ օձանիւի իւղ (помадь) գնուեալ

ցաւ, ամեն մէկ լոտը 6-ական կոպէկի : — Ո՞րքան մնացորդ յետ ստանալ պէտք կը լինի 30 կոպ. տրուած ժամանակ :

215. Գործաւոր մը մէկ ամսուայ ընթացքին մէջ՝ հանդրատութեան մէկ օրուան դիմացը 5 օր աշխատեցաւ : — Վանի՞ օր աշխատած եղաւ նա :

216. Արկու տղայք դաւազաններով դաւիթը (корридоръ) չափեցին : Մէկուն դաւազանին երկարութիւնը 4 կանգուն էր, իսկ միւսինը 5 : Առաջինը իւր փայտը 3 անգամ մէկ ծայրէն դրաւ, իսկ միւսը դաւիթին միւս ծայրէն՝ 2 անգամ դրաւ իւր փայտը, և այս երկու փայտերուն միջի տարածութիւնն էր 2 ձողաղափ և երկու կանգուն : — Վանի՞ կանգուն էր դաւիթին երկարութիւնը :

217. Տղուն մէկը ասաց, եթէ ինձ դեռ 10 ընկոյզ տրուելու լինի, նոքա եղբօրս քով զանուածներուն թուոյն կը հաւասարին. իսկ եթէ 25 հատ տրուի, նոցա թիւը եղբօրս քովը եղածներէն երկու անգամ աւելի կը լինի : — Վանի՞ ընկոյզ կայ նոցանէ իւրաքանչիւրին քովը :

218. Խանութպան մը 6 մատիտ գնեց, ամեն մէկը 5-ական կոպ. և դեռ քանի մը հատ ևս՝ 4-ական կոպ. իսկ ինքը այն բոլոր մատիտները՝ հատը 6-ական կոպ. ծախեց, վասն որոյ նա 30 կոպ. շահեցաւ : — Վանի՞ էր բոլոր մատիտներուն թիւը :

219. Մէկը կամեցաւ չէտփերտակը փոքրիկ դրամներով փոխանակել : — Վանի՞ և ի՞նչ տեսակ դրամներով կը փոխանակեն այդ դրամը :

220. Հայր մը իւր որդւոյն 24 ընկոյզ տուաւ, և խոստացաւ նորս տալ այնքան անգամ 3-ական կոպ. որքան անգամ որ նա կարողանայ՝ այդ ընկոյզները զանազան ձևերով հաւասար խումբերու վերածել : — Ի՞նչ քանակութեամբ

խումբերու ձևացուց տղան այդ ընկողները, եթէ զործողութենէն վերջը 24 կույ ստացաւ :

221. Պարտիզի մը մէջ 30 տղայք նստարանաց վրայ նստած էին. ամեն մէկուն վրայ հաւատար թուով : — Քանի՞ էր նստարանաց թիւը, և քանիկա՞ն տղայք ամեն մէկ նստարանին վրայ նստած էին :

222. Հարկ է 28 ծառը խմբակաձև անկել, ամեն մէկ խմբեակը հաւասար թուով : — Ի՞նչ քան խմբեակ կրազագրուի, և քանիկա՞ն ծառ կգտնուի ամեն մէկուն մէջ :

223. 29 կանգուննոց չուան մը 4 մասի կտրեցին : — Ամեն մէկ կտորը քանիկա՞ն կանգուն կը լինի :

224. Խոհարար մը իւր քովը 30 կույ ունենալով, այս դումարին կէսը վարունգ գնելու զործածեց, մէկ տասնեակը 5 կուպէկի. մնացած փողին երրորդ մասը գեանախնձորի տուաւ, և վերջին մնացորդ բոլոր փողովն ալ՝ մէկ քանի հաւկիթ գնեց, ամեն մէկը 2 կուպէկով : — Քանի՞ վարունգ և քանի՞ հաւկիթ գնեց նա :

225. Չհնորաները ուսկան ձգեցին և 30 ձուկ հանեցին : Նոցա հինգերորդ մասը կարմրախայտ էր, մնացեալներուն 4-դ մասը քարթակ (пютишка) իսկ մնացեալ ձուկերը, կէսը կատուածուկ (пукка) և կէսն ալ օձաձուկ : — Քանի՞ էր այս 4 տեսակ ձկանց ամեն մէկուն թիւը :

226. Սէնց տղայք իրենց ունեցած բոլոր փողովը 3 տասնեակ տանձ գնեցին և իրենց մէջ հետեւեալ կերպիւ բաժանեցին : Մէկը առաւ երրորդ մասը՝ միւսը հինգերորդը, բոլոր տանձին 6-դ մասն ևս՝ երրորդը ստացաւ. իսկ մնացեալները հաւասարապէս բաժանեցին : — Քանի՞ տանձ ընկաւ իւրաքանչիւրին :

227. Մէկը կէս երկոտասանեակ ապուրի՝ և նոյնքան ևս թէյի (чай) զրգալ գնեց; առաջիններուն վճարելով 3-ական մանէթ, իսկ երկրորդներուն համար 2-ական մանէթ : — Քանի՞ նստաւ նորա բոլոր զրգալները :

228. Յունիս ամսուայ 5-դ մասը՝ աշակերտը ամառանոցի (дача) մէջ անցուց իւր ծանօթից հետ, 6-դ մասը քաղաքը, 10-դ մասը ճանապարհի վրայ. իսկ մնացեալ ժամանակը՝ գիւղը, իւր ծնողացը քով : — Քանի՞ օր այս աշակերտը սոյն ամսուայ մէջ իւր ծնողացը քով անցուց :

ԽՆԴԻՐԻ Բ ՎԵՐԱՅ ԹՈՒՈՑ 31-40.

229. Փետրուար ամիսը 28 օր ունի առ հասարակ, իսկ Մարտը՝ 3 օրով նորանէ աւելի : Այս ամեն 3 օր աշակերտաց բարեկենդանի համար տրուեցաւ արձակուրդ. մէկ շաբաթ խոստովանութեան և ապաշխարանաց համար, և դեռ 3 կիրակի օրեր ևս պատահեցան : — Քանի՞ էին այս ամսուայ մէջ դպրոցը ուսանելու օրերուն թիւը :

230. Երեք տղայք զրամական դումար մը հանեցին : Մէկը ունէր երկու հատ հինգ կուպ, միւսը՝ 3 հատ 3-ական կուպէկնոց, իսկ երրորդը՝ 2-ական կուպէկնոց 6 դրամ : Այս փողերով նոքա 9 խնձոր գնեցին, ամեն մէկը 3-ական կուպ. արժողութեամբ, իսկ մնացեալը աղքատաց տուին, իւրաքանչիւրին 2-ական կուպ : — Քանի՞ էր այս վերջիններուն թիւը :

231. Երեք սննեկաց մէջ 31 աթու կար : Երկուքին մէջ զանուածները հաւասար թուով էին, իսկ երրորդ սննեկին մէջ զրուածները՝ առաջին սննեկաց ամեն մէկուն մէջ զանուածներէն աւելի : — Քանի՞ աթու կար ամեն մէկ սննեկին մէջ :

232. Իմ զրգանիս մէկուն մէջ 2 պետաւորիննիկ և 1 կույ կայ. իսկ միւրին մէջ՝ 3 զրիվէննիկ և 2 կուպ : — Ի՞նչ զըրպանիս մէջ աւելի փող կայ, և ո՞րքանով աւելի :

233. Վասարանի մը մէջ 8 նստարան կայ, և ամեն մէկուն վրայ հասարակօրէն 4-ական աշակերտ կը նստին: Օր մը 6 աշակերտ՝ հիւանդութեան պատճառաւ այն տեղէն բացակայ դառնուեցան: — Վանի՞ աշակերտ նոյն օրը դպրոց եկած էր:

234. Վիւզէ մը մինչև քաղաք երթալու ճանապարհին տարածութիւնն է 32 վերստ: — Վանի՞ ժամէն զիւղացին քաղաք կը հասնի, եթէ ամեն մէկ 5 ժամը 20 վերստ յառաջանալու լինի, և ճանապարհին ևս 4 ժամ հանգստանայ:

235. Պանսիօնի մը ննջարանին (спальня) մէջ մահճակալները (кровать) 2 կարգով դրուած էին, ամեն մէկ կարգին մէջ 16 հատ լինելով: Արակի օրը աշակերտաց արձակուրդի պատճառաւ՝ նոցա 17 հատը պարապ մնացած էին: — Վանի՞ հոգի կիրակի օրը քուն եղան այդ պանսիօնին մէջ:

236. Մառայի մը 32 կոպ. տալով 4 լիմոն գնելու ուղարկեցին. իսկ նա գնեց այն տեսակէն, յորոց ամեն մէկը երկու կոպէկով իւր գնելու լիմոնէն աժանագին էր: — Ո՞րքան մնացորդ բերաւ նա իրեն յանձնուած փողէն:

237. Տղայ մը 4 քարեայ զրիչ և 6 հատ ևս մատիտ գնեց, ընդ ամենը 32 կոպէկի. իսկ միւսը նմանապէս քարեայ փղէն 4 և 5 ևս մատիտ գնեց, ընդ ամենը 28 կոպէկի: — Ո՞րքան վճարեցին նոքա ամեն մէկ քարեայ զրիչն և մատիտին համար:

238. Հեռակ (пешеход) մը առաւօտեան ժամը 10-ին քաղաքէն ելաւ, և սկսաւ ժամը 4-ական վերստ յառաջ գնալ՝ հանգստութեան ժամերը միասին հաշուելով: Երեկոյեան ժամը 6-ին սայլերու շարք մը նոյն ճանապարհաւ քաղաքէն դուրս ելաւ, և սկսաւ ժամը 6 վերստ յառաջանալ: — Ժամը քանի՞ն այս սայլերուն շարքը հեռակին ետեւէն հասնի կը կարողանայ:

239. Աշակերտին զերմանական բառեր արուած էր բերանացի ուսանելու, որոնք նորա տետրակին 3 երեսին վրայ գրուած էին, ամեն մէկուն մէջ 11-ական բառ: Վաստուութեան ժամանակ նա իւր սովորած բառերէն 7 հատը մոռացաւ: — Վանի՞ բառ զիտէր նա դասատուութեան ժամանակ:

240. 11 ձողաչափ երկարութիւն ունեցող չուանէ մը երկու կտոր կտրեցին, 6-ական կանչուն ամեն մէկ կտորը, և 3 կտոր ևս դարձեալ կտրեցին. 5-ական կանչուն ամեն մէկ կտորը. իսկ մնացեալ չուանէն տղայք օրօրոց շինեցին: — Վանի՞ կանչուն չուան գործածուեցաւ օրօրոցին համար:

241. Արհեստաւոր մը 33 ֆունթ պղնձէն 11 կաթսայ շինել կուզէր, բայց վերջը մտածեց և շինեց այնպէս, որ ամեն մէկ կաթսան 1 ֆունթով իրարմէ ծանր կշռէ. այս պատճառաւ նորա քով դեռ 1 ֆունթ պղինձ աւելցաւ: — Վանի՞ կաթսայ շինեց նա:

242. Իմ երկու զրպանացս մէջ 33 կոպ. կայ: Մէկուն մէջ 15 կոպ. իսկ միւսին մէջ անհաւասար արժէք ունեցող 3 դրամ: — Ի՞նչպիսի դրամներ էին երկրորդ զրպանիս մէջինները:

243. Տան մը մէջ 34 աթոռ կար. 1 երկոտասանեակը սրահը դրուած էր, 10 հատը սեղանատան մէջ, իսկ մնացեալները հաւասար թուով՝ ննջարանին և հիւրանոցին մէջն էին: — Հիւրանոցին մէջ քանի՞ աթոռ կար:

244. Մարդուն մէկը 34 վերստ ճանապարհ արաւ 4 ժամուան մէջ, ամեն մէկ հետեւեալ ժամը առաջինէն 1 վերստով աւելի յառաջանալով: — Վանի՞ վերստ յառաջացաւ նա առաջին ժամուն մէջ:

245. Երկու տեսակ ալիւր խառնուած կար. 1 տեսակէն 8 ֆունթ, ամեն մէկը 3 կոպ. արժողութեամբ. միւս տեսակէն 9 ֆունթ, ամեն մէկը 1 կոպ.: Ե՛յս ալիւրը ծախուած ժա-

մանակ 1 կոպ. շահ ստացուեցաւ:—Քանի՞ով ծախուած եղաւ այս խառնուած ալիւրին ամեն մէկ ֆունթը:

246. Երեք տղայք ունեցած փողերնին միացնելով 1 ֆունթ սաւոր գնեցին, որոց թիւը 34 հաս էր:— Ի՞նչպէս նոքա իրենց մէջ բաժնեցին այդ սաւորները, եթէ նոցանէ մէկը տուել էր 6, միւսը 7, իսկ երրորդը 4 կոպէկ:

247. Ս. Չատկի տօնէն յետոյ՝ աշակերտները զեռ 5 շաբաթ ևս զինազլեա գնացին. այսքան ժամանակամիջոցին մէջ 8 օրը աօն էր, իսկ 9 օրը հարցանքնու թեամբ պարապւեցաւ:— Քանի՞ օր շարունակուեցաւ ուսումնառութիւնը դասարանաց մէջ:

248. Եօթը աշակերտաց շաբաթը 35 թերթ գրի թուղթ կը արուէր:— Քանի՞ թերթ թուղթ շաբաթը 4 աշակերտաց տալ կը պատկանի:

249. Եսլանք բեռցուած սայլ մը 3 ժամուան մէջ 15 վերստ կը յառաջանայ:— Ի՞նչքան ժամանակուան մէջ 35 վերստ հեռւորութիւն ունեցող քաղաքը կը հասնի, եթէ ճանապարհին նա 4 ժամ հանգստութեան զոհել կը հարկադրէր:

250. Երեւոյ հօրմէն հնգեակ դրամներէ բաղկացեալ 35 կոպ. ստանալով՝ երեք եղբարք իրենց մէջ բաժանեցին, այնպէս՝ որ մեծը միջինէն երկու անգամով աւել ստացաւ, և միջինը նոյնպէս երկու անգամով փոքրէն աւել:— Քանի՞ կոպ. ստացաւ այս երեք եղբարց իւրաքանչիւրը:

251. Կայարանի մը մէջ 12 երրեակ ձի կար: Երկու բառանիւ կառաց 4-ական ձի լծուեցաւ. 1 ձիով ալ սուրհանդակ (առաքետա) մը զնաց. մէկ երրեակ ալ ձիարշաւի լծեցին. իսկ մնացեալները 6 թղթատարական կառքերու լծուեցան՝ ճրարներ և հակեր տեղափոխելու համար:— Քանի՞ կոպ. ձի լծեցին թղթատարական կառքերուն:

252. Սէկուկէս օրուան մէջ երկաթուղւոյ գնացքը (ПОБѢДѢ) մէկ քաղաքէն միւսը անցաւ, ամեն մէկ կայարանին հասնելու համար 3 ժամ զործածելով:— Քանի՞ կայարան կար այս երկու քաղաքաց մէջ տեղը:

253. Գլխարանի մը մէջ՝ 6 նստարանի վրայ՝ սովորաբար 6-ական տղայք կը նստին: 7 աշակերտ հիւանդութեան պատճառաւ նոյն օրը բացակայ զանուեցան:— Քանի՞ էր տղայոց թիւը դասարանին մէջ:

254. Էօրմէն 2-ական կոպ. արժողութեամբ 18 դրամ ստանալով, տղայն մէկ շաբաթուայ ընթացքին մէջ բացի կիրակէն, իւրաքանչիւր օր 6-ական կոպ. վասնեց:— Ո՞րքան փող մնաց նորա քովը:

255. Ըռաջին դասարանին մէջ 12 նստարան կար, և ամեն մէկուն վրայ 3-ական աշակերտ կը նստէր. իսկ երկրորդ դասարանին մէջ 9 նստարան, և ամեն մէկուն վրայ 4-ական աշակերտ:— Ո՞ր դասարանին աշակերտները թուով շատ էին:

255. Խոհարարուհի մը ամիսը 5 մանէթ վարձով 3 տանախկնուհւոյ մը քով մտաւ. 7 ամէն յետոյ նա թողուց իւր կաշածը, և բացի իւր ստանալու իրաւունքէն՝ զեռ մէկ մանէթ ևս պարգև առաւ: Եյս ստակին վրայէն նա 18 մանէթ զգեստեղենաց համար զործածեց, իսկ մնացեալ փողով՝ ամիսը 3 մանէթով բնակարան մը վարձեց:— Քանի՞ ամիս նա կարող է բնակիլ այս բնակարանը՝ իւր քովը մնացած փողին քանակութեամբ նայելով:

257. Օրիորդ մը եկեղեցիէն դուրս ելնելով՝ մտադիր եղաւ 12 աղքատաց՝ իւրաքանչիւրին 3-ական կոպ. տալ. իսկ ինքը միայն 9 հատի պատահեցաւ:— Քանի՞ կոպ. տալ կը պարտաւորի՝ իւր բոլոր ստակը՝ իւր մտքը դրած աղքատաց տալիք ստակին թուոյն հաւասարեցնելու համար:

258. Խառնութի մը մէջ 2 տեսակ թէյը իրարու խառնեցին. 4 ֆունթ 4-ական մանէթ ամեն մէկ ֆունթը, և 5 ֆունթ ևս՝ 3-ական մանէթ արժողութեամբ: Այս խառնուած թէյը ծախելով դեռ 5 մանէթ ևս շահ ստացան: Վանիի^ո ծախեցին այս խառնուող թէյին ամեն մէկ ֆունթը:

259. Չորս տղայք իրենց փողովը 36 տանձ գնեցին: — Ի՞նչպէս պէտք է բաժանել նոցա մէջ այս պտուղները, երբ նոցանէ մէկը այս առուտուրիս մէջ տուաւ 3, միւսը 4, երրորդը 5 և չորրորդը 6 կոպ:

260. Տանտիկին մը 3 երկոտասանեակ և դեռ մէկ ևս սընակ աւելի ունէր. նոցանէ 8 հատը կոտրեցաւ: — Վանի^ո երկոտասանեակ՝ և դեռ առանձին հատով պնակ մնաց նորա քովը:

261. Գորոգիկի (ГОРОДКИ) կոչուած խաղը խաղալով՝ 37 տղայք բաժանուեցան այնպէս, որպէս զի մէկ մասին (partii) մէջ՝ միւսին մէջ զանուելիքէն 3 տղոցմով աւելի լինէր: — Վանի^ո հոգի զանուեցաւ ամեն մէկ մասին մէջ:

262. Պատի մը վըայ 37 լուսանկարչական պատկերներ այն կերպիւ կախուած էին, որ երկու մեծ կարգաց մէջ համահասար թիւ կար, և իրեք փոքրիկ կարգաց մէջ ևս՝ նոյնպէս հաւասարաչափ: — Վանի^ո պատկեր կար ամեն մէկ մեծ ու փոքրիկ կարգաց մէջ:

263. Ստաւի կտորէ մը 9 շապիկ շինել կը ցանկան, ամեն մէկը 3-ական կանգուննոց, և 2 հատ ևս սաւան, 5-ական կանգուննոց, և դեռ կաւելնար 1 կանգուն կտաւ: — Վանի^ո կանգուն էր այդ բոլոր կտաւը:

264. Գործարանի (фабрика) մը մէջ 17 այր մարդ և 21 կանայք կաշխատէին, և ամենքն ալ հաւասարաչափ վարձ կստանային: Հաշուի ժամանակ տեսնուեցաւ՝ որ բոլոր կանայքը մէկ շաբաթուայ մէջ այր մարդոցմէ 16 մանէթ աւելի

ստացած են: — Վանի^ո էր այդ գործարանին մէջ բոլոր աշխատաւորաց թիւը, և որքան ստացաւ շաբաթը նոցանէ իւրաքանչիւրը:

265. Աղաւնոցի մը մէջ 19 ղոյգ աղաւնի կար, իսկ երբ ժամանակ անցնելէն յետոյ զանոնք համրեցին, տեսնուեցաւ որ 9 հատը ուր ասես թռչելով աներևոյթ եղել էին: — Վանի^ո աղաւնի գտնուեցաւ այդ աղաւնոցին մէջ:

266. Աշակերտ մը 5 շաբաթուայ և 4 օրուայ համար գիմնագիայէն արձակուրդի հրաման ստացաւ: «Նա 6 օր քաղաքին մէջ իւր հօրեղծօրը քովն անցուց. 27 օր զիւղը՝ իւր ծնողաց մօտ, իսկ մնացեալ օրերը՝ շրջադայութեամբ, երբեմն զիւղէն քաղաք երթալով՝ և երբեմն քաղաքին շրջակայքը զբօսելով: — Վանի^ո օրեր անցուց աշակերտը այս վերջին եղանակաւ:

267. Երկու եղբարք միասին 39 կոպ. ունենալով: 3-ական տանձ գնեցին. ի վերայ այսր ամենայնի մէկուն քովը 9 կոպ. մնաց, և միւսին 12: — Մինչև այդ տանձերը գնելները քանիկան կոպ. ունէր իւրաքանչիւրը, և որքան կարժէր նոցա զնած տանձին տասնեակը:

268. Գործաւորներ 3 օր կերակրելու համար 39 ֆունթ հաց դնաց: — Ո՞րքան հաց պէտք կը լինի 2 օրուան համար:

269. Աշակերտ մը 4 տասնեակ դրամ ունենալով, 3 մատիա գնեց, ամեն մէկը 5-ական կոպ. արժողութեամբ. իսկ մնացեալ փողովն ևս 5 երկոտասանեակ պողպատեայ գրիչ: — Ո՞րքան առին նորամէն ամեն մէկ երկոտասանեակին համար:

270. Տանտիկին մը արծաթեայ 40 զրգալ ունէր: «Նոցանէ կէս երկոտասանեակը սեղանի վերաբերեալ էր, մէկ երկոտասանեակը թէյի, մնացեալներն ալ անուշեղինաց: — Ի՞նչքան կարժեն այս վերջի տեսակները, երբ ամեն մէկուն իրաւրու վրայ 4-ական մանէթ վճարած էր:

271. Երկու եղբարք միասին երկու քուկէս կանգուն հասակ ունին. բայց անդրանիկը փոքրէն 12 վերջօրով բարձր է: Ի՞նչ քան է իւրաքանչիւրին հասակի բարձրութիւնը:

272. Խանութպան մը մէկ քանի մատիտ գնեց, ամեն մէկ 4 հատին 20 կոպ. վճարելով. իսկ ինքն ամեն մէկ 5 մատիտը 35 կոպէկով վաճառեց, և բոլորէն 40 կոպ. շահեցաւ: — Վանի՞ մատիտ գնած էր նա:

273. Մարդուն մէկը 10 օր ճանապարհ անելով, իւր քովն այնքան ստակ առաւ, որպէս զի օրը 4 մանէթ մսխել կարողանայ. բայց նա առաջին 4 օրը 7-ական մանէթ վատնեց: — Ի՞նչ քան ստակ պէտք է մսխել նա մնացեալ օրերուն մէջ, որպէս զի քովը մնացած փողը այդ ճանապարհորդութեան ժամանակ բաւականանայ:

274. Երկաթաթելէ՛ (ПРОВОЛОКЪ) որ 3 ոտնաչափ (ФУТЪ) և 4 բթաչափ (ДЮЙМЪ) երկարութիւն ունէր, 8 բթաչափ երկարութեամբ կտոր մը կտորեցին. իսկ մնացեալ կտորէն շղթայ մը շինեցին, ամեն մէկ օղակին համար 4 բթաչափ երկարութիւն ի գործ դնելով: — Վանի՞ էր այդ շղթային օղակաց թիւը:

275. Գիւղացւոյ մը իւր գիւղին մէջ, ամեն մէկը 5 չեւփերիկ պարունակող 8 պարկ գարիին 10 մանէթ տուին. բայց ինքն այդ գարին քաղաք տարաւ, ուր ամեն մէկ չեւփերթը 3-ական մանէթով ծախեց, սակայն ճանապարհի ծախքը 2 մանէթի նստաւ իրեն: — Ո՞րքան շահեցաւ նա իւր գարին քաղաքին մէջ ծախելով:

276. Երկու տղայք իրարու հետ պտուղներ փոխանակեցին: Մէկը 5 նարինջ ունէր, 40 կոպ. արժողութեամբ, իսկ միւսը 10 խնձոր, նոյնպէս 40 կոպ. գին ունեցող: — Վանի՞ նարինջ պիտի տայ առաջինը երկրորդին 6 խնձորի փոխարէն:

277. Երկու տեսակ գինի խառնուած կար. 8 շէշ 3-ական մանէթ արժողութեամբ ամեն մէկը. 2 շէշ ևս՝ 8-ական մանէթ ամեն մէկը: — Ո՞րքան կարժէ այս խառն գինւոյն շիշը իրարու վրայ:

278. Երեք տղայք գնեցին 1 ֆունթ ամերիկայի կաղին՝ թուով 40 հատ: Երջանէ մէկը այս առուտուրին համար 8, իսկ միւսները 6-ական կոպ. վճարեցին: — Վանի՞ կաղին ստացաւ իւրաքանչիւրը բաժանման ժամանակ:

279. Պետերբուրգէն մինչև Պետերգօֆ երկաթաշէն ճանապարհին երկարութիւնն է 28 վերստ. իսկ մինչև Պավլովսկ 25 վերստ: Անգամ մը ճանապարհորդական գնացքներ Պետերբուրգէն ելան այս երկու քաղաքը երթալու: Ե. յն գրնացքը որ Պետերգօֆ կերթար, ամեն մէկ 10 վայրկեանը 7 վերստ կը յառաջանար. իսկ Պավլովսկ գնացողը, ամեն մէկ 8 վայրկեանը 5 վերստ կը յառաջադիմէր: — Ո՞րը այս գնացքներէն շուտ կը հասնի իւր տեղը:

280. 40 վեղրանոց տակառ մը երեք ծորակ ունէր. մէկ ծորակէն մէկ վայրկեանի մէջ 10 վեղրո ջուր կը լեցուէր, միւսէն այնքան անողութեան մէջ՝ 12 վեղրո. իսկ երրորդ ծորակը 1 վայրկեանի մէջ 14 վեղրո տակառէն դուրս կը հոսեցնէր: — Վանի՞ վայրկեանի մէջ՝ ի վերայ այսր ամենայնի ամբողջ տակառը ջրով լեցուցին:

281. Վանի՞ աղբատոց մէջ, և քանիկա՞ն կոպ. տալով իւրաքանչիւրին՝ կարելի է բաժանել 32 կոպէկը, եթէ հաւասարապէս տրուելու լինի:

282. Բակին մէջ 37 տղայք հետեւեալ խաղով կը խաղային: Ե. յն տղայն որ կը կարողանայ մնացեալները հաւասար կարգով շարել՝ գլխաւոր պիտի ճանաչուի զանոնք բակին մէջ շրջագայեցնելու: Ե. յս եղանակաւ տղայքը բակին մէջ 9 ան-

գամ ման եկան, և ամեն անգամուն նոր գլխաւորի մը հրամանին ներքե:— Ի՞նչ եղանակաւ շարքի դրուեցան նոքա:

283. 4 կտոր զանազան երկարութիւն ունեցող չուաններէ 39 կանգուն երկարութեամբ չուանի կտոր մը ձևացուած է:— Ո՞րքան երկարութիւն ունէր ամեն մէկ կտորը:

284. Վանի մը տղայք պարտիզի մը մեջէն 40 խնձոր փետելով՝ իրենց մէջ հաւասարապէս բաժանեցին:— Վանի՞ էր տղայոց թիւը, և քանի՞ հատ ստացաւ իւրաքանչիւրը:

285. Ալիւրի մթերանոցի (пачазы) մը մէջ այլևր կշռելու համար միայն 4 այլևայլ կշիռ կար, այսինքն է, 1 փութնոց, 3 փութնոց, 9 փութնոց և 27 փութնոց:— Ի՞նչ եղանակաւ պէտք է կշռել այս կշիռներովը փութերու ամեն մէկ ամբողջ թիւը մինչև 40, ի վերայ այսր ամենայնի մէկ անգամէն:

286. Պարտիզի մը մէջ 40 վեդրանոց կիսալից տակաւ մը կար: Երբոր պարտիզականը նորա մէջէն 12 վեդրո ջուր առաւ բոյսերը ջրելու, այն ժամանակ տակաւին ճիշդ կէսը ջրով լցուած մնաց:— Ի՞նչքան ջուր կար տակաւին մէջ բոյսերը (растений) ջրելու համար:

287. Հայրը իւր 4 որդւոցը 1 քառորդ ֆունթ ընկոյղ բերաւ, և հրամայեց հաւասարապէս իրենց մէջ բաժանել:— Վանիկա՞ն հատ կը պատկանի ամեն մէկուն, եթէ 3 ընկոյղը 1 լրտ ծանրութիւն ունենայ:

288. Երկու հոգի 40 կոպէկի 36 կանգուն չուան գնեցին:— Վանիկա՞ն կանգուն կը պատկանի իւրաքանչիւրին, եթէ նոցանէ երկրորդը այս առուտուրին մէջ միայն 10 կոպ. վճարեց:

289. Մէկ փութուկէս շաքարէն, զոր դնել էր սանտիկին մը, 10 օրուան մէջ 4-դ մասը գործածուեցաւ:— Վանիկա՞ն ֆունթ շաքար կը գործածուէր օրը:

290. Վարժատան մը մէջ գտնուող 40 աշակերտներէն՝ արձակուրդի ժամանակ նոցա 8-դ մասը քաղաքը մնաց, 5-դ մասը քանի մը օրուան համար վարժատնէն հեռացել էր, բայց մնացեալները միշտ նորա մէջ կը բնակէին:— Վանի՞ աշակերտ արձակուած չեղան:

ԽՆԴԻՒԲ Ի ՎԵՐԱՅ ԹՈՒՈՑ 41—50.

291. Խոհարարուհի մը ճակնդեղ (марковъ) գնեց, և ամեն մէկ հատին համար 1-ական կոպ. վճարեց:— Վանի՞ հատ տուին նորա՝ եթէ նա 15-ական կոպէկնոց երկու դրամ, 1 դրամ 5 կոպէկնոց, և դեռ 2 դրամ ևս՝ 3-ական կոպէկնոց տուաւ:

292. Երհեստաւորին մէկը 4 հատ պղնձեայ թերթ ունէր, ամեն մէկը 5-ական ֆունթ ծանրութեամբ, և ուրիշ 7 թերթ ևս, ամեն մէկը 3-ական ֆունթ ծանրութեամբ: Այս պղնձէն նա ինքնեփ (самоваръ) շինեց:— Ո՞րքան պղինձ գնաց այն ինքնեփին շինութեանը համար:

293. Երբոր 2 ձմերուկ կշռոյն մէկ թաթին (чашка) մէջ դրին, այն ժամանակ միւս թաթին վրայ հաւասարակը շոթեան համար դեռ 41 ֆունթ աւելցուցին. իսկ երբ նոքա զանազան թաթերու մէջ դրուեցան, այն ժամանակ տեսնուեցաւ որ մէկը միւսէն 5 ֆունթով աւելի ծանր էր:— Ո՞րքան էր ամեն մէկ ձմերուկին քաշը:

294. Վարդի մը աշակերտները՝ 14 կարգի վրայ փողոցէ մը կանցնէին, ամեն մէկ կարգին մէջ 3-ական աշակերտ զանելով: Նոցա հանդէպ կուգային նաև ուրիշ դպրոցի մը աշակերտներ՝ 21 կարգի բաժանուած, և ամեն մէկ կարգին

մէջ երկերկու տղայք : — Ո՞ր դպրոցին մէջ թուով աւելի օրհնաւոր
կերտ կար : — Գրգրաց, ջոան ԲՅ արտ յամանաւ Կրկտիւնդա

295. Երկու եղբարց տարիքը 42 էր, բայց մէկը միւսէն
4 տարւով աւելի : — Վանի՞ էր իւրաքանչեւրին տարիքը :

296. Ուսումնարանի մը մէջ ամառնային արձակուրդը 6
շաբաթ շարունակուեցաւ : Եւս միջոցին աշակերտ մը 25 օր
գիւղն անցուց, իսկ մնացեալ օրերը քաղաքին մէջ : — Վանի՞
օր քաղաքը կեցած եղաւ նա :

297. Յօտան կուգէկնոց 4 շիշ խառնուած դարեջուր
(пиво) կար, 2 շիշ ևս Գօական կուգէկնոց : — Վանի՞ կը
պատկանի գնահատել այս խառն դարեջուրն շիշը :

298. Երկու աղջիկ 43 ընկոյզ ունէին, բայց երբ նորա եր-
կուքն ալ հաւասար թուով կերան, մէկուն քով դեռ մնաց 9, իսկ
միւսին մօտ 8 հատ : — Վանիկան ընկոյզ ունէր իւրաքանչիւրը :

299. Երկու տղայք թուուցիկ (бумажная змея) թողու-
ցին : Նոցանէ մէկուն ունեցած դերյանը 9 ձողաչափով միւս
սին ունեցած չուանէն երկար էր, բայց նորա երբ իրենց դեր-
ցանները միացուցին, այն ատեն նոցա երկարութիւնը 43
ձողաչափի հասաւ : — Ո՞րքան երկարութիւն ունէր իւրաքան-
չիւրին դերյանը :

300. Մրգավաճառ (разнощикъ) մը իրեն խնձորները 3
կողովի մէջ դրաւ, երկուքին մէջ հաւասար թուով, բայց եր-
րորդին մէջ առաջին երկու կողովոց մէկին մէջ դրուածէն աւ-
ելի : — Վանիկան խնձոր կար ամեն մէկ կողովին մէջ, եթէ
մրգավաճառին բոլոր ունեցած խնձորներուն թիւն էր 43 :

301. Ղգնաւոր մը 1 ամիս և 2 շաբաթ ճանապարհի
վրայ անցուց : Եւս ժամանակամիջոցին 15 օրը՝ Մոսկու-
վէն Աիէփա երթալու գործածեց նա, 17 օր ևս Աիէփայէն
Սորոնէժ, իսկ մնացեալ ժամանակն ալ Սորոնէժէն Մոսկով

վերադառնալու ի գործ դրաւ : — Վանի՞ օրէն այս ճգնաւորը
Սորոնէժէն Մոսկուա հասաւ :

302. Օխուոր մը 4 ծրար հասարակ ծխախոտ գնեց, ա-
մեն մէկ ծրարին 11 կոպ. վճարելով : Նա օրը 2 կոպէկի ծր-
խախոտ կը գործածէր : — Վանի՞ օրուան համար կը բաւակա-
նանայ գնած ծխախոտը :

303. Երեք գիւղացի 44 մանէթի զարի ծախեցին : — Ի՞նչ
պէս բաժանեն նորա այս փողը իրենց մէջ, եթէ նոցանէ մէկը
3 չետվերտ գարի ծախել է, բայց միւսները 4-ական չետվերտ :

304. Գիմնազիայի մը առաջին դասարանին մէջ 8 նրա-
տարան կար : Նոցանէ 4 հատին վրայ Յօական աշակերտ նստած
էին, իսկ մնացեալներէն ամեն մէկուն վրայ 1 հատով պահաւ : —
Վանի՞ էր այս դասարանին միջև ընդհանուր աշակերտաց թիւը :

305. 45 կանգուննոց մէկ կտոր չուխայէն 3 մարդու համար
վերարկու կարեցին, ամեն մէկուն 3-ական կանգուն գործածե-
լով, 4 մարդու ևս կրկնավերարկու, ամեն մէկուն համար 4-
ական կանգուն ի գործ դնելով. իսկ մնացեալ կտորէն՝ 5-
ական կանգուննոց մուշտակի կրես շինեցին : — Վանի՞ մուշտա-
կի կրես ելաւ :

306. Էինդ գործաւոր 3 օրուան մէջ 45 կանգուն եր-
կարութեամբ պատ մը կանգնեցուցին : — Վանի՞ օրուան մէջ
15 գործաւոր կարող էին միւսնոյն պատը կանգնեցնել :

307. Եռաջին դասարանին մէջ 6 նստարան կար, և
ամեն մէկուն վրայ 4-ական տղայք նստած էին, իսկ երկ-
րորդին մէջ 7, և ամեն մէկուն վրայ 3-ական տղայք : — Վանի՞
տղայ կար այս երկու դասարանաց մէջ :

308. Սպասաւորի մը 9 պետտակ սուէին կէս տասնեակ
խնձոր գնելու համար, բայց նա այդ գնով խնձոր չգանելով,
ուրիշ սեսակէ մը մէկ տասնեակ գնեց, զոր 8 կուգէկով մէկ

տասնեակի համար թանկ էր : — Ո՞րքան մնացորդ բերաւ նա իրեն տրուած ստակէն :

309. Աշակերտ մը 3 տետրակ դնեց, և նոցա համար բետալալիննիկներով վճարեց. իրեն տուած ամեն մէկ բետալալիննիկներուն 4-ական կոպ. մնացորդ տալով՝ 12 կոպ. դարձուցին : — Ի՞նչքան վճարած եղաւ նա ամեն մէկ տետրակին համար :

310. Յ-ական կոպ. արժողութիւն ունեցող 4 ֆունտ աղը, 6-ական կոպ. գին ունեցող 5 ֆունտ աղի հետ խառնուած էր : — Վանի՞ պէտք է ծախել այդ խառնուած աղը որպէս զի վաճառուած ամբողջ աղէն 3 կոպ. շահ սեանուի :

311. Երկու տղայոց քով միասին կար 46 կոպ. բայց նոցանէ մէկուն մօտ՝ իւր ընկերոջը քովը եղածէն 10 կոպ. աւելի կար : — Վանի՞ մատիտ կարող է գնել այն տղայն իւր բոլոր ունեցած փողովն՝ որոյ քովը աւելի էր, եթէ մէկ մատիտը 4 կոպ. կարժէ :

312. Վասարանի մը մէջ 19 աշակերտ կար, միւսի մը մէջ 8 հատով առաջինէն աւելի : Այս երկու դասարանաց աշակերտներն ևս զոյգ զոյգ դրութեամբ զբօսնելու գնացին : — Վանի՞ զոյգ բաղկացաւ նոցա թիւէն :

313. Վիւղացի մը իւր 46 հատ մէկական կոպէկները պետակներու վերածել տալով՝ մէկ կոպէկ ևս փոխողին շնորհեց : — Վանի՞ պետակ տրուեցաւ իրեն :

314. 7 օրիորդ գիւղական դպրոց մը ուսանելու կերթալին. իսկ մանչ սղայքը առաջիններէն 4 անգամ աւելի թուով, և չափահաս պատանիներն ևս 5 անգամով օրիորդներէն աւելի : — Վանի՞ աշակերտ կերթար այդ դպրոցը :

315. Չեռնասայլերով (Чапка) 47 կանգուն երկարութիւն ունեցող բակէ մը աղիւս տեղափոխելու համար 5-ական

կանգուննոց 7 տախտակ երկընցուցին, իսկ մնացեալները 4-ական կանգուննոց : — Վանի՞ հատ էին վերջի քանակութեամբ երկարութիւն ունեցող տախտակները :

316. Օրիորդ մը 5 շաբաթուայ ընթացիցը մէջ՝ գերմանական գրէք մը 47 թերթ ուսեբերնի թարգմանեց : — «Ա» առաջին երեք շաբաթուայ մէջ՝ հաւասար թուով թերթ թարգմանեց, իսկ վերջի երկու շաբաթուայ ամեն մէկուն մէջ՝ առաջին շաբաթուայ ամեն մէկուն մէջ թարգմանածէն տեղիս : — Վանի՞ թերթ թարգմանեց նա վերջին շաբաթուայ մէջ :

317. Տանտիկին մը 4 երկոտասանեակ սեղանի սպաս ունէր : Էրբերու համար 6 սեղան պատրաստեց նա : — Վանի՞ սպաս դրած եղաւ ամեն մէկ սեղանին վրայ :

318. Աղախին մը ամիսը 4 մանէթ վարձ կստանար : Իւր ստացած վարձէն տարուան մէջ նա 25 մանէթի դումար մը հաւաքեց : — Ի՞նչքան կը պատկանի դեռ հատուցանել նորա մինչև տարուան վերջը :

319. Աշակերտ մը 6 թերթ թղթով՝ քառածալ դիւքով տետրակ մը կարեց : Այս տետրակին մէջ նա գաղղարէն թարգմանութիւն գրեց, իւրաքանչիւր օր Յ-ական երես և ամբողջ թարգմանութիւնը 2 շաբաթուան մէջ վերջացուց : — Վանի՞ մաքուր երես մնաց դեռ նորա տետրակին մէջ :

320. Վիմնագիւղացի մը երկրորդ դասատանը մէջ արդէն 29 աշակերտ կար, և նոցա քով մտան դեռ 19 հատ ևս, և այս բոլորը 8 նստարանաց վրայ տեղաւորուեցան, ամեն մէկուն վրայ հաւասար թուով : — Վանի՞ աշակերտ նստած եղաւ մէկ նստարանին վրայ :

321. Աշխատաւորաց համար 4 երկոտասանեակ փայտէ դրդալ դնեցին, ամեն մէկ 3 հատին 2-ական կոպ. վճարելով : — Ի՞նչքան փող տուին բոլորին համար :

322. Մեծ պատը կշարունակուի 6 շաբաթ և 6 օր, յորոց 6 օրը աստիճարութեան կը գործածուի, 6 օրը կիրակիներու և 6 օրն ևս Աւագ շաբաթու տօներուն համար: — Վանի^ո ուսանելի օրեր կը մնան մեծի պահոց մէջ:

323. Աղես տեղափոխելու համար 16 երբեակ ձիեր վարձեցին, յորոց զոյգ զոյգ սայլերու պիտի լծէին: — Վանի^ո կը լինի լծուած սայլերուն թիւը:

324. Հացկերութի մը 48 անձինք հրաւիրուեցան. իսկ տանուտէրը ընդ ամենը ունէր 3 երկոտասանեակ պնակ, 39 զոյգ պատառաքաղ և դանակ, և 2 երկոտասանեակ ևս անզեռոց: — Ո՞րքան կը հարկուի զեռ այս առարկանքէն ձեռք բերել բոլոր սպասուց համար:

325. Երեք վաճառական խանութէ մը 48 մանէթի չուխայ գնեցին: Արցանէ մէկը 3 կանգուն առաւ, երկրորդը 8, իսկ երրորդը 5 կանգուն: — Ո՞րքան վճարեց իւրաքանչիւրը իւր առած չուխային համար, եթէ երեքն ալ միւլնոյն տեսակէն գնեցին:

326. Ամառուան արձակուրդը 7 շաբաթ շարունակուեց: Աշակերտը 12 օր քաղաքը՝ իւր եղբօրը քով ժամանակ անցուց, իսկ 24 օր գիւղին մէջ՝ իւր հօրը մօտը, և 11 օրէն ալ յետոյ հաւաքուեցաւ զպրոց երթալու: — Ո՞րքան ժամանակէն նա մտադիր կարող է լինել ուսման սխուեւուն ճիշդ օրը գպրոցին մէջ գտնուել:

327. 16 ձողաչափ և 1 կանգուն երկարութիւն ունեցող բակի մը մէջ, ամեն մէկը 7-ական կանգուն երկարութեամբ տախտակներ շարեցին: — Ո՞րքան վճարուեցաւ այս բոլոր տախտակաց համար, եթէ ամեն մէկուն զինն էր 2 մանէթ:

328. Գիւղացի մը 7 չետփերա գարի ցանեց, և մէկին փոխարէն 7 հունձք ստացաւ: Այս հունձքէն 14 չետփերա

նա իւր վաճառանոցին մէջ ծախեց, ամեն մէկը 2-ական մանէթով, եթէր չետփերա քաղաքին մէջ՝ 3-ական մանէթով: 18 չետփերա իւր ձիերուն համար թողուց. իսկ մնացեալ գարին ցանքի համար պահեց: — Ի՞նչքան փող ստացաւ նա և ի՞նչքան գարի նորէն ցանեց:

329. Եւս իմ գրամաքակիս (КОМЕЛОКЪ) մէջ զանազան մանր գրամներէ բաղկացեալ 49 կոպ. ունիմ: — Ի՞նչ տեսակ գրամներ են նորա, և քանիկա՞ն հատ են նորա մէջը:

330. Տղուն մէկը ուղարկեցին 5-ական կոպէկնոց 6 խնձոր և 4-ական կոպէկնոց ալ 5 տանձ գնելու. բայց նա սխալմամբ 6 տանձ և 5 հատ ալ խնձոր գնեց: — Ի՞նչքան մնացորդ յետ պիտի բերէ նա իրենց տրուած ստակէն:

331. Երկու սղոց քով միասին 50 կոպ. կայ: Արցանէ մէկուն քով պետտակներ, իսկ միւսին քով զրկէննիկներ, և առաջնոյն քով երկրորդէն 10 կոպ. ալ աւելի կայ: — Վանիկա՞ն կոպ. կայ իւրաքանչիւրին քով:

332. Իմ գրպանացս մէկուն մէջ՝ միւս գրպանիս մէջ զտնուած զրկէննիկներուն չափ պետտալիններ կան. իսկ երկուքին մէջ մէկտեղ 50 կոպ. կայ: — Վանիկա՞ն կոպ. կայ ամեն մէկ գրպանիս մէջ:

333. Տօն օրերու ժամանակ՝ տան մը մէջ տղայական պարահանդիսի մը 50 հիւր ներկայ էր. 8 հատը այր մարդիկ, կանայք նոցանէ երկու անգամ աւելի. իսկ մնացեալները՝ երեխայք: — Վանի^ո էր երեխայոց թիւը այս պարահանդիսին մէջ:

334. Ղանապարհները սալայատակելու աշխատող գործաւորաց խումբի մը համար 50 ֆունթ հաց գնուեցաւ, և երկու օրուան համար իւրաքանչիւր գործաւորին 5-ական ֆունթ տրուեցաւ: — Վանի^ո գործաւոր կար այս խմբին մէջ:

335. Պարոնին մէկը 5 լօտ ծանրութեամբ ոսկեղէն շղթայ մը գնեց, և մէկ հատ ևս ապարանջան 3 լօտ ծանրութեամբ: Առաջնոյն համար նա 20 մանէթով երկրորդէն աւելի վճարեց: — Ո՞րքան վճարած եղաւ նա ամեն մէկուն համար:

336. Վալրոյի մը 2 դասարանացը մէջ 50 աշակերտ կայ, ամեն մէկուն մէջ հաւասար թուով: Նորա 5-ական հոգի մէկ նստարանի վրայ կը նստին: — Քանի՞ նստարան կայ ամեն մէկ դասարանին մէջ:

337. Պարոնին մէկը իւր 50 կոպէկը աղքատաց տալ կամեցաւ, իւրաքանչիւրին 25-ական կոպ. բայց տեսնելով որ դեռ 3 հոգի ևս կայ օգնութեան կարօտ, այն ժամանակ իւրաքանչիւրին հաւասարապէս տուաւ: — Ի՞նչքան ստակ ընդունած եղաւ իւրաքանչիւր աղքատը:

338. Ե-ական կոպ. արժողութիւն ունեցող 3 շիշ շիճուկը՝ (КВАСЬ) խառնուած էր 7 շիշ տարբեր գին ունեցող շիճուկի հետ, և բոլոր այս խառնուածը 50 կոպէկի ծախուեցաւ: Այս պատճառաւ՝ բոլոր խառնուրդին վաճառումէն առաջուան գինէն 4 կոպ. աւելի վաստակ եղաւ: — Քանի՞ կարժէր երկրորդ տեսակ շիճուկին ամեն մէկ շիշը:

339. 4 տղայոց 47 ընկոյզ բաժանեց այն կերպիւ, որ պէս զի նորա ամենքն ալ անհաւասար թուով ընդունած լինէին: — Քանի՞ հատ ստացաւ իւրաքանչիւրը:

340. Վարժուհի մը 48 ընկոյզ դասարան բերելով օրիորդաց տուաւ՝ որ զանոնք հաւասար թուով կոյտեր ձեւացնեն: Ամեն մէկ անդամ երբ աղջիկները կը մտածէին նոր եղանակ առաջարկուած ձևոյն վերածելու, վարժուհին նոցա համար գրպանէն 5 ընկոյզ կը հանէր: — Ի՞նչ եղանակաւ օրիորդները այդ ընկուղներէն կոյտեր շինեցին, և քանի՞ ընկոյզ ստացան վարժուհիէն:

341. Ի՞նչ տեսակ արծաթեղէն և պղնձեղէն դրամներու վերածել կարելի է պալտինիկը, և քանի՞ տեսակ կը լինին այդ դրամները:

342. Երբ ժամադրօր ժամացոյցը կը լարէր (переводить) նա այն ժամանակ 5 անգամ զարկաւ, և տղան նորա մօտը կանգնած լինելով՝ մինչև 50-դ հարուածը համբեց: — Քանի՞ անգամ ժամով զարկաւ, և ո՞ր ժամուն վրայ դադրեցաւ:

343. Պարտիզպանը մէկ երկուսասանեակ ածու ունէր, և ամեն մէկը ջրելու համար 4-տկան դոյլ (ведра) ջուր կը գործածէր: Նորա պարտիզին մէջ 40 վեղբանոց 2 տակառ դրուած էր: Նոցանէ մէկը մինչև տակառին երեք քառորդը լցուած էր, իսկ միւսին մէջ 17 վեղբօ ջուր լցուած էր: — Բաւական կլինի նորա այնքան ջուրը իւր ածուներն ըստ սովորութեան ջրելու:

344. Փողոց մը 6 շաբաթուան մէջ 48 ձողաչափ երկարութեամբ քարայտակեցին (вымостили): Առաջին շաբաթը փողոցին 6-դ մասը քարայտակեցին. երկրորդ շաբաթը 8-դ մասը, երրորդ շաբաթը 12-դ մասը, չորրորդ շաբաթը քառորդ մասը, հինգերորդ շաբաթը 3-դ մասը, իսկ դեռ քարայտակելու մնացեալ մասը 6-դ շաբաթը: — Քանի՞ ձողաչափ սալայտակեցին 6-դ շաբաթուայ մէջ:

345. Սայլավար մը 50 դարնեց գարի գնեց: Նա իւր 4 ձիոց ամեն մէկուն օրը կուտայ մէկուկէս դարնեց. երկու գարնեց ևս ուրիշ սայլավարի մը տուաւ յորմէ փոխ առած էր: — Քանի՞ օրուան կը բաւականանայ գնած գարին:

346. Ըօրմէն 50 կոպ. ընդունելով, տղայն կէսը վճարեց գիրք գնելու, 5-դ մասը մատիտի տուաւ, իսկ մնացեալ փողովը նարինջ գնեց, ամեն մէկուն 5-ական կոպ. վճարելով: — Քանի՞ նարինջ գնեց նա:

ԽՆԳԻՐԻ Ի ՎԵՐԱՅ ԹՈՒՈՑ 51—60.

347. Տղայ մը ամեն մէկը 3-ական կոպէկնոց խնձորներ գնեց. եթէ նորա 16 խոճոր տալու լինին, բոլոր ունեցած փողէն դեռ նորա մօտ 2 կոպ. կը մնայ. իսկ եթէ 17 հատ տան՝ այն ժամանակ 1 կոպ. կը պակսի, այսինքն պարտական կը մնայ: — Ո՞րքան փող ունէր նա:

348. Տղուն մէկը 17 մատիտ գնեց, իսկ ուրիշ մը 12 հատ, և առաջինը 15 կոպէկով երկրորդէն աւելի վճարեց: — Ո՞րքան վճարեց իւրաքանչիւրն իւր գնած մատիտներուն համար:

349. Գիւղացի մը առաւօտեան ժամը 3-ին դիւղէն ելաւ քաղաք գնալու համար, և իւր ճանապարհը մինչև Գ-դ ժամը շարունակեց, երկու ժամ ալ հանգստացաւ. յետոյ մինչև 3-դ ժամը դարձեալ սկսաւ յառաջ երթալ՝ դեռ 3 ժամ հանգրտանալով, յետոյ նորէն երեկոյեան 10-դ ժամը գնաց, օթեանեցաւ և երկրորդ օրը առաւօտեան ժամը 6-ին ճանապարհ ելաւ, և քաղաք հասաւ նոյնպէս առաւօտեան ժամը 9-ին: — Վանի՞ վերստ է դիւղէն մինչև քաղաք երթալու հեռաւորութիւնը, եթէ գիւղացին ամեն մէկ ժամը 3-ական վերստ կը յառաջանար:

350. Եղջիկ մը 4 օրուան մէջ 51 գերմանական բաւ սովրեցաւ. այս պատճառաւ ամեն մէկ յաջորդ օրը՝ նախորդ օրէն աւելի թուով բաւ սովրեցաւ: — Վանի՞ բաւ կը սովրենար նա ամենայն օր:

351. Մարդուն մէկը 1 երկրտասանակ սեղանի արծաթեայ զրգալ գնեց, հատը 4 մանէթի, և նորա քով աւելցաւ դեռ 4 մանէթ: — Ո՞րքան փող ունէր նա այս զրգալները գնելէն յառաջ:

352. Տարուան մէջ 52 շաբաթ կայ: Սոցանէ 6-ը աւանանային արձակուրդի համար նշանակուած է. երկերկու շաբաթ Չատիկի և Ծննդեան սօներուն համար. 1 շաբաթը խոստովանութեան և ապաշխարութեան, և 2 շաբաթ ևս մասնաւոր սօնախմբութեանց համար: — Վանի՞ շաբաթ կը մնայ ուսման համար տարուան մէջ:

353. Որդին իւր հօրմէն 15-ական կոպէկնոց 2 դրամ ստացաւ, և 11 դրամ ևս 2-ական կոպէկնոց: — Վանի՞ տևարակ կարող է գնել նա այդ փողերով, եթէ ամեն մէկ տևարակը 13 կոպ արժէ:

354. Գաւրոցի մը աշակերտները քաղաքէն դուրս զբօսնելու գնացին: Նոքա քաղաքին մէջէն 26 զոյղի բաժանուած կը յառաջանային. բայց երբ դաշտ ելան՝ այն ժամանակ սխան 4-ական հողիէ բաղկացեալ կարգերով յառաջ գնալ: — Վանի՞ կարգ բաղկացաւ և ո՞րքան էր աշակերտաց թիւը:

355. Պահարանի (шарань) մը մէջ 52 գրեանք 4 դարակաց վրայ այնպէս շարած էին, որ իրարմէ ամեն մէկ օտորին դարակին վրայ գտնուածները՝ իրարմէ երկերկու հատով աւելի էին: — Վանի՞ գիրք կար ամեն մէկ դարակին վրայ:

356. Պարտիզպանի մը քով 6 տասնակ այնպիսի վարունդ կար, որոյ տասնակը 3 կոպէկի կը ծախուէր. և 7 տասնակ ևս այն տեսակէն, որոյ տասնակը 5 կոպէկի: Նա այս երկու տեսակ վարունդներն իրարու խառնելով՝ սկսաւ համահաւասար գնով ծախել, որոյ աղաքաւ մէկ կոպ. մնաս կրեց: — Վանի՞մ վծախած եղաւ նա իւր վարունդներուն տասնակը:

357. Աւրանք տեղափոխող սայրավար մը 53 ձի ունէր: Նոցանէ 3 երբեակը վարձեցին, իսկ մնացեալ բոլորն ևս զոյգ զոյգ սայլերու լծեց: — Ո՞րքան փող ստացաւ նա վերջի սայլերուն համար, եթէ ամեն մէկուն 3 մանէթ նշանակուած էր:

358. Գալոցի մը երկու դասարանացը մէջ 53 աշակերտ կայ: Մէկուն մէջ իգական սեռէն, իսկ միւսին մէջ՝ արական: — Վանի՞ է այս դպրոցին մէջ օրնորդաց թիւը:

359. Աշակերտներ օրը 9 ժամ կը սովբէին: — Ռալըը մէկանց քանի՞ ժամ և քանի՞ օր կանեն շաբաթուայ մէջ, թէ որ կիրակի օրը չհաշուենք:

360. Տօնի վրայ աշակերտի մը 54 գերմանական բառեր տրուած էր ուսանելու: — Վանի՞ օրուան մէջ կարող է սովբիլ նա բոլըը, եթէ օրը 18 բառ սովբելու լինի:

361. Վանի՞ աղքատաց կարելի է տալ 54 կոպէկը, եթէ իւրաքանչիւրին 2-ական, 3-ական, 6-ական, 9-ական, 18-ական, 27-ական կոպ. տալու լինինք:

362. Արկու դասարանէ բաղկացեալ դպրոցի մը մէջ 27 նստարան կար, և ամեն մէկուն վրայ 2-ական աշակերտ կը նստէր. իսկ միւս դասարանին մէջ 18 հատ, և ամեն մէկուն վրայ 3-ական աշակերտ: — Ո՞ր դասարանին մէջ աւելի թուով աշակերտ կայ:

363. Մրգավաճառ մը ամեն մէկ նարինջը 6-ական կոպ. գնեց, իսկ ինքը 9-ական կոպ. ծախեց, և այս բոլըրէն 54 կոպ. շահեցաւ: — Վանի՞ նարինջ գնեց նա, և քանի՞ հատ ծախեց:

364. Չորսուկէս երկոտասանեակ պողպատեայ գրիչներուն 9 հատը՝ 5-ական կոպէկի կը ծախուին: — Վանի՞ կարժէ ամենը:

365. Հիւանդ մը 2 օրուան և 7 ժամուան մէջ շիշ մը դեղ խմեց. ամեն մէկ 5 ժամուան մէջ մէկ մէկ ապուրի դրգալ ընդունելով: — Վանի՞ դրգալ դեղ կար այդ շիշին մէջ:

366. Մէկ փութ և 15 ֆունթ կշռող պղնձի կտորէ մը արհեստաւորը կաթսաներ շինեց, ամեն մէկը 11 ֆունթ ծանրութեամբ, և ամեն մէկը 9-ական մանէթով ծախեց: — Ի՞նչքան ստացաւ նա աշխատութեան համար, եթէ պղինձը 28 մանէթ արժեք իրեն:

367. Խանութ երթալով ես վրաս ունէի 2 դվազրիվէն նիկ և 15 կոպ.: Այն տեղ գնեցի 6 մատիտ, 4-ական կոպ. հատը, 7 քարեայ գրիչ՝ 3-ական կոպ. ամեն մէկը. իսկ մնացեալ փողովը՝ 2 երկոտասանեակ պողպատեայ գրիչ: — Ո՞րքան վճարած եղայ ես այդքան գրչաց համար:

368. Փողոցի մը մէջ 55 տուն կայ: Աոցանէ մէկը միայարկ է. երկայարկ տները երեք անգամ աւելի են, իսկ մնացեալ բոլոր տները եռայարկ: — Ի՞նչքան զանազան ձևով շինուած տուներ կան այս փողոցին մէջ:

369. Գործարանի մը համար, ամեն մէկը 28 ֆունթ ծանրութեամբ 2 գլուխ շաքար գնուեցաւ: — Վանի՞ օրուան համար կը բաւականանայ այս շաքարը, եթէ իւրաքանչիւր օր 4 ֆունթ գործածուի:

370. Տանտիկին մը 7 հաւ ունէր, և ամեն մէկը 8-ական ձուածեց: Աս 4-ը թուխս դրաւ, և ամեն մէկուն տակը այն ածուած ձուերը հաւասար թուով զետեղեց: — Վանիկան վաւեակ կարող է հանել ամեն մէկ թխամարը:

371. Արկու տղայը 56 սալոր գնեցին: Այս առուստերին համար նոցանէ մէկը 9 կոպ. սուաւ, իսկ միւսը 5 կոպ.: — Վանի՞ սալոր ստացաւ իւրաքանչիւրը, իւր վճարած ստակին քանակութեանը նայելով:

372. 56 կանգուն երկարութիւն ունեցող կաւի կտորէ մը սեղանի սփռոցներ շինեցին, ամեն մէկը 8-ական կանգուն, և ամեն մէկ սփռոցը 5-ական մանէթի ծախեցին: — Ո՞րքան փող ստացան այս բոլըրին համար:

373. 4 դասարանէ բաղկացեալ պանսիօնի մը մէջ՝ բոլոր դասարանները միասին առնելով՝ 56 աշակերտ կար. այսինքն երկու ստորին դասարանաց մէջ՝ հաւասար թուով, և միւս երկու բարձր դասարանաց մէջ ևս՝ դարձեալ համահաւասար

Թուով : բայց ամեն մէկ ստորին դասարանին մէջ՝ բարձր դասարանին ամեն մէկուն մէջ զանուածէն աւելի աշակերտ կայ :
— Վանի՞ աշակերտ կայ ամեն մէկուն մէջ :

374. Ղերմակեղէններ չորայնելու համար 3 կտոր չուան կտակեցին : Մէկուն երկարութիւնը 20, միւսինը 25, իսկ երրորդինը 12 կանգուն էր : — Ի՞նչ քան երկարութեան հասարկութեամբ, եթէ կտակի համար 1 կանգուն զնաց :

375. 19 գործաւորաց համար իւրաքանչիւր օր 57 ֆունթ խմոր կշաղուէր : — Վանի՞ ֆունթ խմոր դեռ հարկաւոր կը ընին 8 գործաւորաց համար :

376. Պիւղացի մը քաղաք գնաց, որոյ ճանապարհին միջոցը 56 վերստ էր : Առաջին օրը նա 9 ժամ յառաջացաւ, ժամը 4 վերստ ելթալով : իսկ մնացեալ միջոցը նա երկրորդ օրը անցաւ 7 ժամուան մէջ : — Վանի՞ վերստ գնաց նա երկրորդ օրը մէկ ժամուան մէջ :

377. Մրգավաճառը 19 խնձոր գնեց, մէկ տասնեակին համար 20 կոպ. վճարելով : իսկ ինքը տասնեակը 30 կոպ. ծախեց : — Ո՞րքան շահեցաւ նա այս առուտուրէն :

378. Վերձակ մը մէկ թօփ չուխայ գնեց, և մտադիր եղաւ նորանէ 19 վերարկու ստորատոսել, ամեն մէկը 3 աւական կանգունէ. բայց յետոյ միայն 7 հատ շինեց. իսկ մնացեալ բոլոր չուխայէն քանի մը հատ կրկնավերարկու շինեց, հատը 4-ական կանգուննոց : — Վանի՞ կրկնավերարկու շինեց :

379. Երկու վաճառական իրարու հետ վաճառք փոխանակեցին : Առջանէ մէկը տուաւ 29 ֆունթ թէյ, ամեն մէկ ֆունթը 2 մանէթ գնահատելով : իսկ միւսը՝ նորա փոխարէն՝ չուխայ, ամեն մէկ կանգունը 3 մանէթ արժողութեամբ, և փողը դեռ 10 մանէթ ևս տալով : — Վանի՞ կանգուն չուխայ կուտայ երկրորդ վաճառականը :

380. Տան մը շինութեանը համար 3 խումբ քարակոփ (каменьщики) կանչուեցաւ : Մէկ խմբին մէջ 17 մարդ կար, միւսին մէջ 5 հոգիով աւելի : — Վանի՞ մարդ կար երրորդ խմբին մէջ, եթէ ամբողջ քարակոփաց թիւը 58 էր :

381. Թէյավաճառ մը երկու տեսակ թէյ իրարու խառնեց, բոլորը 58 մանէթ արժողութեամբ : Մէկ տեսակէն նա 7 ֆունթ առաւ, ամեն մէկը 4 աւական մանէթէն, իսկ միւս թէյը՝ ֆունթը 3 մանէթէն : — Այս խառնուած թէյին բոլորը ի՞նչքան զոյացաւ :

382. Տղուն մէկը ամառուան մէջ 58 հատ միջատ (насекомое) հաւաքեց, և զանոնք զնդասեղներու վրայ անցնելով 3 սուփի մէջ դրաւ : Երկու տիոց մէջ միջատաց թիւը հասար էր, իսկ երրորդին մէջ՝ առաջին երկուքին մէջ զբառնուածներէն աւելի : — Վանի՞ իմն հատ միջատ ունէր տղայն ամեն մէկ սուփին մէջ :

383. Երկու եղբարք իրենց մէջ 59 թերթ գրի թուղթը այն կերպիւ բաժանեցին, որ մէկը միւսէն մէկ թերթով աւելի ստանար : — Վանի՞ իմն թերթ ընկաւ իւրաքանչիւրին :

384. Տղուն մէկը 59 կոպ. ունենալով 7 մատիտ գնեց, ամեն մէկը 4 կոպ. արժողութեամբ. 5 քարեայ գրիչ, 3-ական կոպ. հատը. իսկ մնացեալ փողովը 2 տետրակ : — Ո՞րքան վճարեց նա ամեն մէկ տետրակին համար :

385. Երկու գլուխ շաքար գնուեցաւ : Մէկը 27 ֆունթ ծանրութիւն ունէր, իսկ միւսը առաջինէն 5 ֆունթով աւելի : Առաջին շաքարուան մէջ 15 ֆունթ գործածուեցաւ : — Վանի՞ շաքարուայ համար կը բաւականանայ մնացեալ շաքարը, եթէ ամեն մէկ շաքարուայ մէջ 11 ֆունթ գործածուի :

386. Աշխատաւոր մը իւր ախրոջը քով նահանջ տարւոյ մը 3 ունվար և Փետրվար ամսոց մէջ աշխատեցաւ, և ամեն

մէկ աշխատած օրերուն համար մէկական պալախիննիկ ըստացաւ : — Ի՞նչքան ստակ շահեցաւ նա, եթէ այս վերոյիշեալ ամսոց մէջ 10 տօնական օրեր պատահեցան :

387. Տղուն մէկը մէկ երկոտասանեակ պետասակ ունենալով 3 շաբարահաց (ПРЯНИКЪ) գնեց, հատը 4-ական կոպ. արժուութեամբ, և 4 հատ ևս խնձոր, հատը 6-ական կոպէկի : — Ի՞նչքան ստակ մնաց նորա քովը :

388. Ես գրպանիս մէջ գրիվէննիկներէ և պետասակներէ բաղկացեալ 60 կոպ. ունիմ : Պետասակները գրիվէննիկներէն 4 անգամ աւելի են : — Վանիկան հատ ամեն մէկ տեսակ դրամէն կայ քովս :

389. Մրգավաճառի մը քով 6 տասնեակ խնձոր կար, զորոնք կորովներու մէջ դրաւ նա, ամեն մէկուն մէջ մէկ երկօտասանեակ : — Վանի՞ հատ խնձոր դրուած կողով ունի նա :

390. Եղբորը մէկուն ծննդենէն մինչև այն օրը 60 ամիս անցել էր. իսկ միւսինը 3 տարւով նորանէ աւելի : — Վանի՞ տարեկան է երկրորդ եղբայրը :

391. Ուսուցիչը ունենալով 60 մատիտ, առաջին դասարանին մէջ զանուող իւրաքանչիւր աշակերտին 2-ական հատ տուաւ. իսկ իրեն քովը մնացածները միւս դասարանին 6 աշակերտացը պարգևեց, իւրաքանչիւրին 3-ական հատ : — Վանի՞ աշակերտ կար առաջին դասարանին մէջ :

392. Մէկը երկուքուկէս օր ճանապարհորդեց, յորոց զիշերուան իջեանութեան համար 17 ժամ ի գործ դրաւ, այլ և կայարանաց մէջ 9 ժամ մնալ պէտք եղաւ : — Վանի՞ ժամ ճանապարհ գնացած եղաւ նա :

393. Տղուն մէկը միւսին 8 խնդիր առաջարկեց, այն պայմանաւ, որ ամեն մէկ խնդրոյն ուղիղ լուծմանը 12 ընկոյզ պիտի տար, իսկ թիւը լուծման համար՝ նորանէ 6 ընկուզով

աւելի պիտի ստանար : — Ո՞րը նոցանէ, և քանի՞ ընկոյզ ըստացաւ, եթէ առաջին աղայն 5 խնդիր ճշդիւ լուծեց :

394. Վերցանի գործարանի մը մէջ՝ մեքենան 15 վայրկեանէն 11 կանգուն դերցան կորրէր : — Ո՞րքան երկարութեամբ դերցան մը մէկ ժամուան մէջ ստանալ կարելի է :

395. Տղուն մէկը ասաց միւսին : Իմ գրպանացս մէկուն մէջ՝ միւսին մէջ զանուածներէն երկու անգամ աւելի ընկոյզ կայ. իսկ եթէ առաջինէն երկրորդին մէջ 10 հատ տեղափոխեմ, այն ժամանակ ամեն մէկ գրպանիս մէջ 30-ական ընկոյզ կը լինին : — Վանի՞ ընկոյզ կար այս աղուն ամեն մէկ գրպանին մէջ :

396. Տղուն մէկը 4 վայրկեանի մէջ կարող է 56 ձողաչափ տարածութեամբ տեղ վազել. իսկ միւսը 5 վայրկեանի մէջ՝ 60 ձողաչափ : — Ո՞րը նոցանէ աւելի շուտ վաղող է :

397. Ես միտքս թիւ մը պահեցի, զոր եթէ 2 անգամ մեծցնելու լինիմ, և ստացուած թուոյն վրայ ևս 8 աւելցնեմ, 60 թիւը կստանամ : — Ի՞նչ թիւ էր միտքս դրածը :

398. Վարդի մը 3 դասարանացը մէջ 60 օրիորդ կար : Առաջին և երկրորդին մէջ հաւասար թուով. իսկ երրորդին մէջ՝ առաջին երկու դասարանաց ամեն մէկուն մէջ զանուածէն երկու անգամով պակաս : — Վանի՞ աշակերտուհի կար ամեն մէկ դասարանին մէջ :

399. Պատերապմի ժամանակ 3 թնդանօթ ի գործ դրուեցաւ : Նոցանէ ամեն մէկը 4 ժամուան մէջ՝ 5-ական հարուած տուին : — Վանի՞ հարուած եղաւ բոլորը միասին :

400. Սայլավար մը առաւօտեան ժամը 7-ին քաղաքէն մեկնեցաւ, և սկսաւ ժամը 4 վերստ յառաջանալ. իսկ ուրիշ սայլավար մը ժամը 12-ին դուրս ելաւ, և սկսաւ ժամը 6 վերստ ձամբայ անել : — Ժամը քանի՞ն, և քաղաքէն ի՞նչ հեռաւորութեան մէջ երկրորդ սայլավարը առաջնոյն կը հասնի,

եթէ հանդստութեան համար երկուքն ևս երկերկու ժամ զոհելու լինին :

401. Սենեակի մը մէջ՝ դարակներու վրայ 54 գրեանք շարած էին, ամեն մէկ դարակին վրայ համահաւասար թուով : — Վանի՞ դարակ, և քանիկան զիրք շարուած էր ամեն մէկուն վրայ :

402. Տղուն մէկը 59 ընկոյղ ունենալով, զանոնք իրարու անհաւասար թուով կոյտեր ձեւացուց : — Վանիկան ընկոյղ կայ ամեն մէկուն մէջ :

403. Պառաւին մէկը եկեղեցի երթալով՝ 60 կոպ. առաւ հետը, որպէս զի այս փողովը քանի մը մեղրամամ գնէր, և սրբոց պատկերներուն առաջը վառէր : — Վանի՞ մամ կարող է գնել նա, և քանիկան կոպ. պիտի վճարէ ամեն մէկ հատին համար :

404. Վասը կը շարունակուի մէկ ժամ : Վասին մէկ քառորդ ժամանակը աշակերտները գլուխ մը կարդալու զործածեցին. երկրորդ ժամանակը կարդացածնուն մեկնութիւնը, իսկ մնացեալ ժամանակը կարդացածնին արտագրելու : — Ո՞րքան ժամանակ զոհեցին նոքա այս վերջի աշխատութեան համար :

405. Պապը 60 տարեկան է, հայրը երկու անգամ նորանէ փոքր. իսկ որդւոյն տարիքը պապին տարիքին 10-դ մասովը կը բազկանայ : — Վանի՞ տարւով որդւոյն և հօրը տարիքը պապին տարիքէն պակաս է :

406. Պործաւորի մը իւր ծառայութեան միջոցին տրուեցաւ իւր ամբողջ ստանալիք զումարին 3-դ մասը, և դեռ 8 մանէթ ևս : — Ո՞րքան կը պատկանի դեռ ևս տալ նորա հաշիւ սեանելու ժամանակ, եթէ նորա պահանջն է 60 մանէթ :

407. Հողագործ մը արտերէն 60 չետվերա գարի հաւաքելով, նորա 4-դ մասը իւր ձիերուն համար զործածեց.

3-դ մասը վաճառեց. 6-դ մասը իւր դրացւոյն ունեցած խտին հետ փոխանակեց. 10-դ մասը փոխ տուաւ, իսկ մնացեալ զարին ցաննելով՝ մէկին վեց հունձք ստացաւ : — Վանի՞ չետվերա գարի ժողովեց նա յաջորդ տարուան մէջ :

ԽՆԳԻՐԲ Ի ՎԵՐԱՅ ԹՈՒՈՑ 61—70.

408. Եւայարկ տուն մը, որոյ երկրորդ և երրորդ դասիկները 22-ական պատուհան կայ, իսկ սուրին յարկին մէջ 5 հատով երկրորդ յարկին մէջ զանուածներէն աւելի : — Վանի՞ պատուհան կայ ամբողջ 3 յարկաց մէջ :

409. Աշխատաւոր մը իւր տիրոջը քով երկու ամիս, այն է Մայիս և Յունիս ամսոց մէջ աշխատեցաւ, և իւրաքանքան իւր օր մէկ մէկ մանէթ ստացաւ. իսկ 8 շաբաթուայ սննդեան համար շաբաթը երկերկու մանէթ հաշուելով՝ պահանջէն զեղջ արին, և մնացեալ 5 օրերուն համար 1 մանէթ դարձեալ վար դրին : — Ո՞րքան փող ստացաւ նա իւր տիրոջմէն հաշուի ժամանակ :

410. Երկու վաճառական խանութէ մը չուխայ գնեցին : Մէկը առաւ 7 կանդուն 4-ական մանէթ արժողութեամբ. իսկ միւսը 11 կանդուն ուրիշ տեսակ չուխայ : — Ո՞րքան վաճարեց երկրորդը 1 կանդուն չուխային, եթէ երկուքը միասին 61 մանէթ վաճարեցին վաճառականին :

411. Ես մտքիս մէջ երկու այնպէս թիւեր պահեցի, որ եթէ նոցանէ մէկը 5 անգամ առնելու լինիմ. իսկ միւսը 2 անգամ, այն ասան երկուքը միասին 61 թիւը կը կազմեն : — Ի՞նչ թիւեր էին մտքս գրածը :

412. Մարդուն մէկը 6 հատոր գերմաներէն գրեանք ունի, գաղղիարէնները քառապատիկ թուով աւելի էին. իսկ ռուսերէնները՝ գերմաներէններէն և գաղղիարէններէն երկուքով աւելի: — Վանի՞ հատոր զիրք ունէր այդ մարդը:

413. Պարահանդիսի մը մէջ 27 այր մարդ և 35 տիկնայք կային: Կոցանէ 18 մարդ չպարեցին. իսկ մնացեալները դիմապար (кадриль) խաղացին: — Վանի՞ զոյգ անձինքներէ բաղկացած էր այդ դիմապարը, և քանի՞ մարդ պարած չեղաւ:

414. Գերձակին մէկը 31 կանգուն երկարութեամբ կտոր մը չուխայ գնեց, ամեն մէկ կանգունը 2 մանէթով, և խանութպանին 19 մանէթ պարտական մնաց: — Ի՞նչ քան փող վճարած էր նա:

415. Աշակերտ մը 4 ժամուան մէջ 62 երես մանրապէտղ կարգաց, ամեն մէկ հետեւեալ ժամը՝ նախորդ ժամէն մէկ երես աւելի կարդալով: — Վանի՞ երես կարգաց նա վերջի ժամուան մէջ:

416. Աշակերտի մը թուարանութենէն 9 դաս հարցուած էր: Չորս անգամը 8-ական յառաջադիմական թուանշան (балль) ստացաւ, 3 անգամ 7-ական և 2 անգամ ևս 5-ական: Սարժապետը ամսական հաշշոյն մէջ համեմատութիւնը միջին թուանշան գրաւ: — Ի՞նչ արժողութեամբ յառաջադիմական թուանշան ստացաւ այդ աշակերտը:

417. Գիւղացի մը 21 ժամէն իւր դիւղէն քաղաք գնաց, ժամը 3 վերստ յառաջանալով. իսկ իւր վերադարձը տեւեց 9 ժամ: — Վանի՞ վերստ կը յառաջանար նա իւր վերադարձին:

418. Ուսումնարանի մը մէջ 63 երկսեռ ուսանող կար: Սննչ տղայքը աղջիկներէն 6 անգամ աւելի էին: — Վանի՞ երկսեռ ուսանողներ կային այդ ուսումնարանին մէջ:

419. Աշակերտին մէկը օրը 4 գաղղիական բառ կը սով-

ւէր. իսկ միւսը երեքով աւելի: — Վանի՞ բառ նոցանէ իւրաքանչիւրը կարող է 9 օրուան մէջ սովել:

420. Պարտեզի մը մէջ ծառերը կարգաւ այնպէս արեւկուած են, որ ամեն մէկ հիտեւեալ կարգին մէջ՝ 1 ծառ աւելի կայ քան թէ յառաջատունի ծառոց կարգին մէջ. — Վանի՞ ծառ անկուած է առաջին կարգին մէջ, եթէ նոցա բովանդակ թիւն է 63:

421. Պարոնին մէկը 19 ֆունթ ծանրութեամբ ջահ (люстръ) մը գնեց, նոյնպէս և 13 ֆունթ կշռող կանթեղ մը, ամեն մէկ ֆունթին 2 մանէթ վճարելով: — Ո՞րքան վճարեց նա այս երկու առարկայից համար:

422. Էպիթուսը վաճառանոցէն 8 խախր ալիւր գնեց, ամեն մէկը 8 փութ պարունակող, և այս ալիւրը 16 պարկի մէջ պարսկեց: — Ի՞նչ քան ալիւր պարունակեց ամեն մէկ պարկը:

423. Պողովավաճառանոցի մը մէջ 64 նարինջ պատուհանի մը մէջ 3 կարգաւ շարուած էր այնպէս, որ վերի կարգին մէջ 15 հատ կար, իսկ ստորին կարգին մէջ 28 հատ: — Վանի՞ նարինջ կար միջին կարգին մէջ:

424. Գինեկավաճառի մը քով 64 շիշ գինի պարունակող տակառ մը կայ: Այս տակառը երկու ծակ ունի: Մէկ հատին միջոցաւ կարելի է 4 վայրկեանէն տակառը լեցնել. իսկ միւսովը լցուած տակառը 8 վայրկեանէն պարսկել: Անգամ մը պարսպ տակառը գինեով լեցուցին, և 3 վայրկեանէն յետոյ նկատեցին որ ծորակը բաց մնացել էր. և գինին նորա մէջէն կը պարսպուէր. այն ժամանակ երկու ծորակը միանդամայն փակեցին: — Ո՞րքան գինի մնաց տակառին մէջ, և ի՞նչ քան թափեցաւ գետնին վրայ:

425. Երկու ֆունթ ծանրութեամբ 1 երկոտասանակ զրգալ գնուեցաւ: Այս առարկայից համար ո՞րքան վճարուե-

ցաւ, եթէ այս տեսակ արծաթին 8 լոտը 7 մանէթ արժե-
լու լինի. արդէն գիտնալով որ 1 Ֆունիթը 32 լոտ կը պա-
րունակէ:

426. Արեք տղայք իրենց մէջ փող հանելով՝ թու-
ցիկի համար 64 կանգուն երկարութեամբ ժապաւէն (СЫРОКЪ)
գնեցին: Այս բանիս համար նոցանէ մէկը սուաւ 5, միւսը 7,
իսկ երկրորդը՝ 4 կոպ: — Վանի՞ կանգուն այս ժապաւէնէն
խրաքանչիւր տղուն կը պատկանի:

427. Շողեկառաց գնացքը 2 ժամուան մէջ մէկ քաղա-
քէն միւսը ուղևորեցաւ, ժամը 32 վերստ յառաջանալով: —
Վանի՞ ժամէն ճանապարհորդ մը այնքան հեռաւորութիւնը
ոտքով կարող է կարել ժամը 4 վերստ քայլելով:

428. 64 տակառ գարեջուր (ПИВА) տեղափոխել պէտք
լինելով, ամեն մէկ սայլին վրայ 4-ական տակառ դրին: Այս
տեղափոխութեան համար սրբան փող հատուցանել պէտք
կը լինի, եթէ ամեն մէկ սայլին համար 3-ական մանէթ պի-
տի տրուէր:

429. Ալիւրավաճառի մը խանութը 4 սայլ ալիւր բե-
րուեցաւ, ամեն մէկուն մէջ 2-ական խաիր դրած. իսկ խաիրը
4 փութ կը պարունակէր: — Որքան կարժէ այս բոլոր ալիւրը,
եթէ նորա 4 փութը 3 մանէթ արժէ:

430. Տան մը պատուհանացը 65 ապակի անցնել պէտք
էր. այն է, 4 պատուհանի 8-ական ապակի. ուրիշ 4 հատի
համար ևս՝ 6-ական ապակի, և դեռ մէկ քանի ապակիներ
ևս՝ բոլորակաձև պատուհանաց համար: — Վանի՞ ապակի
պիտի երթայ այս վերջիններուն:

431. Բեռնարարձ սայլ մը առաւօտեան 5-դ ժամուն
քաղաքէ մը ճանապարհ ընկաւ, և սկսաւ ժամը 5 վերստ
յառաջանալ: Արեկոյեան ժամը քանի՞ն պիտի հասնի նա

իւր եղած քաղաքէն 65 վերստ հեռաւորութիւն ունեցող
միւս քաղաքը, եթէ 5 ժամ ճանապարհին հանգստանայ:

432. Պարտիզպան մը 6 տասնեակ մեծկակ վարունգներ
վրցուց, որոց 1 տասնեակը 6 կոպ. կարժէ, և 7 տասնեակ
ևս փոքրիկ տեսակէն, որոց նմանապէս տասնեակը 4 կոպէկի
ծախել կարելի էր: Նա բոլոր այս վարունգները իրարու
խառնեց, և տասնեակը իրարու վրայ հաւասար գնով ծախեց:
Այս պատճառաւ նա բոլորին վրայ ստացաւ 1 կոպ. աւելի
առաջուայ գնոյն հակառակ: — Վանի՞ով ծախեց նա վարունգ-
ներուն տասնեակը:

433. Չուխայի թօխը 65 կանգուն եկաւ: Նորանէ 27
կանգունին ամեն մէկ 3 կանգունը 4-ական մանէթով ծա-
խուեցաւ. դեռ 28 կանգուն ևս, որոց ամեն մէկ 4 կանգունը
3-ական մանէթով դարձեալ ծախուեցաւ. իսկ միւս բոլոր մնա-
ցած չուխան 8 մանէթով վաճառուեցաւ: — Ի՞նչ գնով կը
պատկանէր ծախել այդ բոլոր չուխային ամեն մէկ կանգունը,
որ արժած գումարը ձեռք ձգել կարելի լինէր:

434. Վրամաքսակիս մէջ զանազան փոքրիկ դրամներէ
բաղկացեալ 65 կոպ. ունենալով, ևս զանոնք ազբատաց պար-
գեցի, տալով իւրաքանչիւրին մէկ մէկ դրամ: — Վանի՞ էր
ազբատաց թիւը, և ի՞նչ տեսակ դրամ ստացաւ նոցանէ
իւրաքանչիւրը:

435. Տանտիկնոջ մը քովը 5 ուկէս երկոտասանեակ ար-
ծաթեայ դրգալ կար: Նոցանէ 36 հատը թէյի, 15 հատը
ապուրի, և մնացեալները անուշեղինաց յատկացեալ էին: —
Վանի՞ անուշեղինաց դրգալ ունէր այս տիկինը:

436. 66 կանգուն կաւէն՝ 11-ական կանգուն երկարու-
թեամբ սեղանի սփռոցներ շինեցին: Սոցա ամեն մէկը 9 մա-
նէթ կարժէ: — Վանի՞ կարժեն ամենը մէկանց:

437. Աշակերտ մը 1 տուփ պողպատեայ զրիչ գնեց, որոյ մէջ 66 հատ կար. և նորա հաշուովը ամեն մէկ 22 հատը 10 կուպ. արժած եղաւ: — Քանի՞ գնեց նա այդ տուփը:

438. Գպրոցի մը 3 դասարանացը մէջ 11 նստարան կար, և ամեն մէկուն վրայ 2-ական աշակերտ նստած էին: Այս բոլոր աշակերտները մարմնամարզութեան (ГИМНАСТИКА), դասի ժամանակ դուրս կենէին՝ 6 հատը մէկ կարգի դրուած: — Քանի՞ կարգ կը բաղադրուէր:

439. Երկու տղայք խանութէ մը 66 կուպէկէ հաւասար գնով տետրակներ գնեցին: Մէկը առաւ իրեն 4, և միւսը 7 հատ: — Ի՞նչքան վճարեց իւրաքանչիւր տղայն իւր առած տետրակաց համար:

440. 67 կանգուննոց կտոր մը չուխայէն՝ 39 կանգունը կտրեցին վերարկուներ շինելու, ամեն մէկուն համար 3-ական կանգուն է գործ գնելով. իսկ մնացեալէն կրկնավերարկուներ կտրելու, ամեն մէկուն համար 4-ական կանգուն գործածելով: — Ո՞րքան պիտի աւնու դերձակը աշխատութեան համար, եթէ վերարկուաց ամեն մէկուն 3, և կրկնավերարկուաց ևս ամեն մէկուն համար 2 մանէթ նշանակուած է:

441. Գպրոցի մը մէջ 67 օրիորդ կայ: Առաջին դասատանը մէջ 29 հատ, երկրորդին մէջ 6 հատով պակաս. իսկ երրորդին մէջ մնացեալները: — Քանի՞ օրիորդ կայ երրորդ դասատանը մէջ:

442. Մտածուած է թիւ մը, որոյ կէսը 38-ով զուամբեալ 67 թիւը կարտադրէ: — Ի՞նչ թիւ էր այն մտածուածը:

443. Աշակերտ մը զրբէն տետրակի մէջ արտագրելով, նրկաանց որ, զրբին երկու երեսներուն պարունակութիւնը տետրակին 4 երեսներուն վրայ կը տեղաւորուի: — Քանի՞ երես զրբեց նա զրբէն, տետրակին 68 երեսը լնելով:

444. Չորս դիւղացիք վաճառանոցին մէջ 68 մանէթի գարի ծախեցին: — Ո՞րքան ստակ կը պատկանի իւրաքանչիւրին, եթէ նոցանէ մէկուն 3, միւսին 4, իսկ երրորդին և չորրորդին 5-ական խփր գարի պատկանած լինէր:

445. Վաճառական մը 34 պարկ ալիւր գնեց՝ ամեն մէկը 2-ական մանէթով: Նոցանէ 9 պարկը իրեն համար վար դրաւ. իսկ մնացեալներէն ամեն մէկ 5 պարկը 12-ական մանէթով ծախեց: — Քանի՞ եկաւ իրեն համար վար դրած 9 պարկ ալիւրը:

446. Հովիւ մը 68 արջուէ բաղկացեալ հօտ մը արօտատեղին առաջնորդեց: Նորա մէջ զանուած կովերուն թիւը՝ հորթերէն երեք անգամ աւելի էր: — Քանի՞ կով և քանի՞ հորթ կար այդ հօտին մէջ:

447. Տղայ մը սեղանին վրայ 68 դաւաթ շարեց 4 կարգի վրայ, այն եղանակաւ՝ որ ամեն մէկ հետեւեալ կարգին մէջ 2 հատով նախընթաց կարգերուն մէջ զանուածներէն աւելի էր: — Քանի՞ դաւաթ կար առաջին կարգին մէջ:

448. Սենեակները լուսաւորելու համար օրուան մէջ 3 ֆունթ իւղ կը վաճառուէր: — Ի՞նչքան իւղ կը վառուի 3 շաբաթուան և 2 օրուան մէջ:

449. Երկու ճանապարհորդ մէկ ժամանակի մէջ ճանապարհ ընկան երկու քաղաքէ, ճանապարհին իրարու պիտի հանդիպէին. երկու քաղաքաց միջոցն էր 69 վերստ: Ճանապարհորդաց մէկը ժամը 11 վերստ կը յառաջանար, իսկ միւսը 12: — Քանի՞ ժամէն նոքա իրարու պիտի հանդիպին:

450. Մէկ քանի տղայոց 69 տանձ բաժանեցին: Ոմանց տուին 4-ական, ոմանց ևս 5-ական հատ: — Քանի՞ տղայոց 5-ական տանձ արուած եղաւ:

451. Սպասաւորի մը 7 գրիվէննիկ տրուեցաւ, և ուղար-

կուեցաւ շաքարահաց գնելու, ամեն մէկը 5-ական կող, ար-
ժողութեամբ: — Վանի⁶ շաքարահաց պիտի բերէ նա:

452. Տօներու ժամանակ աշակերտին տրուեցաւ աշխարհ-
հազրութեան դասազրքէն 35 թերթ կրկնել: Նա ամեն օր
7-ական երես կրկնեց կամ քաղուածք արաւ, և վերջի օրուան
մէջ դարձեալ բոլորը մէկանց կրկնեց: — Վանի⁶ օր տեւեցին
տօնական օրերը:

453. Տղայն նշանացոյցի մը վրայ նետաձողութիւն կը
սովբէր: Նա 70 անգամ նետը արձակեց, և ամեն մէկ 14 ան-
գամ արձակածին 6-ական անգամ նպատակին զարկաւ: —
Վանի⁶ անգամ զարկած եղաւ նա դրուած նշանացոյցին:

454. Աշխատաւոր մը 10 շաբաթուայ համար կալուա-
ծատէրի մը քով վարձով մտաւ, այն պայմանաւ, որ ամեն
մէկ օրուայ համար 1 մանէթ ստանար: Պայմանագրամբ լրա-
նալէն յետոյ, այս առաջինը փողիւ 38 մանէթ ստացաւ. իսկ
մնացեալ ստանալիքին տեղը՝ իւր տիրոջմէն 8 չեփերտ հա-
ճար (ржи) ընդունեցաւ: — Վանի⁶ եկաւ իրեն այս հաճարին
ամեն մէկ չեփերտը:

455. Գիւղացի մը առաւօտեան 6-դ ժամուն իւր զիւ-
ղէն քաղաք ելթալու համար ճանապարհ ընկաւ, և իւր զը-
նացքը երեկոյեան մինչև 8-դ ժամը շարունակեց՝ ճանապարհ-
հին 6 ժամ հանգստանալով: Արկրորդ օրը նա առաւօտ-
եան 7-դ ժամուն ճանապարհը շարունակելով՝ երեկոյեան նոյն-
պէս 7-դ ժամուն քաղաք հասաւ, դարձեալ 6 ժամ հան-
գրստութիւն ունենլով՝ ամեն մէկ ժամը 5 վերստ կը յառա-
ջանար: Վաղաքէն յետագարձը 2 ժամուան մէջ երկաթուղիով
արաւ: — Վանի⁶ վերստ կը յառաջանար երկաթուղոյ ըն-
թացքը մէկ ժամուան մէջ:

456. Սանբալաճառ մը ինքնին կը գնէ 7 հատ նա-
մակի պահարան (конверты) ընդ ամենը 4 կողէկով. իսկ նոցա

1 տանեակը 7 կողէկով կը ծախէ: — Ո՞րքան շահ արած կը
լինի նա 70 պահարան ծախած ժամանակը:

457. Տան մը տանեացը վրայ 64 աղանի խումբ խումբ
թառեցան, ամեն մէկ խմբին մէջ հաւասար թուով: — Վա-
նի⁶ աղանի կար ամեն մէկուն մէջ:

458. Տօնական օրերէն յետոյ տղայ մը 66 ընկոյղ բե-
րաւ դպրոց, և նոցա բոլորն ալ հաւասարապէս իւր ընկերացը
մէջ բաժանեց: — Վանի⁶ էր դպրոցին մէջ այս տղուն ըն-
կերաց թիւը:

459. 67 ձողաչափ երկարութեամբ փողոցը 10 օրուան
մէջ աշխատաւորները սալայատակեցին: — Վանի⁶ ձողաչափ
սալայատակեցին նոքա, առաջին, երկրորդ, երրորդ և վերջա-
պէս մնացեալ օրերուն մէջ:

460. 70 թերթ թղթէն քանի⁶ տետրակ կարելի է կա-
րել, եթէ ամեն մէկ տետրակին մէջի թերթերը համահաս-
տար թուով պիտի լինին:

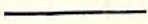
461. Տանուտէր մը 11 նեցուկներու (платка) վրայ հաս-
տատուած պատ մը շինեց, ամեն մէկ նեցուկը 6 կանգուն եր-
կարութեամբ, և նոցա մէջ տեղն ևս 12 սիւն դրաւ, ամեն
մէկը քառորդ կանգուն հաստութեամբ: — Ի՞նչքան երկարու-
թիւն ունեցաւ այս պատը:

462. Վանի⁶ ժամէն 64 վերստ հեռաւորութիւն ունե-
ցող տեղ մը երկաթուղիով կարել կարելի է, եթէ մէկ քա-
ռորդ ժամուան մէջ 8 վերստ յառաջ դնացուի:

463. Խնձոյքի (вечеръ) մը մէջ 64 հիւր կար: Նոցանէ
8-դ մասը պատերազմականներ էին, 16-դ մասը քաղաքական
անձինք, 4-դ մասը տղայք. իսկ մնացեալները տիկնայք: —
Վանի⁶ տիկին կար այդ խնձոյքին մէջ:

464. Իմ ունեցած փողիս կէսը Ֆուենթ մը սուրճի (кофе) համար վճարեցի. իսկ 4-դ մասը Ֆուենթ մը շաքարի, և անսնուեցաւ որ, սուրճին համար 16 կոպէկով աւելի թանկ վեճարեւ եմ շաքարէն: — Վանի^օ կարժէ 1 Ֆուենթ սուրճը:

465. Մրգավաճառ մը 70 խնձոր ունենալով, նոցա կէսը գնողի մը ծախեց. 5-դ մասը՝ ուրիշի մը, 7-դ մասը՝ երրորդի մը և 10-դ մասը՝ չորրորդի մը. իսկ մնացեալները ինքը կերաւ: — Վանի^օ խնձոր կերաւ այդ մրգավաճառը:

մասոց 01 քրոյոյ փամի Լ. Կոյիմ փաշարձ 70-874
փաշարձ մամի ԽՆԳԻՐԲԻ Ի ՎԵՐԱՅԹՈՒՈՅ 71-80.

466. Պարտիզպան մը իւր մէկ ածուէն 29 վարունդ փետեց. մէկ ուրիշէն 18 և երրորդէ մը ևս 24 հաս. զորս հետեւեալ կերպիւ ծախեց: 6 տասնեակը 8-ական կոպէկով. մնացեալ մեծերէն հատը՝ 1-ական կոպէկով: — Ո՞րքան փող ստացաւ բոլորէն:

467. Երկու աղայոց քով միասին 71 ընկոյզ կար. բայց նոցանէ մէկուն մօտը միւսէն 15 հատով աւելի: — Վանի^օ ընկոյզ ունի իւրաքանչիւրը:

468. Վարձով ձի տուողի մը քովը 71 ձի կար: Նոցանէ քանի մը հատը երրեակով կառքերու լծելի էին, իսկ մնացեալները զոյգ զոյգ հասարակ կառքերու: — Վանի^օ երրեակ և քանի^օ զոյգ լծելի ձիեր կային:

469. Մրգավաճառը խանութէ մը երկու կողով զեղձ գնեց, ամեն մէկուն մէջ 36-ական հաս զրուած, և զանոնք աւելի փոքրիկ կողովակներու մէջ զեանդեց, ամեն մէկուն մէջ 1 երկուասանեակի գնելով: Նա իւր կողովոց ամեն մէկը 2-ական մանէթի վաճառեց: — Ի՞նչքան ստակ ձեռք ձգեց նա:

470. Հինգ աշակերտ խանութ մը մտան: Նոցանէ 4 հատը 18-ական պողպատեայ դրիչ գնեցին. իսկ 5-դը միւս բոլոր մնացեալներուն գնածին չափ գնեց, և իւր գնած գրիչներուն 48 կոպ. վճարեց: — Ի՞նչքան ստացան նոցանէ խանութին մէջ մէկ երկուասանեակի գրիչներուն համար:

471. Վայեակի մը տարեկան 72 մանէթ վարձ կստանար: Նա 9 ամիս երեխայն սնուցանելով՝ թողուց իւր տեղը և փողիւ 39 մանէթ ստացաւ. իսկ մնացեալ պահանջին տեղը զգեստեղէնը: — Ի՞նչքան կարժեն այս վերջին առարկաները:

472. Վարդի մը 3 դասարանացը մէջ 24-ական աշակերտ կար: Տարուայ ընթացքը լրանալուն՝ 19 հատը դպրոցէն ելան. իսկ 17 հատ նոր մուտ գործեցին, և բոլոր աշակերտները հետեւեալ կերպիւ զեանդեցին: Առաջին դասարանին մէջ տեսնուեցաւ այնքան թուով աշակերտ՝ ինչքան որ նախընթաց տարուան մէջ կար. երկրորդին մէջ երեք հատով աւելի. իսկ երրորդին մէջ մնացեալ աշակերտները: — Վանի^օ աշակերտ կայ այժմ երրորդ դասարանին մէջ:

473. Վործաւոր մը 8 օրուան մէջ 9 ժամ աշխատելով՝ 72 ձողաչափ երկարութեամբ փոս մը փորեց: — Ի՞նչքան երկարութեամբ կարող էր նա փոս մը փորել 12 օրուան մէջ, օրը 6 ժամ աշխատելով:

474. Չուխայեղէն ծրարի մը վրայ 32 կանգուն չուխայ կայ. իսկ միւսի մը վրայ 8 կանգունով առաջինէն աւելի: — Վանի^օ զոյգ զգեստ կելնէ այս բոլոր չուխայէն, եթէ ամեն մէկ զոյգին համար 4-ական կանգուն երթալու լինի:

475. Մէկ ծորակին միջոցաւ՝ տակառին մէջ ժամը 5 վեղրօ ջուր կը լցուի. միւս ծորակին միջոցաւ՝ 6 վեղրօ. և երրորդին միջոցաւ՝ 7 վեղրօ: — Ո՞րքան ջուր կը լցուի 4 ժամուան միջոցին տակառին մէջ՝ երեքին ևս միջոցաւ:

⁺ 476. Ղանապարհորդ մը իւր ձիերուն միջոցաւ՝ կէս օրուան ժամը 12-ին Մոսկվայէն ճանապարհ ելաւ, միջին հաշուով ժամը 9-ական վերստ կը յառաջանար, և կէս օրուանէ յետոյ ժամը 2-ին նոյն ճանապարհաւ թղթատարական ձիերով ուրիշ ճանապարհորդ մը ճանապարհ ընկաւ, և երեկոյեան 8-դ ժամուն առաջնոյն ետեէն հասաւ: — Քանի՞ վերստ ժամը կը յառաջանար երկրորդ ճանապարհորդը:

477. Երեք վաճառական մէկ օրուան մէջ յետագայ ապրանքները ծախեցին: Մէկը՝ 36 ֆունթ թէյ. երկրորդը՝ 9 փութ շաքար. իսկ երրորդը՝ 18 փութ կաղին, և նոցանէ իւրաքանչիւրը իւր ապրանքին համար 72-ական մանէթ ստացաւ: — Քանի՞ կը ծախուէր թէյին ֆունթը, և քանի՞ շաքարին և կաղինին փութը:

478. Երեք աշակերտ Յ պրակ (дочты) թուղթ գնեցին: — Ի՞նչպէս պէտք է բաժանել այս թուղթը նոցա մէջ, եթէ նոցանէ մէկը վճարել է այս առուտուրին համար 16, միւսը 9 և երրորդը 11 կոպէկ:

479. Տղուն մէկը ցանկալով իմանալ գիւղի մը մէջ զրուտուած եկեղեցւոյ զանգակատան բարձրութիւնը, չափեց նորա արձակած շուքը, և զտաւ որ նա 24 կանգունի հաւասար էր. և յետոյ 6 կանգուն երկարութեամբ ձող անկեց և նկատեց որ այդ ձողը միայն 2 կանգուն շուք կը ձգէր: — Ո՞րքան է զանգակատան բարձրութիւնը:

480. Գիւղացին 2 պարկ թղթի առանձին կշռել կը կամենար. բայց ինքը միայն 3 կշիռ ունէր, այն է՝ 40 ֆունթ նոց, 32 և 10 ֆունթնոց: Եյս երկու պարկ ալիւրը կշռոյն մէկ թաթին վրայ գնելով՝ միւս թաթին վրայ նա զրաւ առաջին և երկրորդ (40 և 32) կշիռները. թաթերը հաւասարեցան, բայց երբ պարկերը առանձին առանձին թաթերուն

վրայ դրաւ, այն ժամանակ հանելով այն երկու առաջին կշիռները, թեթեւ կողմին վրայ վերջի կշիռը (10) աւելուց, և կշռոյն լեզուակը ուղղուեցաւ: — Ի՞նչքան կշռեց ամեն մէկ պարկը:

481. Որդին 16 տարեկան է, հայրը 3 անգամով նորանէ տարեց է. իսկ պապը 25 տարիով հօրմէն մեծ է: — Քանի՞ տարեկան է պապը:

482. Գիւղէն մինչև քաղաք 73 վերստ է: Եոցանէ 45 վերստը գիւղացւոյն մէկը սայլով գնաց, ժամը 9 վերստ յառաջանալով. իսկ մնացեալ միջոցը՝ ոտքով, ժամը 4 վերստ յառաջ գնալով: — Քանի՞ ժամէն նա այս ճանապարհորդութիւնը կատարած եղաւ:

483. Գիւղական դպրոցի մը մէկ սենեակին մէջ 73 աշակերտ նստած էր: Մէկ քանի նստարանաց վրայ 2-ական աշակերտ. իսկ մնացեալներուն վրայ ևս 5-ական աշակերտ: — Քանի՞ հատ այս 2 տեսակ նստարաններէն կար դպրոցին մէջը:

484. Աին մը եկեղեցիէն դուրս ելած ժամանակը՝ իւր ունեցած փողէն 13 աղքատաց 5-ական կոպ. տալ մտարկեց. իսկ մնացեալ 9 կոպէկովն ևս աղայոց համար շաքարահոց գնել: — Սակայն եկեղեցւոյն մօտ բազմութիւ աղքատաց պատահելով, նա պարտաւորեցաւ իւրաքանչիւրին միայն 2-ական կոպ. տալ, հետեւաբար իւր բոլոր փողը բաժանեց: — Քանի՞ աղքատ կար եկեղեցւոյն քովերը:

485. Մարդուն մէկը մրդավաճառ է մը 5 խնձոր և 6 ալ տանձ գնեց, ընդ ամենը 49 կոպէկի. մէկ ուրիշն ալ նոյն գնով՝ մէկ տասնեակ խնձոր և 6 ալ տանձ գնեց, և վճարեց 74 կոպ.: — Քանի՞ կը ծախուէր տանձին և խնձորին տասնեակը:

486. Գրագանիս մէջ երկու տեսակ դրամներէ բաղկացեալ 74 կոպ. կայ: Մէկ տեսակը 3-ական կոպէկնոց է. իսկ միւս

բորն ալ 5-ական կողեկնոցներ:— Ի՞նչքան զանազան տեսակ զբամ կայ զբոլանիս մէջ:

487. Հայրը իւր անդրանիկ որդւոյն 5 պետատրիննիկ տուաւ, և հրամայեց մնացեալ երկու եղբարցը հետ բաժանել հաւասարապէս:— Վանիկա՞ն կող. կկնայ իւրաքանչիւրին բաժինը:

488. Ղանապարհորդական երկաթուղւոյն գնացքը՝ 3 ժամուան մէջ 75 վերստ կկրարէ. իսկ ապրանայ երկաթուղւոյնը 5 ժամուան մէջ նմանապէս 75 վերստ կյառաջանայ:— Ի՞նչքան վերատով աւելի շատ կերթայ առաջին գնացքը երկրորդէն, եթէ միևնոյն ժամանակ կայարանէն մեկնելով 2 ժամ միջոց անցնի:

489. 75 Ֆունթ պղնձէն արհեստաւորը ինքնեփներ (самоваръ) շինեց, ամեն մէկը 15-ական Ֆունթնոց, և ամեն մէկը 12-ական մանէթով ծախեց:— Վանիկ՞ ծախեց նա այդ բոլորը:

490. Լըրեք շաբաթուան մէջ 5 հոգի գործարանի մէջ աշխատելով 75 մանէթ ստացան:— Ո՞րքան փող կարող են ձեռք բերել այդ գործարանին մէջ 4 գործաւոր 2 շաբաթուայ մէջ եթէ միևնոյն պայմանաւ վարձուած լինին:

491. Խանութի մը մէջ 2 Ֆունթ կաղին մնացել էր, որոյ Ֆունթը 21-ական կողեկով կը ծախուէր. և 3 Ֆունթ ևս այն տեսակէն, որոյ Ֆունթը 11 կողեկով կը տրուէր: Խանութպանը այս կաղիններն իրարու խառնեց և ծախեց ո՛չ վնասով և ո՛չ ալ շահով:— Վանիկ՞ով ծախեց նա այս խառնուրդ կաղինին Ֆունթը:

492. Հայրը իւր 1 որդւոյն 30 կող. տուաւ. իսկ միւսին 15 կողեկով աւելի, և հրամայեց նոցա՝ երրորդ որդւոյն հետ զանոնք հաւասարապէս բաժանել:— Վանիկա՞ն կող. պիտի տան նոցանէ իւրաքանչիւրը իրենց երրորդ եղբորը:

493. Ի՞նչպիսի համահաւասար զբամներու կարելի է վերածել 75 կողեկը, և քանի՞ զբամ կուտան:

494. Գործաւորաց 3 խումբը ախտի մը շինութեանը համար 76 մանէթ ստացաւ:— Ո՞րքան պիտի ստանայ իւրաքանչիւր խումբը, եթէ նոցանէ մէկուն մէջ 7, իսկ միւս երկուքին մէջ 6-ական մարդիկ կան:

495. Սուրհանդակ մը Մոսկվայէն ելաւ և սկսաւ 1 ժամուան մէջ 13 վերստ յառաջանալ. իսկ Օվէյնիգորդէն, զոր Մոսկվայէն 76 վերստ հեռաւորութեան մէջ կը գտնուէր, միևնոյն ժամուան մէջ՝ ապրանքով բեռնուած սայլ մը նորա դէմն ելաւ, որ ժամը 6 վերստ յառաջ կը գնար:— Վանի՞ ժամէն նոքա իրարու կը պատահին, և Մոսկվայէն ի՞նչքան հեռաւորութիւն ունեցող տեղի վրայ:

496. Լըրեք հոգի մէկ քանի աղքատաց պատահելով 76 կող. տուին նոցա: Նոցանէ մէկը իւրաքանչիւրին 10-ական, միւսը 20-ական. իսկ երրորդը 8-ական կող. տուաւ:— Ի՞նչքան փող տուաւ աղքատաց նոցանէ իւրաքանչիւրը:

497. Գիւղացւոյն մէկը 76 հատ զանազան տեսակ հաւեղէններ ունէր, այսինքն բազեր, սաղեր և հաւեր: Այս առաջին երկու տեսակաց թիւը հաւասար էր. իսկ վերջինները առաջիններէն աւելի:— Վանիկա՞ն հատ ունէր նա այս երեք տեսակ հաւեղէններէն:

498. Գիւղի մը մէջ 77 հոգի կը բնակէին: Տղայքը կանանցմէ երկու անգամ սակաւ էին. իսկ այր մարդիկը՝ երկու անգամ կանանցմէ աւելի:— Վանի՞ էր աղայոց թիւը այս գիւղին մէջ:

499. Լըրոր մէկը 5 տասնեակ սալոր գնեց. միւսը 2 տասնեակ, և առաջինը 33 կողեկով երկրորդէն աւելի վճարեց:— Ո՞րքան վճարեցին նոքա երկուքը բոլոր սալորներուն համար:

500. Աւաղան մը խւր մէջը 77 վեղբո ջուր կը պարու- նակէր: Մէկ խողովակը (труба) 7 վայրկեանի մէջ զայն կը լեցնէ, միւսը 13 վայրկեանէն կը պարպէ: — Ո՞րքան ջուր կը մնայ աւաղանին մէջ, եթէ 2 խողովակը բանան 5 վայրկեան զանոնք բաց թողնելով, և ջուրը ուրիշ պարապ աւաղանի մը մէջ թափուիլ թողուն:

501. Աշուածատէր (помещикъ) մը 77 արտավար (десятина) հող ունէր: Մշակուած տեղը արօտատեղիէն երկու անգամ աւելի էր. իսկ մնացեալ գետինը անտառային: — Քանի՞ արտավար մշակուած (пахатной) հող ունի նա:

502. Ժամացոյցի քանի՞ զարկ (ударъ) կարելի է համ- րել կէս աւուր ժամանակամիջոցի մէջ, եթէ կէս օրուանէ յետոյ սկսինք համրել:

503. Խանութի մը մէջ 78 ֆունթ գլխաձև շաքար կար, ամեն մէկ գլուխը 26 ֆունթ ծանրութեամբ, և ամեն մէկ գլուխը 5 մանէթով ծախուեցաւ: — Ո՞րքան ստացուեցաւ բո- լոր շաքարին համար:

504. Պղնձագործ մը, ամեն մէկը 13 ֆունթ ծանրու- թիւն ունեցող 6 հատ հին կաթսայ դնեց, և ամեն մէկուն հա- մար 4 մանէթ վճարեց: Նա այս պղնձեայ կաթսաները ինքն- եփի փոխարկեց, ամեն մէկուն 39 ֆունթ ծանրութիւն տալով: — Ո՞րքան շահ ստացաւ նա, ամեն մէկ ինքնեփը 18 մանէթի ծախելով:

505. Փունթը 4 կոպ. արժողութեամբ 6 ֆունթ ալիւ- րէն, և ֆունթը 5 կոպ. արժողութեամբ 7 ֆունթ ալիւրէն հաց շինուեցաւ: — Քանի՞ գնահատել կը պատկանի ալիւրին ֆունթը, զոր այս հացին համար գործածուեցաւ, եթէ տան- տիկնոջ աշխատութեանը համար 19 կոպ. տալ կը ցանկան:

506. Երկաթուղւոյ զնայքը 3 ժամուան մէջ 78 վերստ

տեղ կարեց, ամեն մէկ յաջորդ ժամը նախընթաց ժամերէն մէկ մէկ վերստ աւելի յառաջանալով: — Քանի՞ վերստ յա- ուաջացած եղաւ նա վերջի ժամուան մէջ:

507. Աթիւնածտի մը մէկ սափոր (кувшинъ) կաթ քա- զաք բերաւ, զոր 79 կողէկով ծախեց: այն է 5 շէշ՝ 7-ական կողէկի. իսկ մնացեալ կաթին շէշը՝ 11-ական կողէկի: — Քանի՞ շէշ կաթ կար սափորին մէջ:

508. Տղուն մէկը կտսէ. իմ՝ զրգանացս մէկուն մէջը 27 ընկոյզ ունիմ. իսկ միւսին մէջ 25 հատով աւելի: — Քա- նիկան հատ ընկոյզ պէտք է ամեն մէկ զրգանիս մէջ՝ դնել՝ որպէս զի մէկ հատին մէջը՝ միւսին մէջ՝ դանուոյ ընկոյզնե- րէն մէկ հատով աւելի լինի:

509. Մէկը 5 տակառիկ զինի ունէր, ամեն մէկուն մէջ 16-ական վեղբո պարունակող և կը կամի որ այս գինին ա-ւելի փոքրիկ տակառիկներու մէջ պարպէ: — Ամեն մէկուն մէջ քանի՞ վարօ պիտի պարունակուի:

510. Ապրանք բեռցուած սայլ մը Մոսկվայէն Ալին եր- թալու ճանապարհ ելաւ. այս միջոցը 80 վերստ հեռաւորու- թիւն ունէր, և սկսաւ ժամը 6 վերստ յառաջանալ: Գիւ- զացի մը միևնոյն ժամուան մէջ Ալինէն ելաւ նորա հանդէպ, և սկսաւ ժամը 4 վերստ յառաջանալ: — Քանի՞ ժամէն նոքա իրարու կը պատահին, և պատահելներէն վիւջը քանի՞ ժա- մէն զիւղացին Մոսկվայ կը հասնի, եթէ ճանապարհին հան- զրստութեան համար 8 ժամ վասնէ:

511. Ղալրոցի մը մէջ 80 աշակերտ կար: Առաջին դա- սարանին մէջ ամբողջ դասարանաց գտնուածներէն 4 ան- գամով պակաս. երկրորդին մէջ առաջինէն 6 անգամով պա- կաս. իսկ երրորդին և չորրորդին մէջ հաւասար թուով: — Քանի՞ աշակերտ կար այս վերջինին մէջ:

512. Մեքենայի մը անկար Տ վայրկենի մէջ 4 պտոյտ կամ շրջան կունէ:—Վանի՞ պտոյտ կանէ նա 1 ժամուան և 20 վայրկենի մէջ: :

513. Իտանութպան մը 16 տուփ ծխախոտ ունէր, ամեն մէկուն մէջ 5-ական ֆունթ գրուած և 4 մանէթ արժողութեամբ հատր. իսկ նա այս ծխախոտը ուրիշ տուփերու մէջ զետեղեց, ամեն մէկուն մէջ 4-ական ֆունթ գրելով, և սկսաւ հատր 4 մանէթով ծախել:—Ո՞րքան շահեցաւ նա:

514. Երեք զրազիր 80 թերթնոց շարագրութիւն մը կարտադրէին: Վախ և առաջ՝ նոցանէ մէկը 7 ժամ գրեց, յետոյ միւսը 5 ժամ, և ամենէն վերջը՝ երրորդը 8 ժամ:—Վանիկան թերթ արտադրած եղաւ իւրաքանչիւրը, և ի՞նչ նորա հաւասար արագութեամբ կը զրէին:

515. Ղաճառականին մէկը 12 կանգուն թուրի զնեց 7-ական մանէթ կանգունը. մէկ քանի կանգուն ևս 6-ական մանէթով, և այս բոլոր զնած թուրիչը իւր խանութին մէջ 8-ական մանէթով ծախեց, որով զուտ շահ ստացաւ 50 մանէթ:—Վանի՞ կանգուն թուրիչ ունէր նա:

516. 72 զինուորը ի՞նչպիսի հաւասար կարգերու շարիչ կարելի է. և քանիկան հոգի կը լինի ամեն մէկ կարգաց մէջ:

517. Երեք եղբայր 79 կողեկէն հաւասար բաժին ընկաւ. իսկ երկու քուերց անհաւասար:—Ո՞րքան ստացաւ իւրաքանչիւր եղբայր և իւրաքանչիւր քոյր:

518. Ի՞նչպիսի հաւասար գրամներէ 80 կողեկի զուժար մը բաղադրել կարելի է:

519. Տանտիկին մը 6 ու կէս երկուսասանակ ապակեղէն բաժակներ զնեց, ամեն մէկ հատին համար մէկ քաւորոգ մանէթ վճարելով:—Ո՞րքան կարժեն բոլոր բաժակները:

520. Չեւոնոց (перчатка) ծախող մը քով տուփի մը մէջ 72 զոյգ ձեռնոց կար 78 մանէթ արժողութեամբ: Վաճակն մէկ զոյգը մէկուկէս մանէթով ծախեց:—Ո՞րքան շահ ստացաւ ամեն մէկ երկուսասանակ զոյգ ձեռնոցէն:

521. Վորժաւորին մէկը տանտիրոջ մը մօտ կրկուքուկէս ամիս ծառայեց, ստանալով ամեն մէկ աշխատանաց օրուան համար մէկուկէս մանէթ:—Ո՞րքան փող ստացաւ նա՞ և ի՞նչ այսքան ժամանակամիջոցին մէջ ասն օրերուն թիւն էր 23:

522. 72 կող. ունենալով, աշակերտը նորա կէսը դրեանք աւան լու տուաւ. քաւորոգ մասը՝ թուրի ծախելով, 12-դ գրէի. իսկ մնացեալ փողովը ևս մէկ խնձոր զնեց:—Ո՞րքան վճարեց նա այդ խնձորին համար:

523. Ղարժապետը 80 թերթ թուրի զասարան բերաւ, որպէս զի աշակերտաց իւրաքանչիւրին 4-ական թերթ բաժանէ. բայց աշակերտաց 5-դ մասը դպրոցէն բացակայ գտնուելով՝ նա բոլոր թուրի զամահաւասար թուրով՝ մնացեալ աշակերտաց բաժանեց:—Վանի՞ թերթ թուրի ստացած եղաւ իւրաքանչիւրը:

ԽՆԴԻՐԷ Ի ԱԼԵՒՏ ԹՊԻՍՑ 81—90.

524. Պատը իւր թուանը հարցմանը վրայ թէ «քանի՞ տարեկան է» պատասխանեց, թէ ասկից մէկ տարի յաւաջ, ինքը 10 անգամ իւր թուանէն տարեց եղած էր, որոյ տարիքը այժմ 9-ն է:—Վանի՞ տարեկան է այժմ պատը:

525. Երեք տղայոց 81 ընկոյղ տուին այնպէս, որ երկրորդն ու երրորդն առաջինէն 4 անգամ աւելի ստացած կը զան:—Վանի՞ ընկոյղ ստացաւ իւրաքանչիւրը:

526. Մրգավաճառը 81 կողէկի խնձոր ծախեց ամեն մէկը 3-ական կողէկով : — Ի՞նչքան զուա շահ ստացաւ նա, եթէ ինքն այս խնձորներուն ամեն մէկ տասնեակին 20 կող վճարել էր :

527. Տղուն մէկը 39 ընկոյղ ունէր, իսկ միւսը 35 հատով նորանէ աւելի : — Վանիկա՞ն ընկոյղ այս երկուքէն իւրաքանչիւրը պէտք է սան երրորդ աղուն, որպէս զի ամենուն քով համահաւասար թուով ընկոյղ գտնուի :

528. Երկու գրագիր շարադրութիւն մը մնքունի քաշեցին : Կոցանէ մէկը 32 տող արտադրեց, իսկ միւսը 41 : Երկրորդ գրագիրը առաջինէն 81 տողով աւելի գրած էր : — Վանի՞ ժամ տեղութիւն ունեցաւ նոցա արտադրութիւնը :

529. Երկու մրգավաճառ 82 նարինջ ունէին. բայց երբ նոքա հաւասար թուով նոցանէ ծախեցին, այն ժամանակ մէկուն քովը մնաց 19 հատ, իսկ միւսին քով 6 հատով նորանէ աւելի : — Վանիկա՞ն նարինջ ունէր նոցանէ իւրաքանչիւրը մինչև ծախելները :

530. Ես 6 տետրակ գնեցի, ամեն մէկը 4-ական կող 3 լիտն 6-ական կողէկի, և մնացեալ փողովն ևս՝ 8 նարինջ, 5-ական կող հատը : — Ո՞րքան փող ունէի ես :

531. Վանի մը աղայք 2 ֆունթ կաղին գնեցին, ամեն մէկ ֆունթին մէջ 41 հատ գտնուելով, և մէջերը հաւասարապէս հեռեւեալ կերպիւ բաժանեցին : Երեք աղայք՝ 8-ական հատ առին, չորսը՝ 9-ական, իսկ մնացեալ կաղինը՝ երկու մնացեալ աղայքը իրենց մէջ հաւասարապէս բաժանեցին : — Վանի՞ հատ ստացաւ վերջի երկու աղայքն իւրաքանչիւրը :

532. Գլխնաղկայ մանուշակ համար 82 աղայք հարցաքննութիւն բռնելու պատրաստուեցան : Կոցանէ 9 հատը անկա-

րող եղան, բայց մնացեալները՝ հաւասար թուով առաջին և երկրորդ դասարանները զետեղուեցան. իսկ երրորդ դասարանը ընդունուողները երկրորդ դասարանը մտնողներէն քիչ էին : — Վանիկա՞ն աշակերտ մտաւ ամեն մէկ դասարանը :

533. Շարադրութիւն մը արտագրելու համար ես 3 օր ի գործ դրի : Եւրաքանչիւր օր 9-ական ժամ կը գրէի, յետոյ 4 օրը՝ 6-ական ժամ գրել սկսայ, և 4 օր ևս՝ 8-ական ժամ : — Վանի՞ ժամ գործածեցի ամբողջ շարադրութիւնը արտագրելու համար :

534. Սպասուոր մը ամիսը 9-ական մանէթ ծառայութեան վարձ կտանար. իսկ տօնի վրայ իրեն 2 մանէթ պարգև տալ խոստացան : Սա 9 ամիս ծառայելով իւր պաշտօնը թողուց, և փողիւ 48 մանէթ ստացաւ, և մնացեալ պահանջին տեղը ևս համահաւասար զնով 5 վերարկու ընդունեց : — Վանի՞ եկաւ իրեն ամեն մէկ վերարկուն :

535. 83 կանգուն երկարութեամբ չուանէ մը 3 կտոր կտրեցին այնպէս, որ առաջին կտորը 1 կանգունով երկրորդէն աւելի լինի, իսկ երրորդը առաջինէն 3 կանգունով երկար : — Ի՞նչ երկարութեամբ չուանի կտոր մնաց :

536. Մարդուն մէկը 69 մանէթով հանդերձ նամակ մը ուղարկելով, ապահովութեան (страхованіе) համար ամեն մէկ մանէթին մէկական կող վճարեց թղթատանը, 10 կող ծանրութեանը, և անպորպագրութեանն համար ևս՝ 5 կող : — Վանի՞ նստաւ իրեն այդ նամակին ուղարկումը :

537. Բնասնիքի մը մէջ պապը 84 տարեկան էր, իսկ որդին 39 տարեով պապէն երիտասարդ, բայց թուր 7 անգամով պապէն երիտասարդ էր : — Վանի՞ տարեկան էր որդին և քանի՞ թուր :

538. Երկու շաբաթուայ միջոցին սենեակի մը մէջ ա-

մենայն օր Եւստիան ճրագ կը վառէր: — Քանի՞ կը բաղկացնեն այդ ճրագները, եթէ այդ տեսակ 4 ճրագին ծանրութիւնն է 1 ֆունթ:

539. Բարեկամիս բնական խուցին 3 պատերուն վրայ ուսումնական մարդկանց կենդանագրերը (портреты) կախուած էին, ամեն մէկ պատին վրայ 4-ական կարգ զանուելով: Իսկ ամեն մէկ կարգին մէջ 7-ական հաս: — Ո՞րքան էր ամբողջ կենդանագրաց թիւը:

540. Երկու տեսակ լապտերի խուզէ խոսնուրդ մը շինել էին. 2 ֆունթը 16-ական, և 4 ֆունթը՝ 13-ական կողեկնոց: — Քանի՞ ծախել կը պատկանի այս խոսնուրդը, ո՞չ շահ և ո՞չ ալ վնաս անելով:

541. Եւստիանը համար 7 երկուսասանեակ կոծակ դրնուեցաւ, տասնեակը 5 կողեկով: — Ո՞րքան կարծէ բոլորը:

542. Ամեն մէկ 21 վերստ յառաջանալուն, շոգենաւր 3-ական ձողաչափ փայտ կը վառնէ: — Ի՞նչքան փայտ կը վառնէ նա՞, եթէ 84 վերստ հեռաւորութեամբ ճանապարհ մը կտրելու լինի:

543. Աշակերտ մը զրբէն 38 երես արտագրեց, և նկատեց, որ զրբին 5 երեսը տեսարակին 15 երեսներուն վրայ կը պարունակի: — Տեսարակին քանի՞ երեսներուն վրայ նա պարունակել տալ կարողացաւ զրբին 28 երեսները:

544. Գեղջիւհու մը 6 տասնեակ հաւկիթ վաճառանոց տարաւ: Ղանապարհին իւր կողովին զարնուելով 18 հասը կտրեց, մնացեալներուն 1 տասնեակը 20-ական կողեկով ծախեց: — Ո՞րքան փող ստացաւ այս գեղջիւհուհին, և որքան կորսնցուց:

545. 85 կանգուն երկարութիւն ունեցող բակէ մը պէտք էր զանգակի թել մը երկնցնել: Այս բանիս համար 3 թել

կապեցին, մէկը 27 կանգուն երկարութեամբ. իսկ միւսը 32: — Ո՞րքան է երրորդ թելին երկարութիւնը:

546. Գերձակի մը քովը չուխայի կտորներ մնացել էին. այն է 5 կանգուն, զոր արժեւ էր իրեն 5-ական մանէթ կանգունը. 3 կանգուն՝ 2-ական մանէթ, և 9 կանգուն՝ 6-ական մանէթ: — Աս այս բոլոր չուխայի կտորները ուրիշ գերձակի մը ծախեց, ամեն մէկ կանգունը համահաւասար գնով, որանց շահու և վնասի: — Ո՞րքան ստացաւ, նա ամեն մէկ կանգունին համար:

547. Մտածուած է երկու այնպէս թիւեր, որ եթէ նոցանէ մէկը 3 անգամ տանուի, և նորա վրայ ուրիշ թիւ մը աւելցուի, այն ժամանակ 85 թիւը կստացուի: — Ի՞նչ թիւեր են այն երկու մտածուածները:

548. Գիւղացի մը գիւղէն քաղաք պիտի երթար. բայց 7 վերստ յառաջ գնալէն յետոյ, ձին կաղալուն պատճառաւ յետ դարձաւ. յետոյ ուրիշ գրաստով մը քաղաք գնաց, և երկրորդ օրը տուն վերադարձաւ: Այս երկու աւուրց մէջ երկու ձիերուն միջոցաւ նա 86 վերստ ճանապարհ արաւ: — Քանի՞ վերստ է գիւղէն քաղաքին հեռաւորութիւնը:

549. Պարտեզ մը մաքրելու համար 3 խումբ գործաւոր վարձուեցան: Մէկ խմբին մէջ կար 15, միւսին մէջ 17. Իսկ երրորդին մէջ 11 մարդ, և խրաքանչիւր գործաւորին 2 մանէթ կը վճարուէր: Երկրորդ խումբը պարտեզը միայնակ մաքրելու յանձնառու եղաւ, եթէ նորա գործաւորացը խրաքանչիւրին 5-ական մանէթ տային: — Ի՞նչպէս ձեռնառու է վարձել այս գործաւորները:

550. Մտածուեցաւ այնպիսի երեք թիւեր, որք ամենը միասին 86 թիւը կը բաղկացնեն, բայց երբ առաջինը երկրորդին հետ գումարենք, այն ժամանակ երրորդ թիւը կրս-

տանանք: — Ի՞նչ անասի էին այդ մտածուած երեք թիւերը:

551. Լըրիւ եղբարք 87 կոպ. ունէին. բայց երբ նոցա երկուքը ունեցած փողերէն հաւասարասկէս վատնեցին, այն ժամանակ մէկուն քոլը մնաց 24, իսկ միւսին մնա 19 կոպ.: — Վանի՞ն կոպ. ունէր իւրաքանչիւրը:

552. Գրտանիս մէջ ընկոյցներ կայ. յորոց եթէ 23 հասը միւս զրպանիս մէջ լեցնեմ, և մնացեալներն ևս 4 խումբերու բաժանեմ, ամեն մէկուն մէջ 16-ական կը կլինի: — Վանի՞ ընկոյզ կայ զրպանիս մէջ:

553. Հեծելազօրքը մէկ քաղաքէն միւսը կը տեղափոխուէր. 6 ժամուան միջոցին նա 7-ական վերստ կը յաւաջանար: Հանգստութիւն տուն լէն յետոյ, առաջուան գնացքէն ժամը 2 վերստով աւելի կը յաւաջաղիմէր, և 5 ժամէն քաղաք իւր տեղը հասաւ: — Վանի՞ վերստ ճանապարհորդեց այս հեծելազօրքը:

554. Խանութիւն մը 87 ֆունթ շաքար ունէր, ամեն մէկ գլուխը 29 ֆունթ ծանրութեամբ, և նա ամեն մէկ գլուխը կը ծախէր 6-ական մանէթով: — Վանի՞ մանէթի պիտի ծախէ նա այդ բոլոր շաքարը:

555. Ուսումնարանի մը մէջ 6 դասարան կար: 4 հատին մէջ 3-ական նստարան զրուած էր, իսկ մնացեալներուն ամեն մէկուն մէջ՝ առաջիններէն 2 նստարանով աւելի: — Վանի՞ աշակերտ կայ այս դպրոցին մէջ, եթէ յայտնի է որ ամեն մէկ նստարանին վրայ 4-ական աշակերտ նստած է:

556. Շաքաթուայ մը ընթացքին մէջ 3 սենեկաց ամեն մէկուն մէջ 8-ական ճրագ կվառի: — Ի՞նչքան պիտի արժէ այս սենեկաց լուսաւորութիւնը 2 շաքաթուան մէջ, եթէ ճրագին ֆունթը 11 կոպ. կարժէ, և դիտնալով որ մէկ ֆունթը 6 հատէ կը բաղկանայ:

557. Խանութի մը մէջ 2 սայլերու վրայ բեռցուած շաքարաւազ (сахарный песок) բերին. ամեն մէկ սայլին վրայ 2-ական տակառ զրուած էր, և ամեն մէկ տակառին մէջ 22-ական փութ լցրած: Այս շաքարը տակառիկներու մէջ լեցուցին, ամեն մէկուն մէջ 8-ական փութ դնելով: — Վանի՞ տակառիկ շաքարաւազով լցուած եղաւ:

558. 4 աղայք ամառը միջատներ կը հաւաքէին, և նոցանէ ամեն մէկը 22-ական հատ ժողովեց: Այս միջատները գնդասեղներու անցնելով երկու տուփերու մէջ հաւասար թուով դամեցին: — Վանի՞ միջատ զետեղեցաւ ամեն մէկ տուփին մէջ:

559. Լըրիւ մեքենայ 11 վայրկենի մէջ 88 ձողաչափ բարակ պղնձաթեւ կը հանեն: — Ի՞նչ երկարութեամբ պղնձաթեւ կը կարողանան հանել 12 վայրկենի մէջ 3 այդ տեսակ մեքենաներ:

560. Վանի մը օթեանաց մէջ 88 դինուորը հաւասար թուով թողուցին իջեանելու: — Վանի՞ օթեանաց մէջ այդ դինուորները բնակած եղան:

561. Լըրիւ գործաւոր իրենց տիրոջմէն 89 մանէթ ստացան: Նոցանէ մէկը միւսէն երկու անգամ՝ աւելի ստացաւ, և դեռ ևս 5 մանէթ: — Ո՞րքան ստացաւ իւրաքանչիւր գործաւոր:

562. Տղայք 89 սալոր դնեցին, և զանոնք մէջերը հետեւեալ կերպիւ բաժանեցին. 7 սղայք 7-ական հատ առին, իսկ մնացեալները 10-ական հատ: — Վանի՞ էր բոլոր տղայոց թիւը:

563. Գասարանի մը աշակերտները աղքատաց համար ստակ ժողովեցին: 18 աշակերտներէն իւրաքանչիւրը 5-ական կոպ. նուիրեց: Այս փողը 10 աղքատաց մէջ նոքա հաւասարաբար բաժանեցին: — Ո՞րքան ընկաւ իւրաքանչիւր աղքատին:

564. Տղուն մէկը 56 ընկոյզ ունէր, միւսին քովը 22 հատով պակաս: — Վանիկա՞ն ընկոյզ նոցանէ իւրաքանչիւրը երբորդին տալ կը պարտաւորի, որպէս զե բոլորին քովը ևս հաւասար թուով ընկոյզ դտնուի:

565. Վարդի մը մէջ 3 դասարան կայ. իսկ նոցա մէջ 90 աշակերտ: Ամեն մէկ դասարանը 2 բաժին (отделение) ունի, և ամեն մէկ բաժնին մէջ աշակերտները հաւասար թուով են: — Վանի՞ աշակերտ կայ նոցանէ ամեն մէկուն մէջ:

566. Գիւղացի մը իւր 5 արտավար հողին վրայ 3-ական չեւոյններ դարի ցանելով՝ հունձքի ժամանակ մէկին վեց ըստացաւ: — Ո՞րքան ստակ նա պիտի ստանայ դարին հաւաքելու ժամանակը, եթէ ամեն մէկ 4 չեւոյննորը 9-ական մանէթով ծախելու, և իրեն համար ևս 50 չեւոյններ պահելու լինի:

567. Աշակերտ մը 7 տետրակ գնեց, և իւր վճարած ամեն մէկ զրիվէննիկէն 3-ական կոպ. մնացորդ առաւ: — Ո՞րքան վճարեց նա տետրակին, եթէ իւր տուած ամբողջ ստակէն 27 կոպ. մնացորդ արուեցաւ իրեն:

568. Երկու որսորդ գրաւ (пари) դրին, ամեն մէկ յաջողակ՝ հարուածին 6-ական մանէթ ստանալ. իսկ անյաջող դիպուածին, այսինքն նպատակին զարնել չը կարողանալուն՝ 4-ական մանէթ հատուցանել: Նորա ընդ ամենը 29-ական հարուած թողուցին. նոցանէ առաջինը 15 յաջողակ հարուած տուաւ. իսկ երկրորդը 14: — Ո՞րքան փող ստացաւ առաջինը:

569. Պարոնին մէկը արծաթեայ ծխատուփ (табачерка) մը գնեց, և լոտին 83-ական կոպ. վճարեց, իսկ յետոյ լոտը 90-ական կոպէկով ուրիշ մը ծախեց, և զուտ 84 կոպ. շահած եղաւ: — Վանի՞ լոտ կշռեց այդ ծխատուփը:

570. Երկու գրպանացո մէջ 90 կոպ. կայ: Մէկուն մէջ որքան զրիվէննիկ որ կայ, միւսին մէջ ևս նոյնքան պետական գրուած է: — Ի՞նչքան փող կայ ամեն մէկ գրպանիս մէջ:

571. Երկու մրգավաճառ իրարու հետ պտուղ փոխանակեցին: Մէկը առաջարկեց 18 խնձոր, որոյ տասնեակը 50 կոպ. կարժէր. իսկ միւսը՝ նորա փոխարէն լիմոններ, ամեն մէկը 6-ական կոպ. արժեցնելով: — Վանի՞ լիմոն այս վերջինը պարտաւոր է տալու:

572. Պարտէզի մը մէջ 84 ծառ խմբաձև տնկուած էր. ամեն մէկ խմբակին (группы) մէջ հաւասար թուով: — Վանի՞ ծառ կայ ամեն մէկուն մէջ:

573. Իմ քովս դանուած 87 կոպէկը երկու մասի բաժանեցի: Մէկ մասը աղքատաց տուի, իւրաքանչիւրին 3-ական կոպ. պարգևելով, իսկ միւս մասը խնձոր գնելու գործածեցի, ամեն մէկ հատին համար 5-ական կոպ. վճարելով: — Վանի՞ խնձոր գնեցի ես:

574. Ի՞նչ տնտակ զրամոց վրայ 90 կոպէկը փոխանակել կարելի է. և ամեն մէկ զրամէն քանիկա՞ն հատ կուտան:

575. Վարդի մը 4 դասարանացը մէջ 89 աշակերտ կայ, և ամեն մէկ դասարանին մէջ 18 հողիէն աւելի: — Վանի՞ աշակերտ կայ ամեն մէկուն մէջ:

576. Հովիւ մը ամառուայ ժամանակ 1 կովի համար 1 մանէթ արածեցնելու վարձք կտանար, ոչխարէ և գառնուկէ, կէս կէս մանէթ. իսկ այժէն քառորդական մանէթ: — Ի՞նչքան փող կտանայ ամառը նա, երբ հօտին մէջ եղած լինի 54 կով, 56 ոչխար և գառնուկ և 24 այծ:

577. Լօթիքը գործաւորաց ամսական վարձի համար 84 մանէթ արուեցաւ գործարանի մը մէջ: Այս փողին երեք քառորդը նորա իրենց պիտոյիցը և ապրուստին համար տուին,

մնացեալը հաւասարապէս իրենց մէջը բաժանեցին : — Ո՞րքան ստացաւ իւրաքանչիւրը :

578. Ամառուայ արձակուրդի ժամանակ 84 աշակերտներէն 6-դ մասը գիւղ գնաց. 7-դ մասը քաղաքին մէջ իւր ծնողացը քով անցուց. իսկ բոլոր մնացեալները ամառանոց մը բնակեցան : — Վանի՞ աշակերտ այս վերջին տեղը ժամանակ անցուցին :

579. Էօրմէն 90 կոպ. ընդունելով՝ աղայն այդ գումարին երկու երրորդը գրչահաստ (НОЖНИЧКА) գնելու գործածեց. իսկ մնացեալ փողովն 3 տետրակ գնեց : — Ո՞րքան վճարեց նա ամեն մէկ տետրակին համար :

Ժ.

ԽՆԳԻՒՐԲ Է ՎԵՐԱՅ ԹՈՒՈՅ 91—100.

580. Թնդանօթի ուռմբեր (ЯДРО) այնպէս խմբաձև շարուած են, որ վարի կարգը 6 անգամ՝ 6 ուռմբէ բաղկացած է. հետեւեալ կարգը 5 անգամ՝ 5 ուռմբէ բաղկացած, և այլն, այսպէս յաջորդաբար, և ամենէն վերջի կարգին մէջ ևս միայն 1 հաս գրուած է : — Վանի՞ է բովանդակ ուռմբերուն թիւը այս խմբին մէջ :

581. Տղուն մէկը միւսին ասաց. եթէ ունեցած ընկոյղներուս չափ գեռ 6 անգամ ևս տալու լինէին, և դեռ 7 հաս ևս, այն ժամանակ 91 ընկոյղ ունեցած կը լինէի : — Վանի՞ ընկոյղ ունէր նա յառաջագոյն :

582. Եթէ իմ մէկ մտածած թիւս 3 անգամ 91-ին վրայէն հանելու լինիմ, այն ժամանակ իմ մտածած միւս թիւէս 5 անգամ աւելի կստացուի : — Ի՞նչ տեսակ երկու թիւեր էին իմ մտածածներս :

583. Չորս աղայք 2 Ֆունթ կաղին գնեցին, որոց ամեն մէկը 46-ական հաս կշռեց. և զանոնք հետեւեալ կերպիւ բաժանեցին : Նոցանէ մէկը 8 ընկոյղ ստացաւ. միւսը՝ 4 անգամով աւելի երրորդը՝ 20 հատով առաջինէն աւելի. իսկ չորրորդը՝ մնացեալները : — Վանի՞ ընկոյղ ստացաւ չորրորդ աղան :

584. Գիւղացի մը երկաթուղիով գիւղէն քաղաք ուղևորուեցաւ, և 4 ժամէն այնտեղ հասաւ, ժամը 23 վերստ յառաջանալով. իսկ վերադառնալու ժամանակը՝ իսկզբան 15 վերստ ոտով գնաց. իսկ յետոյ՝ իւր մէկ ծանօթին հետ՝ սկսաւ սայլով երթալ ժամը 7 վերստ յառաջանալով : — Վանի՞ ժամ այս վերջի եղանակաւ գնաց նա :

585. Տարեկան հարցաքննութեան առաջին օրը՝ 13 աղայք դպրոց ընդունուեցան. երկրորդ օրը՝ 4 անգամով աւելի. իսկ երրորդ օրը՝ երկրորդ օրէն 25 հատով պակաս : Այս բոլոր աղայքը դպրոցին 4 դասարանացը մէջ տեղաւորեցին, ամեն մէկուն մէջ հաւասար թուով : — Վանի՞ աշակերտ ամեն մէկ դասարանին մէջ ընդունուեցան :

586. 92 թիւը 4 մասի այնպէս բաժանել՝ որպէս զև ամեն մէկ հետեւեալ մասը իւր նախընթաց մասէն 4 հատով աւելի լինէր : — Ո՞րքան է առաջին թուոյն քանակութիւնը :

587. Վովս գանուած 93 կոպէկէն 5 ձեռք թղթի համար 12-ական կոպէկ գործածեցի. իսկ մնացեալովը պողպատեայ գրիչներ գնեցի, 1 երկոտասանեակը 3 կոպէկով : — Վանի՞ երկոտասանեակ գրիչ գնեցի ես :

588. Մէկը գնեց 3 տասնեակ խնձոր և նոյնքան ևս սաւոր, բոլորին համար 93 կոպ. վճարելով : — Ո՞րքան կարժէ 1 տասնեակ սաւորը, եթէ խնձորին տասնեակը 24 կոպ. արժեւորու լինի :

589. Երեք գնողներ խանութէ մը 93 մանէթ ի արժուողութեամբ կտոր մը չուխայ գնեցին, և հետեւեալ կերպիւ բաժանեցին: Մէկը առաւ իրեն համար 8 կանգուն, միւսը 10, և երրորդը 13 կանգուն: — Որքան վճարեց իւրաքանչիւրը իւր առած չուխային քանակութեանը համեմատ:

590. Կանգունը Գ-ական մանէթով 5 կանգուն թաւիշ գնուեցաւ, և 5 կանգուն ևս կարմիր չուխայ: — Որքան վճարուեցաւ բոլորին համար, եթէ կարմիր չուխային կանգունը 2 մանէթով թաւշի կանգունէն աժանագին էր:

591. Ես գիրք մը կը կարդայի, իսկզբան 4 ժամ, և ամեն մէկ ժամը 7-ական թերթ կերդալով. իսկ յետոյ 6 ժամ, 8-ական թերթ ժամը: — Որքան մնաց դեռ կարդալու մինչև գրքին վերջը, եթէ նորա մէջ 94 թերթ պարունակուած է:

592. Մէկը ճանապարհ ելնելով, իւր երկու զրպանացը մէջ 47-ական մանէթ ունէր, զորոնք 13 օրուան մէջ վատնեց հաւասարապէս: — Ի՞նչքան ստակ մնաց նորա քովը եթէ յայտնի է որ իւր օրական վատնած փողէն սակաւ մնաց:

593. Երկու տանտիկնուհիք շուկայէն (РЫНОКЪ) ձու գնեցին: Մէկը 9 տասնեակ, իսկ միւսը 4 տասնեակ համահաւասար գնով, և առաջինը 95 կոպէկով աւելի վճարեց: — Ի՞նչքան վճարեց երկրորդը 4 տասնեակին համար:

594. Խանութի մը մէջ 2 տեսակ աղը իրարու խառնած էին: 12 ֆունթ 6-ական կոպ. արժողութիւն ունեցող, և 7 ֆունթ 3-ական կոպ.: Եյս խառնուած աղը ծախուած ժամանակ՝ դեռ 2 կոպ. ևս բոլորին վրայ շահ ստացուեցաւ: — Վանիի՞ ծախուեցաւ այս խառնուորդ աղին ֆունթը:

595. Վանիի՞ անդամ, և ի՞նչ թիւ պէտք է 95-էն վերցնել, որպէս զի 17 մնացորդ ստացուի:

596. Երկու հոգի փողոցէ մը կերթային: Մտնելէ մէկ վայրկեանի մէջ 10 քայլ կանէր. իսկ միւսը 12:—Վանի՞ քայլով երկրորդը առաջինէն յառաջընթաց պիտի լինի 8 վայրկեանի մէջ, եթէ այժմ առաջինը երկրորդէն 6 քայլով յառաջացած է, և եթէ նոյա քայլերը հաւասար են:

597. Երկու տղայոց քովը միասին 96 կոպ. կար: Մորս 5-ական մատիա գնեցին, և մէկուն քովը 16 կոպ. մնաց. իսկ միւսին քովը 30: — Ի՞նչքան ստակ կար իւրաքանչիւրին քովը այդ մատիաները գնելներէն յառաջ:

598. Տուն մը 4 սենեակ ունի, և ամեն մէկուն մէջ 3-ական պատուհան: — Վանի՞ սպակի կայ այս պատուհանաց մէջը, եթէ ամեն մէկուն 8-ական ապակի անցուած է:

599. Եշխատաւոր մը տարեկան 96 մանէթ վարձ ստանալով, զանազան ժամանակաց մէջ 14 մանէթի գումար մը ստացաւ, և 10 ամիս ծառայելով իւր պաշտօնը թողուց: Հաշուատեսութեան ժամանակ նա դեռ 43 մանէթ ևս ստացաւ, և աշխատաւորի վերաբերեալ քանի մը գործիք (ИСТРУМЕНТЪ):—Վանիի՞ զնահատեցին այդ գործիքները:

600. Գիւղացւոյն մէկուն պէտք եղաւ 96 վերստ հեռաւորութեամբ ճանապարհ մը անել: Նա ժամը 12-ին դնաց, ժամը 3 վերստ յառաջանալով. իսկ մնացեալ միջոցը անցաւ, ժամը 10 վերստ անելով: — Որքան միջոց ճանապարհի վրայ եղաւ նա, եթէ հանդստեան համար 12 ժամ անցուց:

601. Չորս օրուան մէջ 12 զինուորաց համար 96 ֆունթ հաց կը արուի:—Որքան հաց հարկաւոր կը կլնի տալ 5 օրուայ համար 9 զինուորաց:

602. 4 օրուան մէջ 6 գործաւոր 96 ձողաչափ երկարութեամբ փոս փորեցին: — Ի՞նչքան երկարութեամբ փոս կարող էին փորել 8 նոյնպիսի գործաւորներ 3 օրուան մէջ:

603. Աշակերտին գաղղիական լեզուէն 3 երես բառ արւ-
ւեցաւ 8 աստական առուրց մէջ ուսանելու, ամեն մէկ երեսին
վրայ 32-ական բառ լինելով: — Վանիկան բառ իւրաքանչիւր
օր սովորիլ պարտական է նա, եթէ կը ցանկայ օրուան մէջ
համահաւասար թուով ուսանելու:

604. Մըգավաճառ մը 3 կողովի մէջ 96 նարինջ ունէր:
Երբ նա ամեն մէկ կողովին մէջէն համահաւասար թուով ծա-
խեց, այն ժամանակ մէկուն մէջ 12, միւսին մէջ 18, և եր-
րորդին մէջ ևս 15 նարինջ մնաց: — Վանիկ նարինջ կար
ամեն մէկ կողովին մէջ զանոնք ծախելու սկսելէն յառաջ:

605. 96 ֆունթ ծանրութեամբ երկաթաթելը մասերու
կտրեցին, ամեն մէկուն երկարութիւնը 7 ձողաչափ լինելով,
իսկ ծանրութիւնը 12 ֆունթ: — Վանիկ ձողաչափ երկարու-
թիւնն ունէր ամբողջ երկաթաթելը:

606. Երեք դիւղացիք հասարակաց փողով 8 երկուտասա-
նակ դամ գնեցին: այն է, մէկը տուաւ 9, միւսը 5, և եր-
րորդը 10 կոպ: — Վանիկան դամ բաժանած ժամանակ իւ-
րաքանչիւրին ստանալ կը պատկանի:

607. Գործաւորին մէկը 24 եօթնեակ աշխատեցաւ զոր-
ծարանի մը մէջ. իսկ ուրիշ մը 16 շաբաթ, օրական համա-
հաւասար վարձով, և առաջինը երկրորդէն 32 մանէթով ա-
ւելի ստացաւ: — Որքան փող շահեցաւ նոցանէ իւրաքանչիւրը
զործարանին մէջ:

608. Մըգավաճառ մը հաշուեց, որ եթէ 29 նարինջ
ծախելու լինի, այն ժամանակ իւր ձեռք բերել ցանկացած
ստակէն 64 կոպէկով պակաս կստանայ այն օրուան մէջ. իսկ
եթէ բոլոր 45 նարինջը ծախելու լինի, այն ժամանակ իւր
փոսիպած զումարէն վեր դեռ 32 կոպէկ աւելի կստանայ: —
Վանիկ կծախէ նա ամեն մէկ նարինջը:

609. Խանութպան մը տանձեր գնեց, ամեն մէկ 5 հա-
տին 20 կոպ. վճարելով. իսկ ինքը ամեն մէկ 6 հատը 36 կոպ.
ծախեց, և այս եղանակաւ բոլոր ծախուած տանձերէն զուտ
շահ 96 կոպ. ստացաւ: — Վանիկ տանձ ծախած եղաւ նա:

610. Ես 3 դվուզրիվէնիկ ունէի, 3 պետտակ, և 2
երկու կոպ. արժողութեամբ 11 հատ դրամ: Այս փողերով
ես գնեցի 7 տեբախի՝ 8-ական կոպ. հատը. և 6 հատ ևս
մասիտ՝ 3-ական կոպ. հատը: — Որքան փող մնաց քովս:

611. Գպրոցի մը մէջ 97 աշակերտ կայ: այն է՝ առա-
ջին դասարանին մէջ 19 հատ. իսկ մնացեալ 3-ին մէջն ևս
համահաւասար թուով: — Վանիկ աշակերտ կայ ամեն մէկ
մնացեալ 3 դասարանաց մէջ:

612. Մարդուն մէկը իւր 97 մանէթ պարաքը 4 ամուռայ
մէջ այն եղանակաւ վճարեց, որ ամեն մէկ յաջորդ ամիսը
նախընթաց ամէն աւելի կը հատուցանէր, և վերջի ամիսը
առաջին ամէն 3 անգամ աւելի վճարեց: — Որքան վճարեց
նա իւրաքանչիւր ամիսը:

613. Իմ 2 զրպանացս մէջ 98 կոպ. կար. բայց երբ ևս
երկուքէն ալ հաւասարապէս վասնեցի, այն ժամանակ մէկուն
մէջ 29 կոպ. մնաց. իսկ միւսին մէջ 37: — Որքան փող
կար իմ ամեն մէկ զրպանիս մէջ:

614. Գործաւոր մը զործարանի մը մէջ 98 օր ծառայեց՝
շաբաթը 5-ական մանէթ ստանալով: — Վանիկ ամիս կարող
է նա ապրիլ իւր այդ վաստակած փողովը, եթէ ամիսը 10-
ական մանէթ վասնելու լինի:

615. Սովի պատճառաւ 3 դիւղացի ընտանեաց 98 մա-
նէթ տրուեցաւ, իւրաքանչիւր մարդուն հաւասարաչափ
թուով: — Որքան ստացաւ իւրաքանչիւր ընտանիքը, եթէ
նոցանէ մէկը 5 հողի է, միւսը 3, իսկ երրորդը 6 հողի է կը
բաղկանար:

616. Գպրոցի մը մէջ՝ իւրաքանչիւր աշակերտի՝ ամիսը 12-ական զրիչ պիտի արուի: Մէկ ամսուան մէջ 7 աշակերտ 8-ական հատ ստացան. իսկ մնացեալ ամբողջ աշակերտները 10-ական հատ, և այս եղանակաւ՝ նոյն ամիսը՝ նշանակեալ զրչաց քանակութենէն 98 զրիչ պակաս արուած եղաւ: — Քանի՞ աշակերտ կայ այդ գպրոցին մէջ:

617. Ենցեալ տարի 99 կոպէկով 11 ֆունթ լապտերի իւր զնեւ կարելի էր. բայց այս տարի իւրին ամեն մէկ ֆունթը 2 կոպէկով թանկացել է: — Քանի՞ ֆունթ իւր զնեւ կարելի է միւսնոյն գումարիւ:

618. Ուրիւն 3 անգամ հօրմէն երիտասարդ է, զոր 3 անգամ երիտասարդ է պապէն: — Քանի՞ տարեկան է որդին, եթէ յայանի է որ պապը 27 տարւով մամէն աւելի ծեր է, որոյ տարիքն է 72:

619. Երկու աաղձադործ աթոռներ նորոգելու համար 99 մանէթ ստացան: Նոցանէ մէկը 19, իսկ միւսը 14 հատ նորոգեց: — Ի՞նչքան ստացաւ իւրաքանչիւրն իւր աշխատութեանը համար:

620. Երեք մրգալաճառ 46 խնձոր ունէին, զորոնք հաւասար զնով կը ծախէին: Նոցանէ մէկը իւր խնձորները 30 կոպէկի ծախեց, և իւր մօտ զեռ 6 հատ մնաց. միւսը 24 կոպէկի, և մնաց 4 հատ, և երրորդը 45 կոպէկի, և մնաց 3 հատ: — Քանի՞ կա՞ն խնձոր ունէր իւրաքանչիւրը:

621. Գործաւորաց 3 խումիրը 1 շաբաթուայ միջոցին մէջ՝ ախոռի մը շինութեանը համար 99 մանէթ աացան: — Ի՞նչպէս բաժանեն նոքա այս գումարը մէջերը, եթէ մէկ խմբին մէջ 12, երկրորդին մէջ 10, և երրորդին մէջ 11 մարդ կար:

622. Ղանապարհորդ մը 11 ժամուան մէջ մէկ քաղաքէն միւսը դնաց, ժամը 9-ական վերստ անցնելով, և զեռ 1 վերստ տեղ մնաց իրեն անցնելու: — Քանի՞ ժամուան մէջ կանցնէր այս ձանապարհական ամբողջ միջոցը, եթէ ժամը 10-ական վերստ յառաջանալու լինէր:

623. Գասարանի մը մէջ 5 նստարան կար, ամեն մէկուն վրայ 5-ական աշակերտ նստած: Եւս բոլոր աշակերտաց 100 զրիչ բաժնուեցաւ: — Քանի՞ կոպէկի զրիչ ստացաւ իւրաքանչիւր աշակերտը, եթէ նոցա 1 երկուստսանեակը 6 կոպէկով էր:

624. Հայրը իւր զաւակացը 1 մանէթ տուաւ, և հրամայեց իւրաքանչիւր մանչ տղուն 30-ական կոպէ առնուլ. իսկ աղջկանց 20-ական կոպէ: — Քանի՞ զաւակ ունէր այս հայրը, եթէ մանչ տղայոց և աղջկանց թիւը հաւասար էր:

625. Գիւղացւոյ մը 100 վերստ հեռաւորութիւն ունեցող ձանապարհ մը անցնել հարկ էր: Եւ 13 ժամ դնաց, ժամը 4-ական վերստ կարելով. իսկ մնացեալ միջոցը իւր բարեկամին հետ սայլով զնաց, որով նորա ետեէն հասաւ ժամը 8-ական վերստ յառաջանալով: — Քանի՞ ժամ սայլով զնաց նա:

626. Աշակերտ մը 100 հատ գերմանական բառ սովորել կը կամենար: Եթէ օրուայ ընթացքին մէջ նա օրը 8-ական բառ սովորեցաւ. յետոյ 5 օրուան մէջ 7-ական բառ. իսկ մնացեալները 1 օրուան մէջ աւարտեց: — Քանի՞ բառ սովորեցաւ նա այս վերջի օրուան մէջ:

627. Երկու մրգալաճառ ապրանք փոխանակեցին: Նոցանէ մէկը 20 լիմօն տուաւ, հատը 4-ական կոպէ զնահատելով. իսկ միւսը, նորա փոխարէն առաջարկեց 1 տասնեակ 8 կոպէկնոց սալը: — Քանի՞ սալը տուաւ երկրորդը:

628. Խոհակերուհի մը 4 վառեակ (пыщленка) գնեց, բայց յետոյ միտքը փոխելով՝ նոցանէ 3 հատը խանութ յետ տարաւ, և 20 կոպ. ևս վրայ աւելով սաղ մը առաւ: — Ո՞րքան վճարած եղաւ նա վառեկին և սագին համար, եթէ այս բոլորէն 1 մանէթ առնուեցաւ իրմէն:

629. Ղաշի ատեն 6 խնձոր գնեցին, հատը 4-ական կոպ. արժողութեամբ. 4 տանձ՝ 6-ական կոպ. հատը, և 2 երկուսասանեակ սալոր՝ 2-ական կոպ. հատը: — Ո՞րքան մնացորդ ստացուեցաւ վճարուած 1 մանէթէն:

630. Հօրմէն 20-ական կոպէկնոց 5 դրամ ստանալով, տղայն պատկեր գնեց, ամեն մէկ հատին 25-ական կոպ. վճարելով: — Վանի՞ պատկեր գնեց նա բոլոր փողովը:

631. Ի՞՞մ երկու զրպանացս մէջ փոքրիկ դրամներէ բաղկացեալ 1 մանէթ կայ: Մէկուն մէջ մեծ հաւասար դրամներ, և միւսին մէջ ևս փոքր հաւասար զրամներ, իսկ զրամոց թիւը երկուքին մէջ ևս հաւասար է: — Ի՞նչպիսի դրամներ են զրպանացս մէջիները:

632. Խանութպան մը 3 ծրար (пачка) մատիտ ունի, որոց մէջ 62 հատ կայ, զոր նա հաւասար գնով ծախեց: Ծրարին մէկուն մէջէն նա 36 կոպէկի մատիտ ծախեց, և նորա մէջ մնաց զեռ. 5 հատ. իսկ միւս ծրարէն՝ 24 կոպէկի մատիտ, և մնաց զեռ. 7 հատ. և երրորդ ծրարէն՝ բոլորը ծախեց 40 կոպէկով: — Վանի՞ մատիտ կար ամեն մէկ ծրարին մէջ մինչև նոցա ծախուիլը:

633. Երաժշտական սրահին մէջ 96 աթոռ հաւասար կարգերով դրուած են: — Վանի՞ կարգ բաղկացած էր, և ամեն մէկուն մէջ քանիկա՞ն աթոռ դրուած էր:

634. Մէկ մանէթը ի՞նչ տեսակ հաւասար զրամներու բաժանել կարելի է:

635. Հայրը ածնի վրայ իւր 4 որդւոցը կոպէկներու վերածուած 1 մանէթի գումար մը տուաւ, և հրամայեց նոցա իրենց կամացը համաձայն բաժանել զանոնք իրենց մէջ: — Վանիկա՞ն կոպ. կարող է ստանալ նոցանէ իւրաքանչիւրը:

636. Ութը երկուսասանեակ մատիտը դպրոցի մը մէջ աշակերտաց բաժանուած է հետևեալ կերպիւ: — Առաջին դասարանին մէջ ամբողջ մատիտներուն մէկ քառորդ մասը. երկրորդին մէջ՝ մնացեալներուն 6-դ մասը, երրորդին մէջ՝ մնացեալներուն 10-դ մասը. իսկ վերջին մնացեալը բաժանուած է 4-դ դասարանին մէջ՝ իւրաքանչիւր աշակերտին 2 մատիտ տալով: — Վանի՞ աշակերտ կայ 4-դ դասարանին մէջ:

637. Գիւրք գնելու ունեցած փողիս 4-դ մասը ծախսեցի. մնացեալ փողիս 5-դ մասը թուղթ գնելու ի դործ դրի. իսկ մնացեալովը նարինջ գնեցի՝ հատին 6-ական կոպ. վճարելով: — Վանի՞ նարինջ գնած եղայ, եթէ ունեցած բոլոր փողիս գումարն էր մէկ մանէթ:

638. Երկու մրդապաճառ պտուղներ կը փոխանակին: Մէկը միւսին կառաջարկէ 4 ուկէս տանեակ խնձոր, որոց մէկ տասնեակը 20 կոպ. կարժէ. իսկ միւսը նոցա փոխարէն 26 հատ նարինջ տալ կը կամենայ, որոց մէկ տասնեակը 30 կոպ. կարժէ: — Ո՞րը նոցանէ, և ո՞րքան պէտք է փողիւ հատուցանէ իւր պարտքը:

639. Մարդուն մէկը խանութպանի մը 100 մանէթ պարտք ունէր. և իւր այս պարտքը ամսական տուբքով մը կը հատուցանէր: Առաջին ամիսը նա իւր պարտուց մէկ 10-դ մասը հատոյց, երկրորդ ամիսը՝ 5-դ մասը, երրորդ ամիսը՝ 4-դ մասը, չորրորդ ամիսը՝ 20-դ մասը. իսկ մնացեալ պարտքը 2 ամսուայ մէջ հաւասարապէս վճարեց: — Ի՞նչքան փող հատոյց նա վերջին ամիսը:

ԽՆԴԻՐՔ Ի ՎԵՐԱՅ ԲԱԳԱԿՐԵԱԼ ՅԱՐԱՆՈՒՆ ԹՈՒՈՅ, ՓՈՒԱԿԵՐ-
ՊԵԱԼ Ի ԹՈՒՈՅ 1—100.

ժԱ.

2 աս 4 + 2 ն 4 է զ է ն 5 աս 2 5 ո ց .

Ա) ԽՆԴԻՐՔ.

640. Հողագործը իւր ամեն մէկ արտին մէջ 3 չեղովի-
րիկ և 2 դարնեց հաճար ցանեց:—Ի՞նչ քան հաճար ցանած
եղաւ նա իւր 8 արտերուն համար:

641. Գիւղացւոյն մէկը 100 դարնեց դարի ունէր. իսկ
ուրիշ մը 1 չեղովերտ, 4 չեղովերիկ և 4 դարնեց:—Ո՞րը
նոցանէ աւելի ունի, և ի՞նչ քանով:

642. Պարկի մը մէջ մէկ քանի չեղովերիկ դարի լըուած
է, միւսի մը մէջ նոյնքան. իսկ երրորդին 3 չեղովերիկ և 2 դար-
նեց:—Ի՞նչ քան կայ առաջին երկու պարկին ամեն մէկուն
մէջ, եթէ բոլոր 3 պարկաց մէջ 1 չեղովերտ դարի կայ:

643. Հողագործ մը մէկ արտին մէջէն 2 չեղովերտ և 1
չեղովերիկ ցորէն հաւաքեց. երկրորդ արտէ մը՝ 2 չեղովերիկ
և 4 դարնեցով պակաս:—Ի՞նչ քան ցորին հաւաքած եղաւ
նա այս 2 արտերէն:

644. Միատեսակ 2 տակառաց մէջ լըուած է 4 չեղ-
ովերտ և 6 չեղովերիկ դարի: Նոցանէ մէկը լեցուն է. իսկ ու-
րիշը զի միւսն ալ մինչև բերանը լըուի, պէտք է դէռ 1
չեղովերտ և 4 չեղովերիկ վրան աւելլուի:—Ո՞րքան դարի կայ
ամեն մէկ տակառին մէջ:

645. Երեք պարկ ալիւր կար, ամեն մէկուն մէջ 4 չեղ-
ովերիկ, 4 դարնեց. զանոնք ուրիշ պարկերու մէջ պար-
պեցին, ամեն մէկուն մէջ 2-ական չեղովերիկ և 2 դարնեց:
—Քանի՞ փոքր պարկ լըուեցաւ:

646. Վեց չեղովերիկ դարիէն առաջին 2 աւուրց մէջ
ձիւ տրուեցաւ, օրը ամեն մէկուն մէկ մէկ դարնեց. իսկ մնաց-
եալ դարին 5 օրուան մէջ վասնուեցաւ:—Քանի՞ կմն դար-
նեց տրուեցաւ ամեն մէկ ձիւն այս 5 աւուրց իւրաքանչիւ-
րին մէջ:

647. Պարկի մը մէջ 3 չեղովերիկ, 6 դարնեց դարի կայ.
Իսկ մէկ ուրիշին մէջ 5 չեղովերիկ և 5 դարնեց: Այս դարին
ձիւրը երեք շաբաթուան մէջ կերան:—Ի՞նչ քանակութեամբ
դարի վասնուեցաւ մէկ շաբաթուան մէջ:

648. Գիւղացւոյն մէկը միւսին առաջարկեց 2 չեղովերտ
և 4 չեղովերիկ դարի, չեղովերտը 2 մանէթ պնահատելով, և
խնդրեց նորա փոխարէն 5 չեղովերիկ հաճար:—Քանի՞ զնա
հատեց նա հաճարին չեղովերիկը:

649. Երեք մրգավաճառ 3 չեղովերիկ, 6 դարնեց սալոր
դնեցին:—Ի՞նչպէս բաժանել նոցա մէջ այս սալորը, եթէ
նոցանէ մէկը այս առուտուրին համար վճարեց 2, միւսը 5 և
երրորդը 3 մանէթ:

650. Պարտիզարանի մը գիւղին մէջ 2 սայլ խնձորի հա-
մար 60 մանէթ տալ կամեցան. բայց նա զանոնք քաղաք
բերաւ, և այն տեղ ամեն մէկ չեղովերիկը 2 մանէթով ծա-
խեց:—Ո՞րքան աւելի շահած եղաւ նա խնձորները քաղա-
քին մէջ ծախելովը, եթէ ամեն մէկ սայլին մէջ 2-ական չեղ-
ովերտ և 3 չեղովերիկ խնձոր կար:

651. Մէկուկէս չեղովերտ դարին քանի՞ ձիոց բաւական
կը լինի, եթէ ամեն մէկուն 2-ական դարնեց արուելու լինի:

652. Մէկ զոյգ ձիոց համար 3 դարնեց դարին օրը բա-
ւական կը համարուի:—Քանի՞ օր բաւական կը լինի 6 ձիոց
համար 1 և մէկ ութերորդ չեղովերտ դարին:

Ռ) ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ

653. Շտեմարանի (ամճարԷ) մը մէջ 9 չետվերա և 5 չետվերիկ հաճար կար. իսկ մէկ ուրիշ մ' ալ պարտապ, որ կարող էր իւր մէջ 7 չետվերա և 2 չետվերիկ պարունակել: Նորա մէջ լրացին 3 չետվերա, 7 չետվերիկ և 6 դարնեց. իսկ առաջին շտեմարանէն նորա պակասը լցնելու համար նորա վրայ աւելցուցին: — Ո՞րքան հաճար քնաց առաջնոյն մէջ:

654. Պատավարաց խումբ մը 9 չետվերա դարի գնեց, և ամեն մէկ շարաթուայ մէջ ձիոց սուաւ 1 չետվերա, 3 չետվերիկ և 6 դարնեց: — Ի՞նչքան դարի կը մնայ 5 շարաթէն յետոյ:

655. Ոչխարի վաճառական մը սերմնացանէն 7 չետվերա, 1 չետվերիկ և 6 դարնեց գեանախնձոր գնեց և 14 պարկի մէջ լցուց: Ամեն մէկ 6 փոքրիկ պարկերուն մէջ 3-ական չետվերիկ և 5 դարնեց լեցուց: — Ո՞րքան գեանախնձոր պարունակուեցաւ մնացեալ հաւասար մեծ պարկերուն ամեն մէկուն մէջ:

656. Սեղ փութ կշռող ցորենի ալեւրի խտիր մը իւր մէջը կը պարունակէ 1 չետվերա, 2 չետվերիկ և 4 դարնեց: — Ո՞րքան ալեւր կայ միւս խտիրին մէջ, որոյ քաշն է 9 փութ:

657. Նրեք խտիր խնձոր կայ: Նոցանէ մէկուն մէջ 2 չետվերա, 5 չետվերիկ և 4 դարնեց, միւսին մէջ կրկին անգամ աւելի, և երրորդին մէջ 4 չետվերա, 4 չետվերիկ և 4 դարնեց: Սրա 8 հաւասար մեծութեամբ սնտուկներու մէջ պարպեցին: — Ո՞րքան խնձոր պարունակեց ամեն մէկ սնտուկը:

658. Նրբ բռնարարձ սայլին վրայ 5 խտիր դարի բեռցուցին, որոց մէջ կար 10 չետվերա 4 չետվերիկ. այն ժամանակ ձին չկարողացաւ սայլը տեղէն շարժել: Այս պարագայիս մէջ 2 խտիրը մէկ կողմ առին, որոց մէկուն ծանրութիւնն էր 1 չետվերա, 5 չետվերիկ և 3 դարնեց. իսկ միւսինը 1 չետվերա, 4 չետվերիկ և 2 դարնեց: — Ի՞նչքան դարի տանել կարողացած եղաւ կենդանին:

659. Գիւղացիք հինգ սայլի վրայ բեռցուցած ցորեն վաճառանոց տարին, ամեն մէկ սայլին մէջ 7-ական պարկ դրած լինելով, և ամեն մէկ պարկին մէջ 3-ական չետվերիկ և 5 դարնեց լրացած: — Ի՞նչ քանակութեամբ ցորեն վաճառանոց տարած եղան նոքա:

660. Ոչխար ծախող 3 վաճառականներ սերմնացանէ մը 7 չետվերա, 4 չետվերիկ գեանախնձոր գնեցին: — Ի՞նչ պէտք բաժանեն նոքա այս գնուած վաճառքը, եթէ նոցանէ մէկը վճարեց 7, երկրորդը 5 և երրորդը 8 մանէթ:

661. Նրեք պարկ դարի գնուեցաւ: Մէկուն մէջ 3 չետվերիկ 5 դարնեց, միւսին մէջ 4 չետվերիկ 2 դարնեց և երրորդին մէջ 4 չետվերիկ, 5 դարնեց կար: — Քանի՞ օրուան համար կը բաւէ այսքան դարին 5 ձիոց համար, եթէ ամեն մէկուն օրական 2-ական դարնեց արուի:

662. Գիւղացի մը իւր արտին ամեն մէկ ախոսին (пoлoca) մէջ 1 չետվերիկ և 2 դարնեց հաճար ցանեց: — Քանի՞ ախոսի մէջ ցանեց նա, եթէ բոլոր ցանքին համար 1 չետվերա, 3 չետվերիկ և երկու դարնեց դարի վառնեց:

663. Մէկ չետվերա, 2 չետվերիկ և 4 դարնեց դարին 8 ձիոց համար քանի՞ օրուան կը բաւէ, եթէ 1 զոյգ ձիոց համար օրական 3 դարնեց բաւական լինելը կարծուի:

ՃԲ.
Ն ր է ա ռ - ը է ա ն շ ա թ է ռ .
Ս) ԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ

664. Նրկու կանգուն 8 վերջով երկարութիւն ունեցող սեղան մը 1 ձողաչափ և 2 կանգուն լայնութիւն ունեցող սենեակի մը մէջտեղը դրուած է: — Ի՞նչքան հեռաւորութեան (разстояни) մէջ կը գտնուի նա երկու կողմի պատերէն:

665. Աւթը ձողաչափ երկու կանգուն երկարութեամբ բակէ մը անցնելու համար 4 տախտակ դրուած է, ամեն մէկը 1 ձողաչափ և 1 կանգուն երկարութեամբ: — Ի՞նչ քան տեղի վրայ պէտք է դնու տախտակներ դնել:

666. 5 կանգուն և 6 վերջոյ ժապաւէն դնուեցաւ, ամեն մէկ 2 վերջոյր մէկական կողէկի: — Վանի՞ կարժէ ամբողջ ժապաւէնը:

667. Եօթը ձողաչափ և 3 ոսնաչ". չուան դնուեցաւ, ամեն մէկ ոսնաչ". 5 կողէկով: — Վանի՞ կարժէ ամբողջ չուանը:

668. Սենեակի մը մէջի պատերուն բարձրութիւնն է 1 ձողաչափ, 3 ոսնաչափ և 8 բթաչափ, տախտակամածէն կամ յատակէն (ПОЛЪ) մինչև պատուհանը ունեցած միջոցը 1 ոսնաչափ 5 բթաչափ. իսկ պատուհանէն մինչև առատաղը (ПОТОЛОКЪ) զսնուած միջոցը՝ կրկին անգամ աւելի: — Ի՞նչ քան է պատուհանին երկարութիւնը:

669. Տղուն մէկը 10 ձողաչափ երկարութեամբ չափական շղթայով մը բակը չափեց, և 4 անգամ զայն դեպինը դրաւ. իսկ մնացեալ միջոցը կանգունով չափեց, և ստացաւ դեռ 12 կանգուն: — Վանի՞ ձողաչափ երկարութիւն ունի բակը:

670. Արկնա վերարկուի, տապաղի և վերարկուի համար 9 կանգուն չուխայ դնուեցաւ: Առաջնոյն համար 4 կանգուն 6 վերջոյ դնաց, երկրորդին 1 կանգուն 10 վերջոյ: — Ի՞նչ քան չուխայ գնաց երրորդ զգեստին համար:

671. Պատուհանի մը երկարութիւնն է 2 կանգուն 4 վերջոյ. իսկ ամեն մէկ ապակեոյն երկարութիւնը 9 վերջոյ: — Վանի՞ ապակի կայ այս պատուհանին վրայ, եթէ կարգին մէջ նոքա երկերկու հատ անցուած են:

672. Փայտաշէն ախոռի մը լայնութիւնն է 1 ձողաչափ 2 կանգուն: Նորա մէջ դրուած էր 6 կարգ փայտ 1 ձողաչափ

չափ բարձրութեամբ: — Վանի՞ ձողաչափ փայտ մեկնեցաւ այդ ախոռին մէջ:

673. Վանի՞ զոյգ զգեստ կենէ 15 կանգուննոց կտոր մը չուխայէն, եթէ վերարկուի կերթայ 3 կանգուն 3 վերջոյ. տապաղի 1 կանգուն 2 վերջոյ, և բաճկոնի 11 վերջոյ:

674. Փողոցի մը երկարութիւնը 36 ձողաչափ է: — Վանի՞ վայրկեանի մէջ կարելի է անցնել այդ ամբողջ փողոցէն, եթէ 1 վայրկեանի մէջ 14 քայլ անելու լինիմ, և եթէ ամեն մէկ քայլիս տարածուի թիւնը 2 ոսնաչափի հաւասար լինի:

675. Վերձակ մը 3 կանգուն և 10 վերջոյ չուխայ գրնեց: Նոցանէ կէս կանգունը վերարկուի մը նորոգութեանը ի գործ դրաւ. իսկ մնացեալ չուխայէն բաճկոններ կարեց, ամեն մէկուն համար 10-ական վերջոյ չուխայ դորձածելով: — Վանի՞ բաճկոն հանեց դերձակը այդ մնացեալ չուխայէն:

676. Վեալի մը խորութիւնը չափելու համար՝ նաւակին մէջ դսնուած չուանին կէսը ջուրը թողուցին, որոյ երկարութիւնն էր 9 ձողաչափ 5 ոսնաչափ (ՓՄԿԵ): — Ի՞նչ քան խորութիւն ունէր այդ գետը, եթէ նաւակին շթանցը (ՃՈՐԿԵ) ջրէն ունեցած միջոցը 2 ոսնաչափ բարձրութիւն ունէր:

677. Տասնհինգ ձողաչափ և 4 ոսնաչափ չուանէն քանի՞ անգամ կարել կարելի է 1-ական ձողաչափ և 1-ական ոսնաչափ երկարութեամբ, որպէս զի 1 ձողաչափ և 6 ոսնաչափ մնացորդ ստացուի:

678. Տղայն ծառուղոյ (аллея) մը երկարութիւնը 1 ձողաչափ և 2 ոսնաչափ երկարութիւն ունեցող զաւազանով կը չափէր: — Վանի՞ անգամ դեանին երեսը դրաւ նա այդ զաւազանը, եթէ ծառուղոյն երկարութիւնը 12 ձողաչափ և 6 ոսնաչափ էր:

679. Վեց ոսնաչափ և 8 գծաչափ երկարութիւն ունեցող երկաթաթիւր կտրտեցին 10 բթաչափնոց սանդղներ շինելու համար, և ամեն մէկ հատը Յական կոպէկով ծախեցին: — Ո՞րքան փող ստացան բոլոր ասեղներէն:

680. Մեծ և միջին եղբայրք վերարկուաց համար հաւասար քանակութեամբ չուխայ գնաց. իսկ փոքր եղբորը համար 1 կանգուն 12 վերշոկ բաւական եղաւ: — Ո՞րքան չուխայ գործածուեցաւ մեծ եղբորը վերարկուին համար, և թէ բոլոր վերարկուաց 5 կանգուն և 4 վերշոկ չուխայ գնաց:

681. Ջինուորական նշանազգեստ (МУНДИРЪ) կարող դերձակի մը 90 կանգուն չուխայ յանձնեցին, որպէս զև նշանազգեստներ և կրկնավերարկուներ կարէ: Այս վերջի տեսակ հանդերձին 6 կանգուն կը հարկաւորի. իսկ առաջնոյն համար 3 կանգուն միայն: Այս դերձակը երկու տեսակէն ևս հաւասար թուով շինեց: — Քանի՞ կրկնավերարկու և քանի՞ նշանազգեստ կարողացաւ պատրաստել նա այդ չուխայէն:

682. Տղուն մէկուն հասակը 1 կանգուն 8 վերշոկ էր. իսկ նորա եղբորը 3 ոսնաչափ և 6 բթաչափ: Նոցանէ որոյ հասակը երկար էր, և ի՞նչ քանով:

683. Երբոր աղայն գիմնազեա մտաւ, նորա հասակը 3 ոսնաչափ և 4 բթաչափ էր, բայց երբ ուսումը աւարտեց, այն ժամանակ նորա հասակը 2 կանգուն և 4 վերշոկ անեցած եղաւ: — Ի՞նչ քան բարձրութեամբ անեցաւ գիմնազեայի մէջ եղած միջոցին:

684. Խանութպան մը՝ 2 ոսնաչափ և 6 բթաչափ հաստութիւն ունեցող երկաթաթիւր 60 կոպէկով ինձ կուտայ. մէկ ուրիշ խանութպան մը ևս նոյնպիսի երկաթաթիւրն 1 կանգունը 56 կոպէկի: — Ո՞ր խանութպանէն զայն զնեւ ձեռնտու է ինձ:

685. Երկու կանգուն և 4 վերշոկ շրջապատ ունեցող ապրին առջևի անիւք բակին մէջ 8 անգամ շրջան արաւ: — Քանի՞ անգամ ետևի անիւք շրջան արաւ նոյնքան միջոցին վրայ, որոյ շրջապատը 1 ձողաչափ էր:

686. Բակին երկարութիւնը 26 ձողաչափ և 2 կանգուն է: Երկու ձողաչափ և 2 վերշոկ երկարութիւն ունեցող դաւաղանով մը զայն չափեցին: — Քանի՞ անգամ այդ դաւաղանը դեանին երեսը դնել հարկադրուեցան:

687. Օրօրոցի մը շինութեանը համար 3 ձողաչափ և 2 կանգուն չուան պէտք եղաւ: Տղայք 1 ձողաչափ 1 կանգուն և 9 վերշոկ երկարութիւն ունեցող չուանի կտոր մը՝ ուրիշ 2 կանգուն և 7 վերշոկնոց չուանի կտորի մը հետ լրարու կապեցին: — Ի՞նչ քան չուան դեռ կը պոկսէր:

688. Երկու աղայք իրենց համար մէկ մէկ գաւաղան կտրեցին, և երբ երկարութեան կողմանէ իրարու քով դրին, այն ատեն երկուքը մէկանց 1 ձողաչափ 1 կանգուն և 6 վերշոկ երկարութիւն ստացան. բայց երբ քովէ քով չափեցին, այն ժամանակ տեսնուեցաւ որ մէկը 10 վերշոկով միւսէն երկար էր: — Ի՞նչ քան էր ամեն մէկ գաւաղանին երկարութիւնը:

ԳՐԱԵՈՐ ԽՆԴԻՐԷ.

689. Երկու աղայք բակին երկու ընդդիմահասակակ ծայրերէն չափեցին և դէմ առ դէմ ելան: Մէկը մէկ ծայրէն 58 ոսնաչափ և 10 բթաչափ չափելով. իսկ միւսը 9 ձողաչափ և 12 ոսնաչափ: — Ո՞րքան էր այդ բակին երկարութիւնը:

690. Եօթը կանգուն 2 վերշոկ երկարութեամբ տախտակէ մը՝ երբորդ մասը կտրեցին. իսկ մնացեալ տախտակը 4 հաւասար մասերու բաժանեցին: — Ի՞նչ քան էր մնացեալ 4 մասանց ամեն մէկուն երկարութիւնը:

691. Երեք օրուան մէջ գործաւորներ փողոցի մը 4-դ մասը քարայտակեցին, որոյ երկարութիւնն էր 44 ձողաչափ 4 ոտնաչափ: — Ի՞նչ քանակութեամբ կը պարտաւորին նոքա մէկ օրուան մէջ քարայտակել, որպէս զի մնացեալ մասը 6 օրուան մէջ աւարտի:

692. Երկու պարոնայք 35 կանգուն 7 վերջոյ չուխայ գնեցին: Նոցանէ մէկը 3 կանգուն և 9 վերջով միւսէն աւելի առաւ: — Ո՞րքան չուխայ առաւ այս պարոններէն իւրաքանչիւրը:

693. Տան մը բարձրութիւնը 11 ձողաչափ, 4 ոտնաչափ և 7 բլթաչափ է: Առաջին յարկը 2 ձողաչափ, 6 ոտնաչափ և 10 բլթաչափ է. իսկ մնացեալ 3 յարկերը հաւասար բարձրութիւն ունին: — Ի՞նչքան է ամեն մէկ յարկին բարձրութիւնը:

694. Չորս ձողաչափ 2 կանգուն և 15 բլթաչափնոց տախտակ մը, երկարութեանը կողմէն 3 մասերու բաժանեցին՝ շտեմարանի մը տաննաց ծայրերը դամբու համար: — Ո՞րքան երկարութիւն ունեցաւ այդ դամբուածը (обшивка):

695. Երկու տղայք՝ 20 ձողաչափ երարութեամբ բակի մը երկու հակադարձ ծայրերէն չափել սկսան: Նոցանէ մէկուն ունեցած չափելափայտին երկարութիւնն էր 2 կանգուն 8 վերջոյ. իսկ միւսինը՝ 1 կանգուն 4 վերջոյ, առաջին տղան իւր փայտով՝ գեանին վրայ 6 անգամ չափեց. իսկ երկրորդը՝ 4 անգամ: — Ո՞րքան տեղ մնաց դեռ չափելու:

696. Նաւակին մէջէն գետույն խորութիւնը չափելու համար 6 ձողաչափ և 7 վերջոյ երկարութիւն ունեցող չուան մը թողուցին. բայց նա յատակին չը հասնելով՝ 8 կանգուն և 6 վերջոյ երկարութեամբ չուանի կտոր մը ևս նորա ծայրը աւելցուցին: — Ո՞րքան խորութիւն ունէր գետը, եթէ այդ

բոլոր չուանէն նաւակին մէջ մնաց դեռ 1 ձողաչափ, 2 կանգուն և 15 վերջոյ չուանի ծայր. իսկ նաւակին շրթանը ջրէն ունեցած բարձրութիւնը 1 կանգուն և 10 վերջոյ էր:

697. Սենեկի մը երկարութիւնը 3 ձողաչափ և 10 վերջոյ է, լայնութիւնը 2 ձողաչափ, 2 կանգուն և 8 վերջոյ: — Ո՞րքան շրջանակ (ծորձօրն) պէտք է գնել, որպէս զի սենեակը վերով ու վարով շրջապատուի:

698. Տղուն մէկը 4 կտոր չուան ունէր, ամեն մէկուն երկարութիւնը 2 ձողաչափ, 3 ոտնաչափ և 10 բլթաչափ լինելով. իսկ մէկ ուրիշ տղայ մը ևս 5 կտոր չուան ունէր, ամեն մէկը 1 ձողաչափ, 4 ոտնաչափ, և 6 բլթաչափ երկարութիւն ունենալով: Նոքա իրարու կապեցին այս չուանի կտորները, և ստացուած երկարութեամբն արտը չափեցին: — Ո՞րքան երկարութիւն ունէր այդ արտը, եթէ չուանը 5 անգամ նորա վերայ տարածեցին, և յայանի է որ չուաններուն կապուած սեղերուն համար 2 ոտնաչափ չուան ի գործ դրուած էր:

699. Գործարանի մը մէջ գործաւոր մը օրը 2 ձողաչափ, 5 ոտնաչափ և 10 բլթաչափ կտաւ կը պատրաստէ. իսկ նորա կինը 2 ձողաչափ, 3 ոտնաչափ և 4 բլթաչափ: — Ո՞րքան կտաւ նոքա երկուքը 2 շաբաթուայ մէջ կը գործեն, շաբաթը 6 օր միայն աշխատելով:

700. Տղայքը գետույն վազուածքին (течение) հակառակ նաւակով կը գնային, եթէ ջրին ընթացքը նաւակին յետ չը մղեր, այն ժամանակ նոքա 1 վայրկեանի մէջ՝ 5 ձողաչափ, 1 կանգուն և 4 վերջոյ կը յառաջանային. բայց վազուածքը մէկ վայրկեանին մէջ 2 ձողաչափ, 2 կանգուն և 10 վերջոյ կը յետաձգէր զանոնք: — Ի՞նչքան յառաջ մղեցին նոքա նաւակը 8 վայրկեանի մէջ:

701. Կարուած տարիք մը տունէն մինչև դետեղերքը ունեցած միջոցն էր 24 ձողաչափ և 2 կանդուն. իսկ դետեղն միւս եղերքէն մինչև հկեղեցոյ առաջը դանուած տարածութեան չափն է՝ 53 ձողաչափ և 2 կանդուն: — Ո՞րքան էր դետին լայնութիւնը, եթէ տունէն մինչև հկեղեցի համակու տարածութիւնն է 90 ձողաչափ և 2 կանդուն:

702. Վարաշարներ 72 ձողաչափ և 2 սանաչափ երկարութեամբ փողոցմը սալատակեցին (МОСТИТЬ): Եւ աջին շարաթը՝ նորա 8 ձողաչափ և 5 սանաչափ տարածութիւն բանեցան. երկրորդ շարաթը՝ 10 ձողաչափ և 3 սանաչափ. յաջորդ 3 շարաթը՝ 12-ական ձողաչափ և 6-ական սանաչափ. իսկ մնացեալ տեղը 1 շարաթէն աւարտեցին: — Ո՞րքան տարածութեամբ տեղ քարայտակեցին նորա վերջի շարթուան մէջ:

703. Մտուէ մը կապելու համար 18 ձողաչափ, և 4 բթաչափ երկարութիւն ունեցող կտոր մը չուանէն, 5 ձողաչափ, 3 սանաչափ և 8 բթաչափ կտրեցին. իսկ մնացեալ չորս հասար մասերու կտրտեցին պայուսակներ (ЧЕМОДАНЬ) ամրացնելու համար: — Ո՞րքան երկարութիւն ունէր այս չուաններուն ամեն մէկ մասը:

704. Իթը ձողաչափ և 6 բթաչափ երկարութեամբ երկաթաթելէն 2 կտոր կտրեցին. մէկը 2 ձողաչափ, 2 սանաչափ և 5 բթաչափ երկարութեամբ. միւսը 3 ձողաչափ, 5 սանաչափ և 4 բթաչափ. իսկ մնացեալ կտորէն մախաթներ (ВЯЗАЛЬНЫЕ СПИЦЫ) շինեցին, ամեն մէկը 9-ական բթաչափ երկարութեամբ: — Վանի՞ այս տեսակ մախաթ շինուեցաւ:

705. Փողոց մը 43 ձողաչափ և 12 վերշոկ երկարութիւն ունի: Սէկ քանի քարաշարներ 4 շարաթուան մէջ զայն քարայտակեցին, շարաթը 5-ական ձողաչափ, 1 կանդուն և 7 վերշոկ բանելով: Իսկ ուրիշ քանի մը գործարհներ գործը

բոլորովն աւարտեցին, քարայտակելով՝ օրը՝ 2 ձողաչափ և 2 կանդուն: — Վանի՞ օրուան մէջ ամբողջ փողոցը քարայտակուեցաւ:

706. Վսան ձողաչափ, 2 կանդուն և 2 վերշոկ երկարութեամբ կտոր մը չուանէն՝ օրօրոցներ շինելու համար 4 հասար կտորներ կտրեցին. իսկ մնացեալ 12 ձողաչափ, 2 կանդուն և 14 վերշոկ չուանը՝ ձերմակեղէններ չորացնելու համար բակին մէջ կապեցին: — Ո՞րքան էր օրօրոցի համար կտրուած չուաններուն ամեն մէկ կտորին երկարութիւնը:

707. Գեանափորներ՝ (ЗЕМЛЕКОПЬ) 8 օրուան մէջ՝ 12 ձողաչափ և 3 սանաչափ երկարութեամբ, և 9 ձողաչափ ու 2 կանդուն լայնութեամբ փոս մը փորեցին: — Ի՞նչքան երկարութեամբ փոս կը փորէին նորա իւրաքանչիւր օրը:

708. Էլեաներ (ПЛОТНИКЪ) 9 օրուան մէջ՝ 15 ձողաչափ, 2 կանդուն և 11 վերշոկ երկարութիւն. և 9 ձողաչափ, 2 կանդուն և 15 վերշոկ լայնութիւն ունեցող բակ մը պարբարգով պատեցին: — Ո՞րքան տեղ կաշխատէին նորա իւրաքանչիւր օրը:

709. Սերմանացան մը 4 ածուներու մէջ հաղարջ (ЗЕМЛЯНИКЪ) սնկեց, որոց ամեն մէկը 10 ձողաչափ, 2 կանդուն երկարութիւն ունէր, և դեռ 9-ական ձողաչափնոց և 2 կանդուննոց 5 ածուի մէջ ևս: — Ո՞րքան փող կառնու, եթէ ամեն մէկ ձողաչափի տարածութեան մէջէն՝ մէկ մանէթի արժողութեամբ հաղարջ հաւաքելու լինի:

710. Զրհորէ մը դոյլով ջուր կը քաշէին, որոց ծայրը 29 ձողաչափ, 4 սանաչափ և 6 բթաչափ երկարութեամբ չուան մը կապուած էր: Եյս չուանին 5-դ մասը ջրհորին մէջ կը մտնէր, բայց երբ զայն վեր կը քաշէին, այն ժամանակ 2 ձողաչափ, 5 սանաչափ և 8 բթաչափ երկարութեան

միջոց մը թրջուած կանսնուէր : — Ի՞նչքան խորութիւն ունի ջրհորը մինչև ջրոյն հասնելու :

711. Վանի մը գործաւորներ՝ 9 օրուան մէջ՝ 32 ձողաչափ խորութեամբ ջրհոր մը փորեցին : Աւաջին օրը նորա 3 ձողաչափ, 5 րանաչափ և 8 բթաչափ խոր գնացին՝ յաջորդ 5 օրուան ամեն մէկուն մէջ ևս՝ 3-ական ձողաչափ, 3-ական րանաչափ և 2-ական բթաչափ : — Ո՞րքան փորեցին մնացեալ օրերուն ամեն մէկուն մէջ :

712. Տան մը նորոգութեան ժամանակ փողոցի երկարութեամբ՝ 35 ձողաչափ, 2 կանգուն և 14 վերջոյ տեղը սրտրապեցին. անցորդաց համար 5 տակտակ դրին, ամեն մէկը 3 ձողաչափ, 1 կանգուն և 6 վերջոյ երկարութեամբ : Վե՞տ ամեն մէկը 2 ձողաչափ և 2 կանգուն երկարութեամբ քանի՞ տակտակ դնել պէտք կը լինի :

713. Վերձակ մը ամբողջ կտոր չուխայէն 16 աղոց վերարկու կորել կը կամենար, բայց հաշուեց տեսաւ, որ իրեն առաւել ձեռնառու էր 10 հաս կրկնավերարկու շինելը : — Վանի՞ կանգուն էր այդ կտոր չուխան, եթէ ամեն մէկ կրկնաշերտերուին մէկուկէս կանգունով աւելը գնաց՝ քան թէ մէկ վերարկուի համար գնալուէն :

ժ.Գ.

Մանրա-Եւան իւճ իշէր-է ւաժէր.

Ա) ԻՆՆԵՒՈՐ ԽՆԻՒՐԷ.

714. Տասը լօտ և 2 զօլտանիկ թէյը 30 կոպ. կարժէ : — Ո՞րքան պիտի արժէ նոյն տեսակ թէյին 1 ֆունթը :

715. Հաւասարակշուութեան համար քանի՞ լօտ պէտք է դնել կշռոյն մէկ թաթին վրայ, եթէ միւս թաթին վրայ 96 զօլտանիկ դրուած է :

716. Աշոյն մէկ թաթին վրայ հաւասար ծանրութեամբ 2 զիրք դրին, դեռ 4 լօտ ևս. իսկ միւսին վրայ կէս ֆունթ և դեռ նորա մէկ Տ.դ մասը, այն ատեն թաթերը հաւասարակշուեցան : — Ո՞րքան կը կշռէ ամեն մէկ զիրքը :

717. Չորս հատ ոսկեղէն մատանի շինելու համար՝ արհեստաւորը երկու կտոր ոսկի հալեցուց : Ատորներէն մէկը 3 լօտ և 2 զօլտանիկ ծանրութիւն ունէր. իսկ միւսը՝ 1 լօտ և 2 զօլտանիկ : — Ո՞րքան կը կշռէ ամեն մէկ մատանին :

718. Մէկ փութ շաքարէն՝ ամեն մէկ շաքար ծ 5-ական ֆունթ և 6-ական լօտ կվանուէր : — Ո՞րքան շաքար կը մնայ 4 շաքարէն յետոյ :

719. Չիուն կը տրուի օրը կէս փութ խտտ : Տասը օրէն վերջը գնուած խտտէն՝ 2 փութ և 8 ֆունթ մնաց միայն : — Ո՞րքան էր գնուած խտտին քանակութիւնը :

720. Եթէ 1 ձողաչափ և 2 կանգուն երկարութեամբ հեռադրական երկաթաթելը՝ 1 ֆունթ և 8 լօտ կշռելու լինի. քանի՞ կանգուն երկարութիւն պիտի ունենայ 10 ֆունթ կշռող երկաթաթելին կտորը :

721. Մէկ ձողաչափ և 2 կանգուն չուանը 1 ֆունթ և 13 լօտ կը կշռէ : — Վանի՞ կանգուն՝ այդ տեսակ չուանէն կարող է 3 ֆունթ և 3 լօտ կշռել :

722. Մէկ ֆունթ 1 լօտ և 1 զօլտանիկ կշռող կտոր մը ոսկիէն՝ քանի՞ ոսկեղէն ապարանջան (браслетъ) կարելի է շինել, եթէ ամեն մէկը 1 լօտ և 1 զօլտանիկ ծանրութիւն ունենալու լինի :

723. Արծաթազործ մը 21 լօտ ծանրութեամբ կտոր մը արծաթ ունէր, և կը ցանկար այդ արծաթէն մէկ երկուտա-

տանեակ զրգալ շինել այնպէս, որ ամեն մէկը 5 լօտ և 2 զօլտանիկ կշռէր: — Դ՛նչքան արծաթ գեռ պէտք կը լինի նորա ձեռք բերել:

724. Մէկ ֆունթ և 1 լօտ ալիւրէն շաքարահաց և փուած է, ամեն մէկը 3 լօտ և 2 զօլտանիկ ծանրութեամբ, և ամեն մէկը ծախուած է 2-ական կոպէկով: — Ո՛րքան փող սաացուեցաւ ամբողջ շաքարահացերուն համար:

725. Գործարանի մը համար 2 փութ շաքար գնուած է, յորմէ իւրաքանչիւր օր կը վաճառուի 5-ական ֆունթ և 10-ական զօլտանիկ: — Ո՛րքան շաքար կմնայ 8 օրէն յետոյ:

726. Տասնմէկ լօտ և 2 զօլտանիկ ոսկիէն քանի՞ ասպրանջան կելնէ, եթէ ամեն մէկուն 2 լօտ և 1 զօլտանիկ ծանրութիւն տրուի, և քանի՞ պիտի արժեն, եթէ ամեն մէկը 15 մանէթ գնահատուի:

727. Մէկ ֆունթ արծաթէն փոքրիկ զրգալներ շինուած է, ամեն մէկը 2 լօտ և 2 զօլտանիկ ծանրութեամբ: — Ո՛րքան պիտի արժեն նորա, եթէ ամեն մէկը 3 մանէթ գնահատուելու լինի:

728. Երեք տուփ թէյը կը կշռէ 6 ֆունթ և 27 լօտ: — Ո՛րքան պիտի կշռէ այս տեսակ 8 տուփ թէյը:

729. Ոսկերիչը հին արծաթ հալեցուց, այն է՝ 4 լօտ և 1 զօլտանիկ ծանրութեամբ բաժակ մը, և 6 լօտ և 1 զօլտանիկ ծանրութեամբ մոմակալ մը, 1 պնակ՝ 5 լօտ և 2 զօլտանիկ ծանրութեամբ, և այս հալուած արծաթեայ առարկաներէն 7 զրգալ շինեց: — Ո՛րքան պէտք է կշռէ ամեն մէկ զրգալը:

730. Երկու զիրք միասին կըշռին 3 ֆունթ: Երբ այս զրեանքը կշռեցին 2 թաթերուն վրայ զրին, այն ժամանակ տեսնուեցաւ որ հաւասարակշռութեան համար թիթեւ կողմին վրայ 10 լօտ պէտք էր աւելցնել: — Ո՛րքան կը կշռէ ամեն մէկ զիրքը:

731. Երբ 2 տղայք միասին կշռոյն մէկ թաթին վրայ նստան, միւսը թաթին վրայ 4 փութ և 8 ֆունթ գնել պէտք եղաւ, և այն ատեն թաթերը հաւասարակշռուեցան. բայց երբ զատ զատ թաթերու վրայ նստան, այն ատեն մէկ հատին մէջ 24 ֆունթ աւելցնել պէտք եղաւ: — Դ՛նչքան էր իւրաքանչիւր տղուն քաշը:

732. Ոսկերիչը կտոր մը ոսկի ունէր, յորմէ նախ և առաջ 12 հատ փոքրիկ շլթաներ շինել կը կամենար, բայց յետոյ մտածեց և միայն 9 հատ շինեց: Ե. յս վերջէն շինած շլթայները՝ առաջին շինելիքներէն 2 լօտ 1 զօլտանիքով աւելի ծանր կշռեցին: — Ո՛րքան կշռեց այն ունեցած կտոր մը ոսկին:

733. Երկու վաճառական ապրանք փոխանակեցին: Մէկը տուաւ 2 ֆունթ և 8 լօտ ծանրութեամբ արծաթեղէն առարկաներ, ամեն մէկ ֆունթը 32 մանէթ արժեցնելով. իսկ միւսը՝ նորա փոխարէն չուխայ, ամեն մէկ կանգունը 4-ական մանէթ գնահատելով: — Քանի՞ կանգուն չուխայ տալ կը պարտաւորի երկրորդը:

734. Երկու տղայք 4 ֆունթ կաղին ունէին. բայց երբ նորա հաւասար թուով կերան և մնացեալը կշռեցին, այն ժամանակ տեսնուեցաւ որ մէկուն մօտ մնացել էր՝ 1 ֆունթ և 10 լօտ կաղին. իսկ միւսին մօտ՝ 1 ֆունթ 22 լօտ: — Ո՛րքան կաղին կար իւրաքանչիւրին քով:

735. Առաւարը ուղարկեցին՝ 2 փութ 10 ֆունթ խոտ գնել 90 կոպէկի. բայց նա բերաւ միայն 1 փութ 20 ֆունթ և վճարեց՝ գնել կարծած գնէն՝ 10 կոպէկով աւելի: — Ո՛րքան մնացորդ բերաւ նա իրեն յանձնուած գումարէն:

736. Մարդուն մէկը արծաթագործին 3 ոսկիդէն բաժակ տուաւ, ամեն մէկը 10 լօտ և 2 զօլտանիկ ծանրութեամբ, և խնդրեց որ այս ոսկիէն գնդասեղ շինէ, ամեն մէկը 2 լօտ

ճանրութեամբ, և մնացեալէն՝ ապարանջան, ամեն մէկը 3-
ական լօս և 1 զօլտանիկ ճանրութեամբ: Արծաթագործը
նրբան ստացաւ իւր աշխատանացը համար, եթէ ամեն մէկ
գնդասեղին համար 1-ական մանէթ ստացաւ, և ամեն մէկ
ապարանջանին համար ևս՝ 2-ական մանէթ:

Գրուեալ է ի վերջոյ զայս օրով զմեզ զմեզմացոյցի զի
չարտա մ զիս մայր, Բ) ԳՐԱՆՈՐ ԽՆԻՒՐ, ամբ ց զից միս 587
լօսով ցոյց զամենիկ զի զմանէ յից զմանէ ամբ 91

737. Տանուտէր մը՝ իւր գործաւորացը համար 2 պարկ
ալիւր պահեստի ունէր: Նոցանէ մէկուն մէջ 1 փութ և
4 ֆունթ կար. իսկ միւսին մէջ 1 փութ 6 ֆունթ: Ամեն
մէկ 8 գործաւորներէն իւրաքանչիւրին համար օրը 1 ֆունթ
և 2 լօս ալիւր հարկ լինել հաշիւ եղած էր: — Որքան ա-
լիւր մնաց 4 օրէն յետոյ:

738. Աշուոյն մէկ թաթին վրայ 5 փութ, 10 ֆունթ
և 8 լօս ճանրութիւն զրուած էր. իսկ միւսին վրայ 3 ան-
գամ 1-ական փութ, 20-ական ֆունթ և 10-ական լօս
զրուեցաւ: — Որքան պէտք է աւելցնել թաթերուն մէկուն
վրայ հաւասարակշռութեան համար:

739. Խոհարար մը 3 փարչ իւղ գնեց, մէկը 4 ֆունթ,
2 լօս և 1 զօլտանիկ ճանրութեամբ, միւսը 15 ֆունթ, 20
լօս և 2 զօլտանիկ, և երրորդը 24 ֆունթ, 15 լօս ճան-
րութեամբ: — Որքան կշռեց ամբողջ իւղը, եթէ բոլոր փար-
չերը 9-ու կէս ֆունթ կշռեցին:

740. Գեղջուհի մը՝ 3 դոյլ բալ (ВИШНЯ) վաճառանոց
բերաւ, ամեն մէկը 18 ֆունթ, 10 լօս և 2 զօլտանիկ ճան-
րութեամբ. բայց ամեն մէկ պարագ զոյլը 6 ֆունթ 12 լօս և 1
զօլտանիկ կշռեց: — Որքան էր զուտ բալին ճանրութիւնը:

741. Մրգավաճառանոցին մէջ 4 սնտուկ խաղող կար,
ամեն մէկ 5 փութ, 12 ֆունթ և 8 լօս ճանրութեամբ: —

Որքան կը կշռէ զուտ խաղողը, եթէ ամեն մէկ պարագ սըն-
տուկը 1 փութ, 5 ֆունթ և 16 լօս կշռելու լինի:

742. Կէս երկոտասանեակ արծաթեայ դրղալ պատրաս-
տելու համար, արհեստաւորը 1 ֆունթ, 16 լօս և 2 զօ-
լտանիկ արծաթ, և 7 լօս 1 զօլտանիկ պղինձ հալեցուց: —
Նոյնքան պիտի կշռէ ամեն մէկ դրղալը:

743. Պղնձագործը 4 պղնձեայ աշանակ հալեցուց. ա-
մեն մէկը 1 ֆունթ, 9 լօս և 2 զօլտանիկ ճանրութեամբ, և
այս հալուածէն շինեց 5 լապտեր: — Որքան պիտի կշռէ ա-
մեն մէկ լապտերը:

744. Նօթը փութ և 27 ֆունթ խոտին վրայ՝ դեռ
նրբան պէտք է յաւելուլ, որպէս զի երկու զոյգ ձիեր՝ մէկ
եօթնեակի մէջ՝ կարողանան սնանիլ, եթէ յայտնի է որ մէկ
ձին՝ օրը 23 ֆունթ խոտ պիտի ուտէ:

745. Աշուոյն մէկ թաթին վրայ 5 մեծ պարկ ալիւր գրին,
ամեն մէկը 3 փութ, 12 ֆունթ և 8 լօս ճանրութեամբ,
և 6 հատ ևս փոքր պարկ, ամեն մէկը մեծ պարկերէն 1 փու-
թով և 38 ֆունթով թեթեւ լինելով. իսկ միւս թաթին
վրայ 30 փութ դրին: — Նրկրորդ թաթին մէջ զրուած ճան-
րութիւնը առաջինէն նրբանով աւելի է:

746. Պղնձագործը 4 փութ, 10 ֆունթ պղինձ ունէր:
Նա՝ այս մետաղէն 6 կաթսայ շինեց, ամեն մէկը 3 ֆունթ
12 լօս և 2 զօլտանիկ ճանրութեամբ, նոյնպէս և 8 փարչ,
ամեն մէկը 2 ֆունթ և 12 լօս ճանրութեամբ: — Որքան
պղինձ մնաց դեռ այդ պղնձագործին մօտ:

747. Արուեստաւոր մը 4 ֆունթ և 30 լօս ճանրու-
թեամբ արծաթի կտոր մը ունէր: Նա՝ այս մետաղէն 3
զանգակ շինեց, ամեն մէկը 12 լօս և 2 զօլտանիկ. նոյնպէս
և 8 հատ փոքրիկ շղթաներ, ամեն մէկը 4 լօս և 1 զօլտա-

նիկ ծանրութեամբ: իսկ մնացեալ արծաթէն՝ նա շինեց 4 բաժակակալ (подстаканник): — Ո՛րքան կը կշռէ այս վերջիններէն ամեն մէկը:

748. Տանտիկին մը 4 պարկ ալիւր գնեց, ամեն մէկուն մէջ 3 փութ և 15 ֆունթ ալիւր պարունակող և սխաւ շարաթը 1 փութ, 10 ֆունթ և 10 լօտ ալիւր քի գործ դնել: Ինը շարաթ անցնելէն վերջը՝ նորա մօտ 2 ճիւղերիկ ալիւր մնաց: — Ո՛րքան կը կշռէ այդ տանտիկինը գնած ալիւրին ամեն մէկ չեալիւրիկը:

749. Ոսկերչին մէկը 3 արծաթեայ լապտեր հալեցուց, ամեն մէկը 3 ֆունթ, 12 լօտ ծանրութեամբ, նոյնպէս և 4 ափսէ (подносъ), ամեն մէկը 2 ֆունթ և 15 լօտ ծանրութեամբ: — Քանի՞ 1 ֆունթ կշռող աշտանակ կենէ այսքան արծաթէն:

750. Մէկը ունենալով 1 ֆունթ, 29 լօտ և 1 զօլտոնիկ արծաթ, արհեստաւորին տուաւ, հրամայելով 8 բաժակակալ շինել, ամեն մէկը 5 լօտ և 2 զօլտոնիկ ծանրութեամբ: իսկ մնացեալ արծաթէն՝ թէյի զրգալիւր, ամեն մէկը 2 լօտ և 2 զօլտոնիկ ծանրութեամբ: — Քանի՞ զրգալ շինուեցաւ:

751. Երհեստաւորը 26 լօտ և 2 զօլտոնիկ ծանրութեամբ կտոր մը ոսկիէն 4 հաս քթախտափ տուփ շինեց, ամեն մէկը 3 լօտ և 1 զօլտոնիկ ծանրութեամբ: իսկ մնացեալ ոսկիէն՝ մատանիներ, ամեն մէկը 1 լօտ և 2 զօլտոնիկ քաշով: — Քանի՞ով կարող է ծախել նա բոլոր մատանիները, եթէ ամեն մէկուն համար 10 մանէթ արժողութիւն զրած է:

752. Չորս ֆունթ և 12 լօտ ծանրութիւն ունեցող կտոր մը արծաթէն թէյաման (чайникъ) և շաքարաման շինեցին՝ երկուքն ալ համահասար ծանրութեամբ, նոյնպէս

և 6 հաս թէյի զրգալ, ամեն մէկը 3 լօտ և 2 զօլտոնիկ ծանրութեամբ: — Ինչքան է թէյամանին քաշը:

753. Երկու հոգի 8 փութ, 19 ֆունթ, 17 լօտ և 2 զօլտոնիկ ծանրութեամբ պղինձ ունէին. բայց երբ նոքա զայն հաւասարապէս ծախեցին, այն ժամանակ մէկուն քովը մնաց 2 փութ, 4 ֆունթ և 15 լօտ պղինձ. իսկ միւսին քով 1 փութ, 30 ֆունթ, 24 լօտ և 2 զօլտոնիկ: — Ո՛րքան պղինձ ունէր այս երկու մարդոցմէ իւրաքանչիւրը՝ մինչև զայն ծախելները:

754. Չորս արծաթեայ զրգալը, նոյնպէս և 4 բաժակը 2 ֆունթ, 30 լօտ և 2 զօլտոնիկ կը կշռին: Եւ ամեն մէկ բաժակը 2 լօտով և 1 զօլտոնիկով զրգալէն ծանր էր: — Ո՛րքան կը կշռէ բաժակը և զրգալը:

755. Երկը զիւղացի 15 փութ և 11 ֆունթ ալիւր ծախեցին համահասար դնով: Նոցանէ մէկը իւր ալիւրին համար 6 մանէթ ստացաւ, միւսը 3, և երրորդը 4 մանէթ: — Ո՛րքան ալիւր ծախեց նոցանէ իւրաքանչիւրը:

756. Մէկ շարաթուայ ընթացքին մէջ՝ 5 ձի կերակրելու համար՝ վաճառած է 12 փութ և 10 ֆունթ խտտ: — Ո՛րքան խտտ տուած էին օրը մէկ ձիուն:

757. Ութը փութնոց վառելի իւղով սափառ մը խաւով թերին: Եյս իւղը 9 անօթներու մէջ պարպեցին. այն է, 5 հատին ամեն մէկուն մէջ՝ 18 ֆունթ և 12 լօտ լեցնելով, և մնացեալ 4 անօթից մէջ ևս՝ համահասար քանակութեամբ լեցուցին: — Ո՛րքան իւղ պարունակած եղաւ այս վերջի 4 անօթներէն ամեն մէկը:

ձԴ.

ԽՆԴԻՐԲ Ի ՎԵՐԱՅ ԹՈՒՌՑ ԱՌԱԻԵԼ ԲԱՆ 2100.

Ա) ԲԱՆԱԻՌ ԽՆԴԻՐԲ Ի ՎԵՐԱՅ ԹՈՒՌՑ 1—1000.

758. Մրգավաճառ մը 10 կողով սալոր ունէր, ամեն մէկուն մէջ 3-ական տասնեակ գտնուելով: Առաջի օրուան մէջ նա 2 հարիւրեակ ծախեց, մէկական մանէթ հարիւրեակը իսկ միւս օրը մնացեալները, ամեն մէկ տասնեակը 1 գրիպէն-նիկի: — Ռ՛նչքան փող ստացաւ նա իւր ունեցած սալորներէն:

759. Պարկի մը մէջ 28 տասնեակ վարունգ կար: Աոցանէ 100 հատը աղուած էր. իսկ մնացեալներէն օրը 1 տասնեակ ուտելու գործածուեցաւ: — Վրանի՞ օրուան մէջ կերուեցան մնացեալ վարունգները:

760. Գեղջուհւոյն մէկը 4 հարիւրեակ հաւկիթ վաճառանոց տարաւ: Ճանապարհին 3 տասնեակը անղզուշու թեան պատճառաւ կորստեց. մնացեալ հաւկիթներուն մեծկակներէն 2 հարիւրեակ և 5 տասնեակը ծախեց, տասնեակը 20-ական կոպէկով. իսկ մնացեալ փոքրիկներուն 1 հարիւրեակը մէկ մանէթով սոււաւ: — Ո՞րքան փող ձեռք ձգեց նա:

761. Սերմանացանին մէկը՝ մէկ օրուան մէջ 8 հարիւրեակ վարունգ ծախեց, 1 տասնեակը 8 կոպէկի տալով: — Ո՞րքան փող ստացաւ նա այս առուտուրէն:

762. Հարիւր չետփերիկ գարին 10 ձիոց համար քանի՞ օրուան կը բաւականանայ եթէ օրը ամեն մէկուն 1 գարնեց գարի արուելու լինի:

763. Երկու գրագիր գրութիւններ արտադրելու համար 8 մանէթով վարձուեցան: Աոցանէ մէկը 4 օր աշխատեցաւ. իսկ միւսը 6 օր: — Ո՞րքան փող պէտք է ստանայ նոցանէ իւրաքանչիւրը՝ իւր աշխատանաց փոխարէն:

764. Պարտիզպան մը 1,000 հատ խնձոր ծախեց, ամեն մէկ հարիւրեակը առանձին առանձին պարկերու մէջ դրած և ամեն մէկ պարկին համար 2 մանէթ ստացաւ: — Վրանի՞ ծախեց նա իւր բոլոր խնձորը, և քանի կարժէ նորա մէկ տասնեակը:

765. Տարբ օրուան մէջ 1,000 վերստ տարածութեամբ տեղ մը կտրելու համար, օրը քանի՞ վերստ յառաջանալ պէտք է:

766. Խնձորու համար երեխային տուին մէկ արկղ (ЯЩИКЪ), լըուած խորանարդաձև գնտակներով (КУБИКЪ), գերաններով (БРУСЪ) և փոքրիկ տախտակներով (ЛОЩЕЧКА) (խորանարդեան արկղը 1,000 խորանարդաձև գնտակներու կը հաւասարի:): Աս անակ մը շինեց, 4 պատը և առստաղը տախտակներէն բաղկացուց. յարկը (КРЫШКА) 16 գերաններով կազմեց. իսկ ծխնելուզին տեղ (ТРУБА) 4 հատ խորանարդաձև գնտակներ դրաւ: — Վրանի՞ հատ խորանարդաձև գնտակ մնաց նորա քովը արկղին մէջ *):

767. Մրգավաճառ մը՝ հարիւրեակը 3 մանէթով՝ 5 հարիւրեակ խնձոր գնեց. իսկ ինքը՝ մէկ տասնեակը 50 կոպէկով ծախել սկսաւ: — Ո՞րքան շահեցաւ նա, եթէ յայտնի է որ նոցանէ 4 տասնեակը փձացել էր:

768. Երկդե մը մէջ 276 հատ նարինջ կայ, որոց մէկ տասնեակը 60 կոպ. կարժէ: — Ո՞րքան կարժէ բոլորը:

*) խորանարդեան արկղը, զոր կը գործածուի որպէս նկատողական յարմարութեամբ (НАГЛЯДНОЕ ПОСОБИЕ) թուաբանական ուսման միջոցին, կը կայանայ. Ա) 100 հատ մասնական խորանարդաձև գնտակներէ. Բ) 20 հատ գերաններէ, ունենալով խորանարդաձև գնտակաց հետ համահաստար հաստութիւն. իսկ երկարութեան կողմանէ 10 խորանարդաձև գնտակաց երկարութեանը չափ. և Գ) 7 բաւականի տախտակներէ, ունենալով խորանարդաձև գնտակաց հաստութեան համեմատ հաստութիւն. իսկ կողքը գերաններ երկարութեանը՝ համահաստար չափով: Գերաններ տասնեակներու հաշւով կը ծառայեն. իսկ տախտակները հարիւրեակներու: Ամեն մէկ գերանին մէջ 10 հատ խորանարդաձև գնտակներ. իսկ տախտակներուն 100 խորանարդաձև գնտակների գործ կը դրուին:

769. Սիրմանացանը իւր ածուներէն 385 հատ վարունգ
հաւաքեց, և նոցա 1 հարիւրեակը 2 մանէթով ծախեց: —
Ո՞րքան ստացաւ նա բոլորին համար:

770. Վաճառական մը իւր ունեցած 426 մետրեր հատը
3-ական կոպէկով ծախեց: — Ո՞րքան փող ձեռք ձգած եղաւ
նա այս առուստուրէն:

771. Մատայ մը՝ երկու անգամ խանութ ուղարկուեցաւ
պտուղներ գնելու: Առաջին անգամը նա 10 տանձ և 20
հատ ևս խնձոր գնեց, 1 մանէթ և 20 կոպ. վճարելով: Իսկ
երկրորդ անգամին՝ նոյն տեսակէն 10 տանձ և 30 հատ ևս
խնձոր, 1 մանէթ և 50 կոպ. հատուցանելով: — Ո՞րքան վճար
րած եղաւ նա ամեն մէկ տանձին և խնձորին համար:

772. Մրգավաճառի մը խանութին մէջ պտուղներով
լցուած 2 արկղ կար: Մէկէն մէջ 1 հարիւրեակ խնձոր և
500 տանձ, և արկղին վրայ գրուած էր, թէ այս բոլորը կար-
ժէ 23 մանէթ. իսկ միւսին մէջ կար 1 հարիւրեակ խնձոր,
և 400 տանձ, և արկղին վրայ գրուած էր, 19 մանէթ ի ար-
ժողութիւն: — Քանի՞ կարժէ այս խնձորներուն և տանձերուն
ամեն մէկ տասնեակը:

773. Մրգավաճառ մը 40 տասնեակ խնձոր ունէր, յորոց
3 հարիւրեակը նա ծախեց, հարիւրը 90 կոպէկի. իսկ մնաց-
ներուն 1 տասնեակը՝ 10 կոպէկով սոււաւ: — Ո՞րքան փող
ստացաւ նա ընդ ամէնը:

774. Վաճառանոցէն 36 տասնեակ վարունգ գնուած է՝
յետոյ 3 պարկ ևս, ամեն մէկուն մէջ 15-ական տասնեակ վա-
րունգ լինելով: Այս վարունգները 9 հաւասարաչափ տակա-
ռաց մէջ աղեցին: — Քանի՞ վարունգ պարունակեց ամեն մէկը:

775. Խանութ մը 5 հարիւրեակ տանձ բերուեցաւ, հա-
րիւրեակը 4 մանէթ արժողութեամբ: Նոցանէ 3 տասնեակը

խանութին մէջ փճացաւ. մեծկակներէն 2 հարիւրեակ և 4
տասնեակը ծախուեցաւ, 60-ական կոպէկի տասնեակը. իսկ
մնացեալ մանրերը վերսին վաճառուեցաւ, տասնեակը 50-ական
կոպէկով: — Ո՞րքան շահ ստացուեցաւ:

776. Արեք մանէթնոցը պէտք է այս եղանակաւ արծա-
թեայ դրամոց վերածել, որպէս զի 20 հատ միատեսակ, և
5 հատ ևս ուրիշ տեսակ դրամներ ստացուի: — Ի՞նչպիսի դր-
ամներ կստացուի:

777. Արեք հատ 3 մանէթնոց ասիգնացիները ի՞նչպիսի
միատեսակ արծաթադրամներով և պղնձադրամներով կարելի է
փոխանակել, և ո՞րքան այս տեսակ դրամներ կուտան:

778. Խանութ երթալով ես 10 մանէթ ունէի վրաս, և
այն տեղ գնեցի 8 դիւբը, ամեն մէկը 50 կոպ. արժողութեամբ:
Այն տեղ ինձ գրիվէննիկներով մնացորդ սուին: — Քանի՞
գրիվէննիկ ընդունած եղայ ես:

779. Աս քանի մը գիրք գնեցի, և վճարած ամեն մէկ
մանէթէս մէկ մէկ տվուգրիվէննիկ ստացայ, ստացած մնացոր-
դիս գումարն էր ընդ ամէնը 80 կոպ.: — Ո՞րքան վճարած
եղայ ես այդ գրեանցը համար:

780. Մատենադարանաց համար դրբեր գնուեցան: Գաղ-
ղիական գրեանց համար վճարուած է այնքան գրիվէննիկներ,
ինչքան որ գերմանականաց համար տրուած է այնքան
թուով կոպէկներ. իսկ ռուսականաց համար, այնքան թուով
մանէթ, որքան թուով որ գերմանական գրեանց համար պես-
տակներ արուած է: — Ո՞րքան վճարուած է բովանդակ գրեանց
համար, եթէ յայտնի է որ գերմանական գրեանքն կարժեն
2 մանէթ և 55 կոպէկ:

781. Աս 2 արկղներու մէջ արծաթեայ դրամներէ բաղ-
կացեալ 6 մանէթ ի գումար մը հաւաքեցի: Այս արկղներուն

մէկուն մէջ տվուգրիվէննիկներ կար. իսկ միւսին մէջ նոյնքան թուով գրիվէննիկներ: — Վանի՞ մանէթ կայ ամեն մէկ արկղին մէջ:

782. Մարդուն մէկը աղքատաց 2 մանէթ փող բաժանեց: 14 հողի մէկական դրիվէննիկ ստացան. իսկ մնացեալները մէկ մէկ պետաւրտիննիկ: — Վանի՞ էր ողորմութիւն ստացող անձանց թիւը:

783. 12 գործաւորներ իւրեանց աշխատութեանը փոխաւրէն 6 մանէթնոց ասիւզնացիներ ստացան, զորս չեամբերտակներու փոխարկեցին: — Վանի՞ չեամբերտակ բաժին կ'էլնայ իւրաքանչիւր գործաւորին:

784. Եւմեն մէկ 12 աւուրց մէջ, տանտիկին մը բանջարեղինաց համար խոհակերին 3 մանէթ և 60 կոպ. փող կուտայ: — Ո՞րքան փող սուած կը լինի նա 4 ամսուայ մէջ:

785. Երկու մարդ աղքատաց 3 մանէթ տուին: Նոյննէ մէկը իւրաքանչիւրին մէկական պետաւրտիննիկ տուաւ. իսկ միւսը դարձեալ իւրաքանչիւրին մէկական պետաւրտիննիկ: — Վանի՞ էր աղքատաց թիւը, և այս երկու մարդոցմէ իւրաքանչիւրը ո՞րքան փող սուած կ'ըլլաւ նոյն:

786. Իմ երկու զրպանացս մէջ արծաթեայ զրամներէ բաղկացեալ 9 մանէթ փող կայ: Չրպանացս մեկուն մէջ ո՞րքան թուով որ պետաւր կայ, միւսին մէջ ևս նոյնքան թուով չեամբերտակ կայ: — Ո՞րքան փող կայ ամեն մէկ զրպանիս մէջ:

787. Չորժարանի մը մէջ 5 գործաւորուհեաց իւրաքանչիւրին օրը 80-ական կոպ. կ'ընտրուի. իսկ 5 գործաւորուհեաց իւրաքանչիւրին՝ 40-ական կոպէկ: — Վանի՞ մանէթ ստացած կը լինին բոլոր գործաւորներն ու գործաւորուհիները 30 օրուան մէջ:

788. 120 ձողաչափ երկարութիւն, և 60 ձողաչափ լայնութիւն ունեցող քառանկիւն դաշտ մը խրամով շրջապա-

տեւ պէտք էր: — Ի՞նչքան մեծութիւն պիտի ունենայ խրամ մին երկարութիւնը:

789. Երկու զանազան քաղաքներէ եկող երկու հողի՝ ճանապարհին իրարու պատահեցան: Նոյննէ մէկը՝ ժամը 6 վերստ յառաջանալով՝ 20 ժամ քալած էր. իսկ միւսը՝ ժամը 5 վերստ յառաջանալով՝ 30 ժամ ճանապարհ արած էր: — Ո՞րքան էր նոյն ճանապարհ ելած այս երկու քաղաքաց մէջ տեղի տարածութիւնը:

790. Երբ գաւազանով մը ձգախէժէ (резинъ) զնտակին զարկին. նա 120 ձողաչափ հեռաւորութեան միջոց մը անցաւ. պետին զարնուելով՝ նա դեռ 4 անգամով պակաս միջոց մը անցաւ, յետոյ 6 անգամ պակաս միջոց մը ևս կտրեց, և դեռ առաջին ոստումէն 10 անգամ պակաս միջոց մը անցաւ, և ի վերջոյ պատին զարնուեցաւ: — Ի՞նչքան տարածութեամբ հեռու թուած եղաւ զնտակը փայտին մէկ հարուածովը:

791. Սրբավաճառ մը 6 հարիւր նարինջ ունէր: Նա նոյն մէկ մասը 12 կողովներու մէջ համահասար թուով զրաւ. մնացեալ 120 հասը ուրիշ կողովներու մէջ զետեղեց, ամեն մէկուն մէջ մէկական տասնեակ զնեղով: — Վանիկան նարինջ կեցած է այն 12 կողովոց ամեն մէկուն մէջ, և թէ մնացեալ նարինջները քանի՞ կողովներու մէջ զրուած են:

792. Երկաթ տեղափոխելու համար 20 ձի հարկաւոր է. եթէ ամեն մէկ ձիուն 40-ական փութ բեռնաւորելու լինինք: — Վանի՞ ձի պիտի գործածուի, եթէ ամեն մէկուն 50-ական փութ բեռնելու լինինք:

793. Ութը աղքատիկ ընտանեաց հաւասարապէս 480 մանէթի զուամար մը բաժանել մտադիր եղած էին. բայց յետոյ տեսնուեցաւ որ դեռ երկու ընտանիք ևս օգնութեան կարօտ են: — Ի՞նչքան պէտք է մասն հանել այս վերջի երկու

ընտանեաց համար ևս, այս 8 աղքատիկ ընտանեաց ամեն մէկուն ընկած բաժնէն, որպէս զի ամեն մէկ ընտանիքը հաւասարապէս ստանայ :

794. Իմ արկղներէս մէկուն մէջ 180 մանէթ կայ. իսկ միւսին մէջ աւելի: Բայց երբ ես երկրորդ արկղնս մէջ զեռ 120 մանէթ դնելու լինիմ, այն ժամանակ նորա մէջ առաջին արկղին մէջ զանուածէն երեք անգամ աւելի կը կլինի: -- Ո՞րքան փող կայ այժմ իմ երկու արկղներուս մէջ:

795. Երկու կառավար միասին արշաւեցին: Մէկուն ձին 1 վայրկենի մէջ 80 ձողաչափ անցաւ. իսկ միւսինը՝ 3 վայրկենի մէջ 270 ձողաչափ տեղ կտրեց: -- Երանէ որք կարող է առաջ անցնել, և որքանով յառաջ՝ 8, 10 և 11 վայրկենի մէջ:

796. Ութը հարիւր կանգուն երկաթ թիւն ունեցող չուանին երկու ծայրերէն քանի՞ անգամ կարելի է 30-ական կանգուն կտրել՝ որպէս զի 80 կանգուննոց կտոր մը մնայ:

797. Երեք տղայք միասին 600 կաղին ունէին. բայց երբ նոքա երեքն ալ հաւասար թուով կերան, այն ժամանակ մէկուն մօտ մնաց 120, միւսին 150, և երրորդին քովը 180 կաղին: -- Վանի՞ կաղին ունէր իւրաքանչիւր տղայն:

798. Վանի՞ անգամ ծանր են 200 հատ մեծ երկաթ ազամերը 300 փոքր երկաթ ազամերէն, եթէ յայտնի է որ խոշոր երկաթ ազամերուն 1 ֆունթը 40 հատ կը պարունակէ իւր մէջը. իսկ փոքրերունը 60 հատ:

799. Խանութ մը 10 երկրասանեակ զոյգ ձեռնոց բերվեցաւ, ընդ ամենը 100 մանէթ արժողութիւն ունենալով: Երանէ 70 զոյգը մէկ մէկ մանէթով ծախուած է: -- Վանի՞ վ պէտք է ծախել մնացեալ ձեռնոցներուն զոյգը, որպէս զի բոլոր ձեռնոցներէն 20 մանէթ շահ ստացուի:

800. Ութը աշակերտ մէկական ֆունթ կաղին դնեցին, ամեն մէկուն մէջ միջին թուով 125 հատ կար: Վարոց գալով, նոքա իւրեանց 9 ընկերաց իւրաքանչիւրին 40-ական հատ կաղին տուին: -- Վանիկա՞ն հատ մնաց այն 8 աշակերտներէն իւրաքանչիւրին մօտ:

801. Երեք տղայք քանի մը ֆունթ կաղին դնեցին. բոլորին թիւը 600 էր: Տղոցը մէկը այս առուտուրին համար տուաւ 30, միւսը 25, իսկ երրորդը 45 կոպ: -- Ի՞նչ կերպիւ նոքա թող բաժանեն իրենց մէջ այս կաղինները:

802. Երկու խումբ զործաւորներ փողոցը քարայտատակեցին, ամեն մէկ խմբին մէջ համահաւասար թուով անձինք զրուտուելով: Եռաջին խմբին իւրաքանչիւր զործաւորը՝ օրը 70 կոպ. կստանար. իսկ երկրորդ խմբինը 60: Եյս զործը 10 օրուան մէջ աւարտեցաւ, և հաշուի ժամանակ տեսան որ՝ առաջին խումբը երկրորդէն 8 մանէթով աւելի ստացել էր: -- Վանի՞ էր զործաւորաց թիւը ամեն մէկ խմբին մէջ:

803. Շողենաւ մը և իւր թխավարներով (гребелъ) հանդերձ նաւակ մը, միւսնոյն ժամանակուայ մէջ Պետերբուրգի Չուլաճոյ կամրջին տակէն ձանապարհ ընկան: Եյս առաջինը՝ մէկ վայրկենի մէջ՝ 40 ձողաչափ սկսաւ յառաջանալ, և 25 վայրկենէն՝ նա արդէն Նիկոլայէվսկոյ կամուրջին քովը հասաւ: Եյս միջոցիս նաւակը Նիկոլայէվսկոյ կամուրջէն՝ միւսնոյն ժամանակուան մէջ՝ զեռ 400 ձողաչափով հեռի մնաց: -- Վանի՞ ձողաչափով կը յառաջանար նաւակը մէկ վայրկենի մէջ:

804. Տեղէ մը առուտուեան ժամը 11-ին սուրհանդակը (кырберъ) ձանապարհ ելաւ, և սկսաւ ժամը 12 վերստ յառաջանալ: Իսկ երեկոյեան ժամը 9-ին՝ նորա ետէն ժամանելու համար մէկ ուրիշ մը ուղարկուեցաւ, զոր 1 ժամուան մէջ 15 վերստ կը յառաջանար: -- Վանի՞ ժամէն

յետոյ, և ի՞նչ տարածութեան վրայ՝ երկրորդ սուրհանդակը ուղարկուած տեղէն առաջնոյն հասնել կը կարողանայ:

805. Շուն մը իւր կեցած տեղէն՝ 200 ոտնաչափ հեռաւորութիւն ունեցող տեղէ մը նապաստակին ետեւէն կը վազէր: Սոյն ժամանակուան մէջ, երբ այս առաջինը 10 ոտնաչափ կը յառաջանար, երկրորդը 8 ոտնաչափ միայն յառաջ կը դիմէր:—Քանի՞ ոտտում (скачекъ) պիտի անէ այս առաջինը երկրորդին ետեւէն հասնելու համար, եթէ նորա ոտտումը 2 ոտնաչափի հաւասար լինելը յայտնի է:

806. Խանութի մը մէջ երկու տեսակ կաղիններու աւելցուք մնացել էր: 12 ֆունթ այն տեսակէն, որոյ ամեն մէկ ֆունթը 20 կոպէկով կը ծախուէր, և 8 ֆունթ ևս 15-ական կոպէկնոցէն: Խանութ պանը այս կաղինները իրարու խառնեց:—Քանի՞ պէտք է ծախել այս խառնուրդ կաղինին ֆունթը, որպէս զն ո՛չ շահ ստացուի և ո՛չ վնաս:

807. Առաջն տարին՝ դիւղացին իւր արտերէն 40 պարկ հաճար հաւաքեց. ամեն մէկուն մէջ 2-ական չետվերա լինելով: Իսկ երկրորդ տարին՝ 70 պարկ, ամեն մէկ պարկը 3 չետվերիկ պարունակելով:—Ո՞ր տարուան մէջ նա աւելի ցան ձեռք ձգեց, և ի՞նչքանով:

808. Աշոյն մէկ թաթին վրայ՝ 110 ֆունթ դրուած էր, միւսին վրայ՝ 150:—Քանի՞ ֆունթ պէտք է աւելցնել ամեն մէկ թաթին վրայ, որպէս զն թէ կշիւը համահաւասարի, և թէ երկու թաթերուն վրայ ևս՝ 8-ական փութ ծանրութիւն գանուի:

809. Երկու տղայք՝ արտին երկու հակադարձ կողմերէն՝ նորա երկարութիւնը չափեցին: Նոցանէ մէկուն ձեռքը կար 5 ձողաչափ երկարութեամբ ժապաւէնի կտոր մը. իսկ միւսինը նոյնպէս 12 կանգուն երկարութեամբ ժապաւէն մը: Երբոր

նոցանէ մէկը իւր թեւը 30 անգամ գետնին վրայ տարածեց, և երկրորդը 40 անգամ, այն ժամանակ նոցա մէջ 70 կանգուն տարածութեամբ միջոց մը մնաց:—Քանի՞ կանգուն էր այս չափուած արտին երկարութիւնը:

810. Պանսիօնի մը համար 3 ֆունթ և 12 լօա թէյ գնուած էր, զոր 5 շաբաթուան մէջ վառնուեցաւ, որով և իւրաքանչիւր տղու համար՝ մէկ շաբաթուան մէջ 3-ական զօլտնիկ երթալը ակն յայտնի եղաւ:—Քանի՞ տղայ կար այս պանսիօնին մէջ:

811. Երկու ձողաչափ շրջապատ ունեցող անիւ մը 3 մանրերորդին (секунды) մէջ 1 պտոյտ կանէ:—Ո՞րքան տարածութեան վրայ կարող է անցնիլ այդ անիւը 10 վայրկեանի մէջ:

812. Գնուեցաւ դարի: Առաջին անգամ 2 չետվերա. երկրորդ անգամ 1 չետվերա և 6 չետվերիկ. իսկ երրորդ անգամ 1 չետվերա և 2 չետվերիկ:—Քանի՞ օրուան բաւաւ կանացաւ այդ դարին, եթէ օրը 1 չետվերիկ և 2 դարնեցի դործ դրին:

813. Ունենալով 260 ֆունթ պղինձ, արհեստաւորը շոգեշարժ մեքենայի համար այնքան խողովակ շինեց՝ որքան որ 1 փութ և 30 ֆունթ ծանրութեամբ խողովակներ շինել կարելի եղաւ. իսկ մնացեալ պղինձը՝ նա փութը 16-ական մանէթով ծախեց:—Ո՞րքան փող ստացաւ նա մնացորդ պղինձին համար:

814. Իմ ժամացոյցս մէկ ժամուան մէջ 3 վայրկեան յետ կը մնար: Այսօր առաւօտեան ժամը 8-ին ևս այս պահաւը ձշգեցի:—Ո՞րքան ցոյց կուտան նոքա կէս օրին, 3 ժամ և 30 վայրկեանին, 6 ժամուան և 40 վայրկեանին:

815. Ես կէս օրուան ժամը 6-էն 40 վայրկեան անցած՝ շրջադայելու ելայ, և 1 վայրկեանի մէջ 30 քայլ անելով՝

2 վերստ տեղ անցայ. իսկ իմ քայլիս երկարութիւնն էր 1 կանգունի հաւասարաչափ: — Ժամը քանի՞ն տուն վերադարձայ ես:

816. Հեռադրական երկաթաթելը 4 վերստ տարածութեան մը վրայ երկնցուած էր: — Վանի՞ սիւնակ զրած է այս տարածութեանը մէջ, եթէ մէկ սիւնակը միւսէն 20 ձողաչափով հեռու անկուած է:

Բ) ԳՐԱՒՈՐ ԻՆԴԻՒԲ ԶՈՐՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆՅ ԻՒՐԱՔԱՆՁԻՒՄԻՆ ՎՐԱՅ ՀԱՆԴԵՐՉ ՄԵԾԱԳՈՒՄԱՐ ԹԻՒՆԵՐՈՎ:

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ.

817. Եպրանայ գնացքի 3 շոգեկառաց մէջ ալիւր բեռցուած էր: Մէկուն մէջ 345 փութ, միւսին մէջ 498, և երրորդին մէջ 518 փութ: — Վանի՞ փութ ալիւր ընդ ամենը բեռնաւորած էին:

818. Երկաթաշէն ճանապարհաց և կայարանաց շինութեանը համար 728 գեանափոր (ЗЕМЛЕКОПЬ), 354 քարահատ, 128 դարբին, 157 հիւսն և 98 ջրկիր վարձուեցան: — Վանի՞ էր բովանդակ վարձկանաց թիւը:

819. Պատերազմի մը մէջ 5 գունդ զօրք իրարու հետ միացան: Առուէն յետոյ մէկ գունդէն 736, միւսէն 925, երրորդէն 637, չորրորդէն 789, և հինգերորդէն 589 մարդիկ կենդանի մնացին: — Վանի՞ եղաւ ողջ մնացող զինուորաց թիւը:

820. Մարդուն մէկը իւր ճանապարհորդութեանը միջոցին 3,586 վերստ տեղ ձիով յառաջ գնաց. ջրային ճանապարհաւ՝ 8,964 վերստ, և երկաթուղիով՝ 9,576 վերստ: — Վանի՞ վերստ տեղ անցած եղաւ նա ընդ ամենը:

821. Մարդուն մէկը 35,640 մանէթ արժողութեամբ տուն մը գնեց, և զայն ծախելով՝ 7,960 մանէթ շահ արած եղաւ: — Վանի՞ ծախած եղաւ նա այդ տունը:

822. Հինգ վաճառական միասին առուտուր անելու ըսկան: Երկուսէն մէկը գրաւ 7,580 մանէթ. երկրորդը 14,890, երրորդը 24,560, չորրորդը 23,540 և հինգերորդը 37,430 մանէթ: — Վանի՞ մանէթէ բաղկացաւ նոցա զրամագլուխը առուտուրի համար:

823. Եռաջի տարին՝ երկաթուղին 36,829 մանէթ գրաւ շահ բերաւ. երկրորդ տարին՝ 54,367, երրորդ տարին՝ 82,754 և չորրորդ տարին՝ 127,586 մանէթ: — Ո՞րքան գրաւ շահ ստացուեցաւ այս 4 տարուան մէջ:

824. Պետերբուրգի կուսակալութեան (губернія) մէջ 8 գաւառ (уездъ) կայ, որոց մէջի բնակիչները 1872 թուին համրուեցան: Պետերբուրգի նահանգին մէջ՝ 599,418 հոգի. Ատոփսկոյ մէջ՝ 100,586, Լուժսկոյ մէջ՝ 80,817, Նովոյադոսկոյ մէջ՝ 77,454 հոգի. Պետերբոֆսկոյ մէջ՝ 57,894 հոգի. Յարսկոսէլսկոյ մէջ՝ 103,068 հոգի. Շիլսէլբուրգսկոյ մէջ՝ 38,560 հոգի. Համբուրգսկոյ մէջ՝ 57,978 հոգի, և գեո. Արօնշտատի մէջ՝ 45,155 հոգի: — Վանի՞ բնակիչ համրուեցաւ ընդ ամենը՝ յիշեալ թուականին՝ Պետերբուրգի կուսակալութեանը մէջ:

825. Բուն Եւրոպեան Ռուսաստանի մէջ 65 միլիոն 500 հազար բնակիչ կը հաշուի: Գինլեանախայի մէջ՝ 2 միլիոն 500 հազար բնակիչ. Պրիվիսլէնսկեան կողմերը՝ 5 միլիոն. Սիբերիայի մէջ՝ 4 միլիոն 500 հազար, և Աովկասեան նահանգաց մէջ՝ 3 միլիոն 500 հազար բնակիչ: — Ո՞րքան բնակիչ կայ բովանդակ Ռուսական կայսերութեան մէջ:

826. Օղեսայէն մինչև Մոսկով երթալու ճանապարհին հեռաւորութիւնն է, 1,362 վերստ. իսկ Մոսկովէն մինչև Պե-

տերբուրդ երթալու տարածութիւնն է, 604 վերստ: — Վանի՞
վերստ արաւ ճանապարհորդը՝ Օղեսայէն Մոսկովի վրայով
Պետերբուրգ երթալով՝ և այն տեղէն վերստին յետ դառ-
նալով:

827. Կալուածատէր մը իւր արտերէն 32,568 փութ
խոտ հաւաքեց: Իսկ ուրիշ կալուածատէր մը ևս՝ 9,564
փութով առաջինէն աւելի: — Ի՞նչ քանակութեամբ խոտ
հաւաքած եղան այս երկու կալուածատէրերը:

828. Էօր մը մահուանէն յետոյ՝ նորա երկու որդիքն ու
մէկ դուստրը՝ նորա ժառանգութիւնը իրենց մէջը բաժանեցին:
Որդւոց մէկը ստացաւ 7,560 մանէթ, միւսը 6,470. իսկ աղ-
ջիկը իւր երկու եղբայրը միասին ստացածներուն քանակու-
թեանը չափ ստացաւ: — Ո՞րքան էր նոցա ձեռք բերած ժա-
ռանգութեան մեծութիւնը:

829. Կալուածատէր մը երեք տեղ հող ունի: Մէկուն
վրայ 2,348 արտավար. միւսին վրայ՝ առաջինէն 456 արտա-
վարով աւելի. երրորդին վրայ՝ առաջին երկու տեղերէն 938
արտավարով աւելի: — Վանի՞ արտավար էր կալուածատիրոջ
ունեցած ամբողջ հողը:

830. Շաքարի գործարան մը՝ առաջի տարին 23,648
մանէթ շահ ցոյց տուաւ. իսկ յաջորդ տարիներուն ամեն
մէկուն մէջ՝ առաջին տարուանէն 4,578 մանէթով աւելի շահ
ցոյց տալ սկսաւ: — Ո՞րքան շահ պիտի ստացուի 6-դ տարին
լրանալէն յետոյ:

831. Չորս շոգենաւ դարի արտասահման (заграница) ու-
ղարկուեցաւ: Մէկուն մէջ 5,846 չեպփրատ դարի բեռնուած
էր. միւսին մէջ՝ առաջնոյն մէջ լցուածէն 356 չեպփրատով
աւելի. երրորդին մէջ՝ առաջին երկու շոգենաւաց մէջ լցուած
դարիին քանակութեամբն. իսկ չորրորդին մէջ՝ երկրորդ շոգե-

նաւին մէջ լցուածէն 748 չեպփրատով աւելի: — Ո՞րքան դարի
ուղարկուած եղաւ այս չորս շոգենաւաներով:

832. Մարդուն մէկը իւր կալուածը (имѣніе) 56,780
մանէթի ծախեց. իսկ միւս կալուածը՝ առաջինէն 3 անգամ
նոյնքան գումարով ծախեց. նոյնպէս քաղաքին մէջ ունեցած
տունը 18,960 մանէթով ծախեց. իսկ իւր չուխայի գործա-
րանը՝ տանը գինէն 2 անգամով աւելի ծախեց: — Վանի՞ վ
փաճառած եղաւ նա իւր բովանդակ կալուածքը:

Հանուան կամ Բաւշոմն.

833. Վաղաքի մը երկու զինապետներուն մէջ 936 ա-
շակերտ կար: Եւն է, մէկուն մէջ՝ 428 աշակերտ, իսկ միւ-
սին մէջ՝ մնացեալները: — Ո՞րքան էր միւս զինապետին մէջ
զանտուղ աշակերտաց թիւը:

834. Կուրսկայէն մինչև Մոսկով 489 վերստ ճանապարհի
տարածութիւն կայ. իսկ մինչև Պետերբուրգ 1,093 վերստ:
Ճանապարհորդ մը Կուրսկայէն Պետերբուրգ երթալու ճանա-
պարհ ելաւ՝ և քիչ մը ժամանակ Մոսկովի մէջ կեցաւ: —
Վանի՞ վերստ գեռ մնաց նորա՝ մինչև Պետերբուրգ հասնելու
համար:

835. Լճի մը խորութիւնը չափելու համար՝ 1,257 ձու-
ղաչափ երկարութեամբ չուան մը առին: Եւրբ նորա ծայրին
ծանրութիւն մը կապելով՝ շոգենաւէն լճին մէջ թողուցին,
այն ժամանակ շոգենաւին մէջ՝ 439 ձողաչափ երկարութեամբ
չուան մնաց: — Ո՞րքան էր այդ չափուած տեղը լճին խո-
րութիւնը:

836. Տան մը շինութեանը համար 150 հազար աղիւս բերուած էր. բայց շէնքին համար միայն 128,596 հատը բաւական եղաւ: — Վանի՞ աղիւս անգործադրելի մնաց:

837. Մարդուն մէկը 72,640 մանէթով 2 տուն գնեց: Նոցանէ մէկուն համար 23,560 մանէթ վճարեց: — Ո՞րքան պիտի վճարէ միւսին համար:

838. Պետերբուրգի կուսակալութեան մէջ 1872 թուականին 1,160,930 բնակիչ կը համրուէր. իսկ Մոսկովի կուսակալութեան մէջ՝ 1,678,784 բնակիչ է: — Այս երկու կուսակալութեանց ո՞րուն մէջ աւելի բնակիչ կայ՝ և ո՞րքանով:

839. Վառօզարան մը (пороховой заводъ) մէկ տարուայ շրջանին մէջ 82,564 ֆունթ վառօք պատրաստած էր. իսկ ուրիշ գործարան մը ևս՝ նոյնքան ժամանակուան մէջ՝ 115,623 ֆունթ: — Վանի՞ ֆունթով աւելի պատրաստած էր երկրորդ գործարանը առաջինէն:

840. Տիբրսիեան կուսակալութեան մէջ 1872 թուին՝ 1,521,577 բնակիչ կը համրուէր: Նոցանէ 1,395,935 հոգի դաւառաց մէջ կը բնակէր: — Վանի՞ էր քաղաքաց մէջ բնակող անձանց թիւը:

841. Սուրհանդակը 4 օրուան մէջ 1,100 վերստ անցաւ: Այն է՝ առաջին օրը՝ 256 վերստ, երկրորդ օրը՝ 283, երրորդ օրը՝ 272 վերստ: — Վանի՞ վերստ տեղ կորեց նա չորրորդ օրը:

842. Չորս հարիւր ութսունհինգ ձողաչափ երկարութեամբ փողոց մը 4 ամսուայ մէջ քարայտասկեցին: Առաջին ամիսը՝ 126 ձողաչափ տարածութեամբ տեղ, երկրորդ ամիսը՝ 97, երրորդ ամիսը՝ 135. իսկ չորրորդ ամիսը՝ փողոցին մնացեալ մասը: — Վանի՞ ձողաչափ երկարութիւն քան էր այս վերջի ամսուան մէջ քարայտասկուած մասը:

843. Մարդուն մէկը 3 պարտատեարց 82,546 մանէթ տալիք է: Նոցանէ մէկուն՝ 9,645 մանէթ, միւսին 27,966. իսկ մնացեալ պարտքը երրորդին: — Ի՞նչքան պարտական է նա երրորդ պարտատիրոջը:

844. Վաճառական մը իւր 58,600 մանէթի դրամագլխովը (капиталъ) սկսաւ առուտուր անել: Առաջին տարին՝ նա 2,375 մանէթ շահ ստացաւ. երկրորդ տարին՝ 3,647 մանէթ փասս կրեց. երրորդ տարին՝ 1,258 մանէթ դարձեալ շահ ստացաւ, և չորրորդ տարին՝ 4,567 մանէթ վերստին փասս տեսաւ: — Որքանի՞ հասած է այժմ՝ նորա դրամագլուխը:

845. Լարոպիոյ տարածութիւնն է 180 հազար քառակուսի մղոն: Ասիան ունի՝ 880 հազար քառակուսի մղոն. Ափրիկէն՝ 545 քառ. մղոն. Ամերիկան 672 հազար քառ. մղոն. և Աւստրալիան՝ 160 հազար քառ. մղոն: — Իսկ երկրադնդիս բովանդակ տարածութիւնն է՝ 9 միլիոն 250 հազար քառ. մղոն: — Վանի՞ քառակուսի մղոն տեղ բռնած են Ովկիանոսները:

846. Խեթոնի կուսակալութեան մէջ 1872 թուին 1,497,995 բնակիչ կհամրուէր: Նոցանէ մէկ դաւառին մէջ՝ 279,408 հոգի էին, միւս դաւառին մէջ՝ 136,359 մարդ, երրորդին մէջ՝ 353,312 մարդ, չորրորդին մէջ՝ 257,666 հոգի, հինգերորդին մէջ՝ 134,805. իսկ մնացեալ բնակիչները՝ Խեթոնեան դաւառին մէջ կը գտնուէին: — Վանի՞ էր այս վերջի դաւառին մէջ բնակող անձանց թիւը:

847. Նաւակով մը 426 ձողաչափ փայտ բերուած էր. մէկ ուրիշով մը՝ 38 ձողաչափով աւելի, և երրորդով մը 69 ձողաչափով երկրորդէն պակաս: Այս 3 նաւակներուն մէջէն 897 ձողաչափ փայտ ծախուեցաւ: — Ո՞րքան փայտ մնաց դեռ այս 3 նաւակաց մէջ:

848. Էօրը մահուանէն յետոյ՝ նորա որդւոյն ու 2 դստերացը 56,420 մանէթ ժառանգութիւն մնաց : Վոցանէ մէկն ստացաւ 10,840 մանէթ, միւսը 12,560, երրորդը՝ 3,849 մանէթով երկրորդէն պակաս : Աղջկանց մէկն ստացաւ 8,570 մանէթ, իսկ նորանէ փոքրը՝ մնացեալ փողը : — Ո՞րքան ստացաւ փոքր դուստրը :

849. Կապալաուուն (подрядчикъ) մէկը 3 երկաթուղի շինեց, և բոլորին համար 16,578,342 մանէթ ստացաւ : Մէկ ճանապարհին համար՝ 8,274,375 մանէթ ընդունեցաւ. երկրորդին համար՝ 2,896,587 մանէթով պակաս, և մնացեալ փողն ալ՝ երրորդին համար : — Ո՞րքան ստացաւ նա վերջի ճանապարհին համար :

Ի՛նչ ա՛յն ա՛յն ա՛յն — Բ՛է — Զ՛.

850. Վաղաքի մը 8 փողոցը իւր վառելով կը լուսաւորէին, և ամեն մէկ փողոցին համար՝ գիշերը 136 ֆունթ իւր կը վառուէր : — Ո՞րքան իւր կը վառուի այս բոլոր փողոցներուն վրայ մէկ գիշերուան մէջ :

851. Երկաթուղի մը՝ ամիսը 82,564 մանէթ շահ կը բերէր : — Ո՞րքան շահ կարող է բերել նա 9 ամսուան մէջ :

852. Շոգենաւը 24 ժամուան մէջ 289 վերստ կանցնի. իսկ երկաթուղոյն գնացքը 567 վերստ : — Վրանի՞ վերստով աւելի կարող է երկաթուղին շոգենաւէն յառաջ անցնիլ մէկ շաբաթուան մէջ :

853. Մարդուն մէկը ամիսը 138 մանէթ 60 կոպ. ուձիկ ստանալով՝ ամսական 89 մանէթ և 45 կոպ. կը վատնէր : — Ո՞րքան փող կարող է նա աւելցնել 6 ամսուան մէջ :

854. Կալուածատէր մը՝ իւր 8 արտավար տեղէն ամեն մէկէն 145-ական փութ խոտ հաւաքեց. իսկ իւր ուրիշ 9 արտավար տեղին ամեն մէկէն՝ 137-ական փութ : — Ո՞րքան խոտ հաւաքած եղաւ այդ կալուածատէրը :

855. Աղիւսի գործարան մը 1 օրուան մէջ 3,865 հատ աղիւս կը պատրաստէ : — Վրանի՞ աղիւս պատրաստել կարող է այդ գործարանը 16 օրուան մէջ :

856. Վրասնէչորս արտավար տեղ գնուած է, ամեն մէկը 36 մանէթ և 98 կոպէկով : — Ո՞րքան վճարուեցաւ ամբողջ տեղին համար :

857. Տնտիւսաձառի մը մէջ 38 հակ (цибикъ) թէյ գնուեցաւ, ամեն մէկը 286 մանէթ 40 կոպէկով, և զանոնք տեղ հասցնելու համար՝ ամեն մէկ հակին 3 մանէթ և 68 կոպ. վճարուեցաւ : — Վրանի՞ նստաւ բոլոր թէյը ճանապարհի ծախքովը միասին :

858. Գործարանի մը մէջ 56 մարդ և 49 կանայք կաշխատին : Խւրաքանչիւր մարդ շաբաթը 10 մանէթ 65 կոպ. կստանայ. իսկ խւրաքանչիւր կին՝ 8 մանէթ 75 կոպ. : — Ի՞նչ քանով աւելի փող կստանան բոլոր այդ մարդիկը կանանցնէ՝ 39 ամսուան մէջ :

859. Գիրք մը 58 թերթ ունէր, ամեն մէկ տպագրական թերթը 16 երես հաշուելով, և ամեն մէկ երեսին վրայ 38-ական տող. իսկ տողին մէջ՝ 42-ական տառ : — Վրանի՞ տառ կայ ընդ ամենը այս գրքին մէջ :

860. Իւրդ մը զրաւելու ժամանակ՝ 198 հրազէնք 36-ական հարուած տուին, և ամեն մէկ անգամ այդ հրազէնքները լցածնուն՝ 16-ական ֆունթ վառօդ կը գործածուէր : — Վրանի՞ ֆունթ վառօդ վատնուեցաւ :

861. Վաւահայեցի տերաժ էին 675 տակառ վառելի իւղ, ամեն մէկուն մէջ 36-ական փութ զանուերով: — Ի՞նչ քան պիտի արժէ ամբողջ իւղն, եթէ նորա 1 ֆունթը 12 կոպ. գնահատելու լինին:

862. Երկաթուղոյ մը շինութեան ամեն մէկ 500 ձուղաչափը 17,835 մանէթի նստաւ: Եւ յէ երկաթաշէն ճանապարհը 157 վերստ երկարութեան հասած ժամանակը՝ ի՞նչ քանի պիտի նստի:

863. Չուխայի գործարան մը՝ օրական ծախք՝ 138 մանէթ 74 կոպ. կը պահանջէ. իսկ ինք շահ կը բերէ՝ ամիսը 7,546 մանէթ 86 կոպ.: — Ո՞րքան զուտ շահ կը բերէ այս գործարանը մէկ տարուան մէջ. (տարին 365 օր հաշուելով):

864. Փայտածախ մը 786 արտավար անտառը 95,742 մանէթի զննելով՝ ամեն մէկ արտավարը 178 մանէթ և 45-ական կոպէկով ծախեց: — Ո՞րքան շահ ստացաւ նա:

865. 736 վերստ հեռաւորութեան վրայ հեռագիծ մը զննել պէտք էր, և ամեն մէկ վերստին համար 247 փութ երկաթաթել կը պահանջուէր, յորմէ արդէն 93,846 փութ պատրաստուած էր: — Ո՞րքան երկաթաթել զեռ պէտք կը լինի պատրաստել:

866. Մէկ ամսուայ մէջ երկաթուղիով 360 շոգեկառք սպրանք ուղարկուեցաւ, ամեն մէկուն մէջ 536-ական փութ բեռցուած: — Ի՞նչքան փող ստացուեցաւ այս սպրանայ տեղափոխութեանը համար, եթէ ամեն մէկ փութէն 45 կոպ. պահանջուեցաւ:

867. Գաղղիան 9,594 քառակուսի մղոն տարածութեամբ տեղ բռնած է, և ամեն մէկ մղոնին վրայ 3,836 բնակիչ կը հաշուի: — Վանի՞ է Գաղղիոյ բովանդակ բնակչաց թիւը:

868. Մէկ տարուան մէջ քաղաքէ մը 2,568 փութ ծըխախոտ արտասահման ուղարկուեցաւ: — Ի՞նչքան կարժէ ու-

ղարկուած ամբողջ ծխախոտը, եթէ նորա մէկ փութը 56 մանէթ և 38 կոպ. կարժէ:

869. Եւրոպիոյ մէջ 1 քառակուսի մղոն տեղին վրայ՝ միջին հաշուով՝ 1,550 մարդ կը հաշուի: — Վանի՞ բնակիչ կայ ուրիմն 180,000 քառ. մղոն տարածութեանը վրայ:

870. 1858 թուականին Անգղիոյ մէջ՝ 7,254 միլիոն պերկովեց հանքային ածուխ հանուեցաւ. Ամերիկայի միացեալ նահանգաց մէջ՝ 360 միլիոն ձէնաներ (пентнеръ) Պէլձիոյ մէջ՝ 992 միլիոն պերկովեց. Պրուսիոյ մէջ՝ 8,432 փութ. Գաղղիոյ մէջ՝ 100 միլիոն ձէնաներ. իսկ Եւստրիոյ մէջ՝ 35 միլիոն ձէնաներ ածուխ: — Վանի՞ փութով Անգղիոյ մէջ միւս բոլոր տէրութեանց մէջ հանուած ածուխներէն աւելի հանուեցաւ, եթէ յայտնի է որ 1 ձէնաները 62 փութի հաւասար է:

871. Երկաթուղի շինել կամեցող ընկերութիւն մը՝ նորա պիտոյիցը համար 4 միլիոն մանէթ վճարեց հեռեւեալ եղանակաւ: Առաջին տարին՝ իւրաքանչիւր ամիս 48,560-ական մանէթ հասոյց. երկրորդ տարին՝ զարձեալ իւրաքանչիւր ամիս 73,896-ական մանէթ. երրորդ տարին՝ նոյն եղանակաւ 86,745-ական մանէթ. իսկ մնացեալ բոլոր փողը՝ չորրորդ տարուան մէջ մէկ անգամով վճարեց: — Ո՞րքան ստակ վճարած եղաւ այս վերջի տարին:

Ի տ ժ ա ն ու ճ ն.

872. Ութը հաւասարաչափ արկղներու մէջ 2,120 խնձոր կար: — Վանի՞ հատ պարունակած է ամեն մէկ արկղը:

873. Ղանապարհորդ մը 7 օրուան մէջ երկաթուղիով 2,436 վերստ անցաւ: — Վանի՞ վերստ կանցներ նա՝ միջին հաշուով՝ մէկ օրուան մէջ:

874. Ինը վերստ երկարութիւն ունեցող երկաթուղւոյ մը շինութեանը համար 128,502 մանէթ վճարուած է: — Վանիի՞ պիտի նստի ամեն մէկ վերստը:

875. 4,109 կանգուն երկարութեամբ չուխայէն զինուորական վերարկուներ շինած են, ամեն մէկ հատին համար 7-ական կանգուն ի գործ դնելով: — Վանի՞ վերարկու շինուեցաւ այդքան չուխայէն:

876. Սերմանացան մը ամառուան մէջ 3,234 վարունդ հաւաքեց: Մէկ ուրիշ սերմանացան մը ևս՝ 6 անգամով առաջինէն պակաս հաւաքեց: — Ո՞րքան հաւաքեցին երկուքը միասին:

877. Տանկութիւն սայլերու վրայ 2,250 աղիւս բերուած էր: — Վանիի՞ հատ զրուած էր ամեն մէկ սայլին վրայ:

878. Ընտառ մը կտրելու համար 24 փայտահատ 177 մանէթ և 12 կոպ. ստացան: — Ո՞րքան ստացաւ իւրաքանչիւր աշխատաւորը:

879. Գործարանի մը մէջ 11,424 մանէթի հրացան պատրաստուած է, և նոցանէ ամեն մէկը 48 մանէթի գնահատուած է: — Վանի՞ հրացան շինուած է:

880. 401,760 տառ պարունակող դրբի մը մէջ քանի՞ երես կայ, եթէ ամեն մէկուն վրայ 36-ական տող՝ և ամեն մէկ տողին վրայ ևս 45-ական տառ կը գտնուի:

881. Գործարանի մը մէջ՝ աշխատաւորին տարեկան վարձ 96 մանէթ կը վճարուի: — Վանի՞ աշխատաւոր կար այդ գործարանին մէջ, եթէ բոլորին վճարուած է տարեկան վարձ 45,696 մանէթ:

882. Երկրագնդիս Հասարակածը (Экваторъ) 360 աստիճանի բաժանուած է, և ամեն մէկ աստիճանը 105 վերստ տարածութեան: — Վանի՞ ժամուան մէջ կտրելի կը լինէր

երկրագնդիս չորս կողմը ճանապարհորդելը՝ ժամը 45 վերստ կտրելով:

883. Երկաթուղւոյ մը զիծը, որոյ վերայ 26 կայարան կար, ամեն մէկը իրարմէ 25-ական վերստ հեռաւորութեամբ, 7,436 հազար մանէթ կարժէ: — Վանի՞ կարժէ ամեն մէկ վերստը:

884. Մարդուն մէկը գետին դնց՝ Կուսակալութեանց մէկուն մէջ՝ 126 արտավար. իսկ ուրիշի մը մէջ՝ 28 արտավարով առաջինէն աւելի, և բոլորին համար 12,880 մանէթ վճարեց: — Վանիի՞ նստաւ իրեն ամեն արտավարը:

885. Գինաւաճառը 299 մանէթ և 20 կոպէկով 2 տակառ գինի գնեց: Կոցանէ ամեն մէկուն մէջէն 247-ական շիշ գինի ելաւ: — Վանիի՞ պարտաւոր է նա ծախել այս զինւոյն ամեն մէկ շիշը, որպէս զի ամբողջ գինիէն 120 մանէթ և 70 կոպ. շահ տեսնէ:

886. Փայտածախին մէկը՝ տարուան մը մէջ՝ 784 ձողաչափ փայտը 2,548 մանէթով ծախեց: — Վանիի՞ ծախած եղաւ նա ամեն մէկ ձողաչափը:

887. Գործարան մը՝ 24 ժամուան մէջ՝ 784 կանգուն հեռադրական երկաթաթել կը պատրաստէ: — Վանի՞ օրուան մէջ միևնոյն գործարանը կարող է 95 վերստ տարածութեան վրայ դուրի՛լ՝ պէտք եղած երկաթաթելը պատրաստել:

888. Տարանառան մը զրաչարը՝ մէկ ժամուան մէջ կարող է 992 տառ շարել: Ըմեն մէկ տողին մէջ 46-ական տառ գտնուող, և ամեն մէկ երեսին մէջ 36-ական տող լինելով, և 248 երեսէ բաղկացեալ զիրք մը՝ քանի՞ ժամուան մէջ կարող է պատրաստել:

889. Մէկ շաբաթուայ մէջ՝ մի միայն մէկ երկաթուղւոյ վրայով՝ 38 վաճառաց կառք ուղարկուեցան, ամեն մէկուն

մէջ 355-ական փութ ծանրութիւն լինելով, և այս ուղարկմանը համար 9,740 մանէթ 16 կոպ. ընդունուեցաւ: — Ի՞նչքան առնուած եղաւ ամեն մէկ փութին համար:

890. Նովկորտեան կուսակալութեան տարածութիւնն է 2,198 քառակուսի մղոն. և ունի՝ 1,017,674 բնակիչ: — Վանի՞ հողի կիսնայ ամեն մէկ քառակուսի մղոնին վրայ:

891. Ղրազի գործարանի մը համար 2,386 տակառ ճարպ գնուած է, 23,001 մանէթ և 4 կոպէկի: — Վանի՞ կարծէ ամեն մէկ տակառը:

892. Երկաթուղեաց համար անհրաժեշտ հարկաւոր եղող 1,000 հատ շոգեկառաց համար՝ գործարանի մը վճարուած է 4,348,560 մանէթ: — Ո՞րքան զեռ պէտք կը լինի վճարել նոյն տեսակ 175 շոգեկառաց համար:

893. Տէրութեան մը մէջ՝ բոլոր զօրքը 600 գունդերու բաժանուած էր, ամեն մէկուն մէջ 2,400 մարդ գտնուելով: Ի՞նչո՞ւ այժմ՝ այդ գնդերուն ձևը փոխելով՝ ամեն մէկը 1,000-ական հողիէ բաղկացուած է: — Վանիկա՞ն հողի պէտք է գրտնուի այժմ՝ ամեն մէկուն մէջ:

894. Երկրէս մինչև արեգակին հասնելու միջոցն է 144,732,840 վերսա, զոր գրեթէ 24,042 կիսատրամագիծ բոլորակի կը հաւասարի: — Վանի՞ վերստ կը պարունակէ երկրագնդի կիսատրամագիծ բոլորակը:

895. Լուսնի մակերևոյթը (поверхность) 185,000 քառակուսի մղոն է. իսկ երկրի մակերևոյթը 9,250,000 քառ. մղոն: — Վանի՞ անգամով այս վերջինին մարկերևոյթը առաջինէն մեծ է:

Գ) ԳՐԱՆՈՐ ԽԱՌՆ ԽՆԿԻՐԳ Ի ՎԵՐԱՅ ԶՈՐԵՑՈՒՆՑ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆՑ.

896. Ոսկերիչին մէկը՝ մէկ տարուայ ընթացքին մէջ՝ 100 զօլտանիկ ոսկեղէն շղթաներ ծախեց, ամեն մէկը 30-ական մանէթ գնահատելով, և 100 հատ ևս կոճակ, ամեն մէկը շղթաներուն գնէն 10-ական մանէթով պակաս: — Ո՞րքան փող ձեռք բերաւ նա սոյն տարուան մէջ:

897. Եգիպտոսաց վրայ յարձակման մը ժամանակ՝ 5 գունդ զինուոր ուղարկուեցաւ, ամեն մէկը երկուսուսան մարդէ բաղկացած: Եյս գունդերը վաշտերու (эскадронъ) բաժանուած էին, ամեն մէկուն մէջ 30-ական տասնեակ հողի լինելով: Յարձակման ժամանակ վաշտերէն 7 հատը կոտորուեցան. իսկ մնացեալները քաղաք վերադարձան: — Վանի՞ էր քաղաք վերադարձող զօրաց թիւը:

898. Պտղավաճառատուն մը 10 արկղ լիմոն բերուեցաւ, ամեն մէկուն մէջ մէկուկէս հազարեակ լիմոն գտնուելով, և նոցա մէկ հարիւրեակը 3 մանէթի գնահատուած: Եյս լիմոններէն 25 մրգավաճառաց 8-ական տասնեակ ծախուեցան. տասնեակը 40-ական կոպէկով. 3 հարիւրեակը փճացած էր. իսկ մնացեալներուն տասնեակը 50-ական կոպէկով գնողաց ծախուեցաւ: — Ո՞րքան շահ ստացաւ այս վաճառատունը լիմոններէն:

899. Վաճառականական նաւով մը արտասահմանէն 10 արկղ խնձոր բերուած է, ամեն մէկուն մէջ 2-ական հազարեակ և 4-ական տասնեակ խնձոր լըուած: Եյս պտուղները պարկերու մէջ լըուցին: Վառասուն հատ մեծ պարկերու մէջ 2-ական հարիւրեակ և 6-ական տասնեակ, և 100 հատ ևս փոքր պարկաց մէջ: — Ի՞նչ քանակութեամբ խնձոր լըուած եղաւ փոքր պարկաց ամեն մէկուն մէջ:

900. Հեղինակ մը՝ իւր յօրինած գրաւոր աշխատութենէն 4 հազար օրինակ տպագրելու տուաւ: Աոցանէ 8 հարիւրեակիր, ամեն մէկ օրինակը՝ 50-ական կոպէկով ծախեց. 24 հարիւրեակիր՝ հատը 60-ական կոպ. գնահատելով՝ գրավաճառաց յանձնեց. իսկ ֆնացեալները կը կամենայ ծախել՝ ամեն մէկ 10 օրինակաց համար՝ 5 մանէթ և 50 կոպ. զին զնելով: — Ո՛րքան զուտ շահ սէտք է ստանայ, եթէ տպագրական ծախքը իրեն 800 մանէթի նստած է:

901. Գրավաճառ. մը 3,400 մանէթով տպագրեալ հեղինակութիւնք զնեց: 2,500 օրինակ մէկ տեսակէն, ամեն մէկ 10 հատին 4-ական մանէթ վճարելով, և երկուսասան հարիւրեակ ևս՝ միւս տեսակէն: — Ո՛րքան վճարեց նա երկրորդ տեսակ գրաւոր աշխատութեան տպեալ ամեն մէկ օրինակին համար:

902. Մրգավաճառանոց մը 10 արկղ նարինջ բերուեցաւ, ամեն մէկուն մէջ 12 հարիւրեակ նարինջ լինելով, և ամեն մէկ տասնեակ 40 կոպ. գնահատուելով: Այդ վաճառանոցէն 30 մրգավաճառաց 10-ական տասնեակ նարինջ ծախուեցաւ, ամեն մէկ տասնեակը 50-ական կոպէկով, և 4 հազարեակ նարինջ ևս ուրիշ խանութ մը յանձնուեցաւ, ամեն մէկ հարիւրեակին համար 5 մանէթ ստանալու պայմանաւ. իսկ ֆնացեալ նարինջները՝ մէկ տասնեակը 60 կոպէկով զնորաց ծախուեցաւ: — Ո՛րքան շահ ձեռք բերաւ վերոյիշեալ մրգավաճառանոցը:

903. Մրգավաճառ. մը 3,456 խնձոր պարունակող արկղ մը զնեց, ամեն մէկ հարիւրեակը 4 մանէթ գնահատելով: իսկ ինքն սկսաւ մէկ տասնեակը 50 կոպէկով ծախել: — Ո՛րքան շահեցաւ այս մրգավաճառը:

904. Իանջարացան մը իւր 8 ածուներէն 1,800-ական հատ վարունգ հաւաքեց, և իւր միւս ածուներէն ևս՝ 560-

ական հատ, և նոցա մէկ հարիւրեակը 2-ական մանէթով ծախեց: — Ո՛րքան շահ ձեռք բերած եղաւ նա:

905. Խանութպան մը արտասահմանէն 96 հազար նարինջ բերել տուաւ, զորոնք արկղներու մէջ դրած ուղարկուեցան, ամեն մէկուն մէջ 24-ական հարիւրեակ լցուցած: Աս ամեն մէկ արկղին համար 154 մանէթ վճարեց. իսկ ինքը 1,000 հատը 84 մանէթով ծախեց: — Ո՛րքան շահեցաւ նա:

906. Ութը գործաւոր գործարանի մը մէջ հաշուի ժամանակ ամսական աշխատութեան համար 9 հատ 10-ական մանէթնոց թղթադրամ, 9 հատ մէկական մանէթնոց, 4 գրիպէննիկ և 4 կոպ. ստացան: — Ո՛րքան կը պատկանի իւրաքանչիւրին՝ բաժանման ժամանակ:

907. Մրգավաճառանոցը 6 արկղ նարինջ բերուեցաւ ամեն մէկուն մէջ 165-ական հատ գոնուելով: Այս նարինջներէն 6 պողավաճառաց 125-ական հատ ծախուեցաւ, հարիւրեակը 4 մանէթով. իսկ ֆնացեալներուն ամեն մէկ հատը 6-ական կոպէկով ծախել ուղուեցաւ: — Ի՞նչքան շահ կստանայ այդ մրգավաճառանոցը բոլոր նարինջներէն, եթէ ամեն մէկ արկղը նորա 6-ական մանէթի նստած է:

908. Մրգավաճառանոցի մը մէջ պտուղներով լցուած 2 արկղ կար: Մէկ հատին մէջ 2 հարիւրեակ խնձոր և 60 տասնեակ տանձ, և այս բոլորը 46 մանէթ կարժէր. իսկ միւսին մէջ նմանապէս՝ 2 հարիւրեակ խնձոր և 90 տասնեակ տանձ. ընդ ամենը 64 մանէթ արժողութեամբ: — Վանի՞ կարժէ տանձին և խնձորին տասնեակը:

909. Գեղջուհի մը 6 կողով հաւկիթ վաճառանոց բերաւ, ամեն մէկուն մէջ 137-ական հատ լինելով: Աոցա մանրերէն 254 հատ տասնեակը 20-ական կոպէկով ծախեց. իսկ ֆնացեալ խոշորներուն հարիւրեակը 3-ական մանէթով: — Ո՛րքան փող ստացաւ նա այս բոլոր հաւկիթներուն համար:

910. Սերմանացանին մէկը առաջի շարաթուան մէջ 258 վարունգ հաւաքեց. երկրորդ շարաթը՝ 236 հատ, երրորդ շարաթը՝ 185 հատ, չորրորդ շարաթը՝ 254 հատ, և ամեն մէկ հարիւրեակը 2-ական մանէթով ծախեց: — Ո՛րքան փող ստացաւ նա իւր հաւաքած բոլոր վարունգներուն համար:

911. Պարտիզպան մը պարտէզէն 4 պարկ խնձոր հաւաքեց: Մէկուն մէջ 256 հատ կար, միւսին մէջ 238 հատ, երրորդին մէջ՝ 165 հատ, և չորրորդին մէջ՝ 283 հատ: Այս խնձորներէն 369 հատը նա իրեն համար վար դրաւ. իսկ մնացեալներուն տասնեակը 40-ական կոպէկով ծախեց: — Ո՛րքան փող ձեռք ձգեց նա:

912. Աղետու համար 3 սայլ վարունգ գնուած է: Մէկուն մէջ 8 պարկ, ամեն մէկը 236-ական հատ պարունակելով, և երկրորդ սայլին մէջ՝ 7 պարկ, ամեն մէկը 274-ական հատ պարունակելով, և երրորդ սայլին մէջ՝ 9 պարկ, ամեն մէկը 196-ական հատ պարունակած: Այս վարունգները համահաւասար մեծութեամբ 10 տակառաց մէջ աղեցին: — Քանի՞ վարունգ դրուեցաւ ամեն մէկ տակառին մէջ, երբ տեսան որ նոցանէ 190 հատը անպիտանացած լինելով աղել չէր արժէր:

913. Շտեմարանի մը շինութեանը համար 9 սայլ աղես բերուեցաւ, ամեն մէկուն մէջ 234-ական հատ բեռցուած. յետոյ 8 սայլ ևս, ամեն մէկուն մէջ 168-ական հատ: Այս բերուած աղեսները՝ համահաւասար թուով 10 կոյտ ձեւացուցին: — Քանի՞ աղես դրուած եղաւ ամեն մէկ կոյտին մէջ:

914. Պատերազմէ մը յետոյ՝ գնդէ մը 8 վաշտ զինուոր մնաց, ամեն մէկուն մէջ 137-ական հողի գանուելով. իսկ միւսէ մը՝ 9 վաշտ, ամեն մէկուն մէջ 126-ական մարդ: Այս ամենքը խումբ մը կազմեցին, և 10 վաշտ ձեւացուցին: — Քանի՞ հողիէ բաղկացած եղաւ այս վաշտերէն ամեն մէկը:

915. Ութը տակառ վառելի իւղ խանութ բերուեցաւ, ամեն մէկուն մէջ 1,044 Ֆունթ պարունակած, և դեռ 9 տակառ ևս, ամեն մէկը 1,052-ական Ֆունթ իւղ ունենալով: Այս բոլոր իւղը 10 համահաւասար մեծութեամբ տակառաց մէջ լին: — Ի՞նչ քանակութեամբ իւղ պարունակեց ամեն մէկը, և ո՛րքան կարժէ 1 տակառը, եթէ իւղին 1 Ֆութը 10 կոպ. գնահատուած է:

916. Մարդուն մէկը ամիսը 60 մանէթ 60 կոպ. ոռձիկ ստանալով, բնակարանի համար ամիսը 12 մանէթ 50 կոպ. կը վճարէր, և վառելաքիտի ամեն մէկ ձողաչափին համար՝ 2-ական մանէթ 85 կոպէկ, յորմէ ամեն մէկ 4 ամիսը 5-ական ձողաչափ կը վաճառէր. սննդեան համար՝ ամիսը 10 մանէթ 80 կոպ. զգեստեղնաց համար՝ տարին 110 մանէթ, և վերջապէս մանր ծախուց համար՝ ամիսը 5 մանէթ 30 կոպ. — Ո՛րքան փող այս մարդը կաւելցնէ ամբողջ տարուան մէջ:

917. Ղանապարհորդին մէկը ընդ ամենը 8,994 վերստ ճանապարհ արաւ. այն է, 9 օր ձիով գնաց, օրը 142-ական վերստ յառաջանալով. 15 օր՝ երկաթուղիով, 356-ական վերստ. 24 օր շոգենաւով՝ օրը 98-ական վերստ. իսկ մնացեալ ճանապարհը հետիոտն գնաց: — Քանի՞ վերստ ոտով ճանապարհ արած եղաւ նա:

918. Ութը գլուցի՝ 12 ձիերու վրայ բեռցուցած՝ 36 չետվերտ հաճար քաղաք բերին, և ամեն մէկ չետվերտը 6 մանէթ 28-ական կոպէկով ծախեցին: Ստացուած փողէն նոքա ամեն մէկ ձիուն համար 1 մանէթ և 38-ական կոպ. ծախսեցին, և 75-ական կոպ. մարդ-գլուխ. իսկ մնացեալ փողն՝ մէջերը հաւասարապէս բաժանեցին: — Ո՛րքան պատկանեցաւ իւրաքանչիւրին:

919. Պղնձի գործարանի մը տէրը 58 թնդանօթ ծախեց, ամեն մէկը 456 մանէթով, և 17 զանգակ, ամեն մէկը

179 մանէթով թնդանօթներուն արժածէն պակաս գնով :
— Ո՞րքան փող ձեռք բերաւ նա :

920. Վաթսունութը մանէթ և 40 կոպէկով 38 երկոտասանեակ պնակ գնուեցաւ, և նոցանէ 144 հատը՝ երկոտասանեակաւ 2 մանէթ և 40-ական կոպէկով ծախուեցաւ. իսկ մնացեալներուն երկոտասանեակը 2 մանէթ և 10-ական կոպէկով : — Ո՞րքան շահ ձեռք բերուեցաւ :

921. Շողենաւով մը 49 տակաւ շաքար բերուեցաւ, ընդ ամենը 6,468 մանէթ արժուութեամբ : Այս տակառները շողենաւին մէջ զետեղած ժամանակները՝ նոցանէ 1 հատը ջրին մէջ զլրուեցաւ և վատուեցաւ : — Ո՞րքան փող պիտի ստանայ նաւատէրը շաքարաց տեղափոխութեանը վարձ, եթէ փճացեալ տակաւ մը շաքարին զինը զեղջում անելներէն յետոյ, նոցա ամեն մէկին համար 8 մանէթ և 56 կոպ. վճարելու պարտաւոր մնան :

922. Աշակերտ մը 1,348 հատ զերմանական բառեր արտադրեց. այն է, առաջին 6 օրը՝ նա օրական 126 բառ արտադրեց. իսկ մնացեալ բառերը՝ 8 օրուան մէջ վերջացուց : — Վանիկան բառ զրած եղաւ նա այս 8 աւուրց իւրաքանչիւրին մէջ :

923. Ղանապարհօրդ մը իւր ուղեւորութեանը ժամանակ երկաթուղով 2,448 վերստ անցաւ, կառքով՝ 4 անգամ պակաս տարածութիւն. ծովով՝ կառքով և շողեկառքով գնացած արագութենէն 15 անգամով պակաս : — Վանիկ՞ վերստ ճանապարհօրդեց նա այս երեք եղանակաւ :

924. Վառաստունեհինգ ձողաչափ երկարութեամբ երկաթուղոյ մը շինութեանը համար 1,035 փութ երկաթեայ գաւազան պէտք է. իսկ զործարանէն միայն 29 ձողաչափ երկարութեամբ ճանապարհի համար պէտք եղած գաւազանները

բերուած էին : — Վանիկ՞ փութ զեռ հարկաւոր կը լինի ճանապարհը ամբողջացնելու համար :

925. Ղանապարհօրդ մը՝ օրը 256-ական վերստ կը յառաջանար, և այս եղանակաւ ամբողջ ամիս մը իւր ճանապարհօրութիւնը շարունակեց. իսկ իւր վերադարձը 28 օրուան մէջ կատարեց : — Վանիկան վերստ կանցնէր նա օրը իւր վերադառնալու միջոցին :

926. Արիւն ճանապարհօրդ իրարու պատահեցան, և իրարմէ տեղեկացան որ իրենցմէ իւրաքանչիւրը ճանապարհ ելած է այն տեղէն՝ ուր որ կերթայ երկրորդը : Աոցանէ մէկուն մինչև միւսին պատահիլը 15 օր անցել էր, օրը 84 վերստ յառաջանալով. իսկ միւսը 28 օր, օրը 90 վերստ յառաջանալով : — Վանիկ՞ օրուան մէջ նոցանէ իւրաքանչիւրը մնացեալ ճանապարհին տարածութիւնը կը կտրէ, եթէ նոքա միւսնոյն արագութեամբ երթալու լինին :

927. Վործաւոր մը զործարանին մէջ՝ մէկ տարուայ շրջանին՝ ամսական 28 մանէթ և 50 կոպ. կատանար. իսկ իւր ծախուցը համար շաբաթը 4 մանէթ և 95 կոպ. կը վատնէր : Այս անձը իւր աւելացուցած փողովը առուտուր անել սկսաւ, և ունեցած բոլոր փողովը 36 չետվերա զարի գնեց : — Ո՞րքան վճարեց ամեն մէկ չետվերոտին :

928. Վործաւոր մը տարեկան 144 մանէթ և 84 կոպ. վարձով ծառայութեան մտաւ : Արիւն տարի և 4 ամիս ծառայելէն յետոյ թողուց իւր տեղը, և ախրժմէն փողիւ ստացաւ 283 մանէթ և 56 կոպ. և մնացեալ պահանջին փոխաւրէն՝ ձի մը : — Վանիկ՞ կարժէ այս կենդանին :

929. Առագաստանաւ մը շաբաթը 784 վերստ յառաջանալով՝ 48 օրէն նշանակեալ տեղը հասաւ. իսկ վերադարձին՝ այս նաւը օրը 96 վերստ կը կտրէր : — Վանիկ՞ օր տեղեց նորա վերադարձը :

930. Շաքարով բեռնաւորած սայլաշարք (06035) մը տօնավաճառ ուղարկուեցաւ. այն է, 16 սայլ՝ Յական տակառ դրուած, ընդ ամենը 1,632 փութ ծանրութեամբ շաքար ունենալով:—Վանի^օ կարժէ ամեն մէկ տակառը, եթէ շաքարին փութը 6 մանէթ 82 կոպ. գնահատուած է:

931. Լըկու շոգենաւ՝ որոնք 6,656 ձողաչափ իրարմէ հեռաւորութեան մէջ կը գտնուէին՝ իրարու հանդէպ գնացին:—Վանի^օ ժամէն իրարու կը պատահին նորա, եթէ նոցանէ մէկը՝ մէկ վայրկենի մէջ 14 ձողաչափ. իսկ միւսը՝ նոյնքան ժամանակուան մէջ՝ 18 ձողաչափ կը յառաջանայ:

932. Մոսկովէն Լակուտսկա գտնուած ճանապարհի միջոցն է 7,945 վերստ: Լըկու ճանապարհորդ միւսնոյն ժամանակ այս երկու քաղաքներէն իրարու հանդէպ ճանապարհ ելան, և 35 օր անցանելէն յետոյ իրարու պատահեցան. Մոսկովէն եկողը օրը 136 վերստ կը յառաջանար:—Վանիկան վերստ օրը կը յառաջանար Լակուտսկայէն ճանապարհ ելնողը:

933. Մոսկովէն դէպի Օդեսայ 1,358 վերստ կը համարուի: Առաջին 8 օրը ճանապարհորդը կառքով անցաւ, իսկ մնացեալ 9 օրը՝ հետիոտն յառաջացաւ, օրը 54 վերստ կրտրելով: Առաջին 8 օրերը քանիկան վերստ կերթար նա:

934. Լըկու վաճառական իրարու հետ վաճառք կը փոխանակեն: Նոցանէ մէկը կառաջարկէ 7 փութ շաքար, փութը 6 մանէթ 82 կոպ. գնահատելով, իսկ միւսը նորա փոխարէն 9 ֆունթ չայ, ֆունթին 4 մանէթ 35 կոպ. գին դնելով:—Նոցանէ ^{որ}ը որքանով միւսին պարտաւոր կը մնայ:

935. Վառական մը 3 տեսակ անուշիղէն իրարու խառնեց: Մէկ անօթին մէջ 8 ֆունթ կար, ֆունթը 1 մանէթ 20 կոպ. արժող. միւս անօթին մէջ՝ 6 ֆունթ, ֆունթը 75 կոպէկնոց. իսկ երրորդին մէջ՝ 10 ֆունթ:— Ո՞րքան

կարժէ երրորդ անօթին մէջ եղած անուշիղէնին ֆունթը, եթէ բոլոր խառնուրդին ֆունթը 95 կոպ. կարժէ:

936. Խանութի մը համար 76 երկոտասանեակ պնակ գնուեցաւ 136 մանէթ 80 կոպէկի: Սորա տեղափոխելու ժամանակ 14 հատը կտրտեցաւ:—Վանի^օ պէտք է ծախել ամեն մէկ պնակը, որպէս զի բոլորէն 24 մանէթ և 84 կոպ. շահ ստացուի:

937. Աղիւսաշէն շտեմարան մը շինելու համար՝ նախ և առաջ 25 սայլ աղիւս բերուեցաւ, ամեն մէկուն մէջ 126-ական հատ դրուած. յետոյ 36 սայլ ևս, վերստին ամեն մէկուն մէջ 125-ական հատ:—Վանի^օ սայլ աղիւս դեռ պէտք է բերել, եթէ գնուած ամբողջ աղիւսներուն թիւն է 16,600, ամեն մէկ սայլին մէջ 180-ական հատ դնելով:

938. Գիւղացւոյն մէկը 4,500 վարունդ ունենալով, որոց մէկ հարիւրեակը 60 կոպ. կարժէր, ուրիշ գիւղացւոյ մը ստաւ, նոցա փոխարէն 9 չետվերիկ ինձոր առնելով, ամեն մէկը 1 մանէթ 20 կոպ. արժողութեամբ, և 2 փութ աղ, փութը 2 մանէթ 50 կոպէկէն. իսկ մնացեալ դրամական պահանջմանը տեղ՝ աշխատեցնելու համար ձի մը առաւ նորանէ:—Վանի^օ օր պիտի գործածէ այդ զրաստը, եթէ նորա աշխատութեան օրական վարձը 80 կոպ. կը համարուի:

939. Տան մը շինութեանը համար գործարանէն 32,000 աղիւս առնուած է 300 մանէթ 80 կոպ. արժողութեամբ:—Վանի^օ նստաւ այս աղիւսներուն մէկ հարիւրեակը, և ի՞նչքան արժեց նոցա տեղափոխութիւնը, եթէ բացայայտ է որ 1 հազարեակ աղիւսին կրողէք՝ 1 մանէթ 25 կոպ. կը վճարուի:

940. Տօնավաճառի մը մէջ՝ մէկ վաճառականը 1,400 փութ շաքար ծախեց. միւսը 1,050 կանգուն թաւիշ, եր-

բորդը՝ 1,200 վեդրօ գինի։ Այս երեքն ալ համահասար քանակութեամբ փող ստացան. իսկ բորբին մէկանց ձեռք բերած գումարը հասաւ 50,400 մանէթի։—Քանի՞ կը ծախէին նոքա շաքարին փութը, թաւշին կանգունը և գինւոյն վեդրօն։

941. Աղիւսի գործարանէ մը 320,000 աղիւնը 4,400 մանէթով գնեցին։ — Ո՞րքան վճարած եղան մէկ հաղարեակին համար։

942. Հասարակածին աստիճանը 105 վերստ տարածութեան կը հաւասարի։—Ի՞նչպիսի արագութեամբ՝ հասարակածին ամեն մէկ կէտը՝ երկրագնդիս առանցքին (ՕՇԵ) բոլորտիքը պտոյտ կուտայ։

943. Երկաթուղւոյ մը օրական բերած եկամուտը 1,356 մանէթ է. իսկ եւթը՝ 2,457 մանէթ շաբաթը։ — Ո՞րքան զուտ շահ կը բերէ տարին այս ճանապարհը։

944. Գործաւոր մը՝ գործարանին մէջ տարեկան 240 մանէթով վարձուեցաւ։ Այս մարդը 2 տարի 8 ամիս ծառայելէն վերջը հեռացաւ այդ տեղէն, ստանալով փողիւ 470 մանէթ 50 կոպ. այլ և հանդերձեղէնք՝ 39 մանէթ 90 կոպ. արժողութեամբ. իսկ վերջին մնացորդ փողին տեղ, կանգունը 1 մանէթ 20 կոպ. արժողութեամբ չուխայ առաւ։ —Քանի՞ կանգուն չուխայ ձեռք բերաւ նա։

645. Ենտառագիտին մէկը անտառ մը գնեց, որոյ մէջ 72,546 ծառ կար։ Աորա հաշուը՝ ամեն մէկ 6 ծառէն՝ մէկ խորանարդ ձողաչափ վառելափայտ պիտի ստացուէր։ Արդ այսքան քանակութեամբ նա կը մտածէ 10 մանէթ 80-ական կոպէկով ծախել։ — Աորա կարծեօք որքան զուտ շահ կարելի է ստանալ, այս անտառին 90,582 մանէթ 80 կոպ. վճարելով։

946. Գինեվաճառ մը 12 տակառ գինի գնեց, որոց ամեն մէկը 45-ական շեշ գինի կը պարունակէր, և վճարեց ամեն մէկ տակառին համար 40 մանէթ 50 կոպ.։ Այս գինւոյն վրայ նա 50 շեշ հաւասար ջուր աւելցուց, և սկսաւ ամեն մէկ շիշը 1 մանէթ 20 կոպէկով ծախել։ — Ո՞րքան շահ ձեռք բերած եղաւ։

947. Գործաւոր մը՝ բացի կիրակի օրերէն՝ օրական ընդ ամենը 1 մանէթ 20 կոպ. ստանալով, իւրաքանչիւր շաբաթը նա 1 մանէթ 24 կոպ. աւելցուց։ — Ո՞րքան փող վասնած եղաւ նա 2 տարուան մէջ։

948. Ջինսորաց գունդ մը 24 օրուան մէջ՝ օրը 36 վերստ անցնելով՝ նշանակեալ տեղը հասնել կը պարտաւորէր. բայց յետոյ տեսնուեցաւ որ, օրը նա կարող է 32-ական վերստ յառաջանալ, և դեռ 4 օր ևս ճանապարհին դադար առաւ։ —Քանի՞ օրուան մէջ աւարտեց այդ անցքը։

949. Գինեծախը արտասահմանէն 12,000 վեդրօ գինի բերել տուաւ, ամեն մէկ հարիւրեակ վեդրօյին 560 մանէթ վճարելով. իսկ ինքն սկսաւ այս գինիէն 10 վեդրօ պարունակող տակառիկը 64 մանէթի ծախել։ — Ո՞րքան շահուեցաւ բոլոր գինիէն։

950. Խանութէ մը 100 ծրար չուխային 23,540 մանէթի գնուեցաւ։ — Քանի՞ ծախել պէտք է այս չուխային ամեն մէկ ծրարը, որպէս զի բոլորէն 2,460 մանէթ շահ ստացուի։

951. Մարդուն մէկը տօնավաճառէն թէյ գնեց։ 15 ֆունթ՝ 3 մանէթ 40-ական կոպէկով ֆունթը. իսկ ֆնացեալ թէյերուն ամեն մէկ ֆունթը՝ 3 մանէթ 25 կոպէկով. և ինքը սկսաւ 25 ֆունթը 4-ական մանէթով ծախել ֆունթը. իսկ վերջին ֆնացորդը՝ 3 մանէթ 75-ական կոպէկի

Ֆունթը, և այս բոլորէն 64 մանէթ շահ ստացաւ: — Քանի՞
Ֆունթ չայ գնած էր այս մարդը:

952. Գինեվաճառին մէկը տակառ մը գինի գնեց, ամեն
մէկ վեդրոյին 4 մանէթ 20 կոպ. վճարելով, և նորա մէջ 6
վեդրո ջուր խառնելով՝ ամեն մէկ վեդրոն 5.ական մանէթով
ծախեց: Այս պատճառաւ նա բոլոր գինիէն 49 մանէթ շա-
հեցաւ: — Քանի՞ վեդրո էր գնած գինին:

953. Առաջին և երկրորդ կարգաց (классы) պատկանե-
ալ ճանապարհական տոմսակներէն 120 հատը՝ շոգնաւի
մը գրասենեկին մէջ՝ 127 մանէթ և 8 կոպէկի ծախուած
էր: Առաջին կարգի ամեն մէկ տոմսակը 1 մանէթ 47 կոպ.
կարժէր. իսկ երկրորդինը՝ 78 կոպ.: Այս երկու կարգաց վե-
րաբերեալ տոմսակներէն քանիկան հատ ծախուած է:

954. Մարդուն մէկը առաւօտը 3 մրգավաճառաց 100
լիմն տուաւ, և հրամայեց նոցա միւսնոյն գնով ծախել: Ե-
րեկոյին մրգավաճառաց մէկը 1 մանէթ 50 կոպ. փողիւ, և 4
հատ ևս չը ծախուած լիմն յետ բերաւ. միւսը 1 մանէթ
60 կոպ. և 3 լիմն. իսկ երրորդը՝ 1 մանէթ 20 կոպ. փողիւ
և 1 լիմն: — Քանի՞ լիմն արուած էր այդ առաւօտը այս 3
մրգավաճառաց իւրաքանչիւրին ծախելու համար:

ժ.Ե.

ԽՆԴԻՐԲ Ի ՎԵՐԱՅ ՅԱՐԱՆՈՒՆ ԽԱՌՆ ԹՈՒՈՑ.

955. Յառաջակողմեան անիւ մը 5 կանգուն. իսկ վերջ-
նակողմեանը՝ 7 կանգուն շրջապար ունի: — Քանի՞ պտոյտ պիտի
անէ առաջինը վերջի անիւէն աւելի 1 վերստ և 95 ձողաչափ
տեղ յառաջացած ժամանակները:

956. Գործարանի մը մէջ օրական 32 ձրագ կը վա-
ռուէր, որոյ ֆունթը 30 կոպ. կարժէր: — Քանի՞ կը նստի
յիշեալ գործարանին լուսաւորութեանը ծախքը 4 շաբա-
թուան մէջ, մինչդեռ յայտնի է՝ որ այս տեսակ 4 հատ
ձրագը՝ 28 լոտ ծանրութիւն ունի:

957. Վեց մղոն, 3 վերստ և 234 ձողաչափին մէջ քանի՞
բթաչափ կը պարունակուի:

958. Հարիւրքսանվեց միլիոն և 144 հազար մանրերորդ-
դին մէջ քանի՞ տարի կը գտնուի: (Տարին 365 օր հա-
շուելով):

959. Աստղաբաշխական տարին, այսինքն երկրիս արե-
գական բոլորաիքը արած շրջանին ժամանակը, հաւանաբա
31,556,928 մանրերորդի տեղուութեանը հաւասար է: — Քա-
նի՞ օր, քանի՞ ժամ, քանի՞ վայրկեան և մանրերորդ կձեռ-
նայ այսքան մանրերորդաց քանակութենէն:

960. Երկիրս իւր արեգակին բոլորաիքը արած ճանա-
պարհորդութիւնը կամ շրջանը 365 օրուան, 5 ժամուան,
48 վայրկեանի և 46 մանրերորդի մէջ կը կատարէ. իսկ լու-
սինը՝ իւր երկրիս բոլորաիքը արած պտոյտը՝ 27 օրուան 7
ժամուան և 5 մանրերորդի մէջ կը լրացնէ: — Ինչքանով
երկիրս իւր ճանապարհորդութեանը մէջ լուսնոյն արածէն
աւելի ժամանակ կը գործածէ:

961. 12 շաբաթուան մէջ գործարանի մը համար 8
փութ, 25 ֆունթ և 4 լոտ շաքար կը վաճառուի: — Ի՞նչ
քանակութեամբ շաքար պահեստի ունենալ պէտք է ամբողջ
մէկ տարուան բաւականանալու համար: (Տարին 52 շաբաթ
և 1 օր հաշուելով):

962. Քաղաքական հեռագրաթելը՝ 10 վերստով աւելի
հեռացնել պէտք եղաւ: Այս նպատակաւ 16 կտոր երկաթա-

Թեւ առնուեցաւ, ամեն մէկը 85 ձողաչափ և 1 կանգուն հե-
ռաւորութիւն ունենալով, և դեռ 24 ուրիշ երկաթաթելեր,
ամեն մէկուն երկարութիւնը 82 ձողաչափ և 2 կանգուն: —
Ո՞րքան երկաթաթել կը պակասի դեռ այդ շինութիւնը
աւարտելու համար:

963. Երկաթուղիէն 500 վերստ հեռաւորութիւն ու-
նեցող ճանապարհի մը վրայ հարկաւոր եղաւ երկաթեայ գա-
ւազաններ շարել: Եւրաքանչեւը շարաթ՝ 12 վերստ, 257
ձողաչափ և 4 ոտնաչափ տարածութեան վրայ այդ գաւա-
զաններէն դրուեցաւ: — Վանի՞ վերստ մնաց դեռ նոցանէ
դրուելու 35 շարաթէն յետոյ:

964. Մեքենայի մը անիւը 18 մանրերորդին մէջ 1
շրջան կանէ: — Վանի՞ պտոյտ կարող է անել այդ անիւը
2 ժամուան 40 վայրկեանի և 30 մանրերորդի մէջ:

965. Չուլարանի մը մէջ 24 զանգակ շինուեցաւ: Նո-
ցանէ ամեն մէկուն համար 87 փութ 19 ֆունթ և 72 զո-
լտնիկ պղինձ, և 1 ֆունթ 56 զօլ. արծաթ գնաց: — Ո՞րքան
կը կշռին բոլոր զանգակները, և քանի՞ կարժէ նոցանէ ամեն
մէկը, եթէ ընդ ամենը 1,974 մանթ շարժեցուցած են:

966. Պատերազմի մը ժամանակ 43 թնդանօթ 12-ական
հարուած առին: — Ո՞րքան վառօդ մնաց դեռ վառօդի արկ-
ղին մէջ, եթէ նորա մէջ 84 փութ և 18 ֆունթ վառօդ
լցուցած էին, իսկ ամեն մէկ լրածնուն՝ 6-ական ֆունթ վա-
ռօդ կերթար, և դեռ մնացեալ վառօդէն քանի՞ անգամ
լցուելու մնաց:

967. Մետաքսալաճառ մը՝ տօնալաճառէն 4 փութ 18
ֆունթ և 24 լօտ մետաքս գնեց: — Ո՞րքան վճարած եղաւ
նա, եթէ 12 ֆունթ կշռող մետաքսին ծրարը 103 մանթ
և 68 կոպ. գնահատուած է:

968. Գործարանի մը համար 3 փութ 10 ֆունթ և 24
լօտ թէյ գնուած է. որոյ 1 ֆունթը՝ 1 մանթ 60 կոպ.
կարժէ: — Ո՞րքան վճարուեցաւ այս թէյին:

969. Երկաթաթել շինող գործարան մը 18 ժամուան
մէջ 308 ձողաչափ և 4 ոտնաչափ երկարութեամբ հեռազրա-
թել կը պատրաստէ: — Ի՞նչքան երկարութիւն ունի քաղա-
քային հեռազրատան համար պատրաստուած երկաթաթելը,
եթէ նորա շինութիւնը աւարտուած է՝ 3 օրուայ 19 ժա-
մուայ և 29 վայրկեանի միջոցին մէջ:

970. Խանութի մը մէջ 18,456 լօտ պղինձ կար, որոյ
մէկը փութը 12 մանթ և 80 կոպէկով ծախուեցաւ: —
Ո՞րքան ստացուեցաւ այս բոլոր պղինձէն:

971. Ներկայ ժամուս մէջ՝ աղուն մէկուն ծննդենէն մին-
չև այս վայրկեանս՝ 98,736 ժամ անցել է: Եյս տղան դպրոց
ընդունուեցաւ, իւր ծննդենէն մինչև այն ժամանակը ունե-
նալով 7 տարի 4 ամիս և 18 օր, և այն տեղ 2 տարի 3
ամիս և 29 օր ժամանակ անցնելով՝ գիմնադիւս մուտ գործեց:
— Ո՞րքան ժամանակ է արդէն նորա գիմնադիւս մտածը:

972. Վաթսուն հոգի կերակրելու համար 15 պարկ ա-
լիւր գնուած է, ամեն մէկուն մէջ 3 փութ 18 ֆունթ և
9 լօտ զանուելով: — Ի՞նչ քանակութեամբ ալիւր կը մնայ 3
շարաթէն յետոյ, եթէ օրական ամեն մէկ մարդուն՝ 1 ֆունթ
14 լօտ ալիւր տալու լինին:

973. Եմուայ մը ընթացքին մէջ՝ գործարան մը՝ ճիշդ
թուով 72 փութ մաքուր պղինձ կը պատրաստէ: Մէկ տարի
և 10 ամիս ժամանակաւ այս կերպիւ պատրաստուած պղինձէն
24 թնդանօթ շինուեցաւ, ամեն մէկը 28 փութ և 16 ֆունթ
ճանրութիւն ունենալով, և համահասար ճանրութեամբ
4 հատ ալ զանգակ: — Ո՞րքան կը կշռէ ամեն մէկ զանգակը:

974. Արհեստաւորի մը քով 3 ֆունթ 10 լօտ և 2 զօլտանիկ արծաթ կայ . յորոց ամեն մէկը 10 լօտ և 2 զօլտանիկ ծանրութեամբ աշտանակներ շինեց, և նոցանէ ամեն մէկը 14 մանէթ 50-ական կոպէկով ծախեց : — Ո՞րքան փող ստացաւ նա :

975. Հացագործը 2 փութ 10 ֆունթ և 8 զօլտանիկ ալիւրէն խմոր շինեց, ամեն մէկ եփուելու հացին համար 2 ֆունթ և 12 լօտ ալիւր առնելով, և այն հացերէն ամեն մէկը 16-ական կոպէկի ծախեց : — Ո՞րքան փող ձեռք բերաւ նա բոլոր շինած հացէն :

976. Չորս փութ 25 ֆունթ և 20 լօտ պղնձէն՝ արհեստաւորը կաթսաներ շինեց . ամեն մէկուն 3 ֆունթ և 12-ական լօտ ծանրութիւն տալով, և նոցա ամեն մէկը 1 մանէթ և 95-ական կոպէկով ծախեց : — Ո՞րքան փող ստացաւ նա բոլոր կաթսաներէն :

977. Թղթատարական ճանապարհին երկարութիւնը 400 վերստի հասուցանելու համար 1 տարի 4 ամիս աշխատեցաւ . իւրաքանչիւր օր 15 վերստ և 240 ձողաչափ յառաջանալով . իսկ մնացեալ ճանապարհին շինութիւնը 32 շաբաթէն աւարտեցաւ . — Ի՞նչ երկարութեամբ ճանապարհ շինուած եղաւ այս վերջի եօթնեկաց իւրաքանչիւրին մէջ :

978. Վառատունելինը ձողաչափ և 2 կանգուն երկարութիւն ունեցող բակի մը մէջ՝ դասարանի մը աշակերտները զբօսեցնելու նպատակաւ հետեւեալ կերպիւ կարգի շարեցին . Ութը տղայքը՝ մէկըմէկէ 3 ձողաչափ 2 կանգուն և 12 վերջոյ հեռաւորութիւն ունեցող միջոցի մը մէջ կանգնեցուցին . յետոյ 5 աշակերտ՝ 2 ձողաչափ 1 կանգուն և 9 վերջոյ իրարմէ հեռաւորութեան մէջ . 4 աշակերտ՝ 1 ձողաչափ 2 կանգուն և 11 վերջոյ միջոցի մէջ . իսկ մնացեալները՝ դարձեալ իրարմէ

2 կանգուն և 1-ական վերջոյ միջոցի մէջ : — Վանի՞ էր այս դրութեամբ կարգի կանգնող աշակերտաց թիւը :

979. Վործարանի մը պիտոյիցը համար 18 պարկ ալիւր գնուած է, ամեն մէկուն մէջ 3 փութ և 12 ֆունթ պարունակած լինելով, զոր 4 շաբաթ է գործ դրին օրական 1 փութ և 16 ֆունթ է գործ դնելով . իսկ մնացեալ ալիւրը հարկաւոր չը լինելուն պատճառաւ՝ ֆունթը 30 կոպէկով ծախեցին : — Ո՞րքան փող ստացուեցաւ մնացեալ ալիւրին համար :

980. Օխուորաց համար 18 ծրար չուխայ գնուեցաւ, ամեն մէկը 38 կանգուն և 2 վերջոյ ունենալով, և նոցանէ 85 վերարկու կարուեցաւ, ամեն մէկուն համար 3 կանգուն և 12 վերջոյ չուխայ գործածելով, և 56 հատ ևս կրկնավերարկու : — Ո՞րքան չուխայ է գործ դրուած եղաւ՝ այս երկրորդ տեսակ զգեստին ամեն մէկուն համար :

981. Վառօդարանի մը մէջ 1,491 փութ և 30 ֆունթ վառօդ պատրաստուած է . զորս տակառիկներու մէջ լցուցին : — Ինչհարիւր տասնեութը փութ 72 տակառիկներու մէջ պարունակուեցաւ : — Վանի՞ դեռ այսպիսի տակառիկ պէտք է մնացեալ վառօդը նոցա մէջ լեցնելու համար :

982. Ուսումնարանի մը աշակերտուհեացը համար 475 կանգուն չուխայ գնուեցաւ . յորոց 346 կանգուն և 12 վերջոյ 73 զոյգ շրջազգեստներու (платье) համար գործածուեցաւ : — Վանի՞ զոյգ դեռ այս տեսակ շրջազգեստներ կարելի է շինել մնացեալ չուխայէն :

983. Հարիւր օրուայ միջոցին մէջ՝ շոգենաւ մը 7,840 վերստ ճանապարհ կտրեց . իսկ նաւապիտը այնպէս կը հաշուէր՝ որ եթէ միւսնոյն արագութեամբ ճանապարհը շարունակելու լինի՝ 60 օրէն գնալու տեղը կը հասնի : — Ի՞նչքան

երկարութիւն ունի այլ ամբողջ ճանապարհը՝ զոր անպատ-
ճառ շոգենաւով անցնել պէտք է :

984. Արծաթագործը 4 ֆունթ և 14 լօտ արծաթէն
1 երկոտասանեակ բաժակ՝ և 1 երկոտասանեակ ևս սեղանի
զրգալ շինեց : — Ո՛րքան է բաժակին ծանրութիւնը, եթէ ա-
մեն մէկ զրգալին քաշն է 5 լօտ և 2 զօլտանիկ :

985. Արեւունակեց սայլը վրայ 288 չետվերիկ գարի բեռ-
ցուած էր, ամեն մէկ չետվերիկին քաշը 33 ֆունթ լինելով :
— Վանիկա՞ն փութ գարի բեռնաւորած էին ամեն մէկ
սայլին մէջ :

986. Արկու վաճառական իրարու հետ ապրանք փոխա-
նակեցին : Առջինն մէկը միւսին 12 փութ և 15 ֆունթ շա-
քար աւաջարկեց, փութը 7 մանէթ 20 կոպ. դնահատելով .
իսկ միւսը նորա փոխարէն կտաւ, կանդունին 18 կոպ. գին
դնելով : — Վանի՞ ծրար կտաւ սալ կը պարտաւորի երկրորդը,
եթէ ամեն մէկ ծրարը 45-ական կանգուն կտաւէ բաղկացած է :

987. Արկու վաճառական իրարու հետ ապրանք փոխա-
նակել կամեցան : Մէկը առաջարկեց 12 ծրար չուխայ ընդու-
նել, ամեն մէկը 36 կանգուն և 12 վերջով ունենալով, և
կանգունը 4 մանէթ 80 կոպ. դնահատելով . իսկ միւսը նոցա
փոխարէն թէյ, ֆունթը 2 մանէթ 40 կոպ. արժեցնելով :
— Ո՛րքան չայ պիտի տայ երկրորդ վաճառականը առաջինին :

988. Կալուածատէր մը 520 չետվերա և 4 չետվերիկ
գարի ունէր . Իւր ձեռքը համար ամբողջ տարուան մէջ առ-
սական 14 չետվերա 5 չետվերիկ և 6 գարնեց գարի փանեց .
280 չետվերա ծախեց . իսկ մնացեալը ցանելով՝ 1-ին 7
հունձք ստացաւ : — Ի՞նչ քան գարի հաւաքած եղաւ նա :

989. Պղնձագործը 4 կտոր պղինձ հալեցուց, որոց ամեն
մէկուն քաշն էր 2 ֆունթ, 19 լօտ և 1 զօլտանիկ, և դեռ

5 կտոր ևս, 4 ֆունթ, 16 լօտ և 2-ական զօլտանիկնոց . և
այս պղինձերէն կանդեղներ շինեց, ամեն մէկուն 3 ֆունթ 9
լօտ և 3 զօլտանիկ ծանրութիւն ստալով : — Վանի՞ կանդեղ
շինուեցաւ :

990. Ալիւրալվաճառի մը խանութը 12 խսիր հաճարի ա-
լիւր, և 16 խսիր ևս ցորենի ալիւր բերին, ընդ ամենը 161
փութ և 32 ֆունթ ծանրութիւն ունենալով : — Ի՞նչ քան կը
կշռէ հաճարի ալիւրին խսիրը, եթէ ցորենի ալիւրինը՝ 5
փութ 12 ֆունթ և 10 լօտ կը կշռէ :

991. Շոգենաւը 8 ժամուան մէջ 141 վերստ և 276
ձողաչափ կը յառաջանայ . իսկ անազաստաւոր նաւը այս տա-
րածութիւնը միայն 18 ժամուան մէջ անցնել կարող է : —
Ո՛րքան սեղ շոգենաւը՝ 24 ժամուան մէջ՝ առաքաստաւոր
նաւէն յառաջ անցնել կը կարողանայ, եթէ նորա երկուքն
ալ միւսնոյն ժամանակուան մէջ նաւահանգիստէն ճանապարհ
ելնելու լինին :

992. Գործարանի մը գործաւորները կերակրելու համար՝
18 խսիր ալիւր գնուեցաւ, ամեն մէկը 6 փութ և 24 ֆունթ
կշռող : — Ո՛րքան ալիւր կը մնայ 6 շաբաթ անցնելէն յետոյ,
եթէ հանապազօրեայ 34 ֆունթ 16 լօտ և 2 զօլտանիկ ա-
լիւր ուտուելու լինի :

993. Վաղաքային լուսաւորութեան համար վառելախւղ
գնուեցաւ . տասներկու տակաւ, ամեն մէկուն մէջ 9-ական
փութ 12 ֆունթ և 7 լօտ գտնուելով . 18 տակաւ 10-ական
փութնոց 15 ֆունթնոց և 19-ական լօտնոց, և դեռ 24 տա-
կաւ՝ 8-ական փութ 30 ֆունթ և 24 լօտնոց : Այս վա-
ռելախւղերը հաւասար մեծութեամբ 65 տակաւոց մէջ լցրին :
— Ի՞նչ քանակութեամբ իւր պարունակեց ամեն մէկը :

994. Արեւունեօթը ձողաչափ 5 ոտնաչափ և 8 բթա-
չափ երկարութիւն ունեցող չուանի մը կտորէն, 11 ձողաչափ

և 4 բթաչափ կտրեցին. իսկ մնացեալ չուանը հաւասար կըտորնեբու կտրեցին, ամեն մէկը 3 ձողաչափ 2 ոտնաչափ և 5 բթաչափ լինելով: — Քանի՞ կտոր այսչափ երկարութեամբ չուանի կտորներ ստացան:

995. Երբ արծաթեայ հին ջահեր կար, որոց ամեն մէկը 6 ֆունթ և 15 լոտ ծանրութիւն ունէր: Սորա իբր մաշուած և անպիտանացած առարկաներ, 465 մանէթ և 75 կոպէկի ծախուեցան: — Քանի՞ գնահատուեցաւ այդ արծաթին ֆունթը:

996. Քանն կանգուն երկարութեամբ հեռագրական երկաթաթելը՝ 1 փութ 12 ֆունթ և 16 լոտ կը կշռէ: — Ո՞րքան պիտի կշռէ, 1 վերստ 206 ձողաչափ և 2 կանգուն տարածութեան վրայ ձգուած երկաթաթելին ծանրութիւնը:

997. Իեռնարարձ շոգեկառքի մը մէջ 261 փութ և 25 ֆունթ ծանրութիւն դրին: Եյս բեռը հակերէ (ТЮКЪ) բաղկացած էր. նոցանէ 26 հասար 8-ական փութ, 30 ֆունթ, 21 լոտ և 1 զօլտանիկ կը կշռէին. իսկ մնացեալներէն ամեն մէկը 2 փութ, 4 ֆունթ, 7 լոտ և 1 զօլտանիկ: — Քանի՞ էր բովանդակ հակերուն թիւը:

998. Իեռնարարձ շոգեկառաց գնացքը, առանց դադար առնելու, 1 ժամուան և 4 վայրկենի մէջ 22 վերստ և 264 ձողաչափ տեղ կը յառաջանայ: — Ի՞նչքան ժամանակէն 4 մղոն 5 վերստ և 396 ձողաչափ հեռաւորութիւն ունեցող կայարանը կը հասնի, եթէ ճանապարհին 43 վայրկեան կանգներու լինի:

999. Շտեմարան մը բերուած 48 տակառ շաքարը՝ բոլորը միասին 91 բերկովէց, 9 փութ 30 ֆունթ և 30 լոտ կշռեց: Նոցանէ 23 տակառը՝ 20 փութ և 10-ական ֆունթ կշռեցին: — Ո՞րքան շաքար կար մնացեալ ամեն մէկ տակառաց մէջ՝ եթէ համահաստար էր քաշերը:

1000. Պետերբուրգէն մինչև Մոսկով 600 վերստի տարածութիւն կայ: Իեռնարարձ կառաց գնացքը 1 ժամուան և 45 վայրկենի մէջ 24-ական վերստ յառաջացաւ, և եօթնանգամ 1 ժամ և 25 վայրկեան տեղութեամբ դադար առաւ: — Ո՞րքան ժամանակէն այդ գնացքը այս մայրաքաղաքէն միւսը հասաւ:

1001. Ղանապարհորդ մը 192 վերստ ճանապարհ արաւ, ամեն մէկ վերստը 1 ժամուան և 45 վայրկենի մէջ կտրելով, և 9 կայարանաց մէջ հանգիստ առնելով՝ 1 ժամ և 14 վայրկեան տեղութեամբ: — Ո՞րքան ժամանակ ճանապարհին հանգրստութիւն առած եղաւ:

1002. Երծաթագործը՝ 30 ֆունթ և 16 լոտ արծաթէն՝ 1 երկոտասանեակ գաւաթ շինեց, ամեն մէկուն 18 լոտ և 2 զօլտանիկ ծանրութիւն տալով. 1 երկոտասանեակ ևս դրգալ, ամեն մէկը 13 լոտ և 1 զօլտանիկ կշռելով. իսկ մնացեալ արծաթէն՝ աշտանակներ, ամեն մէկը 24 լոտ և 3 զօլտանիկ ծանրութեամբ: — Ի՞նչքան փող ձեռք բերաւ նա ամեն մէկ աշտանակէն՝ ամենքը մէկանց 561 մանէթ և 60 կոպէկի ծախելով:

1003. Յիսունեութ կանգուն և 8 վերշոկ ժապաւէնէն կանանց վերաբերեալ զարդեր շինուեցաւ, ամեն մէկուն համար 2 կանգուն և 7 վերշոկ ի գործ դրուելով, և այս զարդերէն ամեն մէկը 5 մանէթ 80 կոպէկով ծախուեցաւ: — Ո՞րքան շահ ձեռք բերուեցաւ, եթէ ժապաւէնին 1 կանգունը 1 մանէթ 92 կոպ. կարժէր:

1004. Հինգ փութ և 20 ֆունթ պղնձէն, արհեստաւորը ինքնատեղեր շինեց, ամեն մէկուն 24 ֆունթ ծանրութիւն տալով, և նոցանէ ամեն մէկը 8 մանէթ 80 կոպէկով ծախեց: — Ո՞րքան ստացաւ ամբողջ ինքնատեղ շինութեանը

համար, թէ որ պղնձին փութը 10 մանէթ 80 կոպ. կը գնահատուի:

1005. Արհեստաւորի մը քով 16 ֆունթ 16 լօտ և 2 զօլտոնիկ արծաթ կար. յորակ 6 ֆունթ 24 լօտ և 2 զօլտոնիկը առնելով՝ 25 հաս գաւաթ շինեց: — Վանի^ո նմանապիսի գաւաթներ կը շինուի դեռ մնացեալ արծաթէն:

1006. Ասոցալառուին մէկը 12 մղն և 5 վերստ տարածութեան վրայ դրուելու հեռագրաթելի մը, նոյնպէս և 58 մղն տարածութեան վրայ հասաատուելու մէկ ուրիշ հեռագրաթելի մը շինութիւնը յանձն առաւ: — Ի^ոնչքան պիտի ստանայ երկրորդին շինութեանը համար, եթէ առաջնոյն շինութեանը համար 10,502 մանէթ վճարած են:

1007. Իսանութի մը մէջ 11 փութ և 19 ֆունթ վառելիւղ պարունակող տակառ մը կար: Այս իւղէն 5-ական ֆունթ և 20-ական լօտ պարունակող 48 շիշերու մէջ լցուցին, և ֆունթը 15-ական կոպէկով ծախեցին: Իսկ մնացեալ իւղը աւելի փոքրիկ սրուակներու (СОСУДЪ) մէջ լցուցին, որոց ամեն մէկը 3 ֆունթ և 12 լօտ կը պարունակէր, և ամեն մէկ սրուակը 54-ական կոպէկով ծախեցին: — Ո՞րքան փող ստացուեցաւ ամբողջ վառելիւղէն:

1008. Գործարանի մը համար 9 փութ և 24 ֆունթ շաքար գնուած էր, ամեն մէկ փութին 8 մանէթ 40 կոպ. վճարելով: Այս շաքարէն իւրաքանչիւր օր 16-ական ֆունթի գործ կը դրուէր: Վեց օր անցնելէն զկնի՝ նկատեցին որ յեշեալ շաքարը ընտիր տեսակէ չէր, հետեւաբար մնացեալ քանակութիւնը յետ ուղարկեցին: — Ո՞րքան փող յետ պիտի ստացուի:

1009. Տաննեթթը վերստ տարածութիւն ունեցող ճանապարհ մը նորոգութեան կարօտ էր: Առաջին շաքար

գործաւորներ 2 վերսա և 316 ձողաչափ տեղ աշխատեցան. երկրորդ շաքարթը՝ 3 վերսա և 128 ձողաչափ. երրորդ շաքարթը՝ 3 վերսա և 426 ձողաչափ. չորրորդ շաքարթը՝ 3 վերսա և 378 ձողաչափ. իսկ մնացեալ տարածութիւնը 5-դ շաքարթը աւարտեցին: — Ո՞րքան ստացան նոքա հինգերորդ շաքարթուայ մէջ աշխատածնուն համար, երբ 1 վերսա տեղի նորոգութեանը համար 30 մանէթ վճարուեցաւ:

1010. Տակառաց մէջ լցուած 20 փութ սուրճ շոյնաւ բերուեցաւ: Նոցանէ մէկուն մէջ 4 փութ և 18 ֆունթ կար. երկրորդին մէջ՝ 3 փութ, 17 ֆունթ և 19 լօտ. երրորդին մէջ՝ 5 փութ, 15 ֆունթ և 17 լօտ. չորրորդին մէջ՝ 3 փութ, 9 ֆունթ և 12 լօտ. իսկ մնացեալ սուրճը հինգերորդ տակառին մէջ լցուած էր, զոր անլղուշաբար ձեռքէն թողնելով ջուրն ընկաւ և փճացաւ: — Ո՞րքան փաս կրեց այս սրճերուն տէրը, եթէ նոցանէ փութը 19 մանէթ և 20 կոպ. գնահատուած էր:

1011. Վաճառական մը՝ ամեն մէկը 28-ական կանգունէ բաղկացեալ 15 ծրար չուխայ ունէր: Ոոցա մէկ մասը 749 մանէթով ծախեց, և իրեն քով դեռ 232 կանգուն և 12 վերջով չուխայ մնաց: — Վանի^ո վաճառած եղաւ այս չուխային կանգունը:

1012. Չուխայանի մը մէջ 20 թնդանօթ շինուեցաւ, ամեն մէկուն 56 բերկովէց, 7 փութ և 20 ֆունթ ծանրութիւն տրուելով: Նոցանէ 9 հատը կշռելով ծախուեցաւ, 1 փութ պղնձին համար 19 մանէթ և 60 կոպ. ստանալով: — Ո՞րքան փող առնուեցաւ, եթէ ամեն մէկ թնդանօթի շինողէքի համար՝ դեռ 50-ական մանէթ 60 կոպ. ստացուեցաւ:

1013. Արուստաւորը 12 երկաթեայ կաթսաներ պատրաստեց, ամենքը մէկանց 16 փութ և 32 ֆունթ ծանրու-

Թիւն ունենալով : Վոցանէ 7 հատը նա ծախեց, երկաթին ամեն մէկ փութին համար 6 մանէթ 40 կոպ. առնելով . իսկ ամեն մէկ կաթսային ևս շինողէք 4 մանէթ 50 կոպ. ստացաւ : — Ո՞րքան փող ձեռք բերաւ նա ծախած 7 կաթսաներուն համար :

1014. Վաճառականի մը քով 3 տեսակ բրդեղէն ազաները կար : Մէկ տեսակէն 6 ծրար քանակութեամբ, ամեն մէկը 72 կանգուն և 10 վերջոյ պարունակելով . միւսէն 12 ծրար՝ ամեն մէկը 64 կանգուն և 8 վերջոյ . և երրորդ տեսակէն՝ 1 ծրար, 29 կանգուն և 4 վերջոյ : Այս ապրանքը նա չուխայի հետ փոխանակեց, ամեն մէկ 4 կանգուն բրդեղէնին փոխարէն 1 կանգուն չուխայ ընդունելով : — Ի՞նչքան չուխայ ընդունած եղաւ :

1015. Խանութի մը մէջ 16 պարկ ընկոյզ կար, ամեն մէկուն մէջ 2 փութ և 15 ֆունթ լինելով, և այս ընկուզներուն փութը 5 մանէթ 60 կոպէկով ծախեցին : — Ո՞րքան շահ ձեռք բերուեցաւ, եթէ այս ընկուզներուն պարկը 10 մանէթ և 40 կոպ. արժած էր խանութպանին :

1016. Վաճառականին մէկը, ամեն մէկը 69 մանէթ և 40 կոպէկով 12 հաս արծաթեայ հին կանգեղներ գնեց, և այս գնուած արծաթեղէն առարկայից ամեն մէկ ֆունթը 25 մանէթ 60 կոպէկով ծախեց : — Ո՞րքան շահեցաւ նա, եթէ ամեն մէկ կանգեղին ծանրութիւնն էր 3 ֆունթ և 15 լոտ :

1017. Արհեստաւորը՝ 4 փութ 13 ֆունթ և 8 լոտ պղնձէն կաթսաներ շինեց, ամեն մէկ հատին 5 ֆունթ և 8 լոտ ծանրութիւն տալով, և նոցա ամեն մէկը 4 մանէթ 32 կոպէկով ծախեց : — Ո՞րքան ստացաւ աշխատութեան համար, եթէ պղնձին ֆունթը նորա 52 կոպէկի նստած էր :

1018. Չորս փութ կապարէն զնտակներ շինուեցան . ամեն մէկը 6 լոտ և 2 զօլտանիկ կշռելով, և բոլոր զնտորաց

մէկ մէկ երկոտասանեակ բաժանուեցան : — Քանի՞ զնտորաց բաժանուեցան այդ զնտակները :

1019. Վալուածատէր մը իւր դաշտերէն 4,095 փութ խոտ հնձեց, յորոց 156 մանէթի տուաւ հնձողաց, երեք փութ 10 ֆունթը 1 մանէթի գնահատելով՝ 23 սայլ նուրանէ ծախեց, ամեն մէկուն մէջ 16 փութ և 15 ֆունթ լինելով . իսկ դաշտերուն մէջ դեռ 115 խուրձ (СНОПЬ) խոտ մնաց : — Ի՞նչ քանակութեամբ խոտ կը պարունակէր այս մնացեալ խուրձերուն ամեն մէկը :

1020. Տօնավաճառի մէջ վաճառական մը 12 փութ թէյ գնեց, ֆունթը 1 մանէթ 80 կոպէկով, և զանոնք մինչև իւր բնակած քաղաքը փոխադրել տալու համար՝ ամեն մէկ փութին 4 մանէթ 60 կոպ. վճարեց : Այս թէյերէն 1 փութ և 12 ֆունթը փճանալով՝ ծախուելու յարմար չեղան . իսկ մնացեալները 215 մանէթ շահով ծախուեցան : — Քանի՞ վաճառուած եղաւ այս թէյին ֆունթը :

1021. Շուքի միջոցաւ՝ զանգակատան մը բարձրութիւնը չափել կը կամենան : Այս նպատակաւ նորա մօտակայքը 4 կանգուն և 12 վերջոյ երկարութեամբ գաւազան մը ջրցեցին նկատեցին որ իրմէ 7 ձողաչափ, երկու կանգուն և 12 վերջոյ երկարութեամբ շուք կը ձգէր . իսկ նոյն ժամանակը զանգակատունը 110 ձողաչափ, 2 կանգուն և 8 վերջոյ շուք կարձակէր : — Ի՞նչքան էր զանգակատանը բարձրութիւնը :

1022. Երկաթուղւոյ մը գնացքը՝ առաջուան ժամանակաց մէջ՝ 2 օրուայ և 2 ժամուայ մէջ մէկ քաղաքէն միւսը կանցնէր . իսկ ներկայ ժամանակս՝ միևնոյն միջոցը՝ 40 ժամուան մէջ կը կտրուի . բայց ամեն մէկ ժամը առաջուայ զրնացքէն 4 վերստ և 100 ձողաչափով աւելի արագ կերթայ : — Ի՞նչքան է այս երկու քաղաքաց մէջի տարածութիւնը :

1023. Պղնձագործը իւր քովը ունեցած պղնձէն 12 ինքնաեռ շինել կամեցաւ. բայց յետոյ հաշուելով տեսաւ որ 18 հատ կաթսայ շինելը աւելի շահաւոր պիտի լինէր իրեն : — Ի՞նչքան պղնձ ունէր նա, եթէ յայտնի է՝ որ ամեն մէկ կաթսան թեթեւքաշ ելաւ :

1024. Պետերբուրգ քաղաքը 1,703 թուականին շինուեցաւ : — Վանի՞ տարի անցել է նորա շինութենէն մինչև ներկայ թուականս :

1025. Վրիստոսի Տեառն մերոյ ծննդենէն 988 տարի անցնելէն յետոյ՝ քրիստոնէական հաւատը Ռուսաստանի մէջ տարածուեցաւ : — Վանի՞ տարի անցած է մինչև ներկայ թուականս :

1026. Նապօլէոն Ա.-ը 1768 թուականին՝ Օդոսսոսի 16-ին ծնաւ. իսկ 1804 թուակ. Մայիսի 18-ին Գաղղիոյ զահը բարձրացաւ : — Իւր ծննդենէն քանի՞ տարի յետոյ այդ ազգին թագաւորական զահը նստաւ :

1027. Գաղղեացիք 1812 թ. Սեպտեմբերի 2-ին Մուկովի վրայ արշաւեցին. իսկ Ռուսք՝ 1814 թ. Մարտի 19 Փարիզ դիմեցին : — Վանի՞ տարի անցաւ այս երկու եղելութեանց մէջ, և ի՞նչքան ժամանակ եղաւ մինչև մեր օրը՝ սոցա ամեն մէկուն մէջ անցած միջոցը :

1028. Մեծն Պետրոս՝ Ռուսաց կայսրը 1672 թուականին ծնաւ. իսկ Աղէքսանդր Ա. ինքնակալը 1778-ին : — Վանի՞ տարի անցաւ նոցա երկուքին ծննդեանը միջոցին մէջ :

1029. Կատարինէ Բ. Ռուսաց կայսրուհին՝ իւր 34 տարեկան, 2 ամսուան և 7 օրուան հասակին՝ 1762 թուականին Յունիսի 28-ին զահ բարձրացաւ. իսկ 68 տարեկան, 6 ամսուան և 15 օրուան հասակին վախճանեցաւ : — Ո՞ր թուականին ծնաւ այս կայսրուհին, և ո՞ր թ. վախճանեցաւ :

1030. Ղանապարհորդին մէկը 1867 թուականին, Մայիսի 15-ին՝ և երեկոցեան 5-դ ժամը 30 վայրկեան անցած՝ Պետերբուրգէն արտասահման երթալու ճանապարհ ելաւ. իսկ 1870-ին, Հոկտեմբերի 28-ին՝ առաւօտեան 10-դ ժամը 40 վայրկեան անցած՝ յետ վերադարձաւ : — Ո՞րքան ժամանակ անցուցած եղաւ նա ճանապարհորդութեան մէջ :

1031. Ռուսաց Մեծն Պետրոս Կայսրը 1672 թուականին, Մայիսի 30-ին ծնաւ. իսկ 1725-ին, Յունվարի 28-ին վախճանեցաւ : — Վանի՞ տարիէն Մեծն Պետրոս իւր ծննդենէն յետոյ վախճանեցաւ :

1032. Ինքնակալ Աղէքսանդր Ա.-ը 1801-ին Մարտի 12-ին կայսերական զահը բարձրացաւ, և 24 տարի, 8 ամիս և 7-ն օր թագաւորեց : — Վանի՞ երրորդ տարուան մէջ, և ո՞ր թուականին վախճանեցաւ նա :

ՎԵՐՁ ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍԻՆ.

ՕՐԻՆԱԿԸ ԹՈՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆՑ.

- 1. ԳՈՒՄԱՐԵԼ: 489 + 567 + 375 + 743.
- 2. 587 + 349 + 86 + 258 + 405.
- 3. 8,056 + 3,928 + 964 + 8,396 + 748 + 1,275.
- 4. 45,827 + 57,495 + 73,649 + 5,908 + 49,886.
- 5. 58,647 + 368,429 + 176,078 + 375,696 + 20,150.
- 6. 7,604,827 + 396,725 + 8,963,427 + 6,298,974 + 16,736,047.

8. ԳՈՒՄԱՐԵԼ Հեռեհաղորդ: Հինգ միլիոն եօթանասուներ Վեց հազար չորս հարիւր ութը: Երեսուներ Վեց միլիոն Հինգ հարիւր հազար երեք հարիւր ինսուներ Վեց: Վեց հազար չորս հարիւր յիսուներ Վեց միլիոն եօթանասուներ Հինգ հազար եօթն հարիւր քառասուն: Ութը հազար եօթը միլիոն ինը հազար եօթը: Քառասուներ եօթը հազար յիսուներ Վեց:

7. ԳՈՒՄԱՐԵԼ: Հինգ հարիւր ութը: Հազար եօթը հարիւր ինը: Հինգ հազար Վեց: Երեսուներ ութը հազար ինսուներ երկու: Ինը հազար չորս հարիւր ութը:

9. ԳՈՒՄԱՐԵԼ:

3	7	8	2	0	9	6	4	3	2	8	7
9	6	7	0	6	3	4	5	7	8	9	4
	7	2	6	3	4	9	9	9	6	7	8
	5	7	4	8	8	8	6	3	4	9	7
		8	2	6	3	4	4	4	7	0	9
		5	7	6	4	9	7	8	6	4	5
			9	7	1	8	2	6	3	4	9
			8	2	3	6	7	5	4	8	5
				9	7	2	0	6	5	4	8
					7	3	6	5	4	8	7

- 10. ՀԱՆՈՒՄՆ ԿԱՄ ԲԱՐՉՈՒՄՆ: 72-48.
- 11. 346-234.
- 12. 482-365.
- 13. 508-234.
- 14. 780-487.
- 15. 1,100-756.
- 16. 2,000-854.
- 17. 7,946-3,539.
- 18. 52,006-38,458.
- 19. 7,506,024-967,427.
- 20. 1,364,027,064-764,568,972.

21. Քսաներեք հազար եօթը հարիւր չորս թիւէն, հանել տասներեք հազար եօթանասուներ Վեցը:

22. Երեք հազար քսանը Վեց միլիոն չորս հազար երկու հարիւր եօթը թիւէն հանել Հինգ հարիւր ութը միլիոն եօթանասուներ Հինգ հազար ինսուներ չորսը:

23 5 հազար միլիոնէն հանել 4,989,506,792-ը:

- 24. ԸՆԶՄԱՐԿԱՏԿԵԼ: 36 X 8.
- 25. 128 X 40.
- 26. 360 X 70.
- 27. 427 X 12.
- 28. 308 X 37.
- 29. 485 X 276.
- 30. 536 X 234.
- 31. 1,256 X 609.
- 32. 7,428 X 507.
- 33. 87,054 X 860.
- 34. 72,600 X 490.
- 35. 405,250 X 5,080.
- 36. 890,625 X 384.
- 37. 748 X 748.
- 38. 24 X 24 X 24.
- 39. 625 X 625 X 625.
- 40. 5,027 X 5,027.
- 41. 60,008 X 60,008.
- 42. ԸՆԴԱՆԵԼ: 84-ը 12-ի վայ.
- 43. 256 : 32.
- 44. 7,992 : 54.
- 45. 11,868 : 138.
- 46. 27,208 : 358.
- 47. 187,568 : 607.
- 48. 281,624 : 749.
- 49. 1,924,916 : 4,508.
- 50. 3,750,264 : 8,924.
- 51. 71,560,000 : 7,527.
- 52. 74,567,624 : 9,500.
- 53. 462,833,934 : 3,278.
- 54. 41,028,000 : 7,800.

- 55. (456 + 7,082 + 8,964 + 728) X 378.
- 56. (54,768 - 53,829) X 408 + (77,111 X 8).
- 57. (45,687 + 33,885) : 349 + (8,359 X 108).
- 58. (202,032 : 549) - (173,480 : 485).
- 59. (318,860 : 428) - (7,283 - 6,539).
- 60. (666 X 555) - 444 X 777.
- 61. { (148 X 54) + (5,124 : 12) } - { (5,120 : 128) + (126 X 37) }.
- 62. Տրուած է 2 գումարելի թիւեր . 45,698, 7,379 և 94,600 գումարը: Գտնել

երրորդ գումարելի թիւը:
63. Տրուած է 3 գումարելի թիւեր . 58,649, 76,537 և 9,999 և 800,000 գումարը: Գտնել չորրորդ գումարելի թիւը:

64. Գումարելի թուոց գումարը 5 միլիոնի հաւասար է: Գումարելի թուոյն մէկը 884,570 թուին հաւասար է . իսկ բոլոր միւս մնացեալներն ևս՝ իրենց մէջ հաւասար թիւ են: Ո՞րքան մնացեալ ամեն մէկ գումարելիներուն մեծութիւնը:

65. Առաջարկուած է 3 գումարելի թիւեր . 76,896, 52,384 և 79,368 և 242,424 գումարը: Գտնել մնացեալ իրենց մէջ չորս հաւասար գումարելիները:

66. Տրուած է նուազելի 72,000 և նուազական՝ 56,048: Գտնել մնացորդը:

67. Տրուած է 546,727 հանելի թիւը, և 98,989 նոր տարբերութիւնը: Գտնել նուազելի թիւը:

68. Տրուած է տարբերութիւն՝ 58,496 թիւը, և 269,507 նուազելին: Գտնել նուազական կամ հանելի թիւը:

69. Նուազելի թիւը 735 միլիոնի հաւասար է. իսկ արբերութիւնը՝ հանելի թիւէն 456,735-ով աւելի է: Ո՞րքան է տարբերութիւնն ու նուազականը:

70. Նուազելի թիւը արբերութիւնը հետ գումարուած՝ 827,046 թուոյն հաւասար է . իսկ նուազելին՝ աւանց մնացորդի 497,258 թուոյն հաւասար: Գտնել արբերութիւնը:

71. Բազմապատկելին 27,565 թիւն է . իսկ բազմապատկիչը՝ 4,736 թիւը: Գտնել արտադրեալը:

72. Բազմապատկելին 56,486 թիւն է. իսկ արտադրեալը 21,351,708 թիւը: Գլու-
նեւ բազմապատկելիքը:

73. 876 թիւը բազմապատկելին է. իսկ արտադրեալը 7,467,024 թիւը: Գտնել
բազմապատկելի թիւը:

74. Բազմապատկելիքը 1,125 թիւն է. իսկ արտադրեալը 9,000,000 թիւը: Գտնել
բազմապատկեալը:

75. Երկու թուոց արտադրեալէն 7,574 թիւը հանելով՝ հաւասարե 9,960,426-ի.
Իսկ բազմապատկչաց մէկն է 3,560 թիւը: — Ո՞րքան է երկրորդ բազմապատկելիքը:

76. Բաժանելին 3,318,572 թիւն է. իսկ բաժանարարն է 439 թիւը: Գտնել
բանորդը:

77. Բաժանելին 4,741,650 թիւն է. իսկ բանորդն է 6,425 թիւը: Գտնել բա-
ժանարարը:

78. Բաժանարարը 875 թիւն է, բանորդը 4,937 թիւը, եւ մնացորդն եւս՝ 779
թիւը: Գտնել բաժանելին:

79. Բաժանելին 5,993,268 թիւն է, բանորդը 7,529. իսկ մնացորդը՝ 181: Գլու-
նեւ բաժանարարը:

80. Բաժանարարը 875 թիւն է, բանորդը 4,937. մնացորդը 779: Գտնել բա-
ժանելին:

81. Բաժանելին 45,927,480 թիւն է, բանորդը 12,843. իսկ մնացորդը՝ 912:
Գտնել բաժանարարը:

82. Բաժանմանէն մնացորդը 608 թիւն է, բաժանարարը 7,368. իսկ բանորդը 569՝
— Ո՞րքան է բաժանելի թիւը:

83. Բաժանելին 53,890,426 թիւն է, բաժանարարը 6,578. իսկ մնացորդը 3,450:
Գտնել բանորդը:

84. Բաժանելին 60 միլիոնի հաւասար է, բաժանարարը 898-ի. իսկ բանորդը
66,815 թուոյն: Գտնել մնացորդը:

85. Ո՞րքան կտացուի, եթէ 560 թիւը՝ ինքն իւր վրայ անգամ բազմապատկելու
լինի՞ր:

86. Քանի՞ անգամ կարելի է 380,078 միլիոն 125 հազարը հետզհետե բաժանել
7,250 թուոյն վրայ:

87. 4,260 եւ 528 թուոց արտադրեալէն հանել նոցա գումարը, եւ ստացուած
թիւը՝ վերայիշեալ թուոց տարբերութեանը վրայ բաժանել:

88. 546 թուոյն վրայ անյայտ թուոյ մը բազմապատկուելէն 21,210 թիւը ար-
տադրեալ ստացուեցաւ: — Ի՞նչպիսի երկու թուեր իրարու հետ բազմապատկել պէտք է,
որպէս զի արտադրեալը 240 անգամ աւելի ստացուի:

89. Թուոյ մը 540-ով բաժանմանէն 7,200 բանորդ թիւը ստացուեցաւ: — Ի՞նչ
պիսի թիւ նոյն բաժանարարին վրայ բաժանել պէտք է, որպէս զի բանորդը 100 ան-
գամով պակաս ստացուի:

Յո՛ւրազ ո՛ւսման 12 թո՛ւսն.

ՔԱՎՏՈՒՄՆ ԹՈՒՈՅ.

- 12 = 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 = 1 × 12
- 12 = 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 2 × 6
- 12 = 3 + 3 + 3 + 3 = 3 × 4
- 12 = 4 + 4 + 4 = 4 × 3
- 12 = 5 + 5 + 2 = 5 × 2 + 2
- 12 = 6 + 6 = 6 × 2
- 12 = 7 + 5
- 12 = 8 + 4
- 12 = 9 + 3
- 12 = 10 + 2
- 12 = 11 + 1

ՉՓՈՒՄՆ ԿԱՄ ԸՆԴՅԱՏՈՒՄՆ 4-ով.

- 4 + 4 + 4 = 12
- 4 × 3 = 12
- 12 - 4 - 4 - 4 = 0
- 12 : 4 = 3

ՉՓՈՒՄՆ 5-ով.

- 5 + 5 + 2 = 12
- 5 × 2 + 2 = 12
- 12 - 5 - 5 = 2
- 12 : 5 = 2(2)

Տես Ն.Ն. 92, 93, 94 100.

ԹՈՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՉԵԻՐ ԿԱՄ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ.

- 7 + 3 + 2 - 9 = թ.
- (3 × 4) - (12 : 3) + (12 : 4) = թ.
- (6 × 2) - (4 × 2) + (3 × 2) = թ.
- (12 - 7) + (12 - 8) + (12 - 9) = թ.
- (4 × 3) - (12 : 2) + (12 - 6) = թ.

Աղի-ն-ա-ն է-ա-զ-ա-պ-ա-ր-ի-ն-ը-ն-ը

2 × 2 = 4	3 × 3 = 9	4 × 4 = 16
2 × 3 = 6	3 × 4 = 12	4 × 5 = 20
2 × 4 = 8	3 × 5 = 15	4 × 6 = 24
2 × 5 = 10	3 × 6 = 18	4 × 7 = 28
2 × 6 = 12	3 × 7 = 21	4 × 8 = 32
2 × 7 = 14	3 × 8 = 24	4 × 9 = 36
2 × 8 = 16	3 × 9 = 27	
2 × 9 = 18		
5 × 5 = 25	6 × 6 = 36	7 × 7 = 49
5 × 6 = 30	6 × 7 = 42	7 × 8 = 56
5 × 7 = 35	6 × 8 = 48	7 × 9 = 63
5 × 8 = 40	6 × 9 = 54	
5 × 9 = 45		

8 × 8 = 64
8 × 9 = 72

9 × 9 = 81

Պի-ն-ա-գ-ր-ե-ան աղ-ն-ա-ն է-ա-զ-ա-պ-ա-ր-ի-ն-ը-ն-ը

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	4	6	8	10	12	14	16	18
3	6	9	12	15	18	21	24	27
4	8	12	16	20	24	28	32	36
5	10	15	20	25	30	35	40	45
6	12	18	24	30	36	42	48	54
7	14	21	28	35	42	49	56	63
8	16	24	32	40	48	56	64	72
9	18	27	36	45	54	63	72	81

Յո-ց-ան շ-ի-ն-ը

1) ԵՐԿԱՐՈՒԹԵԱՆ ՉԱՓԵՐ

1 Մղձը կը պարունակէ	=	7 վերստ :
„ վերստ (փարսախ)	=	500 ձողաչափ :
„ ձողաչափ	=	3 կանգուն :
„ կանգուն	=	4 քառորդ կամ 16 վերջիկ :
„ ձողաչափ	=	7 սոնաչափ :
„ սոնաչափ	=	12 ըմաչափ :
„ ըմաչափ	=	10 դճաչափ :

2) ՄԱԿԵՐԵՒՈՒԹԻ ՉԱՓԵՐ

1 քառակուսի մղձը ունի	49 քառ.	վերստ (7 × 7 = 49) :
„ „ վերստ	250,000	„ ձողաչափ (500 × 500) :
„ „ ձողաչափ	9	„ կանգուն (3 × 3 = 9) :
„ „ կանգուն (*)	256	„ վերջիկ (16 × 16) :
„ „ ձողաչափ	49	„ սոնաչափ (7 × 7) :
„ „ սոնաչափ	144	„ ըմաչափ (12 × 12) :
„ „ ըմաչափ	100	„ դճաչափ (10 × 10) :
„ Երասվարը	= 60 × 40 = 80 × 30 = 2,400	քառակուսի ձողաչափ :

3) ՄԱՐՄՆՈՑ ԾԱՒԱԼԻ ՉԱՓԵՐԸ

1 Խորանարդեան ձողաչափ ունի	27 Խորանարդեան կանգուն (3 × 3 × 3 = 27) :
„ „ կանգուն	4,096 „ վերջիկ (16 × 16 × 16 = 4,096) :
„ „ ձողաչափ	343 „ սոնաչափ (7 × 7 × 7 = 343) :
„ „ սոնաչափ	1,728 „ ըմաչափ (12 × 12 × 12 = 1,728) :
„ „ ըմաչափ	1,000 „ դճաչափ (10 × 10 × 10 = 1,000) :

4) ՀԵՂՈՒԿ ՄԱՐՄՆՈՑ ՉԱՓԵՐԸ

1 Տակառ ունի	40 վեդրո (դՄԼ) :
„ վեդրո	10 շափ :
„ շափ	2 կիսաչափ կամ կրոփկա :

5) ՀՆՑԱՅԻՆ ՉԱՓԵՐԸ

1 Լասոր կը պարունակէ	12 շեպերո կամ Խսիր :
„ շեպերո	8 շեպերիկ :
„ շեպերիկ	8 դարնեց :

(*) կանգուն ЗОКОТЬ. գաղ՝ аршинъ.

6) ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ԿՇԻՌՆԵՐԸ.

1 բերկովեցը	ուճի 10 փուլ:
„ փուլը	„ 40 ֆուլ:
„ ֆուլը	„ 32 լտ կամ 96 զօլտնիկ:
„ լտը	„ 3 զօլտնիկ:
„ զօլտնիկը	„ 96 մաս (դօլի):

7) ՏԵՂԱՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿՇԻՌՆԵՐԸ.

1 ֆուլը	ուճի 12 ունկի (համարեա 84 զօլտնիկ):
„ ունկին	„ 8 դրամ:
„ դրամը	„ 3 սկրուպուլ:
„ սկրուպուլը	„ 20 դրան (դարեհատ):

(8) ԴՐԱՄՆԵՐԸ.

1 իմպերեալը	ուճի 10 մանէթ 30 կոպ. (ուսկի):
„ կէս իմպերեալը	„ 5 „ 15 „
„ մանէթը	„ 100 կոպէկ:
„ երեքշաղերաւք.	„ 75 „
„ պալտիննիկը	„ 50 „
„ շեւիերաակը	„ 25 „
„ դժուգրիվէննիկը	„ 20 „
„ պետաւտիննիկը	„ 15 „
„ դրիվէննիկը	„ 10 „
„ պետաակը	„ 5 „
„ ալտինը	„ 3 „
„ դէնգան	„ 2 պօլուշկայ:
„ պօլուշկան	„ 1/4 կոպ.
„ կոպէկը	„ 2 դէնգայ (դրօշ):

9) ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԶԱՓԵՐԸ.

Մէկ տարին ուճի 12 ամիս կամ 365 օր. (նահանջ տարի 366 օր կը սրբաւանակէ):

1 դարը ուճի 100 տարի:

„ ամիսը	„ 30 օր. { ոմանք ևս 31 օր. իսկ ֆետր. ամիսը 28 օր. իսկ 4 տարին մէկ անգամ 29 օր. այն է նահանջ տարուան մէջ:
„ շաբաթը	կամ եօթնեակը ուճի 7 օր:
„ տարին	ուճի 52 եօթնեակ:
„ օրը	„ 24 ժամ:
„ ժամը	„ 60 րոպէ:
„ րոպէն	„ 60 մանրերկրորդ:

10) ԹՂԹԻ ԶԱՓԵՐԸ.

1 Պրակը կը սրբաւանակէ	480 թերթ:	{ Տպագրական թերթերունը առ հառարակ 500 թերթ կը սրբաւանակեն:
„ ձեռքը (десть)	„ 24 „	
„ պրակը	„ 20 ձեռք:	

Յո՛ւ՛յ ա՛յ ի՛ն՛ս ր՛ի՛ն՛ ի՛ն՛ս.

ԿԱՐԳԵՐ.

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆԷ ԿԱՐԳԵՐՈՒ ՄԷՋ.

1) միւսոր,	1) միւսոր,
2) հազարաւոր,	2) տասնաւոր,
3) միլիոնաւոր,	3) հարիւրաւոր,
4) հազար միլիոնաւոր (միլիարդներ),	
5) բիլիոնաւոր,	
6) հազար բիլիոնաւոր,	
7) միլիոն բիլիոնաւոր,	
8) տրիլիոն,	

և այլն:

1) Միւսորներ.	1) միւսոր = 1
	2) տասնաւոր = 10
	3) հարիւրաւոր = 100
2) Հազարաւորներ.	1) հազարաւոր = 1,000
	2) տասն հազարաւոր = 10,000
	3) հարիւր հազարաւոր = 100,000
3) Միլիոնաւորներ.	1) միլիոնաւոր = 1,000,000
	2) տասը միլիոնաւոր = 10,000,000
	3) հարիւր միլիոնաւոր = 100,000,000
4) Հազար միլիոնաւորներ.	1) հազար միլիոնաւոր = 1,000,000,000
	2) տասը հազար միլիոնաւոր = 10,000,000,000
	3) հարիւր հազար միլիոնաւոր = 100,000,000,000

և այլն:

Ծանօթութիւն: Թուարանական ձեռնարկաց շատերուն մէջ՝ թուարկութեան եղանակը պարզական սովորութեանը նմանեցուցած են. այսինքն, փոխանակ հազար միլիոն առելու բիլիոն ասուած է. բիլիոնը՝ տրիլիոն: Հազար բիլիոնը՝ քաղաքալիոն և այլն: Հետեւաբար թուակարգերը այսպէս կերթան. 1) միւսորներ. 2) հազարաւորներ. 3) միլիոնաւորներ. 4) բիլիոններ. 5) տրիլիոններ և այլն: Նոյնպէս ամեն մէկ կարգին մէջ երեք դասակարգութեամբ այսպէս կը հաշուին: 1) միւսորներ. 2) տասնաւորներ և 3) հարիւրաւորներ:

Յո՛ւրա՛կ Գո՛րծո՛ղն-Նե՛սե՛ց .

Ա. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ. $\left\{ \begin{array}{l} 1) \text{ Գու՛արե՛լիք,} \\ 2) \text{ Գու՛մար:} \end{array} \right.$ Բ. ՀԱՆՈՒՄՆ $\left\{ \begin{array}{l} 1) \text{ Նուազական,} \\ 2) \text{ Նուազել կամ հանել,} \\ 3) \text{ տարբերութիւն:} \end{array} \right.$

Գ. ԲԱԶՄԱԳԱՍԿՈՒԹԻՒՆ. $\left\{ \begin{array}{l} 1) \text{ բազմապատկել,} \\ 2) \text{ բազմապատկել,} \\ 3) \text{ արտադրեալ:} \end{array} \right.$ Դ. ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ $\left\{ \begin{array}{l} 1) \text{ բաժանել,} \\ 2) \text{ բաժանող,} \\ 3) \text{ քանորդ:} \end{array} \right.$

Ա. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ. $\left. \begin{array}{l} 48,265 \\ 87,184 \\ 5,069 \\ + 427 \end{array} \right\} \text{ ԳՈՒՄԱՐԵԼԻՔ.}$
 90,945

Բ. ՀԱՆՈՒՄՆ ԿԱՄ ԲԱՐՁՈՒՄՆ.
 73,086 նուազական,
 — 45,279 հանել կամ նուազել,
 27,807 տարբերութիւն:

Գ. ԲԱԶՄԱԳԱՍԿՈՒԹԻՒՆ.
 3,726
 × 58
 29,808
 186,30
 216,108 արտադրեալ.

Դ. ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ.
 բաժանել.
 45,972 | 76 բաժանող
 456 | 604 քանորդ.
 372
 304
 68 մնացորդ:

Վա՛ստա՛սըն-Նե՛ն լա՛ծմանց խնորհոց .

Ա. ԽՆԴԻՐ.

Աղելու համար 3 սայլ վարունգ գնուեցաւ: Առաջնոյն մէջ՝ 8 պարկ, ամեն մէկուն մէջ 236 հատ գանուելով երկրորդին մէջ՝ 7 պարկ, ամեն մէկուն մէջ 274 հատ. եւ երրորդին մէջ՝ 9 պարկ, ամեն մէկը 196 հատ պարունակող: Այս վարունգները հաւասար մեծութեամբ 10 տակառաց մէջ աղեցին: — Քանի՞ հատ պարունակեց ամեն մէկ տակառը, եթէ վերջէն նկատուեցաւ որ նոցանէ 190 հատը աղուելու պիտանի չէին:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿԱՄ ՀԱՇՈՒՈՒՄՆ.

326	274	196	1,888	5,570	5,380	10
× 8	× 7	× 9	1,918	— 190		538
1,888	1,918	1,764	1,764	5,380		
				5,570		

Ո՛րքն թե՛սա՛ր Գո՛րծո՛ղն-Նե՛սե՛ց .

Ա սայլին մէջ կար 1,888 վարունգ. բոլոր վարունգներուն թիւն էր 5,570
 Բ " " " 1,918 " աղուածներունը . 5,380
 Գ " " " 1,764 " ամեն մէկ տակառը պարունակեց 538

կամ թէ
 Ա սայլին մէջ գանուած վարունգներուն թիւն էր $236 \times 8 = 1,888$
 Բ " " " " " $274 \times 7 = 1,918$
 Գ " " " " " $194 \times 9 = 1,764$
 Բոլոր գնուած վարունգներուն թիւը $1,888 + 1,918 + 1,764 = 5,570$
 Աղուածներուն թիւը. $5,570 - 190 = 5,380$
 Ամեն մէկ տակառին մէջ գրուեցաւ. $5,380 : 10 = 538$

Բ. ԽՆԴԻՐ.

Արուեստաւորը 3 ֆունթ, 10 լօս եւ 2 զօլտանիկ արծաթ ունէր. յորմէ ամեն մէկը 10 լօս եւ 2 զօլտանիկ ծանրութեամբ մոմակաշներ շինեց, եւ նոցանէ ամեն մէկը 14 մանէթ 50 կոպէկով ծախեց: — Ո՞րքան փոշ մեք ձգած եղաւ նա:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ.

3 ֆ. 10 լ. 2. զօլ.	10 լօս. 2 զօլ.	320 զօլ.	32 զօլ.
× 32	× 3		10
96	30	1,450	
+ 10	+ 2	× 10	
106	32	14,500	
× 3			
318			
+ 2			
320			

ՄԻԱՇԱՐԿ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՄԲ.

3 ֆ. 10 լօս, 2 զօլ. = 320 զօլ.
 10 լօս, 2 զօլ. = 32 զօլ.
 Շինուած մոմակաշները 10.
 Ծախուածները 145 մանէթով.
 կամ թէ
 Շինուած մոմակաշները, (3 ֆ. 10 լօս, 2 զօլ. (10 լօս, 2 զօլ.) = 10.
 Ծախուածները, (14 մանէթ 50 կոպ.) × 10 = 145 մանէթ:

1. "Յ" - 5 անոց "2" ինքը "9"

Ա. Խ Ն Դ Ի Բ.

29 ընկուցը երկու եղբայր և երկու քուերց մեջ այն եղանակաւ բաժանուեցաւ, որպէս զի եղբայրը հաւասար թուով ընդունին. իսկ քուերերը սո՛հաւասարապէս: - Քանի՞ ընկուց կտանայ ամեն մէկ եղբայրը և քուերը:

$$\begin{array}{ll}
 29 = 2 \times 13 + 2 + 1 & 29 = 2 \times 7 + 11 + 4 \\
 2 \times 12 + 3 + 2 & 2 \times 6 + 10 + 7 \\
 2 \times 11 + 5 + 2 & 2 \times 5 + 13 + 6 \\
 2 \times 10 + 5 + 4 & 2 \times 4 + 17 + 4 \\
 2 \times 9 + 9 + 2 & 2 \times 3 + 14 + 9 \\
 2 \times 8 + 10 + 3 &
 \end{array}$$

և այլն:

Բ. Խ Ն Դ Ի Բ.

72 կուցէր քանի մը աղբատոց բաժանուեցաւ, իւրաքանչիւրին հաւասար թուով: - Քանի՞ աղբատ կար, և և՛ որքան յոցանէ իւրաքանչիւրը:

$$\begin{array}{ll}
 72 = 1 \times 72 & 72 = 9 \times 8 \\
 2 \times 36 & 12 \times 6 \\
 3 \times 24 & 18 \times 4 \\
 4 \times 18 & 24 \times 3 \\
 6 \times 12 & 36 \times 2 \\
 8 \times 9 & 72 \times 1
 \end{array}$$

Հարցման ընտանդաններ.

Թուանշան ձեւացնելու համար, Հոովմայեցիք հետեւեալ նշանները կը ցործածէին I կը նշանակէ (մէկ). V (հինգ) X (ասար). L (յիսուս). C (հարիւր). D (հինգ հարիւր). M (հազար. որոց միջոցաւ բոլոր թիւերը կը գրէին նորա:

I, X և C նշանները կարող են մինչեւ երեք անգամ կրկնուիլ միեւնոյն կարգին մեջ. զոր օրինակ, II կը նշանակէ (երկու). III (երեք). XX (քսան). XXX (երեսուն). CC (երկու հարիւր). CCC (երեք հարիւր):

V, L, D և M չեն կարող կարգին մեջ մէկ անգամն աւելի գրուիլ:

Փոքր թիւը մեծ թիւէն վերջը գրուելով՝ կը մեծցնէ զայն. զոր օրինակ, VI կը նշանակէ (վեց). XV (տասնը հինգ). LX (վաթսուս):

Փոքր թիւը՝ մեծ թուոցն առջեւը գրուելով՝ կը փոքրացնէ զայն, այնքան միաւորով՝ որքան որ կը պարունակէ ինքը. զոր օրինակ. IV կը նշանակէ (չորս). IX (ինը). XL (քառասուն). XC (ինսուն):

Թիւ մը ձեւակերպելու ժամանակ, որ քանի մը հազարեակներով ձեւացած է, հազարեակ թիւը կը գրուի. իսկ նորա ստորին աջ կողմէն կը գրուի յո տասը, ինչպէս Vm կը կարդացուի (5,000) XXm (20,000) Cm (100,000) Mm (1,000,000):

Օ Ր Ի Ն Ա Կ.

$$\begin{array}{ll}
 98 = \text{XCVIII} & 7,548 = \text{VIIIm DXLVIII} \\
 273 = \text{CCLXXIII} & 9,694 = \text{IXm DCXCIV} \\
 465 = \text{CDLXV} & 52,385 = \text{LIIm CCCLXXXV}
 \end{array}$$

Պ Ա Տ Ա Ս Ի Ա Ն Ի Է Խ Ն Դ Ր Ո Ց .

Մ Ա Ն Ն Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն .

Քուսակներ խնդրոց.	Պ Ա Տ Ա Ս Ի Ա Ն Ի Է .	Քուսակներ խնդրոց.	Պ Ա Տ Ա Ս Ի Ա Ն Ի Է .	Քուսակներ խնդրոց.	Պ Ա Տ Ա Ս Ի Ա Ն Ի Է .
1	3	39	3	77	9 վերստ.
2	3	40	3	78	5 կանգ.
3	1	41	5	79	1/2 կոպ.
4	4, 2-ական.	42	6	80	9 կանգ.
5	3	43	6	81	6, 9 վայրկեան.
6	1	44	4 5	82	6 խնձոր.
7	2	45	3	83	1 1/2 մատիտ.
8	3	46	6	84	10
9	2	47	10	85	9 կանգ.
10	2, 1, 1, 2 կոպ. դրամ:	48	2	86	2-ական թերթ.
11	4	49	2	87	11 նարինջ.
12	3	50	4, 6	88	11 կոպ.
13	5	51	3	89	3
14	5	52	2, 4, 4	90	5 կոպ.
15	1, 2, 2	53	4, 6	91	2 ֆունթ
16	3	54	4, 6	92	12
	{ 1+1+1+1+1	55	2, 3	93	2
	{ 3+2	56	10	94	11
17	{ 3+1+1 եւ սյն.	57	4, 10	95	3
	{ 1/2+1/2+2+2 եւ սյն:	58	7	96	12
18	6	59	5	97	1 ժամ.
19	6	60	6, 3, 2	98	7 ամիս.
20	3	61	10	99	6
21	3	62	1	100	6
22	1, 6	63	10	101	13
23	1	64	4	102	4
24	6	65	1	103	13
25	7, 5	66	3	104	13
26	3	67	6	105	7 կոպ.
27	5	68	Անորոշ.	106	14
28	Անորոշ.	69	նոյն.	107	12
29	5	70	նոյն.	108	8 եւ 6
30	2	71	նոյն.	109	3
31	4	72	նոյն.	110	15
32	1, 3	73	1	111	2 կոպ.
33	4, 2			112	6
34	5	74	{ 5+3+2	113	4
35	1		{ 5+3+1+1 եւ սյն.	114	Անորոշ.
36	2		{ 5+2+1/2+2+1/2	115	1 կոպ.
37	2		եւ սյն.	116	16
38	6, 2	75	9 կանգուն.	117	3
		76	10 դաս.		

Քուսակներ խնդրոց.	Պ Ա Տ Ա Ս Ի Ա Ն Ի Է .	Քուսակներ խնդրոց.	Պ Ա Տ Ա Ս Ի Ա Ն Ի Է .	Քուսակներ խնդրոց.	Պ Ա Տ Ա Ս Ի Ա Ն Ի Է .
118	4 կոպ.	167	8 կանգ.	215	25 օր.
119	2 կոպ.	168	Անորոշ.	216	30 կանգուն = 10 ձու- ղաշափ.
120	15 կոպ.	169	2	217	5, 15
121	6 եւ 8 կոպ.	170	11 կոպ.	218	18
122	4	171	4 դարնեց.	219	Անորոշ.
123	5	172	7 կոպ.	220	նոյն.
124	Անորոշ.	173	23 մանէթ.	221	նոյն.
125	1 կոպ.	174	2 կանգ.	222	նոյն.
126	0	175	5 ժամ.	223	նոյն.
127	6	176	Անորոշ.	224	30, 5
128	2 շարաթ եւ 4 օր.	177	5	225	6, 6, 9, 9
129	3	178	5	226	10, 6, 5 եւ 3-ական
130	18 կոպ.	179	3, 5, 7, 9	227	30 մանէթ.
131	18	180	6, 8, 10	228	16 օր.
132	2 եւ 4 կոպ.	181	9	229	18 նոյն.
133	12 եւ 6	182	20 մանէթ.	230	2
134	1	183	4 նոյն.	231	Անորոշ.
135	10	184	25	232	Երկրորդ 1 կոպ.
136	4	185	1	233	26
137	14 վերջի.	186	10, 5	234	12 ժամ.
138	7 կոպ.	187	25 կանգ.	235	15
139	10 կոպ.	188	5, 10, 10	236	2 կոպ.
140	0	189	10, 15	237	4, 2
141	20	190	4	238	Երկրորդ օրը 10-դ ժաման.
142	8	191	10, 16	239	26
143	1 կոպ.	192	2 կոպ.	240	6 կանգ.
144	10 կոպ.	193	Անորոշ.	241	8
145	10 հաս, 2 ական կոպ.	194	1 մանէթ.	242	10, 5, 3 կոպ.
146	1 շարաթ 3 օր.	195	27	243	6
147	14 վերջի.	196	3 շեռվերկ.	244	7 վերստ.
148	2 ձողաշափ.	197	12 ժամ.	245	2 կոպ.
149	20 կանգուն.	198	5	246	12, 14, 8
150	8 կոպ.	199	21 մանէթ.	247	18 օր
151	Անորոշ.	200	4	248	20
152	Անորոշ.	201	Առաւօտեան 11-դ ժամ, 19 ժամ.	249	11 ժամ.
153	նոյն.	202	7	250	5, 10, 20
154	նոյն.	203	4	251	4
155	նոյն.	204	11 կամ 12	252	12
156	նոյն.	205	6, 10, 12	253	29
157	2 վերջի.	206	29	254	0
158	2 կանգուն.	207	16 եւ 8	255	Անորոշ.
159	5	208	30	256	6 ամիս.
160	18	209	3 կոպ.	257	4 կոպ.
161	3-ական.	210	9 մանէթ.	258	4 մանէթ.
162	9 վերջի.	211	15	259	6, 8, 10, 1
163	2, 6 եւ 4-ական.	212	5, 10, 15	260	2 երկուսու 5 պնա
164	16	213	30 կոպ.		
165	4	214	2 նոյն.		
166	6 օր.				

Քուսանար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՔ.	Քուսանար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՔ.	Քուսանար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՔ.
261	12 եւ 25	310	5 նոյն, մամ	359	54=ժամ 2 օր 6 ժամ
262	Անորոշ.	311	7	360	3
263	38 կանգ.	312	23	361	27, 18, 9, 6, 3 եւ 2
264	38 եւ 4	313	9	362	Հաւասարապէս.
265	29	314	47	363	18
266	3 օր.	315	3	364	30 կոպ.
267	18, 21 եւ 30 կոպ.	316	Անորոշ.	365	11
268	26 ֆունթ.	317	8	366	17 մանէթ.
269	5 կոպ.	318	23 մանէթ.	367	5 կոպ.
270	40 մանէթ.	319	6	368	Անորոշ.
271	14 եւ 26 վերջով.	320	6	369	14 օր.
272	20	321	32 կոպ	370	14
273	2 մանէթ.	322	30 օր.	371	36 եւ 20
274	8	323	24	372	35 մանէթ.
275	3 մանէթ.	324	12, 9 եւ 24	373	Անորոշ.
276	3	325	9, 24 եւ 15 մանէթ.	374	56 կանգ.
277	4 մանէթ.	326	2 օր.	375	24 ֆունթ.
278	16, 12, 12	327	14 մանէթ.	376	3 վերստ.
279	Մէկ ժամանակուայ մէջ	328	49 նոյն եւ 10 շերտով.	377	19 կոպ.
280	5 վայրկեան.	329	Անորոշ.	378	9
281	Անորոշ.	330	1 կոպ.	379	16 կանգ.
282	9 լուծուան խնդրոց.	331	30 եւ 20 կոպ.	380	19
283	Անորոշ.	332	30 եւ 20 կոպ.	381	17 ֆունթ.
284	նոյն	333	26	382	Անորոշ.
285	նոյն.	334	10	383	30 եւ 29
286	32	335	50 եւ 30 մանէթ.	384	8 կոպ.
287	30	336	5	385	4 շարաթ.
288	27 եւ 9 կանգ.	337	10 կոպ.	386	25 մանէթ.
289	1/2 ֆունթ.	338	4 նոյն.	387	24 կոպ.
290	13	339	Անորոշ.	388	8 եւ 2
291	41	340	նոյն.	389	5 ֆունթ.
292	41 ֆունթ.	341	նոյն.	390	8 ֆունթ.
293	18 եւ 23 ֆունթ.	342	8, 9, 10, 11 եւ 12	391	21
294	Հաւասարապէս.	343	1 վերջով կը պահանջ.	392	34
295	19 եւ 13	344	2 ձողաչափ.	393	Առաջինը 6 ընկոյզ.
296	17 օր.	345	8 օր.	394	44 կանգ.
297	7 կոպ.	346	3	395	40 եւ 20
298	22 եւ 21	347	50 կոպ.	396	Աւր 2 ձող. 1 վերջ. մէջ
299	17 եւ 26 ձողաչափ.	348	51 եւ 36 կոպ.	397	26
300	Անորոշ.	349	51 վերստ.	398	24, 24, եւ 12
301	12 օր.	350	Անորոշ.	399	60
302	22 օր.	351	52 մանէթ.	400	12 ժամ. 60 վերստ.
303	12, 16, 16	352	39	401	Անորոշ.
304	44	353	4	402	Անորոշ.
305	4	354	13 եւ 52	403	նոյն.
306	1 օր.	355	10, 12, 14, 16	404	25 վայրկեան.
307	45	356	4 կոպ.	405	24
308	7 կոպ.	357	48 մանէթ.	406	32 մանէթ.
309	11 նոյն.	358	Անորոշ.	407	54 շերտվերստ.

Քուսանար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՔ.	Քուսանար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՔ.	Քուսանար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՔ.
408	61	457	Անորոշ.	506	27 վերստ.
409	44 մանէթ.	458	նոյն.	507	9
410	3 նոյն.	459	նոյն.	508	40 եւ 39
411	Անորոշ.	460	նոյն.	509	10
412	62	461	69 կանգ.	510	8 եւ 20 ժամ.
413	22 եւ 5	462	2 ժամ.	511	23
414	47 մանէթ.	463	36	512	40
415	17	464	32 կոպ.	513	16 մանէթ.
416	7	465	4	514	28, 20 եւ 32
417	7 վերստ.	466	59 կոպ.	515	46
418	54 եւ 9	467	43 եւ 28	516	Անորոշ.
419	36 եւ 63	468	Անորոշ.	517	նոյն.
420	Անորոշ.	469	12 մանէթ.	518	նոյն.
421	64 մանէթ.	470	8 կոպ.	519	19 1/2 մանէթ.
422	4 վիւթ.	471	15 մանէթ.	520	5 նոյն.
423	21	472	19	521	78 նոյն.
424	24 եւ 24	473	72 ձողաչափ.	522	3 կոպ.
425	56 մանէթ.	474	18	523	5
426	20, 28 եւ 16	475	72	524	81
427	16 ժամ.	476	12 վերստ.	525	9, 36 եւ 36
428	48 մանէթ.	477	2, 8 եւ 4 մանէթ.	526	27 կոպ.
429	48 նոյն.	478	32, 18 եւ 22	527	12, 15
430	9	479	72 կանգ.	528	9 ժամ.
432	11 ժամ.	480	42 եւ 31 ֆունթ.	529	38 եւ 44
431	5 կոպ.	481	73	530	82 կոպ.
433	1 մանէթ.	482	12 ժամ.	531	11
434	Անորոշ.	483	Անորոշ.	532	Անորոշ.
435	15	484	37	533	83
436	54 մանէթ.	485	50 եւ 40 կոպ.	534	7 մանէթ.
437	30 կոպ.	486	Անորոշ.	535	Անորոշ.
438	11	487	25 կոպ.	536	84 կոպ.
439	24 եւ 42 կոպ.	488	20 վերստ.	537	45 եւ 12
440	53 մանէթ.	489	60 մանէթ.	538	21 ֆունթ.
441	15	490	40 մանէթ.	539	84
442	58	491	15 կոպ.	540	14 կոպ.
443	34	492	5 եւ 20	541	42 նոյն.
544	12, 16, 20 եւ 20	493	Անորոշ.	542	12 ձողաչափ.
445	3 մանէթ.	494	28, 24 եւ 24	543	84
446	51 եւ 17	495	4 եւ 52	544	84 եւ 36
447	14	496	20, 40 եւ 16	545	26 կանգ.
448	69 ֆունթ.	497	Անորոշ.	546	5 մանէթ.
449	3 ժամ.	498	11, 22 եւ 44	547	Անորոշ.
450	Անորոշ.	499	77 կոպ.	548	36 վերստ.
451	14	500	20	549	86 եւ 85 մանէթ.
452	11 օր.	501	Անորոշ.	550	Անորոշ.
453	30	502	78	551	46 եւ 41
454	4 մանէթ.	503	15 մանէթ.	552	87
455	35 վերստ.	504	12 նոյն.	553	87 վերստ.
456	9 կոպ.	505	6 կոպ.	554	18 մանէթ.

Քրտահամար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒՖ.	Քրտահամար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒՖ.	Քրտահամար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒՖ.
555	88	604	29, 35 և 32	650	16 մանեթ.
556	88 կոպ.	605	56 ձողաչափ.	651	48
557	11	606	36, 20 և 40	652	8 օր.
558	44	607	96 և 64	653	6 շեւ. 2 շեւօրդկ. 6 դ.
559	72 ձողաչափ.	608	6 կոպ.	654	1 շեւ. 5 շեւօրդկ. 2 դ.
560	Անորոշ.	609	48	655	4 շեւօրդկ. 4 դարնեց.
561	61 և 28 մանեթ.	610	23	656	1 շեւ. 7 շեւօրդկ. 6 դ.
562	11	611	26	657	1 շեւ. 4 շեւօրդկ. 5 դ.
563	9	612	Անորոշ.	658	7 շեւ. 2 շեւօրդկ. 3 դ.
564	26 և 4	613	45 և 53	659	15 շեւ. 6 շեւօրդկ. 7 դ.
565	15	614	7 ամիս.	660	21 շեւ. 15 շեւ. 24 շեւօրդկ.
566	90 մանեթ.	615	35 ման. 21 և 42 ման.	661	10 օր.
567	9 կոպ.	616	42	662	9
568	10 մանեթ.	617	9 ֆունեթ.	663	7 օր.
569	12 լում.	618	11	664	1 կանգ. 4 վերջոկ.
570	60 և 30 կոպ.	619	57 և 42	665	3 ձողաչափ 1 կանգ.
571	15	620	16, 12 և 18	666	43 կոպ.
572	Անորոշ.	621	36, 30 և 33	667	65 կոպ.
573	Նոյն.	622	10 ժամ.	668	6 ոսնաչափ 5 բթաչա.
574	Նոյն.	623	2 կոպ.	669	44 ձողաչափ.
575	Նոյն.	624	4	670	3 կանգուն.
576	88 մանեթ.	625	6	671	8
577	3 մանեթ.	626	9	672	10 ձողաչափ.
578	58	627	100	673	3
579	10 կոպ.	628	20 և 80	674	9 վայրկեան.
580	91	629	4 կոպ.	675	5
581	12	630	4	676	4 ձողաչափ. 4 ոսնաչա.
582	Անորոշ.	631	Անորոշ.	677	12
583	24	632	23, 19 և 20	678	10
584	11 ժամ.	633	Անորոշ.	679	24 կոպ.
585	23	634	Նոյն.	680	1 կանգ. 12 վերջոկ
586	17	635	Նոյն.	681	10-ական.
587	11	636	27	682	Հաւասար.
588	7 կոպ.	637	10	683	1 ոսնաչափ. 11 բթաչա.
589	24, 30 և 39 ման.	638	12	684	Միահասարար.
590	94 մանեթ.	639	20 մանեթ.	685	6
591	18	640	3 շեւ. 2 շեւօրդկ.	686	10
592	3 մանեթ.	641	Հաւասարապէս.	687	1 ձողաչափ. 1 կանգ.
593	76 կոպ.	642	2 շեւօրդկ. 3 դարնեց.	688	2 կանգ. 8 վերջ. և 1 կանգ. 14 վերջոկ.
594	5 Նոյն.	643	3 շեւ. 7 շեւօրդկ. 4 դարնեց.	689	19 ձողաչափ. 10 բթաչա.
595	Անորոշ.	644	3 շեւ. 1 շեւօրդկ. և 1 շեւ. 5 շեւօրդկ.	690	1 կանգ. 3 վերջոկ.
596	10			691	5 ձողաչափ. 4 ոսնաչա.
597	41 և 55	645	6	692	19 կանգ. 8 վերջ. և 15 կանգ. 15 վերջոկ.
598	96	646	2 դարնեց.	693	2 ձող. 6 ոսն 3 բթ.
599	23 մանեթ.	647	3 շեւ. 1 դարնեց.	694	14 ձող. 1 կան. 17 բթ.
600	30 ժամ.	648	1 մանեթ.	695	13 ձող. 1 կանգ.
601	90 ֆունեթ.	649	6 դար. 1 շեւօրդկ. 7 դար. 1 շեւ. 1 դար.		
602					
603	12				

Քրտահամար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒՖ.	Քրտահամար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒՖ.	Քրտահամար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒՖ.
696	6 ձող. 1 կան. 4 վերջ.	742	9 լում. 1 զօլ.	786	1 մանեթ. 50 կ. և 7 մանեթ. 50 կոպ.
697	25 ձող. 1 կանգ. 8 վերջ.	743	3 ֆ. 9 լում. 2 զօլ.	787	150 մանեթ.
698	90 ձող. 4 ոսն. 2 բթ.	744	8 փունեթ. 17 ֆ.	788	360 ձողաչափ.
699	63 ձող. 5 ոսնաչափ.	745	5 փունեթ. 13 ֆ. 8 լում.	789	270 վերստ.
700	20 ձող. 1 կանգուն.	746	3 փթ. 10 ֆ. 20 լում.	790	182 ձողաչափ.
701	12 ձող. 1 կանգուն.	747	21 լում. 1 զօլ.	791	40 նարինջ. 12 կոպ.
702	11 ձող. 4 ոսնաչափ.	748	1 փունեթ. 3 ֆ. 19 լում.	792	16
703	2 ձող. 2 ոսն. 5 բթ.	749	20	793	12
704	9	750	6	794	600 մանեթ.
705	36 օր.	751	80 մանեթ.	795	80, 100, 110
706	1 ձող. 2 կան. 4 վերջ.	752	1 ֆունեթ. 27 լում.	796	12-ական անգամ.
707	5 ձող. 4 ոսնաչափ.	753	14 փ. 16 ֆ. 20 լում. և 4 փ. 2 ֆ. 29 լում. 2 դ.	797	170, 200 և 230
708	5 ձող. 2 կան. 4 վերջ.	754	13 լում. և 10 լում. 2 զ. 13 փ. 2 ֆունեթ.	798	Հաւասար կշռող.
709	9 մանեթ.	755	18 փ. 3 փ. 21 ֆունեթ. 4 փ. 28 ֆունեթ.	799	1 մանեթ.
710	3 ձող. 10 բթաչափ.			800	80
711	3 ձող. 4 ոսն. 6 բթ.			801	180, 150, 270
712	7			802	8-ական.
713	30 կանգուն.	756	14 ֆունեթ.	803	24 ձողաչափ.
714	90 կոպ.	757	1 փ. 17 ֆ. 1 զօլ.	804	40 ժամ. 600 վերստ.
715	32 լում.	758	3 մանեթ.	805	500
716	8 լում.	759	18	806	18 կոպ.
717	1 լում. 1 զօլ.	760	6 մանեթ. 20 կոպ.	807	Երկրորդ տարուան մէջ. 50 շեւօրդկ. 1 անգամ և 50 և 10 ֆունեթ.
718	19 ֆ. 8 լում.	761	6 մանեթ. 40 կոպ.	808	50 և 10 ֆունեթ.
719	7 փունեթ. 8 ֆունեթ.	762	80 օր.	809	1,000 կանգուն.
720	40 կանգուն.	763	3 մ. 20 կոպ. և 4 մ. 80 կոպ.	810	20
721	11 կանգուն.	764	20 մանեթ. և 20 կոպ.	811	400 ձողաչափ.
722	25	765	100 վերստ.	812	32 օր.
723	1 ֆունեթ. 15 լում.	766	336	813	20 մանեթ.
724	18 կոպ.	767	8 մանեթ.	814	11 ժամ 48 վայրկեան. 3 ժամ 7' 30".
725	37 ֆունեթ. 16 լում.	768	16 մանեթ. 56 կոպ.	815	8 ժամ 20 վայր.
726	75 մանեթ.	769	7 մանեթ. 70 կոպ.	816	101
727	36 մանեթ.	770	12 մանեթ. 78 կոպ.	817	1,361 փունեթ.
728	18 ֆունեթ. 8 լում.	771	6 կոպ. և 3 կոպ.	818	1,465 մարդ.
729	2 լում 1 զօլ.	772	30 կոպ. և 40 կոպ.	819	3,685 մարդ.
730	1 ֆ. 21 լում և 1 ֆ. 11 լում.	773	3 մանեթ. 70 կոպ.	820	22,126 վերստ.
731	1 փունեթ. 32 ֆունեթ. և 2 փունեթ. 16 ֆ.	774	90	821	43,600
732	2 ֆունեթ. 20 լում.	775	5 մանեթ. 90 կոպ.	822	108,000 մանեթ.
733	18 կանգուն.	776	20 գրիվ. և 5 դվա-գրիվներով.	823	301,536 մանեթ.
734	1 ֆ. 26 լում. և 2 ֆունեթ. 6 լում.	777	Անորոշ.	824	1,160,930
735	15 կոպ.	778	60	825	81 միլիոն.
736	19 մանեթ.	779	3 մանեթ. 20 կոպ.	826	3,932 վերստ.
737	1 փունեթ. 16 ֆունեթ.	780	79 մանեթ. 5 կոպ.	827	74,700 փունեթ.
738	29 ֆունեթ. 10 լում.	781	4 մանեթ. և 2 մ.	828	28,060 մանեթ.
739	34 ֆունեթ. 22 լում.	782	18	829	11,242 արտագար.
740	35 ֆունեթ. 27 լում.	783	2	830	210,558 մանեթ.
741	16 փունեթ. 27 ֆունեթ.	784	36 մանեթ.	831	31,046 շեւօրդկ.
		785	15 աղբատ. 75 կ. և 2 մանեթ. 25 կոպ.		

Թուականը խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒԹ.	Թուականը խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒԹ.	Թուականը խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒԹ.
832	284,000 մանեթ.	881	476	929	56 օր.
833	508	882	840 ժամ.	930	231 մանեթ. 88 կոպ.
834	604 վերստ.	883	11,440 մանեթ.	931	3 ժամ. 28 վայր.
835	818 ձողաշափ.	884	46 մանեթ.	932	91 վերստ.
836	21,404	885	85 կոպ.	933	109 վերստ.
837	49,080 մանեթ.	886	3 մանեթ. 25 կոպ.	934	Երկրորդը 8 մ. 59 կ.
838	517,~54	887	500 օր.	935	87 կոպ.
839	33,059 ֆունտ.	888	414 ժամ.	936	18 կոպ.
840	125,642	889	72 կոպ.	937	45
841	289 վերստ.	890	463	938	14 օր.
842	127 ձողաշափ.	891	9 մանեթ. 64 կոպ.	939	94 կոպ. եւ 40 ման.
843	44,935 մանեթ.	892	760,998 մանեթ.	940	12, 16 եւ 14 ման.
844	54,019 մանեթ.	893	1,440 մարդ.	941	13 մանեթ. 75 կոպ.
845	6,813,000	894	6,020 վերստ.	942	1,575 վերստ ժամ. մեջ.
846	336,445	895	50	943	366,825 մանեթ. (տա- րին 365 օր հաշ.)
847	388 ձողաշափ.	896	3,300 մանեթ.	944	108 կանդուսն.
848	15,739 մանեթ.	897	3,900	945	40,000 մանեթ.
849	2,926,179	898	265 մանեթ.	946	222 մանեթ.
850	1,088 ֆունտ.	899	100	947	619 ման. 84 կ. (տա- րին 52 շաբ. հաշ.)
851	743,076 մանեթ.	900	1,480 մանեթ.	948	31 օր.
852	1,946 վերստ.	901	2 մանեթ.	849	9,600 մանեթ.
853	294 մանեթ. 90 կոպ.	902	170 մանեթ.	950	260 մանեթ.
854	2,393 փուլ.	903	34 մանեթ. 56 կոպ.	951	120 ֆունտ.
855	61,840	904	400 մանեթ.	952	24
856	887 մանեթ. 52 կոպ.	905	1,904 մանեթ.	953	54 եւ 66
857	11,023 ման. 4 կոպ.	906	12 մանեթ. 43 կոպ.	954	40, 35 եւ 25
858	6,538 ման. 35 կոպ.	907	8 մանեթ. 40 կոպ.	955	102
859	1,481,088	908	50 եւ 60 կոպ.	956	58 ման. 80 կոպ.
860	106,920 ֆունտ.	909	22 մանեթ. 21 կոպ.	957	1,909,656 բթաշափ.
861	116,640 մանեթ.	910	18 մանեթ. 66 կոպ.	958	4 տարի.
862	2,800,095	911	22 մանեթ. 92 կոպ.	959	365 օր. 5 ժ. 48 վայր. 48 մանրերորդ.
863	39,922 ման. 22 կոպ.	912	538	960	337 օր. 22 ժ. 5' 41".
864	44,519 ման. 70 կոպ.	913	345	961	37 փ. 37 ֆ. 1 լոս.
865	87,946 մանեթ.	914	223	962	3 վերստ. 150 ձ. 2 կ.
866	86,832 մանեթ.	915	1,782 ֆ. եւ 178 ման. 20 կոպ.	963	61 վերստ. 485 ձող.
867	36,802,584	916	231 մանեթ. 25 կոպ.	964	535
868	144,783 ման. 84 կ.	917	24 վերստ.	965	2,100 փուլ. 32 ֆ. եւ 47,376 մանեթ.
869	279 միլիոն.	918	25 մանեթ. 44 կոպ.	966	7 փ. 2 ֆ. եւ 47 ման- գամ լցուելու.
870	23,498 միլիոն.	919	31,157 մանեթ.	967	1,544 մանեթ. 40 կ.
871	1,489,588 մանեթ.	920	15 մանեթ.	968	209 մանեթ. 20 կոպ.
872	265	921	278 մանեթ. 88 կոպ.	969	3 վերստ. 67 ձ. 1 ոսն.
873	348 վերստ.	922	74	970	184 մանեթ. 56 կոպ.
874	14,278 մանեթ.	923	3,264	971	1 տարի. 8 միս. 17 օր.
875	587	924	368 փուլ.	972	6 փուլ. 22 ֆ. 31 լ.
876	3,773	925	160 վերստ.		
877	125	926	30 եւ 14 օրեր.		
878	7 մանեթ. 35 կոպ.	927	2 մանեթ. 35 կոպ.		
879	238	928	54 մանեթ. 40 կոպ.		
880	248				

Թուականը խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒԹ.	Թուականը խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒԹ.	Թուականը խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԻԱՆԻՒՒԹ.
973	225 փուլ. 24 ֆ.	994	8	1015	46 մանեթ. 40 կոպ.
974	145 մանեթ.	995	24 մանեթ.	1016	232 մանեթ. 80 կոպ.
975	6 մանեթ. 8 կոպ.	996	139 փուլ. 5 ֆունտ.	1017	52 մանեթ. 47 կոպ.
976	107 մանեթ. 25 կոպ.	997	42	1018	64
977	4 վերստ. 380 ձող.	998	2 ժամ. 19 վայր.	1019	27 փուլ. 37 ֆունտ.
978	20	999	18 փ. 6 ֆ. 14 լոս.	1020	2 մանեթ. 65 կոպ.
979	16 մանեթ. 16 կոպ.	1000	39 ժամ. 55 վայր.	1021	22 ձող. 8 վերստ.
980	6 կանգ. 9 վերջոկ.	1001	1 օր. 9 ժ. 30 վայր.	1022	840 վերջոկ.
981	45	1002	23 մանեթ. 40 կոպ.	1023	3 փ. 2 ֆ. 8 լոս.
982	27	1003	26 մանեթ. 88 կոպ.	1024	172 տարի. (մինչև 1875 Թուականը)
983	12,544 վերստ.	1004	28 մանեթ. 60 կոպ.	1025	887 տ. (մինչև 1875թ.)
984	6 լոս. 1 զլ.	1005	36	1026	35 տարի. 9 միս. 2 օր.
985	52 փուլ. 32 ֆ.	1006	47,908 մանեթ.	1027	1 տարի. 6 միս. 17 օր.
986	11	1007	70 մանեթ. 74 կոպ.	1028	106 տարի.
987	22 փուլ. 2 ֆունտ.	1008	60 մանեթ. 48 կոպ.	1029	1728 Թ. Այ. 21-ին եւ 1796 Թ. Նոյեմբ. 6-ին.
988	447 շեռ. 1 շեռվրկ.	1009	105 մանեթ. 12 կոպ.	1030	3 տարի. 5 միս. 12 օր. 17 ժ. 10 վայր.
989	10	1010	66 մանեթ. 96 կոպ.	1031	52 տարի. 7 միս. 28 օր.
990	6 փ. 6 ֆ. 8 լոս.	1011	4 մանեթ.	1032	1825 Թ. Նոյեմբ. 19-ին.
991	235 վերստ. 460 ձող.	1012	5,460 մանեթ. 75 կ.		
992	82 փ. 22 ֆ. 4 լոս.	1013	94 մանեթ. 22 կոպ.		
993	7 փ. 33 ֆ. 10 լոս.	1014	309 կանգ. 12 վերջոկ.		

ՊԱՏԱՍԽԱՆԻՔ Ի ՎԵՐԱՅ ՕՐԻՆԱԿԱՑ

ԹՈՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ.

Թուահամար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԽԱՆԻՔ.	Թուահամար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԽԱՆԻՔ.	Թուահամար խնդրոց.	ՊԱՏԱՍԽԱՆԻՔ.
1	2,174	31	764,604	61	3,717
2	1,685	32	3,765,996	62	41,523
3	23,367	33	74,866,440	63	654,815
4	232,767	34	35,574,000	64	411,543
5	999,000	35	205,867 տասը հզր.	65	8,444
6	40 միլիոն.	36	342 միլիոն.	66	15,952
7	54,723	37	559,504	67	645,716
8	94,598,717,656	38	13,824	68	211,011
9	1,491,391,750,990	39	244,140,625	69	խտարր. = 367,728,368 լնուազ. = 367,271,682
10	24	40	25,270,729	70	164,894
11	112	41	3,600,960,064	71	343,667,840
12	117	42	7	72	378
13	274	43	8	73	8,524
14	293	44	148	74	8 հազար.
15	344	45	86	75	2,800
16	1,146	46	76	76	7,548
17	4,357	47	309	77	738
18	13,548	48	376	78	41,793,582
19	6,548,597	49	427	79	796
20	599,458,092	50	498. 1,818 մնաց.	80	4,320,654
21	4,428	51	8,018. 7,368 մնաց.	81	3,576
22	2,517,929,113	52	7,849. 2,124 մնաց.	82	4,193,000
23	10,493,208	53	141,194. 2 մնաց.	83	8,192
24	288	54	5,260	84	130
25	5,120	55	6,512,940	85	98,344,960,000
26	25,200	56	1 միլիոն.	86	3 անգամ.
27	5,124	57	903 հազար.	87	601, 1560 մնաց.
28	11,396	58	0	88	Անորոշ.
29	133,860	59	1	89	38,880
30	125,424	60	24,642		

ՀԵՄԵՆՕՏ ՅՈՒՅԱԿ

ԹՈՒԱՐԱՆԱԿԱՆ ԲԱՌԻՑ.

Աղիւսակ , Աղիւսակային , Աճեցական , Անգամ , Անընդհատ , Անհուն , Անչափակից , Անջատ , Առաջարկութիւն կամ խնդիր , Արդասիր , Արժէք , Արմատական , Արտադրեալ , Սրտադրել , Արտադրիչ , Բազմապատկիչ , — Փոքրագոյն , Բազմապատկել , Բազմապատելի , Բազմապատկիչ , Բազմապատկուածիւն , Բաժանարար , — Մեծագոյն հասարակ , Բաժանելի , Բաժանական , Բաժանականութիւն , Բաժանումն , Բան , Բաշխումն , Բարձրացուցանել ի բարձր աստի , Բացասական , Բացարձակ , Բալանդակութիւն , Գիտելիք կամ ծանօթութիւն . Գումար , Գումարել , Գումարումն , Գումարութիւն [Թուանշա- նակաց , Գրական , Գրականապէս , Գրամադուխ , Գրութիւն մեթրական , Եռանգամ , Երկմիլիոն , Երկրաչափական , Չանդուած , Չեկուցիչ . Չեղջումն արտաքին ,	table, tabulaire, croissante, terme, contenu, infini, incommensurable, abstrait, problème, résultat, valeur, radical, produit, produire, facteur, multiple, le plus petit multiple, multiplier, multiplicante, multiplicateur, multiplication, diviseur, le plus grand commun diviseur, dividende, divisible, divisibilité, division, raison, partage, élever au carré, negatif, absolu, total, remarque, somme, additionner, addition, système de logarithmes, positif, positivement, capital, système métrique, trillion, ternaire, billion, géométrique, masse, exposant, escompte en dehors,	таблица. табличный. возрастающий. членъ. непрерывный. безконечный. несовмѣрный. отвлеченный. задача. слѣдствие, выводъ. величина. коренный. произведение. производить. сомножитель. кратное число. наименьшее кратное число умножить. множимый. множитель. умноженіе. дѣлитель. общій наибольшій дѣли- тель. дѣлимое. число, которое можетъ быть дѣлямымъ. дѣлимость, дѣленіе. отношеніе. дѣлѣжь, раздѣлѣть. возвысить во вторую сте- пень. отрицательный. неограниченный. итогъ примѣчаніе. сумма. сложить. сложеніе. система логарифмовъ. положительный. положительно. капиталъ. система метрическая. триллионъ. утроенный. биллионъ. геометрическій. масса. (экспонентъ) указатель. учетъ векселей внѣшній.
---	---	---

— Կերթին ,
 Զուգադնութիւն ,
 Ընդունակութիւն ,
 Թիւ ,
 Թուարանական ,
 Թուարանութիւն ,
 Թուանշան ,
 Թուանշանակ ,
 Թուարկութիւն ,
 — Գրաւոր ,
 — Բանաւոր ,
 Լիտր ,
 Լուծել ,
 Լուծումն ,
 Լրումն [Թուարանական ,
 Խառն ,
 — Թիւ ,
 Խորանարդ ,
 — Արմատ ,
 Ծայրեր կամ Ծայրք ,
 Կաւ ,
 Կանոն ,
 — Բազադրւելեան ,
 — Բաշխման ի համեմատական մասունքս ,
 — Երկր ,
 — Զեղզման ,
 — Ընկերութեան ,
 — Համեմատական միջոց ,
 — Շահու ,
 Կնիք ,
 Կշիւ ,
 Կոտորակ ,
 Կոտորակային ձև ,
 Կրամ ,
 Համակարգ ,
 Համապատասխանիւ ,
 Համասեւ ,
 Համարիչ ,
 Համեմատական ,
 Համեմատութիւն ,
 Հանել ,
 Հանուն կամ Բարձունն ,
 Հանրահաշիւ ,
 Հաւասարագոր ,
 Հաւաստել ,
 Հաւաստիք ,
 Հետևանք ,
 Հետևորդ ,
 Հիմն ,
 Հնգամիլիոն ,
 Մակերևոյթ ,
 Մասնական ,
 Մէթր ,
 — Բառակուտի ,
 — Խորանարդ ,

escompte de dedans,
 équidifférence,
 capacité,
 nombre,
 arithmétique,
 arithmétique,
 chiffre,
 logarithme,
 numération,
 — écrite,
 — parlée,
 litre,
 résoudre,
 solution,
 complément arithmétique,
 compe,
 nombre complexe,
 cube,
 racine cubique,
 les extrêmes,
 are,
 règle,
 règle d'alliage,
 règle de partage proportionnels,
 règle des trois,
 règle d'escompe,
 règle de société,
 règle de moeys proportionnels
 règle d'intérêt,
 caractéristique,
 poids,
 fraction,
 expression fractionnaire,
 gramme,
 correspondant,
 homogène,
 numérateur,
 proportionnel,
 proportion,
 soustraire, retrancher,
 sonstracton,
 algèbre,
 équivalent,
 démontrer,
 démonstration,
 conséquence,
 conséquent,
 base,
 quintillon,
 surface,
 partiel,
 mètre,
 mètre carré,
 mètre cube,

учет векселей внутренних.
 равноразностный.
 вместимость.
 число.
 арифметический.
 арифметика.
 цифра.
 логарифм.
 счисление.
 письменное счисление.
 устное счисление.
 литр.
 разрѣшать.
 рѣшеніе.
 арифметическое дополнение составной.
 составное число.
 кубъ.
 кубическій корень.
 крайніе члены.
 аръ.
 правило.
 — смѣшенія.
 правило пропорціональнаго дѣленія.
 тройное правило.
 учетъ векселей.
 правило товарищества.
 среднія пропорціональныя величины.
 правило процентовъ.
 характеристика.
 вѣсъ.
 дробь.
 дробная величина.
 граммъ.
 соответственный.
 однородный.
 знаменатель,
 пропорціональный.
 пропорція.
 вычитать.
 вычитаніе.
 алгебра.
 равнозначущій.
 доказывать,
 доказательство.
 слѣдствие.
 послѣдующій членъ.
 основаніе.
 квинтиллионъ.
 поверхность.
 составляющее часть цѣлаго.
 метръ.
 квадратный метръ.
 кубическій метръ.

Արձաւորութիւն ,
 Միութիւն ,
 Միջիւրք ,
 Մնացորդ ,
 Յայտարար ,
 Յաստատութիւն ,
 — Աճեցական .
 — Երկրաչափական ,
 — Թուարանական ,
 — Նուազական ,
 — Տարբերական ,
 — Քանորդական ,
 Յարբերութիւն ,
 Յարանուն ,
 Յարդ ,
 Յեռուել ,
 Կարելիցաց ,
 Կանական ,
 — Թիւ ,
 — Թիւք միմեանց ,
 Կանական , Կանակիւ ,
 Կոմստեսակ , Տես , Համասեւ .
 Կուազ ,
 Կուական ,
 Ոճ մութեան ,
 Չափակից ,
 Պարբերական .
 Պարբերութիւն ,
 Սակ ,
 Սկիզբն ,
 Վարկած ,
 Վերածել ի նոյն յայտարար ,
 Վերածունն ի պարզադնն ձև ,
 Վերբերական ,
 Տանորդական ,
 — Կոտորակ ,
 Տարազ ,
 Տարբերական ,
 Տարբերութիւն ,
 Տեսողութիւն ,
 Տեսութիւն ,
 Յորեմահատ ,
 Յուցակ ,
 Փորձ ,
 Քակուել ,
 Քակուունն ,
 Քանակ , Քանակութիւն ,
 Քանորդ ,
 Քանորդական ,
 Քառակուսել ,
 Քառակուտի ,
 — Արմատ ,
 Քառամիլիոն ,

approximation,
 unité,
 les moyens,
 reste,
 dénominateur,
 pr. gression,
 — croissante,
 — géométrique,
 — arithmétique,
 — décroissante,
 — par différence,
 — par quotient,
 rapport,
 concret,
 titre,
 insérer,
 antécédent,
 premier,
 nombre premier,
 nombres premiers entre eux,
 significatif,
 moins,
 décroissant,
 methode de l'unité,
 commensurable,
 périodique,
 période,
 taux,
 principe,
 hypothèse,
 réduire au même dénominateur,
 réduction à la plus simple expression,
 relatif,
 décimal,
 fraction décimale,
 formule,
 différentiel
 différence,
 théorème,
 théorie,
 grain,
 indice,
 preuve,
 décomposer,
 décomposition,
 quantité,
 quotient,
 par quotient,
 carré,
 carré,
 racine carrée,
 quadrillon,

приближеніе.
 единица.
 средние члены.
 остатокъ.
 числитель,
 прогрессія.
 прогрессія возрастающая.
 — геометрическая.
 — арифметическая.
 — уменьшающаяся.
 — разностная.
 — кратная.
 отношение.
 именованное число.
 concret,
 titre,
 insérer,
 предыдущій членъ.
 первый.
 число первое.
 числа premiers entre eux,
 знаменательный.
 (минусъ) менѣе.
 уменьшающийся.
 способъ единицы,
 соизмѣримый.
 періодическій.
 періодъ.
 процентъ.
 аксіома.
 гипотеза.
 приводить къ одному знаменателю.
 приведение къ простѣйшему виду.
 относительный.
 десятичный.
 десятичная дробь.
 формула.
 дифференціалъ.
 разность.
 теорема.
 теорія.
 грань.
 указатель.
 повѣрка.
 разложить.
 разложение.
 количество.
 частное.
 кратное.
 превращать въ квадратъ.
 квадратъ.
 квадратный корень.
 кватрильонъ.

ՏՊԵՍԻ ԵՒ ՏՊԵՍՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱՆՆԵՐ

ՈՐՔ

ԿԸ ԿԱՐՍՏԻՆ ԲԱՐԵՐԱՐ ԶԵՌԱՅ ՕԺԱՆԳԱԿՈՒԹԵԱՆԸ

1. Վարքագրութիւն (διογραφία) Յարութիւն Ամիրայի Պէղճեան (Խազադ Արթին Կոչեղյ) Ազգային անդուգական բարերարի եւ սերելոյ արքային Օսմանեան, Սուլտան Մահմուտ Ա—նոյ. Հանդերձ լուսանկար կենդանագրան: 1873—4 ի թէոդոսիա. Կովկասեան բարրառի յարմարեցուցած. ԱՆ. Մ. Պ.

Նոյնը Գաղղիական լեզուաւ: (Տպագրելի):

2. Համառօտ Նոր Քրիստոնէական, որ է ուսմանք քրիստոնէական հաւատոյ եւ վարդապետութեան. ի պէտս Նախակրթական եւ երկրորդական դպրոցաց եւ ուսումնարանաց, եւ ի հրահանգս մանկանց Ս. Եկեղեցւոյ. Հանդերձ լուսարանեալ մեկնութեամբք: ԱՆ. Մ. Պ.—(Տպագրելի): Կ.Պօլսոյ մաքուր աշխարհարաւ: (1876).

3. Դաստիարակ մանկանց. Նոր եւ բարոյական ընթերցարան մանկանց: ԱՆ. Մ. Պ. (Տպագրելի): Կ.Պօլսոյ մաքուր աշխարհարաւ: (1876).

4. Յրանս—Պրուսիական պատերազմի պատմութիւնը. (Յուլիս 1870—Յունուար 1871) թարգմ. Գաղղ. բնագրէն: Հատոր Ա. Թարգ. Մ. Պ. (Կովկասեան բարրառոյ. (Տպագրելի): (1875—6).

5. Նշանաւոր Մանուկներ կամ կենսագրութիւն մանկանց, որք իւրեանց մատաղ հասակին մէջ հռչակաւոր հանդիսացան, թէ չերօրինակ յառաջադիմութիւն գիտութեանց եւ ճարտարութեանց մէջ՝ եւ թէ դովանի եւ առաքինական վարուց: Գրուած մը, որ կարող է մանկանց բարի նախանձը շարժել դէպ ի նոյնը: Թարգմ. Տիկին Ե. Ս Պ. (Կովկասեան բարրառոյ): (Տպագրելի): (1875—6).

6. Հաւաքածոյք թուարանական ինդրոց: Նախապատրաստական եւ Սիստեմատիկական ընթացից համար: Մասն Ա. Գործ վ. Եւտուշէֆսկոյ: Ընտրելագոյն ձեռնարկ, ի լոյս ընծայեալ բարձրագոյն հաւանութեամբ Ազգային Լուսաւորութեան Պ. Նախարարին: Թարգ. ուս. բնագրէն (Տ. Ե. Ս. Պ. եւ Մ. Պ.) Կ.Պօլսոյ մաքուր աշխարհարաւ: (Տպագրեալ 1877):

Բացի վերոյիշեալ պատրաստի դտնուած գրաւոր աշխատութիւններէն՝ մտադրութիւն եղած է ի լոյս հանել յետագայ երկասիրութիւնը, եթէ վերստին գտնուի բարերար ձեռագ օժանդակութիւն:

1. Պրուսիոյ կամ առ հասարակ Գերմանիոյ մէջ՝ Նախնական կամ Սկզբնական դաստիարակութեան վրայ մէկ քանի խօսքը: (Գաղղ. բնա.):

2. Գաղղիական դաստիարակութեան եղանակին գործած ոճերնիրը. (նոյն):

3. Կանանց սեռին իրաւացի կամ արդար պահանջմունքը. (նոյն):

4. Սագայէլեան ողբից ըմպելին. նորա ցաւալի ներդրչութիւնը, թէ բարոյականի, թէ մտաւորականի եւ թէ ֆիզիքական կազմակերպութեան վրայ. (նոյն):

5. Ուսումն տոմարագրութեան. (δυσκαλτερία) առեւարական բազմատեսակ գործաւնութեանց, եւ գործարանաց ընթացիցը վերաբերեալ եղանակաւ: (ԱՆ. Մ. Պ.):

Սոյն երկասիրութեանց կարեւորութիւնը բանիմաց ազգայնոց անաչառ դատողութեանը կը յանձնեմք:

1321

2013

« Ազգային գրադարան

NL0065548

Handwritten text in Armenian script, including names like "Ա. Վ. Բ. Բ. Բ. Բ." and "Յ. Ա. Է. Կ. Լ. Մ. Պ. Ռ.".

